

KOLMAPÄEV, 21. MAI 2008

ISTUNGIT JUHATAB: HANS-GERT PÖTTERING

President

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung avati kell 9.05)

2. Tervitus

President. – Daamid ja härrad, mul on suur rõõm tervitada Mehhiko Kongressi delegatsiooni liikmeid ja juhti senaator Guadarramat, kes viibivad ametlike külaliste rōdul. Soojad tervitused teile.

(Aplaus)

Delegatsioon osaleb täna ELi-Mehhiko parlamentaarse ühiskomisjoni kuuendal kohtumisel. Mehhiko ja Euroopa Liit on tihedates partnerlussidemetes ning käesolev kohtumine toimub Mehhiko ja Euroopa Liidu vahelistele suhetele tähtsal ajal. Eelmisel nädalavahetusel toimunud Lima tippkohtumine näitas, et meil on palju ühiseid huvisid. Samuti oli mul võimalus vestelda teie presidendi Felipe Calderōniga.

Parlamentaares ühiskomisjonis arutatakse täna pärastlõunal ka kliimamuutuste teemat, seega olen kindel, et käesoleva täiskogu istungjärgu arutelu jälgimine pakub teile huvi. Ma soovin meie Mehhiko kolleegidele ja sõpradele edukat päeva Strasbourgis.

3. Kliimamuutuste teaduslikud faktid: tulemused ja soovitused otsuste tegemiseks (arutelu)

President. – Järgmine päevakorrapunkt on Karl-Heinz Florenzi vaheraport (A6-0136/2008) kliimamuutuste teaduslike faktide kohta: tulemused ja soovitused otsuste tegemiseks (2008/2001 (INI)).

Karl-Heinz Florenz, raportöör. – *(DE)* Härra president, volinik, härra eesistuja, tere tulemast Euroopa Parlamendi. Mis sundis Euroopa Liitu moodustama kliimamuutuste ajutist komisjoni? See oli õige lähenemisviis, et sõnastada kõikehaarav nägemus, kuidas Euroopa Liit kavatseb selle küsimusega tegeleda. Kui me soovime Euroopa Liidu ja parlamendi nimel tagada selle küsimuse päevakorras püsimise rahvusvahelisel tasandil, nagu seda edukalt teeb Stavros Dimas komisjoni nimel, siis peame me sõnastama oma kontseptsiooni; teisisõnu, me peame looma endale visiitkaardi selle teema suhtes. Lõppkokkuvõttes peab Euroopa näitama, kuidas ta kõnealuse probleemiga tegeleb ja millise lähenemisviisi me võtame teiste riikide ja mandrite julgustamiseks liikuma meiega samas suunas. Sellepärast on oluline alustada arutelu teaduslikust aspektist, millest me täna räägimegi.

Nimetatud aspektile keskendudes ei saa me kunagi esitada meeldivat raportit, sest see lihtsalt käsitleb praegust olukorda. Siin ei ole küsimus lehmakauplemises: kord siit pisut andes, siis sealt pisut tagasi võttes. Küsimus on faktidele keskendumises. Me oleme need faktid kokku kogunud arvukatesse temaatilistesse strateegiatesse, mille käigus kutsusime kaks Nobeli preemia laureaati Brüsselisse ja Strasbourgi. Härra president, te korraldasite suurepärase ürituse ja pidasite kliimamuutuste kohta silmapaistva kõne, mis minu seisukohast vaadatuna oli erakordselt rõõmustav ja julgustas mind oma jõupingutusi kahekordistama.

Minu sõbra, Guido Sacconi, suurepärasel juhtimisel, kes tuli ülesandega väga hästi toime, oleme kuulanud kogu maailma rahvusvaheliste organisatsioonide arvukate ekspertide arvamusi. Me kutsusime ka mõned kriitikud, kuid õnnetuseks nad ei ilmunud kohale, sest nad ei soovinud oma kriitika õigustatust seada rahvusvahelise järeleuurimise alla. Trükisõnas kriitika avaldamine ei ole just kangelaslik käitumine, kui samas ei taheta nende avalduste õigsuse ametlikku kontrollimist. Mul olnuks hea meel tervitada vähemalt ühe või kahe kriitiku kohalolu, kes oleksid soovinud astuda rahvusvahelisse arvamuste vahetusse.

Me oleme lugenud palju suurepäraseid dokumente. Tegevusse kaasati valitsustevaheline kliimamuutuste rühm (IPCC), samuti konsulteerisime me ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni, ÜRO Keskkonnaprogrammi, Saksamaa Liitvabariigi kliimakonverentsi esindajatega ja paljude teistega, mille tulemusel on meie ees nüüd faktid. See ei ole võitlusprogramm, nagu mõned mu sõbrad on vahetevahel

arvanud, vaid käesoleva olukorra hindamisraport, mis on aluseks meie tegevuse kindlaksmääramisele tulevikus. Arutelude tulemused näitavad, et on tekkinud teaduslik konsensus, mille alusel saame nüüd tööd jätkata. On saavutatud konsensus selle kohta, kuidas hinnata kliimamuutuste inimtekkelist mõju; seda käsitletakse punktis 3. Meil on piisavalt informatsiooni väitmaks, et on tähtis saavutada eesmärk hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tulevikus alla 2 °C industriaalühiskonna eelse tasemega võrreldes.

Mida me siis peame tulevikus tegema? Euroopas peame me energiatootmise läbi vaatama uue, kolmanda tööstusrevolutsiooni kontekstis, mis rajaneb kolmel jätkusuutlikkuse sambal: toodangu jätkusuutlikkus, sotsiaalne mõõde ja loomulikult majanduslik mõõde. See ei ole raske koorem, vaid hiigelsuur võimalus, mida me peame, lähtudes oma nägemusest, edasi arendama.

Üks on kindel: arutelu kliima üle ei ole meie kõige suurem probleem. Me peame arutellusse sisse tooma jätkusuutlikkuse. On tõsiasi, et ainult 500 aastaga oleme me raisanud miljonite aastate jooksul tekkinud energia ja meil puudub igasugune vastus küsimusele, kuidas meie lapsed ja lapselapsed on võimelised tulevikus arendama oma energiavarusid.

See on suur võimalus. Meil peab olema julgust olla loov. Kiviaeg ei saanud läbi sellepärast, et meil lõppesid kõik kivid otsa. Lubage mul öelda, õnneks lõppes kiviaeg seepärast, et poliitikutel oli julgust: vaprust haarata enda kätte tulevik, meie laste ja meie planeedi tulevik.

(Aplaus)

President. – Suur tänu, Karl-Heinz Florenz, samuti heade sõnade eest presidendi aadressil. Selliste tunnete avaldamine on pigem erand kui reegel. Kuna minu roll siin on olla objektiivne ja erapooletu, siis hoidun märkimast seda, et tänuavaldusi ei kuulda siin sageli, eriti just oma poliitilise perekonna esindajatelt. Sellepärast oli täna hommikune juhtum omaette sündmus!

Janez Poldobnik, esistuja. – (SL) Härra president, Karl-Heinz Florenz, daamid ja härrad, praegu on olemas kindlad tõendid, et inimkond jagab vastutust kliimaga seotud suurte muutuste eest ja need muutused on juba avaldanud loodusele ja inimühiskonnale negatiivset mõju. Samuti on kindel, et kui me kohe ei tegutse kasvuhoonegaaside heite märkimisväärseks vähendamiseks selle sajandi jooksul, siis jätkub ülemaailmse temperatuuri tõus, mis viib üldise hävingu ja segaduseni.

Hispaanias 2007. aasta novembris avaldatud valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljas hindamisaruanne esindab senini kõige täiuslikumat ja usaldusväärsemat teaduslikku hinnangut kliimamuutustele. Raportis väidetakse, et kliima kahtlemata soojeneb ja et viimase viiekümne aasta vältel toimunud maailma keskmise temperatuuri tõus on suure tõenäosusega tingitud inimtekkeliste kasvuhoonegaaside kogusest.

Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma olukorra hindamisaruanded, mida avaldatakse 1990. aastast alates, näitavad, et teaduslikult põhjendatud teadmised kliimamuutuste ja nende tagajärgede kohta on viimaste aastate jooksul teinud arvestatavaid edusamme. Selle võib kirjutada mitme teguri arvele: teadaolevate kliimamuutuste üha kasvav ilmumine, teadlaste visa töö ja teaduslike avastuste parem levitamine.

Karl-Heinz Florenzi vaheraportis, mis meie arvates esitab mõned väga tähtsad uued sõnastused meile tänapäeval teadaolevate probleemide kirjeldamisel, on välja toodud, et olukord tingib kasvuhoonegaaside heite vähendamisele suunatud poliitikate viivitamatu loomise ja elluviimise. Nagu me kõik teame, on see põhjus, miks Euroopa riigipead ja valitsusjuhid otsustasid eelmise aasta märtsis saata rahvusvahelisele kogukonnale resolutsiooni sõnumi kohustuste kohta vähendada kasvuhoonegaaside heidet.

Integreeritud lähenemisviisi abil kliima- ja energiapoliitikale on Euroopa Liit kindlalt otsustanud need kohustused täita. Teiseks pühendatakse selles erilist tähelepanu energiatõhususele, taastuvatele energiaallikatele, biokütustele, süsinikdioksiidi sidumisele ja ladustamisele ning üldisele üleminekule vähe süsinikdioksiidiheidet tekitavale majandusele.

Daamid ja härrad, soovin teile ka meenutada Euroopa Ülemkogu viimaseid otsuseid. Nagu ma juba mainisin, võttis Euroopa Liit eelmisel aastal vastu resolutsioonid ja laiaulatuslikud kohustused kliima- ja energiapoliitika valdkonnas. Nüüd, aastal 2008, on aeg asuda tegutsema.

Eelmise aasta detsembris Bali toimunud kliimamuutuste konverentsil tehti rahvusvaheliste läbirääkimiste protsessi alustamisega otsustav läbimurre, see hõlmab kõiki, nii arenenud riike kui ka arengumaid. Nimetatud protsess on piiritletud Bali tegevuskavaga. Euroopa Liit on kindlalt otsustanud edaspidi säilitada rahvusvaheliselt juhtiva rolli kliimamuutuste ja energia valdkonnas ning hoida ülal vajalikku tegevushoogu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni raames, eriti käesoleval aastal Poznanis peetavatel

istungitel. Eesmärk on tagada 2012. aastale järgnevaks perioodiks ambitsioonika, ülemaailmse ja integreeritud kliimamuutusi käsitleva kokkuleppe sõlmimine 2009. aastal Kopenhaagenis, mis on kooskõlas Euroopa Liidu eemärkidega hoida ülemaailmse temperatuuri tõus kahe kraadi piires. Euroopa Liit annab sellesse märkimisväärse panuse 2007. aasta kevadisel Euroopa Ülemkogul üles seatud eesmärkide täitmisega.

Otsustav väljakutse seisneb selles, et üleminek ohutule ja vähe süsinikdioksiidiheidet tekitavale jätkusuutlikule majandusele tuleb läbi viia kooskõlas/üheaegselt Euroopa Liidu säästva arenguga, konkurentsivõimega, usaldusväärse energiavarustusega, toiduainetega kindlustatusega ning elujõulise ja jätkusuutliku avaliku rahastamisega.

Stavros Dimas, volinik. – (EL) Härra president, daamid ja härrad, tänan teid võimaluse eest arutleda täna kliimamuutuste ajutise komisjoni vaheportiti üle, mille esitas Karl-Heinz Florenz. Õnnitlen teda suurepärase töö puhul.

Raportis leiab kinnitust Euroopa Parlamendi toetus ühenduse ambitsioonikale poliitikale võitluses kliimamuutuste vastu. Härra president, lubage mul kasutada võimalust avaldada tänu kõigile Euroopa Parlamendi liikmetele jätkuva toetuse ning tähtsa panuse eest meie kliimapolitika edendamisesse, üldsuse teadlikkuse tõstmise ja teiste riikide parlamendiliikmete teavitamise eest. Härra president, sooviksin samuti välja tuua teie tähtsa rolli kliimamuutusi käsitleva ELi poliitika edendamisel. Ma olen kindel, et teie ja Euroopa Parlamendi liikmed jätkavad samasuguse pühendumisega, et eeloleva kahe lühikese aasta pärast võiksime saavutada kokkuleppe 2009. aasta lõpuks Kopenhaagenis. Nii oleme võimelised tulemuslikult tegelema meie planeeti ähvardava suure ohuga. Nii ELis, kus arutelu kliima ja energiapaketi meetmete üle elavneb, kui ka rahvusvahelistel läbirääkimistel peame me koondama kõik oma ressursid ja tegema koostööd parimal võimalikul viisil. Me peame ära kasutama ELi esmaalgatuse ja pidama meeles Kopenhaageni konverentsi, mis toimub 2009. aasta detsembris.

Kaks tegurit on aidanud meil jõuda Balil vastuvõetud tähtsate otsusteni: Euroopa juhtroll maailmas võitluses kliimamuutuste vastu ja valitsustevahelise kliimamuutuste rühma esitatud teaduslikud faktid. Tänu neile faktidele on paljud maailma juhid tunnistanud tõepoolest edasilükkamatut vajadust meetmete võtmiseks. Mitmed teaduslikud aruanded on nüüd võimaldanud kodanikel ja poliitilistel liidritel, sealhulgas mitme riigi parlamendiliikmetel, paremini aru saada väljakutse ulatusest ja meie ees seisvatest tõsistest ohtudest, kui me ei sekku kliimamuutuste peatamiseks. Ma arvan, et enamik meist nõustub, et pakiliste ja julgete meetmete võtmise vajadus võitluseks kliimamuutuste vastu on tõepoolest teaduslikult tõendatud. Kõnealused meetmed on kokkuvõtlikult esitanud meie ees olevas vaheportitis. Raport annab selgema ülevaate kui varasemad valitsustevahelise kliimamuutuste rühma ja teiste allikate esitatud ülevaated 2007. aastal.

Teaduslik arutelu teemal, kas kliimamuutused on inimtegevuse tagajärg, on skepsisest kantuna kestnud aastakümneid, mis on takistanud otsustavate meetmete võtmist. Nüüd on arutelu lõppenud. See ei tähenda, et kõik küsimused on leidnud vastuse või et oleme mõistnud kõiki üksikasju, kuid praegu on meil piisavalt teadmisi järeldamaks, et meie huvides on ambitsioonikate meetmete kiire rakendamine energiakindluse ning majandusliku, ökoloogilise ja sotsiaalse mõju osas. Meile ei ole lubatud luksust oodata, hüllem veel, meie aeg on ülimalt piiratud. Kui tahame piirata ülemaailmset soojenemist 2 Celsiuse kraadiga, mille ületamisel kaotame võime piirata või taas vähendada soojenemise keskkonnamõju, siis kasvuhoonegaaside heide peaks saavutama tippväärtuse vähemalt lähema 10–15 aasta jooksul.

Pikas perspektiivis peame vähendama heitkoguseid 2050. aastaks 50%ni 1990. aasta tasemest. Selle saavutamiseks on vaja radikaalset muudatust energia tootmise ja kasutamise viisis. Peab toimuma ülemaailmne üleminek vähe süsinikdioksiidi tekitavale majandusele ja me vajame väikeste, kuid oluliste muudatuste tegemist igapäevaelu paljudes aspektides. Me vajame ei midagi vähemat kui rohelist revolutsiooni.

Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma aruannetest selgub, et isegi heite vähendamise ambitsioonikate meetmetega on kliimamuutuste mõned tõsised mõjud tõenäoliselt paratamatud. Järelikult peab rahvusvaheline üldsus olema valmis sellega tegelema. Sellel põhjusel on vaja eelkõige toetada kõige haavatavamaid arengumaid, kes seisavad silmitsi kõige tõsisemate probleemidega.

Nüüd jõuan ma ÜRO läbirääkimiste juurde. Teame, et meie käsutuses on vähe aega, sest kõige tähtsam prioriteet on kokkuleppele jõudmine 2009. aastal Kopenhaagenis. Teaduslike faktide alusel püstitatud ambitsioonikate eesmärkidele vastava kindla ja kõikehõlmava kokkuleppe allkirjastamine on märkimisväärne väljakutse. Meie eesmärk on veenda rahvusvahelisi partnereid ambitsioonikale lepingule alla kirjutama ja see nõuab titaanlikku jõupingutust. EL peab jääma ustavaks oma seni edukale strateegiale. See tähendab, et me peame jõudma positiivsete tulemusteni kodumaal ja näitama meie rahvusvahelistele partneritele välismaal,

et ambitsioonikate meetmete võtmine ei ole nende huvidega vastuolus ega kahjusta nende majanduslikku arengut.

Üks väljakutse on tagada arenenud riikide osalemine jõupingutuses vähendada heidet 2 °C eesmärgile vastavale tasemele. See tähendab, et nad peavad vähendama 2020. aastaks heitkoguseid 25–40% võrra 1990. aasta tasemest allapoole. Ma ei taha käia nagu kass ümber palava pudru. Me kutsume Ameerika Ühendriike väljakutset vastu võtma; protsessi takistamise asemel peavad nad seda julgustama. Nagu te olete mõistnud meie viimaste külastuste ajal Ameerika Ühendriikidesse, on seal käimasolevad arutelud hakanud liikuma õiges suunas, kuid siiski ootame neilt ilmselt palju enam.

Töötades arenenud riikidega, peame samal ajal rohkem tegelema arengumaadega, eriti kiiresti kasvava majandusega riikidega, et saavutada nende puhul heitkoguste vähendamise ambitsioonikate kohustuste võtmine. Heite vähendamiseks on mitmeid võimalusi, millega kaasnevad märkimisväärsed lisahüved energiajulgeolekule, inimeste tervisele ja üldisele arengule. Eelolevas 2009. aasta kokkuleppes peab esitama meetmed selles suunas liikumiseks ja nende toetamiseks. Selles osas loodan samuti, et asjad liiguvad õiges suunas. Teadlikkus vajaduse kohta astuda samme võitluses kliimamuutuste vastu on tõusnud. Samal ajal ilmnevad lisahüved seoses energiajulgeoleku, inimeste tervise või majandusarenguga, mida ainult ei kaitsta, vaid arvatavasti tõuseb neile sellest ka tulu.

Komisjoni esindajate hiljutise visiidi ajal Hiinasse leidis kinnitust, et meie Hiina partnerid on täiel määral teadlikud oma pakilisest kohustusest rakendada riiklikke meetmeid. Nad on sellega juba algust teinud ning kavatsesid jätkata jõupingutusi. Meie peame neid toetama kahe- ja mitmepoolselt. Järgnevatel kuudel ja tulevase aasta jooksul on meil palju võimalusi oma sõnumi edastamiseks. Näiteks on tulemas G8 tippkohtumine ja G8+5 konverents, kus Jaapan eesistujariigina keskendub kliimamuutuste küsimusele. Järgmised võimalused avanevad ÜRO egiidi all algatatud maailma juhtivate majanduste ja ELi vaheliste mitmesuguste kahepoolsete kliimamuutusi käsitlevate koostööprogrammide raames. Me kasutame kõik need võimalused ära. Me veename oma partnereid selles, et energia ja kliimamuutustega tegelemiseks on vaja võtta edasilükkamatuid meetmeid ja töötada välja kindlad ning elujõulised poliitikad. Oma püüdlustes peame järjekindlalt esile tooma meie tegevuse aluseks olevaid teaduslikke fakte, peame tagantjärele juhtima tähelepanu tegevusetuse või valede meetmete tagajärgedele.

Me teame, et läbirääkimiste küsimus on Bali tegevusraamistiku kontekstist lähtuv ühine nägemus. Väga tähtis on, et läbirääkimised nägemuse üle toimuvad meie käsutuses olevate autoriteetsete teaduslike hinnangute alusel. Me peame jääma nõudmise juurde, et läbirääkimised viiakse läbi teaduslikest faktidest lähtudes. Ma olen veendunud, et teil kõigil on selles tähtis osa, kuna komisjon teeb selle eluliselt olulise sõnumi selgeks meie partneritele, kodanikele ja nende parlamentide esindajatele.

Joseph Daul, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (FR) Härra president, volinik, vabandage mu hilinemist, kuid ma sõitsin aeglaselt, et kaitsta meie kliimat.

Meie tänane arutelu käsitleb teaduslikke andmeid kliimamuutuste kohta. Kõigepealt soovin tänada kolleeg Karl-Heinz Florenzit silmapaistva töö ja jätkuva pühendumise eest kõnealusele teemale.

Daamid ja härrad, kliimamuutusi käsitlev teaduslik tõendusmaterjal on nüüd olemas. Enamiku ekspertide arvamus selles küsimuses on, et ülemaailmset soojenemist ei saa kahtluse alla seada ja see tuleneb suuresti inimtegevusest. Üksikud teisitimõtlejad vaidlustavad selle nähtuse olemasolu, kuid ei paku mingeid tegelikke tõendeid. Kliimamuutuste ajutise komisjoni vaheraport on lahenduste otsimise protsessi esimene etapp.

Peaaegu kõik meie hulgast on nõus, et maailma õhutemperatuuri tõusu võiks piirata kahe kraadiga industriaalühiskonna eelse tasemega võrreldes, pidades samas silmas, et tegelikult võiksime püüelda vähem kui kahe kraadilise tõusu poole. Kliimamuutuste üle toimuv arutelu ei tohiks siiski taanduda võitluseks statistiliste näitajate pärast. Kliimast rääkides mainime Arktika jääkatte sulamist, kõrbestumist, ülemaailmset soojenemist, loomaliikide väljatõrjumist ja eriti nähtusi, mis võivad põhjustada katastroofilisi tagajärgi seoses pagulastega.

Inimkonnale tervikuna on see suurim väljakutse. Piirkonnad, mida tabab raskeim hoop, on kõige vaesemad riigid Aafrikas, Aasias ning Kesk- ja Ladina-Ameerikas, kus võib ette näha keskkonnast tingitud rännet. Äärmuslike kliimatingimuste tekkimisega kerkib esile uus pagulaste liik. Need ei ole enam poliitilised pagulased või majandusrändajad, need on kliimapagulased. Eksisteerib ka toiduainete kriisi oht, sest harivat maad jääb vähemaks. Joogiveevarude nappus põhjustab pingete tekkimist ja heitluses ressursside kontrollimise pärast võivad puhkeda sõjad.

Siin on meil tohtu vastutus. Siin ei ole enam tegemist kliimamuutuste kui nähtuse vaidlustamisega, vaid meie ülesanne on koos leida lahendused ja need ellu viia. Komisjoni jaanuaris esitatud kliimaalase tegevuse ja taastuvenergia paketi üle arutletakse praegu parlamendi keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis: kõne all on saastekvootidega kauplemise süsteem, kliimaga seotud koormuse jagamine, süsinikdioksiidi sidumine ja ladustamine ning taastuvad energiaallikad.

Fraktsiooni PPE-DE liikmed nendes komisjonides ja fraktsioon PPE tervikuna on suurel määral töösse kaasatud. Me ootame veel mitmeid sarnaseid arutelusid ja oleme kindlalt otsustanud koos töötada kompromissi leidmiseks esimesel lugemisel. Parlament ja komisjon peavad tingimata jõudma kokkuleppele enne Euroopa Parlamendi ja komisjoni valimisi.

Daamid ja härrad, võitluses kliimamuutuste vastu on Euroopa Liit rahvusvaheliste partnerite seas asunud maailmas juhtrolli ja peab selle rolli säilitama. Nagu teie, volinik, ütlesite, et kui meie ei võta oma rolli tõsiselt Ameerika Ühendriikide ja teiste riikide, nagu Hiina ja India, julgustamisel ühinema meiega võitluses kliimamuutuste vastu, siis kes seda teeb?

Euroopa peab olema ühine ja täielikult toimiv 2008. aasta detsembris Poznańis toimuval ülemaailmsel konverentsil, mis kujundab kokkuleppe, mille me loodame allkirjastada 2009. aasta detsembris Kopenhaagenis. See on maailma ees seisev väljakutse, kuid Euroopa on see jõud, mis suudab veenda partnereid võitlusega ühinema, ja me peame ette valmistama oma laste ja lastelaste tulevikku.

Martin Schulz, *fraktsiooni PSE nimel.* – (DE) Härra president, sotsiaaldemokraatide fraktsioon oli tegev kliimamuutuste ajutise komisjoni loomisel, kui me tegime selle ettepaneku, olime rohkem kui eales varem veendunud, et oleme nii Euroopa kui ka rahvusvahelise poliitika otsustavas etapis, see, mida me komisjonilt ootame, ja mitte ainult siin täiskogus, on Heraklese vägitöö.

Peab ütleva, et küsimused, millega komisjon tegeleb, kujutavad endast ülisuurt ülesannet, nagu me saksa keeles ütleme, ülesannet kogu sajandiks. Tõepoolest, need küsimused peab lahendama käesoleva sajandi jooksul, sest kui me seda ei tee, jääb tulevaste sugupõlvade jaoks palju pöördumatult kadunuks. Seepärast tervitan asjaolu, et käesolevast arutelust avaldub parlamendiliikmete seas valitsev ülekaalukas konsensus selles osas, et me peame tegema suuri jõupingutusi meie ees seisvate väljakutsetega toimetulemiseks.

Sellepärast soovin ühineda tänusõnadega Karl-Heinz Florenzile, kes teise fraktsiooni liikmena, kuid raportööri ülesannetes, on esitanud raporti, mille sisu sotsiaaldemokraatide fraktsioon kindlasti heaks kiidab. Olen samuti tänulik, et Karl-Heinz Florenzi ja kolleeg Guido Sacconi näol on meil täiskogust kaks inimest, kes ühiselt jälgivad komisjoni tööd, mis minu arvates on hea märk, et oleme võimelised saavutama konsensusel rajanevat tulemust. Veel konsensuse teemal: küsimus, mis minu arvates kahtlemata kerkib, on, kas oleme veel võimelised koos töötama, kui asi jõuab vajalikku poliitilist kurssi käsitlevate põhiküsimusteni ja kui me alustame üksikasjadega tegelemist.

Sellepärast soovin esile tuua kaks või kolm murdepunkti, millega meil tuleb tegeleda. Ma ei taha vaheraporti, mis minu arvates on suurepärane, üksikasjadesse laskuda, lihtsalt juhin teie tähelepanu ühele näitele. Paar aastat tagasi olime kõik äärmiselt entusiastlikud, kui ütlesime, et koos CO₂ heite vähendamise soovime eemaldada naftast ja liikuda taastuvate energiaallikate poole. Me ütlesime, et lahenduseks on biokütused, kuid keegi ei saanud siis veel aru, et haritava maa ulatuslik kasutamine energiakultuuride kasvatamiseks viib põllukultuuride kasvatamiseks vajaliku põllumaa nappuseni.

Kui Mehhikos mõni aasta tagasi hakati mässama, kuna maisijahu ei olnud äkki enam saada või olid hinnad hüppeliselt tõusnud, siis esialgu me, või vähemalt mina, ei näinud siin mingisugust seost. Täna sel päeval teame, et peame lahendama energia ja kliimaga seotud probleemid, kuid samal ajal võitlema maailmas nälja vastu. Me peame need kaks aspekti kooskõlla viima ja see on vaid üks väike viide sellele, et me tegeleme interdistsiplinaarse ülesandega, mis nõuab meilt märkimisväärse otsusekindluse ilmutamist, otsusekindlust jõuda kompromissideni nii selle kui ka muude ülesannete lahendamisel.

Euroopa on tööstuse manner. 50 või 60 aasta jooksul rajatud tööstuse struktuurid on vastutavad meie kliimale tekitatud kahju eest. Loomulikult vajame muutust, kuid me kõik peame tunnustama, et 50 või 60 aastaga rajatud tööstuse struktuure ei ole võimalik parlamendi resolutsiooniga kahe nädala jooksul muuta. Selleks on vaja aega, seega peame püüdma leida tasakaalu väga ambitsioonikate eesmärkide puhul, mille me siinkohal endale püstitame.

Volinik Dimasel on õigus; me ei tohi aega kaotada. Me peame püüdma leida tasakaalu ühest küljest ambitsioonikate eesmärkide ja teisalt, loomulikult, muutustega tegelemise võimaluste vahel. Mõlemad aspektid on tähtsad ja vajavad mõistuspärasest kompromissile suunatud lähenemisviisi. Seetõttu tervitan eesistujariik Prantsusmaa väljendatud soovi saavutada tulemus aasta lõpuks. Mul oleks põhjust optimismiks, kui nõukogul oleks samaväärne soov jõuda kompromissideni ja sellise pühendumuse määrani nagu see on ilmne parlamendis. Siiski, kui näeme nõukogus samasugust taktikalist vastandumist, nagu sellele institutsioonile on alati omane, siis kaotame aega.

Mulle on jäänud mulje, et parlamendi poolt on olemas suur valmisolek ja samuti on valmis komisjon. Kui ka meil nõukogus on samasugune valmisolek ja kui kõik kolm Euroopa institutsiooni teevad koostööd, siis võime enne Euroopa valimisi saavutada selle, mida ütles härra Daul: nimelt anda avalikkusele märku, et riigipead ja valitsusjuhid lepivad kokku üldistes poliitilistes põhimõtetes ning Euroopa Parlament teeb üksikasjaliku töö. Selline tööjaotus on tavapärane ja siis oleks see lõpuks tegelikult nähtav.

(Aplaus)

Graham Watson, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra president, see ei ole halb, et kliimamuutuste ajutise komisjoni vahereportis sedastatakse praegune olukord, sest see kinnitab must valgel seda, millest enamik meist on mõnda aega teadlikud. Kliimamuutusi käsitlevad teaduslikud faktid on vaieldamatud. Igikelt ja jääliustikud sulavad, mereveetase ja temperatuur tõuseb suuresti inimtegevuse tagajärjel. Kui meil ei õnnestu kohe tegutseda, tähendab see, et inimkond liigub mürinal kuristiku poole, kust tagasiteed ei ole.

Kliimapoliitika tähtaegu ei sea Euroopa Liit ega maailma üldsus, need seab loodus. Ja tulemus on, et hoolimata Kyoto kohustustest, kasvab ülemaailmne kasvuhoonegaaside heide kiiremini kui kunagi varem, kuni neljandiku võrra alates aastast 1990. Mõne teadlase arvamuse kohaselt on CO₂ heide juba praegu liiga suur. Kõik on nõus, et praegu olemasolev päästev võimalus tasakaalustada heidet ja piirata temperatuuri tõusu kahe kraadiga võrreldes industriaalühiskonna eelse ajaga kaob meil seitsme aasta jooksul.

Demokraatiad juhitakse kriisiohjamise põhimõttel. Sageli ei tegeleta tõsiste probleemidega õigeaegselt ja, nagu Karl-Heinz Florenz osutab selles suurepärasel raportis, me peame vähendama kasvuhoonegaaside heidet mitte 20%, vaid võimalusel kuni 40%, sõltuvalt kolmandate riikidega saavutatavast kokkuleppest Kopenhaageni läbirääkimistel järgmisel aastal.

Suurimad saastajad, Hiina ja Ameerika Ühendriigid, on ilmutanud positiivseid märke. Bali tippkohtumisel näitas Peking taas üles soovi läbirääkimisi pidada ja kõik kolm Ameerika Ühendriikide presidendikandidaati on lubanud tegeleda kliimamuutustega. Meie ülesanne on – täpsemate tõendite puudumisel ja olemasolevate vahenditega – kiita heaks komisjoni kliimamuutuste pakett ja ma annan au kolleegide Lena Eki, Chris Davise ja Vittorio Prodi tööle kõnealusel valdkonnas.

Samuti peame kahekordistama jõupingutusi puhta energia edendamiseks ja hämmastav on, et me teame, kuidas seda teha. Kõrbepäikese abil energia tootmine, lisaks Euroopas olemasolevatele taastuvatele energiaallikatele, võiks ühe hoobiga kiirendada CO₂ heide vähendamise protsessi. Tõepoolest, Saksamaa aeronautika ja kosmosetehnoloogia keskuse satelliitide abil tehtud uuringutest nähtub, et vähem kui 0,3% Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika kõrbealade kasutamisest piisaks kõrgepingevoolu tootmiseks, mis katab praeguse ja tulevase elektrivajaduse Euroopas, Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas. See ei ole raketiteadus. Californias on nii tehtud 20 aastat. Samal eesmärgil rajatakse elektrijaamu Hispaanias ja Marokos.

Kui me suudame kokku võtta tarmukuse ja meelekindluse, tahtejõu ja visaduse, siis saame loobuda naftast ning samal ajal luua töökohti, tagada joogivesi ja parem infrastruktuur neile, kes kannavad kliimamuutuste pearaskust. Me võime võidelda kliimamuutuste vastu, ilma et peaksime tuled ära kustutama.

Meie eesmärk peaks olema suunata Euroopa raha vastavalt vajadusele, investeerida raha päikeseenergiast kõrgepingevoolu tootmisse ja poliitilist kapitali teisel pool Vahemerel elavate inimestega suhtlemisse, et muuta see võimalikuks. Me ei leiaks paremat laskemoona, mida kasutada läbirääkimistel ÜROga, et jõuda edasiviiva rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimiseni Kopenhaagenis.

(Aplaus)

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Härra president, ma soovin avaldada tänu Karl-Heinz Florenzile väga hea koostöö eest kliimamuutuste ajutise komisjoniga. Kui võtame Florenzi raporti ja ütleme, et „selline on asjade seis Euroopa Parlamendi arutelus kliimapoliitika üle”, siis võime järeldada, et Euroopa Parlamendi liikmete vahelistes suhetes valitseb suurepärase kliima, mis ei ole tõi, sest – nagu kuulsalt multifilmi

tegelased Beagle Boys, keda me saksa keeles kutsume *Tank-busters*'iteks (eesti keeles penipoisid) – viivad nad samal ajal ja samas kohas läbi väga erinevat tegevust.

Õnnetuseks, paralleelselt kliimamuutuste ajutise komisjoni tööga, teostatakse kliimapoliitikat ka teistes Euroopa Parlamendi komisjonides: tööstuse, teadusuuringute ja energetikakomisjonis ning arengukomisjonis. Neis komisjonides jõuavad kolleegid sageli väga erinevatele järeldustele; nad ei järelda, et oleme rohelise revolutsiooni, teise või kolmanda tööstusrevolutsiooni koidikul.

Võtame ühe näitena poleemika autode CO₂ heite reguleerimise üle. Ettepanekul, mille praegu selles kontekstis teeb tööstuse komisjoni raportöör härra Langen, ei ole midagi ühist ambitsioonika kliimapoliitikaga või jõupingutusega tagada tõhusate tehnoloogiate abil energiatulgeolek, mis on see, mida me nõuame praegu Euroopa autotööstuselt. Uut koidikut, mille eestvõitleja on härra Dimas, on Euroopa Parlamendis viimase pooleteise aasta jooksul erinevate häälteenamuste poolt jätkuvalt blokeeritud.

Ma sooviksin teada, kuhu jäi laiema kliimat käsitleva arutelu vaim selles vaidluses autode üle. Siin ei pea minu fraktsiooni esindajad kätt südamele panema; need, kes pidurdavad, jaotuvad siin täiskogus kõigi teiste fraktsioonide vahel.

Veel üks tähtis küsimus: saastekvootidega kauplemine on tähtis teema Poznańis ja Kopenhaagenis. Komisjon peaks tagama, et saavutame Euroopas heitkoguste vähendamise 20% võrra. Sellise ettepaneku tegi Angela Merkel, kui Saksamaa oli nõukogu eesistuja, kuid siiski, kohe, kui komisjon esitab ettepaneku saastekvootidega kauplemise kohta, asuvad parlamendiliikmed jälle tegutsema Euroopa tööstusettevõtete lobitöö parlamentaarse relvana, mille tagajärjel läbirääkimised keskenduvad ambitsioonikate heitkoguste vähendamise eesmärkide seadmise asemel erandlike vabastuste saavutamisele veel enne eeskirjade kehtestamist.

Karl-Heinz Florenzi raport on hea raport. Siiski jääb faktiks, et sellel, mille üle me täna hääletame, ei ole mingisugust seost Euroopa Parlamendi reaalse kliimapoliitikaga.

Liam Aylward, fraktsiooni UEN nimel. – Härra president, sooviksin samuti õnnitleda Karl-Heinz Florenzit ja öelda, kui õnnelikud me oleme selle üle, et tema võimetega inimene juhib arutelu, ning avaldada talle tunnustust seni tehtu eest. Meid selles institutsioonis on sageli süüdistatud eemaldumises ja väheses kokkupuutes rahvaga, kuid käesoleval juhul töötab EL oma kodanike hüvanguks. Ei ole juhuslik kokkulangevus, et 95% Euroopa kodanikest usub meie keskkonna kaitsmise tähtsusesse. Rohkem kui kaks kolmandikku usub, et kliimamuutusi käsitlevad poliitikad peab algatama Euroopa tasandil.

Minu kodumaa, mis on väike saar, ei ole võimeline, nagu ka mis tahes teine riik, üksi lahendama probleemi või algatama tegelemist kliimamuutustega. Lissaboni lepingus, mille üle toimub käesoleval ajal minu kodumaal väga elav arutelu, on Euroopa Liit välja toonud meetmed, millega nähakse 27 liikmesriiki võitlemas kliimamuutuste vastu ühisel jõul. Euroopa Liit toetas konstruktiivselt ÜRO lepingu läbimurret möödunud aasta detsembris Balil ja kõik osalised tunnistavad nüüd meetmete hädavajalikkust.

Me peame leppima meie ees seisvate raskustega; teaduslikud tõendid on masendavad. Kliimamuutused on tõsine ülemaailmne oht. See läheb meile mõndagi maksma. Kas me tõesti tahame ohverdada lisaks kliimale ja planeedile ka majandused? Jätkuv tegevusetus läheb meile lõpuks maksma kuni viiendiku meie aastasest rahvamajanduse kogutoodangust, kuid reaalne tegutsemine tähendab 1% suurust kulu.

Kas soovime ka viia kliima pöördumatusse olukorda? Teadlased on meid teavitanud sellest, et viimane aastakümme oli teadaolevatest kõige soojem ja 2007. aasta kuulus kümne kõige soojema aasta hulka. Ärgem unustagem Bali saavutusi ja eesmärke. Me peame jätkama kliimamuutuste ohule vastuseismist sidusate lahenduste tegevuskavaga, tagades, et selle keskmes on liikmesriikide paindlikkus.

Jens Holm, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (SV) Käesoleva raporti sisu on õige, kuid ma oleksin sellelt oodanud rohkem konkreetseid meetmeid võitluseks kliimamuutuste vastu. Loomulikult toetab fraktsioon GUE/NGL raportit sellest hoolimata.

Raportist nähtub, et ülemaailmne süsinikdioksiidiheide kasvas ajavahemikul 1970–2004 70% võrra, et viimane aastakümme oli teadaolevaist kõige soojem ja et me seisame silmitsi mitme murdepunktiga, näiteks Gröönimaa liustike sulamine. Seepärast kutsume üles vähendama ELi saasteainete heidet 60–80% võrra 2050. aastaks. Me kutsume üles märgistama tarbekaupu vastavalt nende mõjule seoses kliimaga ja võtma meetmeid, et vastata ELi toodetavale märkimisväärsele heite kogusele seoses impordiga teistest riikidest. Samuti pöördume inimeste poole palvega muuta elustiili.

See on täiesti õige, kuid samuti peame me hõlbustama inimestel elada kliimasõbralikul viisil. Näiteks peame sööma vähem liha ja reisima vähem auto ja lennukiga. Õnnetuseks toetab EL lihatööstust suurte summadega. Täpselt samuti toetab EL autoteede ehitamist, mis viib üha suurenevale autostumisele. Meie meetmed selleks, et õhustranspordile vastu seista, on samuti ebapiisavad. Me ei ole usaldusväärsed, kui meie poliitikud ei loo jätkusuutlikke süsteeme, aga me nõuame inimestelt nende elustiili muutmist.

Nagu öeldud, peame minema kaugemale. Meil peab muutuste esilekutsumiseks olema rohkem meetmeid ja meil peavad olema kõrgemad heitkoguste vähendamise eesmärgid. Samuti peame olema enesekriitilisemad ja seadma küsimuse alla ELis valitseva majandusliku korra. Lõppude lõpuks, EL on pühendunud siseturu täiustamisele ja pidevale kasvule, mis viib ainult suurema transpordivooni ja see ei ole jätkusuutlik.

Johannes Blokland, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (NL) Esmalt tänan raportöör Karl-Heinz Florenzit täna meie ees oleva põhjaliku vaheraporti eest. On hea, et sellesse raportisse on koondatud kogu asjassepuutuv teaduslik informatsioon kliimamuutuste kohta. See on kasulik samm kliimamuutuste ajutise komisjoni lõpliku raporti poole. Mul ei ole sisule midagi lisada ja seepärast ei esitanud ma muudatusettepanekuid.

Kliimamuutuste kohta teatakse juba palju, kuid on vaja palju edasisi uuringuid, sest paljud näitajad on siiani tundmatud. Käesoleva raportiga alustatakse aktiivselt täiendavate uuringutega.

Teiste seas ei saa ma toetada hr Březina tehtud muudatusettepanekuid, kuivõrd need on üldse vastuvõetavad. Pr Doyle'i ja teiste muudatusettepanekute puhul järgin ma raportööri arvamust. Lõpetuseks soovin Karl-Heinz Florenzile õnne lõpliku raporti väljatöötamisel.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Härra president, täna arutusel olev raport on parlamendi upsakuse ja sügava pimeduse sümbol. See on ohtlikult lähedal vabaduse, demokraatia ja solidaarsuse ning ühiskonna kõige nõrgemate allasurumisele. Mõttevabaduse jaoks ei ole midagi halvemat, kui nõuda ainult ühe teadusliku arvamuse õigekstunnistamist ja teised ideed avalikult hukka mõista. Demokraatia jaoks ei ole midagi halvemat, kui anda poliitiline õnnistus sellisele arvamusele ja vastavalt püüda kontrollida inimeste elu. Kõige nõrgemate solidaarsusega seoses ei ole midagi halvemat, kui kallata toiduaineid autode kütusepaakidesse ja jälgida inimesi nälga suremas. Selline poliitika ei päästa planeeti. Ainsad võidumehed on subsideeritud rapsiseemne tootjad ja tuulejõujaamade osade valmistajad. Arvestades raportist ilmnevaid katseid arvamuste vahetus alla suruda, dikteerida, millised peaksid olema teaduslikud tulemused, ja eirata ühiskonna vaeseima elanikkonna vajadusi, ei anna ma raportile oma toetust mitte mingil juhul. Ma arvan, et kliimamuutuste ajutine komisjon tuleks viivitamata laiali saata. Lõpetuseks tahan öelda vaid seda, et ma tulen Tšehhi Vabariigist ja võin uhkelt öelda, et erinevalt teistest poliitikutest, ei ole president Václav Klaus mõtlemine üles soojenenud ja tema aju ei ole roheliseks muutunud.

President. – Tänan teid, proua Bobošíková. Ma proovin olla edaspidi hoolikam teie nime õigesti hääldamisel. Arvan, et me kõik omandame uusi teadmisi, mitte ainult president, vaid ka kõneleja. Tänan teid, proua.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). – (ES) Härra president, ma soovin tänada Karl-Heinz Florenzit ja tervet töörühma, kes on kaasanud nii kõrgel tasemel teadlased töösse kõnealuse teemaga. Ma arvan, et see on esmakordne juhus, kui teadlased töötavad käsikäs täiskogu liikmetega. See on väärtus, mida ei tohi kõrvale jätta, sest on selge, nagu teadlased väidavad, et kliimamuutuste näol seisame me silmitsi hiigelsuure ebakindlusega. Teiste sõnadega, teadus areneb ja selle käigus arvamused muutuvad ja nii ei saa me kuulutada teadust absoluutseks tõeks. Mida see tähendab? See tähendab seda, et kui teadlased töö käigus pidevalt vaatavad üle tõendeid ja meie käime sellega kaasas, siis peame meie samuti olema paindlikud ja kohandama lahendused muutustega teadmuses.

Sümmeetria pidevalt kasvava teadmuse ja meie paindlikkuse vahel on väga tähtis. Sellest tulenevalt valmistab mulle muret meie enda määratu enesekindlus, mis Euroopas valitseb. Kahtlus ja ebakindlus moodustavad teadusliku töö aluse ning praegusel juhul õige lahenduse aluse. Ma arvan, et peame teadmiseks võtma asjaolu, et teised riigid, keda me kritiseerime, ajavad teatud valdkondades õiget asja.

Ma ütlen seda ja pean üle kordama, et ma toetan projekti, sest ma usun, et keerukuse ja mõju mõisteid peab arvesse võtma, ja seda on kinnitanud biokütustega seotud sündmused. Samuti peab meid keskkonnamõjude, majandusliku mõju ja teostatavate lahenduste osas juhtima range distsipliin.

Kuigi kõnealuse dokumendi eesmärk ei ole pakkuda lahendusi, jätkan ma siiski selle toetamist. Siiski soovin ka öelda, et peame rakendama kombineeritud poliitikat ja siinkohal peame dokumendi teises osas astuma sammu edasi otsustega, mis võetakse vastu riikide tasandist kõrgemal, pidades samal ajal silmas asjaolu, et kliimamuutustega seotud küsimused peab lahendama kohandamisega kohalikul tasandil.

Sellepärast peame kõrgemal tasandil hakkama kaalutlema laiemat kliimateadlikkuse tõstmise poliitikat koos tööstuses, majandussektorites, põllumajanduses teostatava poliitikaga kohalikul tasandil, meie erinevates piirkondades, et iga riik saaks kujundada oma projekti kooskõlas üldise projektiga.

Guido Sacconi (PSE). - (IT) Härra president, daamid ja härrad, loomulikult soovin ka mina lisada oma hääle nende parlamendiliikmete häältele, kes avaldasid tänu ja hindasid kõrgelt meie raportööri Karl-Heinz Florenzi tööd. Samuti soovin ma mitteametlikult tänada kõiki parlamendiliikmeid ja fraktsioone, kes töötavad ja on töötanud käesoleva aasta jooksul aktiivselt kliimamuutuste ajutise komisjoni heaks, mis on tõeliselt sepistanud väga tugeva ja kindla üksmeele õhkkonna väljaspool lahkkelisid, mis kõigest hoolimata on olemas.

See annab mulle põhjuse olla lootusrikas, sest kogu senikogutud materjali kokkuvõte ja järgneva lõpliku raporti jaoks kogutav materjal võimaldab meil, lühidalt öeldes, tulevasele parlamendile üle anda terve pärand, mida saab kasutada töös, mille tegemiseks on niivõrd vajalik kõnealust teemat tõeliselt laiaulatuslikult haarav nägemus.

Täna on meil olemas esimene peatükk, mis sedastab kõnealust küsimust käsitlevate teaduspõhiste teadmiste olukorra. Peame selgelt väljenduma, et valitsustevaheline kliimamuutuste rühm ei ole teaduslik liikumine, vaid foorum, kus aastatepikkuse töö tulemusel on arvesse võetud kogu seda teemat käsitlev teaduslik kirjandus ning on koostatud kokkuvõte ja läbi viidud audit, mis erinevates valdkondades ulatub tõenäosustasemeteni, erinevad hindamised, mis väga kiiresti saavutasid peaaegu 100%-lise täpsuse, mis, ma usun, on teaduse ajaloos enneolematu asjade seis.

Ma usun, et sellele peaks ka laiemast vaatevinklist tähelepanu pöörama; seda võiks mingil määral pidada intelligentse suhte rajamise eeskujuks, kui ma tohin olla nii julge, teaduspõhise teadmuse ja poliitilise otsustamise vahel, et tegeleda kaasaja maailma ees seisvate probleemide erakordse keerukusega.

Kliima on muutumas, see toimub kiiresti ja seetõttu peame tegutsema viivitamata ja, nagu Karl-Heinz õigesti ütles, ei ole see ainult probleem, vaid ka võimalus. Volinik Dimas, täpselt selle teadmuse alusel on ühe aasta jooksul muutunud ka maailma poliitiline kliima ja ülemaailmne soojenemine ei ole ainus muutus. Maailma poliitiline kliima on muutunud, kulminatsioon saabus Balil, kui kõik tunnustasid valitsustevahelise kliimamuutuste rühma teadusuuringute paikapidavust ning viimaste kuude jooksul on toimunud tõeliselt olulised muutused liidrite seisukohtades.

Meie tööülesannete hulka kuulus ka mitu külastust Hiinasse, Indiasse ja hiljuti Washingtoni Ameerika Ühendriikidesse, ja me märkasime, nagu te mainisite, et presidendikandidaadid on väga selgesti välja öelnud selle, et isegi Ameerika Ühendriikides muutub suhtumine suuresti lähimate kuude vältel, mis tõesti toetab lootust pidada rahvusvahelisi läbirääkimisi, mis peavad lõpule jõudma 2009. aastal Kopenhaagenis.

Ma nõustun teiega selles punktis ja me saavutame tulemusi, mis veel ainult aasta tagasi olid kujuteldamatud.

Vittorio Prodi (ALDE). - (IT) Härra president, daamid ja härrad, täna volinikku jätkuva kohalviibimise eest. Teadlasena saan ma ainult tervitada asjaolu, et lõpuks võetakse vastu ja tunnustatakse teaduslikku vaatepunkti isegi sellistes kõrgetasemelistes poliitilistes organites nagu parlament. Kliimamuutuste ajutise komisjoni aseesimehena olen rahul ühistöö esialgsete tulemustega ja ma õnnitlen raportöör Karl-Heinz Florenzit, kolleege ja esimees härra Sacconit.

Siiski, isiklikult arvan ma, et kogu meie heast tahtest ei piisa meie ees seisvate tõsiste probleemide lahendamiseks. Eriti pean ma silmas probleeme, mis on juba praegu väga rasked, nagu vaesus, rahvatervis ja juurdepääs loodusvaradele, millest peamine on vesi, ning mis ennustatavate kliimamuutuste tagajärjel võivad omandada katastroofilise ulatuse. Kuid ma usun, et esimene samm kõnealuse nähtuse tundmaõppimisel on tehtud, nimelt esialgse raporti koostamine kliimamuutuste teaduslike faktide kohta, mis näitab, et väga tõenäoliselt oleme teinud valiku võimatu ülesanne teostada.

Nimetatud ülesanne annab alust lootusele, et me koostame saavutatavad plaanid tuleviku jaoks, mis ei rajane vaid vastuoludel ja ebavõrdsusel, ning pakume välja tulevikunägemuse, milles teadus aitab meil ühtlustada inimkonna tekitatud või teravdatud tasakaalutust. Me peame kaaskodanikele ütleva järgmist: me võtame selle ülesande vastu ja teeme nii tsivilisatsiooni hüvanguks suure sammu edasi.

ISTUNGIT JUHATAB: ALEJO VIDAL-QUADRAS*Asepresident*

Caroline Lucas (Verts/ALE). - Härra juhataja, esmapilgul võib raport tunduda tehnilise tekstina, mis lihtsalt koondab meile teadaolevad teaduslikud andmed. Kuid ärge laske end eksitada, raport on ka sügavalt poliitiline ning see on üleskutse võitlusele, sest on tõsiasi, et käesolevas raportis esitatud andmetest nähtub tungiv vajadus täielikult muuta meie majanduse juhtimist.

Teadmine toob kaasa vastutuse ning olla teadlik kliimamuutuste tegelikkusest ja ikka mitte asjakohaselt käituda kujutab endast ei midagi vähemat kui kuritegu tulevaste põlvkondade vastu.

Seega on raporti loogika järgmine: et ELi eesmärk vähendada heitkoguseid 20% võrra ei sobi kokku teadusliku lähenemisviisiga kahele kraadile; et me peame nüüd seetõttu ühepoolselt vähendama heidet liikmesriikides vähemalt 30% võrra; et me peame andma vastuse uutele faktidele, just möödunud kuul hoiatas juhtiv kliimateadlane James Hansen, et praegused eesmärgid on liiga nõrgad ja me peame pühendama palju rohkem vahendeid arengumaade abistamiseks kliimamuutustega kohanemisel ja me peame kogu saastekvootidega kauplemisest saadud tulu suunama tagasi ringlusesse kliimaga tegelemiseks.

Hea uudis on see, et EL on harukordselt heal positsioonil, et asuda eestvedajaks kliimamuutustega seotud tegevuses, kui me võtame väljakutse vastu, ja see võib viia meie enda institutsioonide taaselavnemiseni ning toimub ELi taasühinemine kodanikega, keda liit eeldatavasti esindab.

Bogdan Pęk (UEN). - (PL) Härra juhataja, oleme nüüdseks mõnda aega põnevusega kuulanud pseudoteaduslikke argumente, mida esitatakse otse Euroopa südames. Ma viitan siin täiskogul tehtud ettekannetele, millest ilmnevat kindlatel teaduslikel tõenditel põhinevat tarkust tuleks levitada üle kogu maailma. Tegelikkus on siiski selline, et sama palju kui on teadlasi, kes väidavad, et meil ei ole võimalik olemasolevate vahendite abil kliimamuutusi mõjutada, on ka teadlasi, kes väidavad, et me saame seda teha.

Daamid ja härrad, kujutlege hetkeks, et õigus on esimesel rühmal. Sellisel juhul kulutame me tohutul hulgal vahendeid väidetavatele kliimamuutustele ja mõjutame sellega inimkonna heaolu, eriti Euroopas, kus me määrame Euroopa rahvad põhjendamatu tagasilangusele võrreldes teiste rahvastega, kes arenevad vahepeal kiiremini.

Ma võin täiskogule kinnitada, et parlamendikomisjoni esimees arvestab vaid ühe rühma teadlaste arvamusega ning kui volinik Dimas ei osuta kogu antud teemat käsitlevale teadaolevale teadustööle, andes nii võimaluse müütide tekkeks, siis avaldan ma kõige valjemat protesti. Teen seda sellepärast, et seda laadi tegevus peab põhinema üksnes ja eranditult ainult lõplikul teaduslikul tõendusmaterjalil.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). - (IT) Härra juhataja, kolleegid, suur tänu raportöör Karl-Heinz Florenzile, kes on kõvasti tööd teinud ja andnud hinnangu Guido Sacconi asjatundlikul juhtimisel tegutsenud kliimamuutuste ajutise komisjoni mitme kuu pikkusele tööle. Poliitiline võtmeküsimus, mis kallutab mind Florenzi raportiga nõustuma, on valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kui organi, ja sellest tulenevalt ÜRO ja Bali konverentsi suuniste, tunnustamine. Pange tähele, et see ei ole just teaduslik küsimus, vaid küsimus demokraatiast, see on maailma demokraatia foorum.

Praegu seisame silmitsi olukorraga, et kui Euroopa soovib olla usaldusväärne, edasiviiv jõud Kyoto-järgse lepingu sõlmimisel, siis peab meil endal kord majas olema. Esitatud meetmete pakett tuleb kiita heaks kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul ning see peab olema kooskõlas Bali algatustega, teisisõnu, pakettis peetakse kinni kokkulepitud kohustustest ning see on ka läbipaistev, asjakohane ja kinnitust leidnud.

Oluline on ennetada erandeid ja mööndusi, mis tekitavad usaldamatust nii Euroopas kui ka suhetes teistega. Me peame ennetama liikmesriikide ja ärimaailma petuskeeme, teisisõnu, me peame olema tõsiseltvõetavad!

Graham Booth (IND/DEM). - Härra juhataja, ma olen Bogdan Pękiga nõus. Paljud väljapaistvad teadlased kogu maailmast allkirjastasid käesoleva aasta 4. märtsil Manhattani deklaratsiooni. Muuhulgas väidetakse deklaratsioonis, et „ei leidu veenvaid tõendeid selle kohta, et tänapäevases tootmistegevusest tekkivad CO₂ heited olid minevikus, on tänapäeval või saavad tulevikus olema katastroofiliste kliimamuutuste põhjuseks”. Veel 31 000 teadlast kiitis sellise vaatepunkti heaks möödunud nädalal Oregoni petitsiooniga.

See ei ole enam üksiku eriarvamusel oleva isiku hääl ja Nigel Lawson, kliimamuutuste komisjoni ülemkoja liige, nõustub samuti, et arutelu ei ole veel lõppenud. Enne, kui võtame enda kanda tohutu kulu kliimamaksude, süsinikdioksiidi saastekvootidega kauplemise jms näol, eriti nüüd, kus meid hoiatatakse tõenäolise ülemaailmse

majanduslanguse eest, peame kuulama ära arutelu mõlemad pooled ja tegema täiesti kindlaks, kellel on õigus.

Roger Helmer (NI). - Härra juhataja, seekord saabun ma täiskogule heade uudistega: ülemaailmne soojenemine on peatunud. 1998. aasta oli teadaolevalt kõige soojem, viimase kümne aasta jooksul on ülemaailmne temperatuur püsinud samal tasemel või langenud. Hiljutist mõõdukat soojenemist võib võrrelda sellega, mis esines keskajal; enne seda Rooma ja veel enne seda holotseeni, kõige soojema ja niiskema ajastiku ajal.

Praegused temperatuurid on allpool viimase 2000 aasta maksimaalset taset. Suurenevad kahtlused CO₂ rolli osas. Alates aastast 1850 on keskmised temperatuurid korrelatsioonis päikese tsüklitega, kuid väga nõrgalt seotud atmosfääris leiduva CO₂ga. Soojenemise tegelik käik, nii geograafiliselt kui ka ajaliselt, on täiesti erinev arvutimodellatsioonide prognoosidest.

Kasvuhoonegaaside mudelite alusel ennustatakse maksimaalset soojenemist atmosfääri kõrgemates kihtides, kuid vaatlused näitavad, et see vähene soojenemine on toimunud maapinnal ning on suurel määral linnade kui nn kuumasaarte efekti tagajärg.

CO₂ kasvuhooneefekt on logaritmiline; tähendab, see on kahaneva tasuvuse seadus. Seoses kasvuhoonegaaside heitega on atmosfäär juba küllastatud CO₂ga ja edasise heite mõju on väike.

Mereveetase ei tõuse tavapärasest kiiremini, see on umbes kuus kuni kaheksa tolli sajandis; ülemaailmne jäämassiiv on üldjoontes püsiva suurusega; karmid ilmastikunähtused ei ilmne sagedamini kui varasematel aegadel; liikide väljasuremist ei põhjusta ülemaailmne soojenemine, vaid nende elukohtade kadumine, mida eriliselt survestab vajadus biokütuse järele. Viimased uurimused näitavad, et jääkarudel läheb väga hästi.

Kliimaga seotud hüsteeria on jätkuvalt kaugel tegelikkusest. Me peame oma poliitikat uuesti läbi mõtlema, enne kui need põhjustavad suuremat kahju.

(Aplaus)

Markus Pieper (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, proua Harms, tegelikult on jõulisus patsifistlikus mõttes igati positiivne! Teaduslikud faktid on hästi teada: tänapäeval ilmnevad kliimamuutused on suuresti seotud inimtegevusega. Seetõttu on ajutise komisjoni saavutused selles valdkonnas eeskujuks.

Siiski häirib mind käesoleva raporti ähvardav alatoon. Mind teeb rahutuks, et lahknevale teaduslikele arvamustele ei ole üldse ruumi jäetud. Tõsiasia on, et alati, kui poliitika kuulutab end eksimatuks, läheb midagi valesti. Käesolevas raportis räägitakse, et enneolematu ulatusega kuumalained ja kuni 70% liikide väljasuremine on põhjustatud kliimamuutustest. Öeldakse, et peaaegu iga piirkond maailmas saab kannatada. Need kinnitused põhinevad pikaajaliste mudelite alusel tehtud prognoosidel, kuid seda ei saa nii lihtsustatult kirjutada ainult inimtekkeliste kliimamuutuste arvele.

Sellisel taustal pean ma parlamendi käitumist skandaalseks, kui kuulutati vastuvõetamatuks härra Březina esitatud muudatusettepanekud, mis juhivad tähelepanu täpselt eespool nimetatud olukorrale. Härra juhataja, ma palun teil kuulutada konkreetselt muudatusettepanek 15 vastuvõetavaks. Keskkonnakaitse ei toimi, kui teatavaid arvamusi surutakse peale haldusvahenditega. Liialdatud oht vallandab poliitilised meetmed, mis viivad äärmuslike vaadete poliitiliste prioriteetide kohta. Üks näide on väide, et kliimamuutuste küsimus peaks muutuma esmaseks arenguabi osutamisel. Siiski on AIDS, alatoitus, malaaria ja maavärinad põletavamad hetkeprobleemid, ja see on koht, kus peaksime ulatuslikumalt kasutama oma poliitilisi vahendeid.

Ka Euroopas on arutelu kliimamuutuste üle jõudnud mõtmeteni, mis seab ohtu sotsiaalsed saavutused. Perefond Saksamaal maksab juba praegu rohkem kui 40% elektri hinnast riigile ja bensiinijaamades jääb vastav number 55% ja 78% vahele. Uus aastekvootidega kauplemise süsteem tõstab elektri hinda jälle vähemalt 30% võrra.

Ma pooldan mõistuspärast lähenemisviisi kliimamuutustele, et me leiaksime sotsiaalsed ja majanduslikus mõttes kokkusobivad lahendused. Härra Březina esitatud muudatusettepanekud pakuvad mitmeid lähtekohti ja ma palun teie toetust.

(Aplaus)

Dorette Corbey (PSE). – (NL) Soovin tänada Karl-Heinz Florenzit, kes koostas suurepärase raporti. Arutelu kliimamuutuste üle on väga emotsionaalne, loomulikult õigustatult. Siiski peame tänasel päeval tegema

valiku mõistliku lähenemisviisi kasuks. Järgnevate kuude jooksul tehakse kliimamuutuste osas intensiivselt tööd ja päevakorras on palju ambitsioonikaid meetmeid.

Euroopa jaoks on väga oluline näidata oma usaldusväarsust enne Kopenhaagenit ja jõuda kliimapaketi osas kokkuleppele. See juhtub ainult ühise lähtekoha olemasolu korral ja see lähtekoht on teadmus. Karl-Heinz Florenzi peab tunnustama teadusliku konsensuse saavutamise eest. Meie poliitika lähtepunkt on valitsustevahelise kliimamuutuste rühma faktid. Valitsustevahelises kliimamuutuste rühmas teevad koostööd tuhanded teadlased. Maapinna soojenemine on fakt ja samuti on fakt, et teataval määral on see tingitud inimtegevusest. Kliimamuutuste piiramiseks tuleb kasvuhuonegaaside heidet enne 2050. aastat vähendada 60–80% võrra. See ei ole kerge ülesanne, sest kaasatud on väga tähtsad huvid. Loomulikult võib keskkonnasäästlik tootmine palju kasu tuua ja töökohti luua ning hea on see, et nii lõpetame oma sõltuvuse naftast ning astume jätkusuutliku energia maailma. Üleminek vähem süsinikdioksiidiheidet tekitavale majandusele ei ole siiski kerge.

Seetõttu on tähtsad kaks asja. Esiteks, poliitika peab olema teadmuspõhine ja see ei tähenda, härra Pieper, et konsensus valitsustevahelises kliimamuutuste rühmas on kivisse raiutud. Me eeldame, et valitsustevaheline kliimamuutuste rühm on avatud skeptikute kriitikale ja hästipõhjendatud argumentidele, sest see toob teadmusele kasu, seega meie fraktsioon toetab täielikult lõiget 10.

Teiseks on vajalik üldsuse pikaajaline toetus. Me palume koondada põhilised teaduslikud vaatepunktid üldsusele kättesaadavasse brošüüri, et kõik oleksid teadlikud meie ees seisvatest väljakutsetest ja neil oleks võimalik toetada kindlaid meetmeid. Nii saame väljakutsetega ühiselt tegeleda. Ma eeldan, et Karl-Heinz Florenzi raport on meile aluseks ühise tegevuse korraldamisel ja parema poliitika loomisel aastaks 2009.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Härra juhataja, lubage mul samuti õnnitleda Karl-Heinz Florenzit suurepärase raporti puhul. Ma tõstaksin esile, et sellel on suur poliitiline ja sümbolne tähendus, mis avaldub ka tõsiasjas, et arutelu juhataksid sisse kolme suure poliitilise fraktsiooni juhid.

Me kõik oleme nõus Florenzi raporti sisuga. See on ka kirja pandud nii, et tavaline eurooplane on võimeline seda teksti lugema ja tähendusest aru saama. Raporti sõnum on selge ja õpetlik, mis on veel üks positiivne tahk, mida ma meelsasti esile toon.

Siiski on veel arutamist vajavaid probleeme. Ma nõuan tungivalt teie toetust muudatusettepanekutele, mis käsitlevad merd ja merepinna temperatuuri tõusu 1,5 °C võrra. Peame samuti tegelema rahvatervise küsimustega. Me käsitleme seda järgmises raportis. Ma ootan mõne põhjaneva idee esitamist selles valdkonnas. Meil, parlamendiliikmetel, on praegu võimalus näidata, et me tegeleme nende probleemidega otsustavalt ja tõsiselt. Avril Doyle ja mina oleme saastekvootidega kauplemise õigust käsitlevad raportöörid. Kui me kõik mõtleme täna enne hääletust välja öeldud asju tõsiselt, siis me eeldame tugevat toetust ettepanekutele, mida me esitame erinevatele komisjonidele.

Lõpetuseks tooksin välja, et oleme poole peal ettevalmistustega Kopenhaageni konverentsiks. Ettevalmistused peavad jätkuma senisest täiesti erineval moel, see tähendab, parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelises koostöös, kuhu on kaasatud arengumaad. Jäänud on ainult 18 kuud.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Härra juhataja, ka mina õnnitlen Karl-Heinz Florenzit raporti puhul. On suurepärase, et see rajaneb pädeva ÜRO komitee teaduslikel faktidel ja selles rõhutatakse kodanike laiema ja parema teavitamise vajadust.

Siiski, daamid ja härrad, volinik, liikugem faktide juurest edasi tegudele. Me peame kohandama oma poliitika teaduse pakutud meetmetega. Me vajame keskkonnasäästlikumat kütust ja keskkonnasäästlikumaid autosid. Volinik, me oleme isegi komisjonis teadlikud teie võitlusest lobidega ja huvidega, mis kahjustavad ELi püüdlusi olla võitluses kliimamuutuste vastu maailmas juhtival kohal. Euroopa Parlamendi rõhuv enamus on teie liitlane. See toetab komisjoni ja valitsuste veel ambitsioonikamaid püüdlusi, sest inimelud ja keskkonnakaitse on märkimisväärselt olulisemad kui teatavate äriühingute huvid.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, mina ei ole esimene ja kindlasti mitte viimane, kes õnnitleb raportööri suurepärase raporti puhul. Hiljuti esitleti rahvusvahelisele üldsusele valitsustevahelise kliimamuutuste rühma dokumenti, mis sisaldab ulatuslikku teaduslikku uurimust ülemaailmse soojenemise kohta. Me viitame sellele raportis ja resolutsioonis. Enamik teadlasi nõustus selle dokumendiga, nimelt valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljanda hindamisaruandega. Sama tegi enamik rühmas esindatud 110 riigi valitsustest. Sellest hoolimata on kuulda hääli, mis vaidlustavad dokumendi paikapidavuse, neid hääli on kuulda ka siin täiskogus. Seetõttu on asjakohane alustada diskussioonile hinnangu andmisega.

Esiteks, praegu on peaaegu kõik nõus sellega, et ülemaailmne soojenemine on fakt, isegi kui meie planeedi mõnes nurgas juhtub olema ajutiselt külmem kui minevikus. Muuhulgas ka valitsustevahelise kliimamuutuste rühma raporti tõttu näib, et nüüd on tunnustatud ülemaailmse soojenemise olemasolu. Järelikult ei ole enam nii tähtis viidata uutele lähenevat maailma lõppu ennustavatele näitajatele, mis on seotud temperatuuri tõusuga. Teisalt on kindlasti vajalik selgitada ja tõestada temperatuuri tõusu põhjust.

Ma palun täiskogul mees pidada, et enamik teadlasi, kes on seda probleemi sügavuti uurinud, usuvad, et peamiselt, kuigi mitte eranditult, vastutab ülemaailmse soojenemise eest inimene. Eriti tõepärane on see seoses kasvuhoonegaaside heitega. Selle teooria dokumenteerimine ja tõestamine oleks väärt pühendumist edasisele jõupingutusele. Soojenemise põhjuste teaduslik uurimine peab kindlasti jätkuma ja see peaks olema meie arutelude peamine lõpptulemus.

Sellele vaatamata on kõige tähtsam mees pidada, et juba praegu näib üpris tõenäoline, et inimkonna toodetud kasvuhoonegaasid on ülemaailmse soojenemise peamine põhjus, seetõttu kutsutakse üles tegudele. See on põhjus, miks Euroopa Liit võttis enda peale maailma juhtrolli heite piiramiseks. Järelikult on meile, eurooplastele, eriti oluline saavutada selles küsimuses ülemaailmne kokkulepe Poznańis ja Kopenhaagenis. Peame mees pidama, et meie üksi ei suuda planeeti päästa. Siiski oleks oma tegevuste hülgamine nüüd andestamatu. Me ei saa tagasi võtta oma vastutust tsivilisatsiooni ees.

Riitta Myller (PSE). - (FI) Härra juhataja, maailmas on hästi tuvastatud ja tunnustatud andmed kliimamuutuste kohta ja praeguse ülemaailmse soojenemise suundumuse inimtekkeline päritolu on väljaspool igasugust tõsisteaduslikku kahtlust. Seda kinnitab Karl-Heinz Florenz oma raporti järelduste alguses. Käesoleva vaheraporti koostamise põhieesmärk oli täpselt paika panna ühine alus lõppversiooni koostamiseks.

Parlamendikomisjoni ja parlamendi töö tuleb tugevalt siduda valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljanda hindamisaruandega. Käesolevast raportist ilmneb väga selge konsensus selle kohta, et keskmine ülemaailmne temperatuur peab stabiliseeruma nii, et see ei tõuseks rohkem kui 2 °C. See on samuti võimalus võtta arvesse kliimamuutuste majanduslikku, ökoloogilist ja sotsiaalset mõju.

Faktid on laual, nagu ütles Karl-Heinz Florenz. Praegu on küsimus selles, kuidas me mõistame loetavat, milline on meie lugemisoskus. See saab selgeks käesoleval aastal, kui me arutame komisjoni esitatud seaduste paketti. Eriliselt soovin ma rõhutada, et me peame keskenduma energiatõhususele, sest see on kliimamuutuste ökoloogilise, majandusliku ja sotsiaalse mõju küsimus. Ma loodan, et komisjoni tulevases tegevuses on tähtsal kohal küsimus energiatõhususe tõstmise võimalikkusest. Kuna säästetud energia on kõige odavam energia, siis on see ka ökoloogiliselt parim viis kliimamuutuste vastu võidelda, ja siinkohal ma loodan, et komisjon esitab uusi ettepanekuid ja stiimuleid.

Avril Doyle (PPE-DE). - Härra juhataja, me arutame siin kliimamuutuste ajutise komisjoni raportööri Karl-Heinz Florenzi suurepärasest vaheraportist kliimamuutuste teaduslike faktide kohta. Soovin teda tänada panustatud hiigelsuure töö eest ja samuti kõiki kolleege täiskogust, kes osalesid ajutise komisjoni töös.

Kogu maailma kliimamuutuste valdkonnaga tegelevate teadlaste valdava enamuse hoolikalt läbi kaalutud arvamus eiramine seadusandjate poolt oleks plahvatusohtlik segu ülbusest, vastutustundetusest ja kohustuste täielikust hülgamisest. Meie oleme otsustajad. Meil on kodanike antud demokraatlik mandaat ja maailma üldsuse ees seisva kõige põletavamale probleemile lahendamisel ei tohi olla meie tegevuses puudujääke, kui, ja eriti siis, kui meie teha olevad otsused esitavad erakordse väljakutse.

Ma nõuan tungivalt, et kallid kolleegid, keda võib vabalt kutsuda kliimaskeptikuteks, teeksid meiega selle teekonna kaasa, kas või ainult palju kuritarvitatud, kuid väga olulise ettevaatuspõhimõtte alusel. Jah, teadus on keeruline ja dünaamiline, kuid teadusringkonnad toetavad suhtes viis ühe vastu meil arutelusel olevat teemat. Me peame väljakutse vastu võtma, me peame esitama küsimusi ja eelkõige peame me andma vastuseid ja asjakohaseid vastuseid meie klimatoloogia ja meteoroloogia valdkonna parimate ja helgemate peade hoolikalt läbikaalutud tööle.

Rohkem kui kaks kolmandikku maakera pinnast on kaetud ookeanidega ja kolm neljandikku maailma suurlinnadest asub mere ääres. Ookeanides on üle 97% planeedi veest ja kalast saab inimkond kõige suurema osa maailmas tarbitavast proteiinist, sellest sõltub 3,5 miljardi inimese esmane toiduallikas. Teaduslike prognooside kohaselt kaasnevad inimtekkeliste kasvuhoonegaaside heite kasvuga dramaatilised tagajärjed nagu ookeanide soojenemine, jää sulamine poolstel, mereveetaseme tõus ja ookeani hapestumine, mis kujutab tõsist ohtu mere ökosüsteemidele ja kalanduse kogukonnale.

Kuna ma asusin kalanduskomisjoni esinase ametikohale, siis nõuan ma selle komisjoni arvamuste arvestamist tänases vahereportis. Kaks kiiret märkust: esiteks oli tõsine möödalaskmine, et kalanduskomisjoni liikmeid ei kaasatud kliimamuutuste ajutise komisjoni töösse, ja teiseks on kahetsusväärne, et ajutine komisjon ei pidanud võimalikuks tunnustada kalanduskomisjoni arvamust.

Kokkuvõtteks, on esitatud mitmed muudatusettepanekud, milles rõhutatakse kliimamuutuste tagajärgede teaduslikult tõestatud mõju maailma ookeanidele. Ma palun tungivalt kolleegidel toetada nimetatud muudatusettepanekuid, sest parlamendi otsustav raport peaks olema nii kõikehõlmav ja integreeritud kui vähegi võimalik.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, soovin samuti alustada sooja tänuavaldusega raportöörile tema töö eest. Kõnealune raport, nagu eelkõnelejad on öelnud, on täielikult seotud kliimamuutusi käsitlevate teaduslike faktidega, mida maailmas tunnustatud asjatundjad temaatiliste kohtumiste käigus põhjalikult arutasid.

Kliimamuutused mõjutavad oluliselt põllumajandus- ja metsandussektorit, seetõttu on sektori esindajad väga huvitatud tõhusate kliimamuutuste eest kaitsvate meetmete vastuvõtmisest ülemaailmsel tasandil. Oluline on kõikide riikide ja eriti arengumaade hõlmamine Kyoto-järgsesse protsessi. Oluline on alla kriipsutada, et põllumajandus ei ole mingil juhul toiduainete hinnatõusu taganttõukaja: näiteks leivapätsi hinnast moodustab selleks kasutatava nisu hind vähem kui 2% kuludest.

Samuti on hästi teada, et biokütuste tootmiseks kasutatavad energiaallikad ei eralda enam neisse kasvuperioodil ladestunud CO₂, mis tähendab, et need on tõepoolest CO₂ suhtes neutraalsed. Kindlatele teadusuuringutele tuginedes on samuti tunnustatud, et inimkond on kliimamuutuste eest osaliselt vastutav. Seetõttu on tähtis viia läbi üha intensiivsemaid teadusuuringuid ja ka säästa energiat tõhusama kasutamise kaudu. Leidkem südikust teadmisest, et 3000 aastat kulus tunnistamiseks, et maakera on ümmargune, aga mitte lapik.

Soovin pöörduda parlamendi poole palvega osaleda tõsises arutelus, milles tunnustatakse kliimamuutuste probleemi ülemaailmsust; see on makrosotsiaalne probleem, mida ei saa lahendada sektoripõhiste poliitiliste vahenditega üksikutes ELi liikmesriikides. Lahendust on võimalik saavutada ülemaailmse tegevusega ja Euroopa Liit peaks võitluses kliimamuutuste vastu kindlasti võtma juhtiva ja vahendava rolli.

Valdis Dombrovskis (PPE-DE). – (LV) Härra juhataja, daamid ja härrad, esmalt lubage õnnitleda raportööri selge ja ühemõttelise seisukoha puhul, mis teaduslikele faktidele tuginedes võtab omaks, et tegelikult ülemaailmne soojenemine leiab aset ja seda põhjustab inimtegevus. Me võiksime meenutada, et paar aastat tagasi paljud mõjukad poliitikud, sealhulgas teatavate suurriikide juhid, püüdsid seda siiski eitada. Raportis astutakse samm edasi ja lükatakse tagasi avaldused, mis ei ole leidnud teaduslikku kinnitust, et ülemaailmne soojenemise efekti ei ilmne ja et need on vaid looduslikud temperatuurimuudatused. Käesoleva raportiga demonstreeritakse taas kord, et EL on maailma liider ülemaailmse soojenemisega tegelemisel. Siiski ei anna see põhjust ülevaks meeleoluks. Ülemaailmse soojenemise hoidmiseks 2 kraadi piires tuleks praeguste hinnangute kohaselt vähendada CO₂ heitkogust aastaks 2050 vähemalt poole võrra. Selles kontekstis on raportis toodud mõju käsitlev seisukoht, et peaaegu kõik ELi liikmesriigid on hästi edenenud Kyoto sihteesmärkide täitmisel, liiga optimistlik. Ajavahemikul 1990–2005 vähendasid 15 ELi vanemat liikmesriiki heidet ainult 2% võrra ja on äärmiselt ebatõenäoline, et järelejäädud viie aasta jooksul vähendavad nad heidet veel 6% võrra, mis tagaks nende ühise Kyoto eesmärgi täitmise. Ainult tänu asjaolule, et ELi uuemad liikmesriigid on heitkoguseid vähendanud oluliselt kiiremini, võib EL tervikuna esitleda end maailmas esikohal olevana selles valdkonnas. Uuematelt ELi liikmesriikidelt oodatakse CO₂ heitkoguste vähendamist 21% võrra aastaks 2010. Ainult see asjaolu võimaldab ELi juhtidel rääkida ilmselgelt ambitsioonikast eesmärgist vähendada heitkoguseid 20% võrra aastaks 2020. Loomulikult on selline eesmärk tervitatav, kuid on oluline, et suurimate saastajate ülesanne oleks saavutada heitkoguste määra suurim vähendamine. On vastuvõetamatu lubada ELi kliimamuutuste poliitika jõupingutusi rajada ainult uuemate ja üksikute vanemate liikmesriikide olemasolevatele saavutustele ning panna nende olule täiendav lisakoormus, kui samal ajal tehakse mõõndusi suurematele saastajatele. Siiski, hoolimata sellest, kuidas me otsustame heitkoguste vähendamise ELi liikmesriikide vahel, ei saavuta me midagi ilma ülemaailmse kokkuleppeta ja riigid, nagu Ameerika Ühendriigid, Hiina, India, Venemaa ja teised, kaasatakse probleemi lahendamisesse. Kõnealune küsimus peab olema ELi välispoliitika ja kliimamuutusi käsitleva poliitika prioriteet. Täna tähelepanu eest.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Harilikult teeme valiku muutuste ja meetmete kasuks ainult siis, kui see põhineb kindlatel faktidel. Kliimamuutuste komisjonis oleme kokku kogunud suure hulga andmeid paljudelt teadlastelt. Enamik andmetest viitab sellele, et muutused ökosüsteemides on inimtekkelise heite tagajärg ning näitab võimalikke tulevikusuundumusi.

Samal ajal, kui mõned on murelikud ja käsitlevad neid andmeid ohuna, peame nägema ka head külge, see on meie võimalus tegutseda. Siiski peame me tegutsema kiiresti, vastutustundlikult, tõsiselt ja koordineeritult, esiteks liidu piires ja siis ka ülemaailmselt. Meil õnnestub sõlmida rahvusvahelised kokkulepped vaid siis, kui me võtame piisavalt arvesse ka probleeme kolmandates riikides, kes tegelevad eelkõige jätkusuutliku arengu küsimustega ja paljud isegi vaesuse kaotamisega.

Terviklik lähenemisviis nõuab muutust meie euroopalikes peades, sest siiani oleme olnud hõivatud ainult arendamisega või esmajoones vähem süsinikdioksiidihedete tekitava ühiskonna arendamisega. Siiski saavutame me rahvusvahelise kokkuleppe ainult siis, kui arvestame võrdselt nii heite vähendamise meetmeid kui ka heitega seotud parandusmeetmeid, et viia need kooskõlla kliimamuutustega.

Palju tänu raportöörile suurepärase raporti eest ja ma eeldan, et meie koostöö jätkub samas võtmes ka järgmisel aastal.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Härra juhataja, õnnitlen Karl-Heinz Florenzit silmapaistva raporti puhul. Arutelu kliimamuutuste teadusliku põhjendatuse üle on erakordselt tähtis, sest õnnetuseks meie poliitikud, jätame sageli faktid kahe silma vahele, kuigi faktid on väga visad asjad. Ma olen nõus Martin Schulziga, et me peaksime lõpetama uskumustel põhineva arutelu ning võtma arvesse fakte.

Näiteks Ungaris on põhjavee tase Ungari tasandikul Doonau ja Tisza jõe vahel viimase 30–40 aasta jooksul langenud 3–4 meetrit; on ilmnunud tõsine kõrbestumine, ma pean silmas, et teadlased on korraldanud mõõtmisi ja leidnud, et kõrbestumine on põhjustatud 50% ulatuses kliimamuutustest ja 50% ulatuses kahjulikust inimtegevusest.

Lühidalt, võtkem teadlaste sõnumeid asjakohaselt arvesse. Olen samuti nõus, et Euroopa Liit ei saa seda probleemi üksi lahendada; Ameerika Ühendriigid, Jaapan, Hiina, Brasiilia ja arengumaad peavad selles ettevõtmises kaasa lööma. Tänan tähelepanu eest.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). - (FI) Härra juhataja, inimkond on vastutav kliimamuutuste eest ja sellepärast inimesed saavad ka aidata selle suunda muuta.

ELi eesmärk on tõsta biokütuste osa transpordis kasutatava kütuse mahus 10%ni. Veelgi enam, see eesmärk tuleb saavutada. Me peame tegema kõik, et seda saavutada, sealhulgas tuleb biokütuse toorainena kasutusele võtta ka turvas.

Teadusuuringuteks on vaja rohkem raha, et kasutada tõhusamaid meetodeid. Näiteks ilmneb mõnest uuringust, et energia tootmine vetikatest on hektari kohta ligi 15 korda suurem kui viinamarjade, palmiõli ja soja tootmisel, seega on vajalik seda rohkem uurida. See on üks viis vähendada palmiõli tootmist ja loodetavasti lõpetada see täielikult, sest see ei ole mingil juhul keskkonnasõbralik tegevus. Sellest tulenevalt peame tegema koostööd Ameerika Ühendriikide, Hiina, India ja Venemaaga.

Péter Olajos (PPE-DE). - (HU) Tänan teid, härra juhataja. Kui me tahame 2009. aasta lõpus Kopenhaagenis edu saavutada, siis usun, et peame tingimata arvesse võtma kahte asja, need on asjad, mida olen ise kogunud viimase paari kuu jooksul, külastades Indiat, Bangladeshi, Hiinat ja Californiat.

Kõigepealt, meie jõupingutus peab olema tõeline. Teisisõnu, ei piisa teineteisele õlale patsutamisest, jutud 10 või 20 või 30 või 40 protsendist ei ole piisavad. Euroopa Keskkonnaagentuuri arvudele tuginedes ei ole süsinikdioksiidi heitkogused alates 2000. aastast vähenenud, vaid on tegelikult umbes 1% võrra tõusnud. Saastekvootidega kauplemise süsteem, mille uuendamisega praegu tegeletakse, on suur edusamm, kuid arvan, et oleks tarvis algatada samasugused ümberkorraldused saastekvootidega kauplemise süsteemist väljapoole jäävas süsteemis; ehk oleks võimalik need kaks süsteemi ühendada. Ma toetan energiliselt komisjoni ettepanekut seada baasaastaks 1990 ja mitte 2005.

Teine väga tähtis asi on kohanemismfond. Me peame looma kohanemismfondi, kui me tahame Kopenhaagenis edu saavutada. Sterni raportist ilmnes, et ilma kohanemismfondita on maailma teistel piirkondadel vähe võimalusi vältida kliimamuutuste ebameeldivaid tagajärgi. Tänan teid.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Kliimamuutused mõjutavad juba Euroopa Liitu. Näiteks Rumeeniat on viimaste aastate jooksul mõjutanud põud, üleujutused ja kuumad ilmad. Mõnes Rumeenia lõuna- ja kagupiirkonnas on alanud kõrbestumine. Liit on võtnud olulise rolli võitluses kliimamuutuste vastu, see hõlmab nii põhjuste vähendamist kui ka kohanemist kliimamuutustega.

Lissaboni lepingus sisalduvad sätted kliimamuutuste kohta ja samuti hindan ma kõrgelt solidaarsuse klauslit loodusõnnetuste puhuks. Õnnetuseks on ülemaailmne keskkonnakaitsealane tegevus hajutatud ja mõnikord puudub üldine kooskõla; 18 mitmepoolset institutsiooni vastutavad umbes 500 rahvusvahelise lepingu, millest 300 on piirkondlikud lepingud, järelevalve teostamise eest. Euroopa Liit peab olema juhtival kohal selles valdkonnas.

Lahendused on olemas. Me vajame sidusat tegutsemist kliimamuutuste käsitlemisel, rohkem keskkonnasäästlikku transporti, uurimis- ja arendusprogramme, et muuta põllumajanduse veetarbimine vajadustele vastavaks, kohandada taasmetsastamist ja eriti paremat jäätmekäitluse korraldamist. Ma õnnitlen raportööri.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Kliimamuutustega kaasnevad väga tõsised mõjutused mitte üksnes ökosüsteemidele, vaid ka majandusele, rahvatervisele, vee ja toiduainetega varustatuse kindlusele ning samuti ka inimeste rändele. Viimased teaduslikud uurimused tõestavad veenvalt inimtegevuse mõju ülemaailmsele soojenemisele ja sellepärast lasub meie ühiskonnal kohustus rakendada tõhusaid poliitilisi meetmeid.

Ma tervitan kliimamuutuste ajutise komisjoni vaheraportit ja selles sisalduvaid soovitusi ELi tulevase kliimamuutusi käsitleva integreeritud poliitika väljatöötamiseks ja ma toetan tugevalt arvamust, et keskmise ülemaailmse temperatuuri tõusu piir peaks olema kõige rohkem 2 °C. Lisaks sellele peab Euroopa Liit tegema jõupingutusi heite vähendamiseks viisil, mis hoiab temperatuuri pigem allpool nimetatud kahte kraadi. Teaduslikult tõestatud teabe avalikkusele kättesaadavaks tegemine ja panustamine üldsuse teadlikkuse tõstmisesse selle teema kohta peaksid olema kliimamuutuste mõju leevendamise poliitika tähtsad vahendid.

Anni Podimata (PSE). – (EL) Härra juhataja, volinik, lubage mul esmalt tervitada vaheraportit kliimamuutuste teaduslike faktide kohta. Mul on eriti hea meel selle üle, et raportis rõhutatakse asjaolu, et teadlased on nõus kõnealuse probleemi tõsidusega. Raportis tuuakse ka välja inimtegevuse, eriti energiakasutuse, peamine mõju kliimamuutustele.

Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandas hindamisaruandes on toodud välja, et CO₂ heide maailmas on aastatel 1970–2004 tõusnud umbes 80% ja et tõusu peamine põhjus on fossiilkütuste kasutamine. Eeldusel, et kliima ja energiaplaneerimise vahel on vaieldamatult tihe side, sooviksin ma osutada Euroopa tasandil integreeritud kava loomise vajalikkusele, et me teaksime, millised oleksid kõige soovitatavamad ja tõhusamad valikud energia tootmisel.

Marios Matsakis (ALDE). - Härra juhataja, täna hommikust arutelu kuulates tunnen vajadust teha mõned märkused.

Kõigepealt teaduslike tõendite kohta. Kahtlemata on ülemaailmse soojenemise olemasolu tuvastamine ja põhjendamine väga keeruline tegevus. Siin ei ole tegemist katseklaasimeetodiga, kus laboratooriumis tehtud katsetega saab millegi õigsust tõestada. Tõendid põhinevad pikaajalistel vaatlustel ja keerulistel toimingutel ning loomulikult leidub kahtlejaid ja teadlasi, kellel on erinev aramus. See ei ole uudis. Teadlased on hästi tuntud oma arvamuste erisuse poolest: ärgem unustagem, et paljud teadlased seadsid ulatuslikult kahtluse alla isegi suitsetamise vähi tekkepõhjusena ja nad kahtlevad selles tänaseni. Me kõik loomulikult teame, mis on tõsi. Loomulikult on sama lugu juhtunud ka talidomiidiga, mis tekitab inimloomadetele jäsemete kahjustusi.

Teiseks, rõhuasetus tuleks viia ülemaailmsele lähenemisele, sest me kõik teame, et riigid, mis on suurimad saastajad, st Ameerika Ühendriigid, Hiina ja India, annavad kõige väiksema panuse võitlusesse ülemaailmse soojenemise vastu.

Janez Podobnik, eesistuja. – (SL) Olen suure huviga jälginud teie äärmiselt elavat arutelu, mis oli väga hea alus vaheraportile, mille esitas raportöör Karl-Heinz Florenz, mille eest ma tänan ja õnnitlen teda.

Teie arutelust võidaks iga parlament. Ta oli väga huvitatud ja ma mõistan, et see oli positiivne kriitika, sest iga arvamus, ka kriitiline, on väärtuslik.

Teie arutelust võin ma kokkuvõtlikult välja tuua kaks peamist järeldust. Euroopa Liit on ja jääb jõuks, mis on võimeline silmitsi seisma väljakutsetega, loomulikult koostöös kõigi ülemaailmsete partneritega, et jätkata tõsist vastuseisu kliimamuutustele. Ja teine järeldus on, et kliimamuutused ei ole ainult probleem, vaid need võivad olla ka võimalus. Siiski saame tulemuslikult sellega tegeleda eelkõige ülemaailmsel tasandil tegutsemise kaudu.

Soovin öelda ka seda, et kliima- ja energiapaketi raames valmistab Euroopa Liit edukalt ja põhjalikult ette kõik need meetmed, millega me saame tõhusalt vastu astuda kliimamuutuste tagajärgedele.

Üleminek turvalisele ja jätkusuutlikule vähe süsinikdioksiidi tekitavale majandusele avaldab mõju mitmele valdkonnale, sealhulgas majandus ja inimeste igapäevane elu. Vaja on koordineeritud poliitilisi meetmeid mitmes Euroopa Liidu valdkonnas. Siinkohal toetan ma teie mõtteid, et peame hoidma kokku mitte ainult ülemaailmsete otsuste osas, vaid peame olema ühehäälsed ka nimetatud poliitiliste meetmetega seotud üksikasjade osas.

Eelkõige soovin mainida kliimamuutuste ja energeetika vahelist koostoimet. Selles osas tuleb luua ühtlustatud Euroopa ja riiklikud poliitikad teadusuuringute, arendustegevuse ja innovatsiooni valdkonnas, me peame julgustama jätkusuutlikku transpordisüsteemi, võimaldades liikmesriikidel vastu võtta kliimamuutuste vastu võitlemiseks vajalikud meetmed; me peame parandama energiatõhusust, eriti ehitistes, samuti teiste energiaallikate kasutamist kõikides sektorites, ja jätkuvalt teavitama tarbijaid energia tõhusast kasutamisest, et vähendada sotsiaalseid mõjutusi ning kasutama parimal viisil uusi võimalusi.

Nagu Karl-Heinz Florenzi raportis juba nimetati, on kliimamuutustega tegelev teadus kõrgel tasemel ja tunnustatud ning asjaolu, et ülemaailmne soojenemine on inimtegevuse tagajärg, on teaduslikult ümberlükamatu.

Lubage lühidalt kommenteerida teie erinevaid vaateid valitsustevahelise kliimamuutuste rühma teadusliku raamistiku kohta. Selles osas pooldan ma poliitikute tegevuse austamist. Euroopa Parlament on väljapaistev poliitiline areen. Loomulikult peame me austama ka teadlaste tegevust, mis lähtub siiski uurimis- ja teadustegevuse õigsuse eetilistest põhimõtetest.

Samal ajal ei tohiks me unustada ka kodaniku, tavalise inimese elukeskkonda, kelle elukvaliteedile hakkavad erinevad meetmed mõju avaldama, sealhulgas perekonna eelarve kujundamisele ja tuleviku kavandamisele.

Eriti oluline tundub see, et kliimamuutuste ajutise komisjoni töö, nagu ütles härra Sacconi, on kohtumiste ajal hästi kulgenud ja arutelud kliimamuutuste teemal on toimunud positiivses õhkkonnas, ning samuti see, et enamik neist võttis vastu vaheraporti kliimamuutuste teaduslike faktide kohta.

Eelkõige tervitame Euroopa Parlamendi otsust pikendada kliimamuutuste ajutise komisjoni mandaati 2009. aasta veebruarini. Härra juhataja, meie võtame seda täiendava tõendina, et kliimamuutuste valdkonnas toetab Euroopa Parlament oma tegevusega Euroopa Liidu ambitsioonikat poliitikat rahvusvahelisel tasandil, hoolitsedes selle eest, et poliitilised otsused tugineksid viimastele teaduslikele tulemustele.

Samuti oleme rahul sellega, et tänasel arutelul teatati kliimamuutusi käsitlevate küsimuste alase arutelu jätkumisest, mis tähendab tõsist pühendumist Euroopa Ülemkogus 2008. aasta märtsis antud lubadustele.

Stavros Dimas, volinik. – (EL) Härra juhataja, tänan kõiki tänasel arutelul sõnavõtnuid väga huvitava sekkumise eest.

Eelkõige lubage rõhutada, et EL, kas siis ELi 15 või ELi 27 liikmesriiki, täidab Kyoto sihteesmärgi ja selles ei ole kahtlust. Kuna ma olen või loodan olla volinik ka järgmise 18 kuu vältel, siis kinnitan, et ei ole mingisugust võimalust, et me ei täida Kyoto sihteesmärki. Ütlen seda, sest juba on rakendatud ja rakendatakse meetmeid Kyoto eesmärgi saavutamiseks. Praegu on see vähim, mida peaksime järgnevatel aastatel jooksul tegema. Dokumendi jaoks varem esitatud arvandmed on õiged. Peab ütlema, et EL vähendab kasvuhoonegaaside heidet, samal ajal teised riigid, nagu Ameerika Ühendriigid, suurendavad seda, ning märkimisväärselt kiiremas tempos kui 1990. aastal. Nagu te ütlesite, olime me 2005. aastal 2% allpool 1990. aasta taset ja 2006. aastal jäi pisut puudu 3%st, mis oli ELi 15 liikmesriigi ühine eesmärk. Siiski on meie edu ELi 27 riigina olnud isegi suurem, sest oleme umbes 8% allpool 1990. aasta taset. Selle aja jooksul, mis on jäänud Kyoto protokolliga esimese kohustusteperioodi lõpuni, saavutab EL 15 vähemalt 8%-lise ja EL 27 vähemalt 11%-lise languse võrreldes 1990. aasta tasemega. Märkimisväärne, et meie heite vähendamine rohkem kui 8% on väga positiivne, sest see aitab meil saavutada 2020. aastaks ja edasiseks seatud eesmärgi.

Vastavalt vahe raportile mängivad teaduslikud faktid tähtsat rolli rahvusvahelistel läbirääkimistel, sest need võimaldavad meil rakendada julgeid meetmeid. Need on aluseks sobivuse hindamisel seoses ettepanekutega, mis esitatakse arutamiseks Kopenhaageni konverentsi ettevalmistamise käigus.

Resolutsioon meenutab meile kontrollimatute kliimamuutustega seotud ohte, mis mõjutavad inimkonda erineval kombel ja avaldavad tõsist mõju meie majandustele ja kultuuritraditsioonidele.

Resolutsioonis on päris õigesti rõhutatud selliste põhjapanevate kliimakahjustuste vältimise tähtsust, nagu seda on Amazonase lisajõgede ära kuivamine ja suurte jäämassiivide sulamine mõlemal poolusel.

Ma arvan, et on võrdselt tähtis tuua esile kliimamuutuste võimalikud tagajärjed rahvusvahelise julgeolekule, toiduainete ja veepuudusele ning vaidlustele ressurside kontrollimise ja rändajate liikumise üle. Surve rahvusvahelisele üldsusele kasvab pidevalt äärmuslikest ilmastikutingimustest põhjustatud loodusõnnetuste ja kliimamuutuste tagajärjel toimuvate vägivaldsete konfliktide tõttu. Hiljutine toiduainete hinna kriis on praegu kõige käegakatsutavam näide selle kohta, mis võib juhtuda: paljudes maailma piirkondades on saagikus vähenenud äärmuslike ilmastikutingimuste tagajärjel. Õnnetuseks ei ole selline olukord ilmselt ajutine või erandlik; see on muutumas pidevaks ja korduvaks nähtuseks, mida ei saa kontrollida, tegemata drastilisi muutusi põllumajanduspoliitikas ja põllumajandustavades.

Lubage märkida ka teisi raportis käsitletud teemasid. Ma alustan kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise arengumaades, mida tuleb läbi viia asjakohase tegevusega riiklikul tasandil. Vaja on tehnoloogist tuge ja väljavaateid, tuleb rahastada tehnosiiret ja parandada nende riikide haldussuutlikkust, et kõnealused vähendamised oleksid mõõdetavad, registreeritavad ja kontrollitavad. Selle idee juured on Bali tegevuskava läbirääkimistes. Nagu Balil märgiti, ei sõltu arengumaade ükski tegevus ainult arenenud riikide tõsistest lubadustest vähendada heidet, see sõltub ka nende riikide reaalsest jõupingutustest seoses rahastamisega eelkõige tehnosiirde ja vajaliku haldussuutlikkuse loomise eesmärgil.

ELi jaoks on tähtis ära kasutada iga võimalus dialoogiks peamiste arengumaadega, et sõlmida kokkulepe selle kohta, mida täpselt tähendab ja kuidas EL saab toetada nimetatud tegevusi, kas siis poliitika kujundamise, tehnilise abi, oskusteabe siirde ja CO₂ saastekvootidega kauplemise turu ergutusvahendite või finantsabi kaudu. Meetmeid tuleb rakendada kõikides sektorites, sealhulgas tegelemine energiakasutusest tekkiva heitega ja metsade maharaiumisega.

Pöördun nüüd arutelu teadusliku aspekti poole. Komisjon on täiesti nõus, et teaduslikud faktid tuleb laiale üldsusele teatavaks teha. Tarbijaid tuleb ette valmistada ja nende teadlikkust tõsta sellest, kui palju tekib kasvuhoonegaase nende elustiili ja tarbimisharjumuste tõttu. Siiski peaks üldsuse suurema hoiatamisega kaasnema ettevõtetele tugeva rahalise ajendi andmine kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, mis tekivad nende toodetest ja osutatavatest teenustest.

Üleminek vähe süsinikdioksiidiheidet tekitavale majandusele on vajalik ülemaailmses mastaabis. Seda on võimalik saavutada ainult heite süstemaatilise ja koordineeritud vähendamisega kõigis sektorites.

Praegu kaasotsustamismenetluse etapis olev kliimamuutuste ja energiaalaste meetmete pakett annab avapaugu üleminekuks. Samuti võimaldab see meil näidata, et ambitsioonikas kliimapoliitika on nii teostatav kui ka kasulik meie majandusele ja ühiskonnale laiemas mõttes.

Me jätkame konstruktiivset koostööd nimetatud tähtsa poliitiliste meetmete paketi osas ja ma loodan, et jõuame kokkuleppele käesoleval aastal nii ruttu kui võimalik.

Lõpetuseks lubage õnnitleda Euroopa Parlamenti tähtsa panuse puhul võitlusesse kliimamuutuste vastu ja tänada Karl-Heinz Florenzit suurepärase töö eest.

Ma loodan, et parlament jätkab sellisel konstruktiivsel viisil. Loodan, et meie koostöö ja arvamuste vahetus jätkub nii kliima- ja energiapaketi meetmete üle kui ka selle üle, mis seostub Poznańis ja Kopenhaagenis toimuvate rahvusvaheliste läbirääkimiste ettevalmistamisega.

Karl-Heinz Florenz, raportöör. – (DE) Härra juhataja, volinik, härra eesistuja, palju tänu teie julgustavate sõnade eest. Arvan, et oleme suutnud luua täiskogus konsensus ja loomulikult kohustab konsensus läbi viima edasisi teaduslikke uurimusi ja kõrvaldama olemasolevad kahtlused, kuid lõppude lõpuks, millises inimeste teadmiste valdkonnas ei ole ruumi kahtlustele? Sellist olukorda soovin ma raportöörina kindlasti näha.

Olen väga tänulik teie lahke kiituse eest ja soovin selle edasi anda abilistele, kes nägid käesoleva raportiga palju vaeva. Lubage kasutada võimalust avaldada neile veel kord suurt tänu.

Tänase arutelu kuulamine võib jätta mulje, et me vaidleme süsinikdioksiidi üle. Lubage mul öelda, et meil on palju teisi teemasid, mille üle vaield, CO₂ heide on ainult jäämäe tipp. Jah, see on tõsine probleem, selles ei ole kahtlust, kuid tõeline väljakutse seisneb selles, kuidas me käitume oma jätkusuutlike strateegiatega. Kuidas peaksime hoolitsema planeet Maa eest, mida meid on usaldatud hoidma oma lastele? Miljoneid aastaid kulus nende energiaallikate tekkimiseks, mida me praegu läbi põletame, ja me raiskame need ära umbes tuhande aastaga. Seega on väljakutse selles, kuidas sõita liitri kütusega kaks korda kaugemale kui praegu võimalik. Peame selle saavutama ja siis oleme oma ülesande täitnud. Eelseisev peamine väljakutse on tõhususe suurendamine Euroopas, kõrgtehnoloogia arendamine, nende tehnoloogiate kasutamine kodu ja töökohtade

loomise eesmärgil nende viivitamatu kasumlik turustamine kogu maailmas. Mina näen meie võimalust sellisena ja ma palun teid kõiki aidata meid sellest võimalusest kahe käega kinni haarata.

Lubage mul veel kord kõiki tänada, kuid silmas pidades kodukorda, soovin teie tähelepanu juhtida ühele viimasele punktile. Juba arutelu alguses tehti löike 10 tõlkimisel kohutav viga, mille ma mõistan hukka. See ei ole tegelikult minu loomuses. Ma võin ühe või teise asjaga mitte nõustuda, kuid ma ei mõista kunagi midagi hukka. Ma räägin otsekoheselt: arvan, et on oluline esile tuua asjaolu, et täiskogus on probleem seoses halva tõlkimisega, mis on silmnähtav kogu kõnealuses raportis, ja ma soovin teie tähelepanu juhtida selles valdkonnas täiskogule esitatud muudatusettepanekute korrektsele sõnastusele.

Ma soovin tänada kõiki asjaosalisi ja kutsuda teid koostööle meiega käesoleva protsessi järgmistel ja raskematel astmetel, nimelt peame lahendama küsimuse, kuidas peaksime nüüd reageerima neile teaduslikele faktidele.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme kell 12.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Neena Gill (PSE), kirjalikult. – Edukaks tegelemiseks kliimamuutustega peavad turud kohanduma nii, et need peegeldavad süsinikdioksiidi keskkonnakaitsega seotud kulu. Saastajad peavad maksma. Me peame kasutama kõiki poliitilisi vahendeid, sealhulgas käibemaksusoodustusi, saastekvootidega kauplemist ja toetusi, et muuta tarbijate ja ettevõtete käitumist, et ärgitada neid tegema rohkem keskkonnasõbralikke valikuid. Nagu Nicholas Stern on välja toonud, osutuvad kliimamuutuste majanduslikud ja sotsiaalsed kulud katastroofiliseks.

Seetõttu vaidlen ma tuliselt vastu neile, kes täiskogus eitavad kliimamuutusi. Et selle mõju märgata, tarvitseb neil vaid vaadata loodusõnnetuste suurenevat arvu ja esinemissagedust kogu maailmas. Nimetatud õnnetused on selgelt äratuskell, mis kutsub meid rohkem tegutsema.

ELil on õiguspärane roll kliimamuutustega tegelemisel ja seda tuleb seada eeskujuks ning esitada juhendiks teistele riikidele. Vajame ulatuslikumat dialoogi India ja Hiina arenevate majandustega, et tagada nende kasvust tulenev väiksem heite osa ülemaailmsetesse heitkogustesse, kui seda on teinud EL ja Ameerika Ühendriigid viimase sajandi jooksul. ELil on mõjuv põhjus arendada tehnoosiiret arengumaadesse, et neil oleks võimalik vältida palju süsinikdioksiidi tekitava tööstuse arengut ja teha hüpe otse vähe süsinikdioksiidi tekitavale majandusele.

András Gyürk (PPE-DE) kirjalikult. – (HU) Väga oluline on võtta arvesse kliimamuutuste teaduslikke fakte, kui tehakse selles valdkonnas otsuseid. Kõigele lisaks, risk võtta vastu ebaõigetel järeldustel põhinevaid valesid otsuseid on vähemalt sama suur kui tegematajätmise risk. Siin väärib mainimist see, et kliimamuutused on teaduslikult põhjendatav fakt ning et peame viivitamata võtma kiireid ja tõhusaid meetmeid selle leevendamiseks.

Teaduslike faktide kaine arvestamine võib aidata ka hinnata turupõhiste keskkonnakaitsevahendite panust keskkonna kvaliteedi parandamisesse. Meie arvates peavad liikmesriigid tegema suuremaid jõupingutusi, et populariseerida turusõbralikke algatusi. Turumehhanismil põhineva saastekvootidega kauplemise süsteemi loomine heite vähendamise eesmärgil on teretulnud areng. Asjaolu, et süsteem töötab, on kinnitus, et turu, konkurentsi ja keskkonnakaitse ideed ei välista üksteist.

Ungaris leidub palju näiteid, kuidas ebaõigetest järeldustest võivad tuleneda valed otsused. Biomassi tootmine tähendab tegelikkuses puidu põletamist; jätkuvalt tulevad ilmsiks biokütuste tootmise pealesunnitud toetamise kahjulikud tagajärjed. Nendes kahes valdkonnas kehtestatud meetmed ei vasta jätkusuutlikkuse nõuetele ja lisaks ei paku need probleemile turusõbralikku lahendust.

Me soovime rõhutada, et kliimamuutused vajavad meetmete võtmist, mis ei arvesta ainult teaduslikke tõendeid, vaid lubavad ka turumehhanismidel oma osa mängida.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Härra juhataja, meie resolutsioon kliimamuutuste teaduslike faktide kohta sisaldab olulisi tähelepanekuid, millega on raske mitte nõustuda. Siiski tuleb öelda, et see sisaldab ka ärritavaid märkusi. Teaduse ajaloost leiab näiteid, mida võib käsitleda hoiatavatena. Filosoofina ei pea ma täiesti kahjutuks, kui poliitik tõlgendab teaduslikke tulemusi, teeb neist kiirustavaid järeldusi, katsetab ja kontrollib neid, rääkimata mõne seisukoha hukkamõistmisest. Mis on selle mõte ja miks peab

selliseid asju pidama üldkehtivaks reegliks? Asi on meie usaldusvääruses, mida me hakkame hädasti vajama võitluses kliimamuutuste vastu.

Lõikes 5 öeldakse, et „teaduslikult on tõestatud”, et inimene on kliimamuutuste peamine põhjus. Valitsustevaheline kliimamuutuste rühm ei väida seda üheski etapis. Raportis räägitakse tõenäosusest. Inimese panus viimase aastakümne soojenemisesse on väga tõenäoline.

Lõikes 7 rõhutatakse, et „teaduslikud tulemused näitavad selgelt, kuidas kliima hakkab lähitulevikus muutuma erinevatest piirkondlikest mudelitest sõltuvalt”. Täpselt seda me praegu ei tea. Readingi deklaratsiooniga eelmisel nädalal taotlesid kliima modelleerimisega tegelevad teadlased paremaid arvuteid. Praegu ei saa meteoroloogid anda vastust, millised on kliimamuutuste piirkondlikud mõjud, seda osaliselt ebapiisava võimsusega arvutite tõttu.

Lõikes 8 mainitakse kliimamuutuste näidetena Gröönimaa liustike ja Lääne-Antarktika mandrijää sulamist. Siiski, praegu on andmed jää sulamise kohta äärmiselt vasturääkivad, sest jääkihi paksus Gröönimaa ja Lääne-Antarktika südamiku piirkonnas tegelikult kasvab.

Ma ei süüdistata ega mõista hukka kliimamuutuste skeptikuid ja kriitikuid, nagu on tehtud lõike 10 puhul. Ka poliitikud ei peaks eriti seda tegema: nad peaksid jätma selle teema teadlastele arutamiseks.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Kliimamuutuste komisjon võib teha ettepanekuid ja välja pakkuda lahendusi Euroopa Liidu tulevikupoliitikale selles valdkonnas, soovitusi ja lahendusi, mis põhinevad selgetel teaduslikel tõenditel ja eriti Euroopa kodanike kindlal toetusel.

Teaduslik tõendus on vaieldamatu. Karl-Heinz Florenzi raport on põhjalik ja selles esitatakse piisavalt teaduslikke andmeid kindlate poliitiliste otsuste tegemiseks ja konkreetsete tegevuste algatamiseks mitte ainult Euroopa tasandil, vaid ka ülemaailmsel tasandil, et järsult vähendada kliimamuutuste eest vastutust kandvat inimtekkelist nähtust ja leevendada selle mõju.

Teadusuuringute alaseid jõupingutusi tuleb jätkata, eriti uute tehnoloogiate, taastuvenergia ja biokütuste valdkonnas, et leida vajalik tasakaal majandusliku konkurentsivõime säilitamise, sotsiaalse arengu ning toiduainete ja energiaga varustatuse tagamise vahel, mis on vajalik Euroopa kodanike heaoluks.

Teadusringkonnad ja poliitilised esindajad peavad ühendama jõu ning toetama tegevusi üldsuse teadlikkuse tõstmiseks ja stimuleerima kodanike osalemist kindlates tegevustes, sest rahvusvaheline, piirkondlik ja eriti piiriülene heade kogemuste vahetamine ja dialoog, nagu ka kodanike otsene kaasamine, on kõige tõhusamad vahendid võitluses kliimamuutuste vastu.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), kirjalikult. – Härra juhataja, daamid ja härrad, viimastel aastatel on Euroopa Liit olnud üks rahvusvaheline tegutseja, kes on näidanud teed jätkusuutliku ülemaailmse kliimapoliitika väljatöötamisel. EL peab selle positsiooni säilitama ka tulevikus.

Soovin tänada raportööri ja parlamendikomisjoni eduka raporti eest, mis tugevdab teadusliku aluse vaatepunkti, millel peab rajanema kliimamuutusi käsitlev töö. Väärib märkimist, et teadus ja sealt saadavad teadmised on pidevas muutumises tänu uute tehnoloogiate kasutuselevõtmisele ja avastustele. Meie peame vastavalt olema avatud kogu teabele selle nähtuse kohta, veel enam, austama erinevaid arvamusi.

Otsustav reageerimine kliimamuutustele on erakordselt tähtis. Täna seni on kõik neli valitsustevahelist rühma pidanud hindama ümber oma eelkäijate hinnangud kliimamuutuste toimumise kiiruse osas. Kõnealune nähtus on ühenduse varasemate sellekohaste hinnangutega võrreldes kiiremini edasi arenenud. Ka praegu ilmneb vajadus läbi vaadata eelmise valitsustevahelise kliimamuutuste rühma hinnangud. Ameerika Ühendriikide kosmoseagentuuri NASA uuringutest nähtub, et kliimamuutuste kontrollimine nõuab oluliselt radikaalsemat tegutsemist: kliimamuutustest põhjustatud gaaside sisaldust atmosfääris peab rangemalt piirama, et ära hoida nimetatud radikaalseid muutusi.

EL peab arvesse võtma kasvavat konsensust teadlaste seas, nagu valitsustevaheline kliimamuutuste rühm soovitas, et kasvuhooenergia heidet tuleb ülemaailmse soojenemise aeglustamiseks vähendada tunduvalt rohkem. Olles neid arenguid tähelepanelikult uurinud, kardan ma, et ELi kliimapaketi eesmärgid ei ole küllalt ambitsioonikad. Praegu peab liit tegema kindlameelsemaid jõupingutusi ökoloogiliselt tõhusate kogukondade loomiseks liidus. Ökoloogiline ajakohastamine peab olema juhtpõhimõte kõigis ELi poliitikavaldkondades. Muutumisevõime sellise revolutsiooni kujul saab ka kõige olulisemaks teguriks, mis mõjutab ELi rahvusvahelist konkurentsivõimet.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Võitlus kliimamuutuste vastu on saanud üha sagedasemaks teemaks rahvusvaheliste organisatsioonide töö päevakorras. Alates 2007. aasta tippkohtumisest, kui otsustati seada eesmärgiks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine 20% võrra ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõtmine aastaks 2020, on ülemaailmne soojenemine muutunud iga maailma riigi prioriteediks.

Kõnealusele otsusele järgnesid rahvusvahelisel tasandil muud väga olulised sündmused, näiteks G8 tippkohtumine Heiligendamis, ÜRO Julgeolekunõukogu arutelu kliimamuutuste teemal või Bali tegevuskava. Nende rahvusvaheliste sündmuste tulemusel on jõutud teaduslikule kokkuleppele, et ülemaailmsed soojenemissuundumused tulenevad inimtegevusest ning uurimistööst ja andmete kogumise tulemused on piisavad, et algatada kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks kiireloomuline tegevus ja poliitilised arutelud. Vajalik on luua kohanemise fond ja kaasata metsad uude kliimakaitse lepingusse, et vältida edasist metsade maharaiumist ja metsatulekahjustest põhjustatud süsinikdioksiidiheidet.

Üldsuse teadlikkuse tõstmine teadusliku tõendusmaterjali levitamise kaudu inimese mõju kohta maailma kliimale mängib võtmerolli, et saavutada ELi kodanike toetus poliitilisele tegevusele süsinikdioksiidiheidete vähendamiseks.

Andres Tarand (PSE), kirjalikult. – (ET) Kliima muutub ja selle taga on inimtegevus. Kui ma 40 aasta eest Antarktika uurimisjaamas jääproove võtsin, siis me seda veel ei teadnud. Täna on tuhandete teadlaste tööd koondav IPCC kliimamuutuste olemasolu piisavalt tõestanud ja meie asi on jätkuva tõestamise asemel tegutseda. Ses mõttes olen täiesti nõus raportöör Florenzi lähenemisega.

Euroopa Liit peab olema ambitsioonikas ja võtma eesmärgi pigem 30%-lise kasvuhoonegaaside emissioonide vähendamisele aastaks 2020. Vastasel juhul on keerukas oodata teistelt riikidelt tõsist panust. On kummaline, et ülemkogus valitseb üldiste eesmärkide osas üksmeel, aga kui jutuks tuleb autode heitgaaside CO₂ sisaldus või mõni teine konkreetne meede eesmärkideni jõudmiseks, siis ei julgeta enam ambitsioonikaid sihte seada. Nii ei saa kliimamuutustega efektiivselt võidelda.

Toetan muudatusettepanekuid, mis juhivad tähelepanu vajadusele põhjalikumalt uurida ja modelleerida ookeanide ja merede seisundit ning kliimamuutuste mõju kalastikule. Ma ei saa kuidagi nõustuda mõnede muudatusettepanekutega, milles väljendatakse kahtlust kliimamuutuste toimumise küsimuses, rõhutatakse fossiilkütuste ja tuumaenergia tähtsust ning naeruvääristatakse taastuvenergia arendamist.

Usun, et parlamendi ajutisest kliimamuutuste komisjonist on olnud abi, et erinevate elualadega tegelevate saadikute seas teadlikkust tõsta ja ühispositsiooni sõnastada. Kompromissina on komisjoni mandaadi pikendamine üheksaks kuuks ehk Poznani kohtumiseni mõistlik. Pikem tähtaeg oleks võinud meie olulise töö teha liigselt valimiste-lõhnaliseks.

Gabriele Zimmer (GUE/NGL), kirjalikult. – (DE) Ma hääletasin raporti poolt. Äärmiselt vajalik kliimamuutusi käsitlev arutelu peab rajanema kindlalt tõendatud teaduslikel faktidel. Karl-Heinz Florenzi vaheraportis on need esitatud. Kõnealune raport peaks mängima olulist rolli nii avalikkuse kui ka komisjoni ja nõukogu jaoks. Teaduslikud tulemused kasvuhooneefekti kohta on olnud kättesaadavad rohkem kui 180 aastat.

Teatavatel ühiskondlikel põhjustel ignoreeriti seda teadmist seoses ohuga meie elu looduslikule ja kliimaatilistele alustele, mis takistas õigeaegset tegutsemist ja selline suhtumine jätkub ka tänapäeval. Meil on valida, kas alustame kohe rahvusvahelist koostööd edasise kahju piiramiseks ja prognoositud õnnetuste ärahoidmiseks, mis mõjutavad täie jõuga esmalt maailma kõige vaesemaid inimesi, või me jätkame teekonda hävingu suunas. Faktid tõendavad veenvalt, et on vaja kohe vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja me peame oma elustiili ja tarbimisharjumuste muutmisega ning poliitiliste ja ühiskondlike arusaamade ja raamistike abil hoidma soojenemise alla 2 °C. Ma toetan raportööri väidet, et asi ei seisa vaidlustes heitkoguste normide üle, vaid nüüd peab arutelu keskenduma jätkusuutlikkusele.

ELi jätkusuutliku arengu strateegia peab nende probleemidega arvestama ja lõpuks ometi rajama poliitika jätkusuutlikkuse põhimõttele. See nõuab poliitiliste prioriteetide muutmist. Iga kaotatud päev on potentsiaalselt hävitav ja seda ei saa õigustada.

4. Türgi 2007. aasta eduaruanne (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Ria Oomen-Ruijteni väliskomisjoni nimel koostatud raport (A6-0168/2008) Türgi 2007. aasta eduaruande kohta (2007/2269(INI)).

Ria Oomen-Ruijten, *raportöör*. – (NL) Härra juhataja, pärast viimast raportit Türgi kohta on selles riigis toimunud mitmeid positiivseid arenguid. Mõtlen siinkohal sihtasutusi käsitleva seaduse vastuvõtmist ning veelgi hilisemat karistusseadustiku artikli 301 esimest muudatust, mis peab kaasa tooma edasised reformid täieliku sõnavabaduse tagamiseks. Samas on ka selge, et Türgi kohta avanev pilt on eripalgeline ning teha on vaja veel palju rohkem: mitte lihtsalt pidada kinni Euroopaga sõlmitud lepingutest, vaid täita ka oma rahvale antud lubadused.

See raport on tasakaalustatud. Ma loodan, et mõned praegu käsitletavat aega raiskavad teemad ei jõua kaugele, sest ainult siis jääb raport tasakaalustatuks. Ma olen raportis maininud kõiki probleeme ning selles on kolm olulist sõnumit.

Esiteks, me tunneme muret Õigluse ja Arengu Partei kohtuasja järeldajate pärast. Me eeldame, et konstitutsioonikohus austab õiguskorra põhimõtteid, Euroopa standardeid ja Veneetsia komisjoni suuniseid seoses erakondade keelustamisega. Me tervitame asjaolu, et 2007. aastal saavutas demokraatia võidu sõjaväe püüdluste üle poliitilist protsessi lõhestada. Samas tunneme ka muret, et endiselt tegutseb riiki destabiliseerida soovivaid jõude. Riigi ajakohastamine ja reformid on nüüd selgelt vajalikud. Peaminister Erdoğan on lubanud, et 2008. aasta on reformide aasta ning me nõuame meelsasti, et ta oma lubadusest kinni peaks. Valitsus peab nüüd kasutama olulist enamust parlamendis, et reformid otsustavalt käivitada. Need reformid on hädavajalikud, et muuta Türgi kaasaegseks ja edukaks demokraatiaks, mis põhineb ilmalikul riigil ja pluralistlikul ühiskonnal, ning see on ennekõike Türgi inimeste enda huvides.

Kolmandaks. Põhiseaduslik protsess on ideaalne võimalus koostada uus tsiviilpõhiseadus, mille keskmeks oleks inimõiguste kaitse ja põhivabadused. See on ainus võimalus, kuidas luua demokraatia, õigusriigi põhimõtete, sotsiaalse ühtekuuluvuse ning usu ja riigi lahususe kaitseks vajalik kontrolli- ja tasakaalusüsteem. Viimased arvud näitavad, et usu ja riigi püsiv lahutamine põhjustab Türgi ühiskonnas pingeid. Samas tunneb tervelt 72% haritud türklastest muret Türgi ilmaliku olemuse pärast ning see moodustab 60% kõigi suurlinnade elanikest ja peaaegu 50% kõigist ülejäänud Türgi kodanikest. Seda ärevust kasutavad ära kohtuvõim ja prokurörid, kes kasutavad oma võimupiire parlamendiamuse eiramiseks ning tegutsevad väga iseseisvalt. Õigusriigi põhimõtteid austavas riigis tegutsev kohtusüsteem peab olema sõltumatu, kuid ka erapooletu. Uus põhiseadus on ainus võimalus, kuidas Türgi valitsus saab riiki reformida ning kehtestada õiguskorra alusel usu ja riigi lahususe, et võita uuesti avalikkuse usaldus.

See eeldab, et põhiseaduslikus protsessis osalemine oleks tagatud võimalikult paljudele kodanikuühiskonna organitele. Minu jaoks tähendab see kaasajastamise küsimuses kokkuleppimist kõigi erakondade, rahvus- ja usuvähemuste ning sotsiaalpartneritega. Kaasajastamine peab tagama, et kodanike õigused ja vabadused oleks kooskõlas inimõiguste kaitse konventsiooniga.

Kogu lugupidamise juures peame jätkama ELi ja Türgi läbirääkimisi, kuid tegema seda ilma silmakirjalikkuseta, et saaksime olla üksteise suhtes avatud ja ausad. Minu arvates on väga kahetsusväärne, et minu kolleegi Joost Lagendijki rünnatakse, kui ta räägib avatult ja ausalt tehtud vigadest ning palub kõigilt erakondadelt reformiprotsessis koostööd.

Kokkuvõtteks, härra juhataja, Türgi usuvähemuste, kurdide ja teiste vähemuste olukorra, piirkondade sotsiaal-majandusliku arengu, naiste olukorra parandamise, Türgi valitsuse ja sotsiaalpartnerite dialoogi, mille puhul ma juhin eriti tähelepanu sageli surve alla sattuvale ametiühinguliikumisele, Küprose küsimuse lahendamiseks konstruktiivse koostöö tegemise ja piirkonnas heanaaberlike suhete loomise suhtes on veel palju ära teha. Lühidalt, palun teil kinni pidada saavutatud kokkulepetest.

Härra juhataja, rõhutan veel kord, et minu arvates suudab rahumeelseks, stabiilseks ja edukaks ühiskonnaks areneda ainult selline ühiskond, mis juhindub inimõiguste ja põhivabaduste austamisest ning põhineb demokraatial, õigusriigi põhimõtetel ning sotsiaalse orientatsiooniga turumajandusel.

ISTUNGI JUHATAJA: MARTINE ROURE

Asepresident

Janez Lenarčič, *eesistuja*. – (SL) Alustuseks tahan avaldada tänu Ria Oomen-Ruijteni koostatud raporti eest, mis nõukogu arvates annab olulise panuse Türgi ühinemisprotsessi käsitlevasse arutellu.

Eesistujariik Sloveenia on õhutanud Türgit tegema uusi edusamme liikumisel Euroopa Liiduga ühinemise suunas. Nõukogus käib praegu arutelu kaheksa järelejäänud õigusaktide ühenduse õigusega vastavusse viimise läbivaatamist käsitleva raporti, nn läbivaatusraportite üle. Kui tehnilised ettevalmistused edenevad

jõudsalt, on meil võib-olla võimalik avada juunis ELi ja Türgi vahelisel ühinemist käsitleval konverentsil kaks uut peatükki.

Türgi reformide osas nõustume Euroopa Parlamendi hinnanguga, et käesolev aasta on selle protsessi jaoks otsustav, ning usume, et Türgi ei tohiks seda võimalust käest lasta.

Käesoleva aasta veebruaris vastu võetud muudetud ühinemispartnerlus määratleb peamised prioriteetsed valdkonnad, kus riik peab reforme kiirendama. Loomulikult mõjutab edasist läbirääkimiste protsessi otseselt nende reformide tegelik edasijõudmine.

Tahaksin samuti rõhutada, et me jagame Euroopa Parlamendi muret seoses hagiga Õigluse ja Arengu Partei vastu. Eesistujariik esitas avalduse, rõhutades, et täidesaatva ja kohtuvõimu lahusus on kõigi demokraatlike ühiskondade aluspõhimõte ja seda põhimõtet tuleb austada. Me jälgime neid arenguid hoolikalt. Loodame, et kohtumenetluse tulemus vastab õigusriigi põhimõtetele toimivatele demokraatlikele standarditele ning see menetlus ei mõjuta vajalikku reformiprotsessi.

Järgmiseks lubage mul mainida mõningaid põhivabaduste tagamise ja inimõiguste austamisega seotud aspekte. Türgi reformid neis valdkondades on eriti olulised.

Seoses sõnavabadusega tervitame karistusseadustiku artikli 301 muutmist. See on samm õiges suunas, kuid tegelikult sõnavabaduse tagamiseks tuleb seda artiklit ka õigesti rakendada. Peale selle vajavad Euroopa standarditega ühtlustamist ka mõned teised sätted.

Seoses usuvabadusega tervitame sihtasutuste seaduse vastuvõtmist, mis on samm õiges suunas. Samal ajal rõhutame, et selles valdkonnas tuleb teha täiendavaid jõupingutusi usulise mitmekesisuse tagamiseks vastavalt Euroopa kriteeriumidele.

Tsiviil- ja militaarvaldkonna suhete osas kinnitas möödunud aasta põhiseadusliku kriisi tulemus demokraatliku protsessi võtmetähtsust. Sellegipoolest on relvajõududel veel suur poliitiline mõju. Selles osas tuleb tugevdada tsiviilorganite demokraatlikku kontrolli sõjaväe üle ning lisaks tugevdada parlamendi kontrolli kaitsekulutuste üle.

Mis puudutab olukorda riigi kaguosas, siis mõistame terroristide rünnakud otsustavalt hukka ning väljendame solidaarsust Türgi inimestega. Me toetame Türgi jõupingutusi oma elanikkonna kaitsmisel ja terrorismi vastu võitlemisel. Samal ajal tahame hoiatada, et tingimata on vaja järgida rahvusvahelise õiguse sätteid ning püüda säilitada laiemas piirkonnas rahu ja stabiilsust.

Nagu te kõik teate, hindab Euroopa Liit Türgi edasijõudmist Kopenhaageni poliitiliste kriteeriumide ja Türgi läbirääkimisraamistiku sätete täitmise põhjal. Samuti hindab nõukogu Ankara lepingu lisaprotokollide täitmist. Sellega seoses avaldan kahetsust, et Türgi ei ole endiselt oma kohustusi täitnud ning suhete normaliseerimisel Küprose Vabariigiga ei ole tehtud mingeid edusamme.

Samas kuuluvad ühinemisläbirääkimistel edasijõudmise oluliste aspektide hulka kahtlemata püüdlused saavutada naabritega head suhted ning lahendada vaidlused rahumeelselt kooskõlas ÜRO asutamisdokumentidega.

Täna teid.

Olli Rehn, volinik. – Proua juhataja, lubage mul esmalt tänada Ria Oomen Ruijtenit ja väliskomisjoni väga põhjaneva, kindla ja tasakaalustatud raporti eest. Ühinemisläbirääkimistel Türgiga on seni avatud kuus peatükki ja nagu Janez Lenarčič ütles, peaks Sloveenia eesistujariigiks oleku ajal olema võimalik veel kahe, äriühinguõigust ja intellektuaalomandit käsitleva peatüki avamine.

Lubage mul selles kontekstis meenutada ühte ELi laienemispoliitika lihtsat, kuid täiesti alustrajavat juhtpõhimõtet, mis kehtib iga kandidaatriigi, ka Türgi, suhtes: läbirääkimiste tempo sõltub õiguslike ja demokraatlike reformide, eriti nende rakendamise alal saavutatud edust. Teiste sõnadega, tehnilised kõnelused peatükkide üle moodustavad maja seinad ja toad – ühel päeval võib-olla ka katuse –, aga õiguslikud ja demokraatlikud reformid on iga uue ELi liikme ülesehituse vundamendiks. Ning iga ehitaja teab, et enne seinte püstitamist tuleb rajada väga kindel vundament. Seega esmalt reformid, seejärel edasijõudmine tehnilistes läbirääkimistes.

Sellepärast peangi Ria Oomen-Ruijteni raportit sedavõrd asjakohaseks. Komisjon jagab tema arvamust reformide aeglase tempo kohta. Siiski on teatud õigusloomega seotud reformid toimunud. Ma panen tähele,

et te tervitate uut sihtasutuste seadust ning teie soovil esitab komisjon raporti selle seaduse ja selle rakendamise kohta oma järgmises Türgi eduaruandes eeloleval sügisel.

Lisaks on samm edasi kurikuulsa karistusseadustiku artikli 301 hiljutine muutmine. Viimasena on oluline siiski selle korrektne rakendamine, et tagada Türgis igatühele sõnavabadus.

Lisaks sõna- ja usuvabadusele on oluline edasijõudmine ka sellistes valdkondades nagu kultuurilised ja keelelised õigused, naiste ja laste õigused ning ametiühingute õigused. Kokkuvõttes on tingimata vajalik uus keskendumine ELiga seotud reformidele, mis peaks olema abiks ka praeguse poliitilise kriisi ületamisel.

Selle sõnumi edastas president Barroso oma hiljutisel Türgi visiidil. Nii valitsevad kui ka opositsioonierakonnad peaksid astuma dialoogi ning otsima riiklikus arutelus valitsevate tundlike küsimuste, kaasa arvatud põhiseadusliku reformiprotsessi osas kompromissi. Selles kontekstis tuleb kaitsta nii ilmalikkust kui ka demokraatiat.

Mul on kahju, et konstitutsioonikohus on kaks aastat blokeerinud ombudsmeni seadust. Ma tervitan asjaolu, et te kutsute üles seda blokeerimist lõpetama, mis võimaldaks viivitamata moodustada ombudsmeni büroo. Me kõik teame, kuivõrd oluline on olnud ombudsmeni roll ametivõimude vastutusele sundimisel ning kodanike õiguste suurendamisel ELi liikmesriikides.

Nende reformide põhisisu on tagada Türgi muutumine avatud ja kaasaegseks ühiskonnaks, kus austatakse täielikult vabadust ja demokraatiat, mitmekesisust ja sallivust ehk demokraatlikku ilmalikkust.

Kogu meie liidu olemasolu tugineb meie ühistele demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste põhväärtustele. Need on Jacques Delors' sõnul aluseks sellele perekonnavaimule ja abielulepingule, millele meie, eurooplased, oleme pühendunud.

Läbirääkimisraamistik Türgiga sõnastab need väärtused ning komisjoni ülesanne on neid jälgida. Komisjoni rolli ühinemisprotsessis võib kirjeldada sõnadega „sõber, kes räägib tõtt” – isegi kui seda tõde mõnes ELi või Türgi osas kuulda ei soovita.

Seega ei saa me jääda ükskõikseks kandidaatriikides toimuva suhtes, ammugi mitte sündmuste suhtes, mis mõjutavad meie ühiseid demokraatlikke väärtusi. Ma panen tähele teie muret Õigluse ja Arengu Partei sulgemise kohtuasja järeloomjude pärast. Kindlasti peaks konstitutsioonikohtu otsus olema kooskõlas demokraatia ja õigusriigi põhimõtetega, samuti Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni suunistega.

Me tahame, et Türgi liiguks sellest kohtuasjast edasi, austades sealjuures euroopalikke väärtusi. Türgi ei saa endale lubada reformide tegemisel veel ühe aasta raiskamist ning meil on vaja näha demokraatlike põhimõtete täitmisel edasi-, mitte tagasiminekut.

Lubage mul lõpetada mõne sõnaga Küprose kohta. Nüüd on käes aeg, et kahe kogukonna juhid lõpetaksid paigaltammumise ja liiguksid saare taasühendamise poole. Ma usun, et Türgi teeb lahenduse leidmisel täielikult koostööd. Komisjon kiidab heaks uuendatud ÜRO protsessi ning toetab täielikult saare mõlemat kogukonda vajalike raskete kompromisside tegemisel.

Emine Bozkurt, *naiste õiguste ja soolise võrdsõiguslikkuse komisjoni arvamuse koostaja*. – (NL) Hiljuti on Türgis vastu võetud olulisi sotsiaalseid ja töösuhteid reguleerivaid seadusi. Üks tähtis eesmärk on tuua tööturule rohkem naisi, sest majanduses osalemine on naiste olukorra tugevdamiseks hädavajalik.

Pole vaja öeldagi, et naiste õigused on inimõigused. Oluline on, et naistel oleks võimalus kasutada nii oma põhiõigusi kui ka soolisi ja soojätkamisõigusi ning mitte langeda ohvriks sellistele ähmastele kriteeriumidele nagu avaliku sündsustunde riivamine. See on samuti oluline geiorganisatsioonide jaoks. Selle jälgimiseks ja soolise võrdsõiguslikkuse süvalaiendamiseks on Türgis tungivalt vaja vastavaid õigusakte. Seetõttu tahaksin näha Türgi parlamendis naiste õiguste komisjoni, millel oleks kõik õigusloomega seotud volitused.

Järgmisel aastal toimuvad Türgis kohalikud valimised. Riigi tasandil on naissoost parlamendiliikmete arv kahekordistunud, kuid vaja on teha rohkem. Kohalikul tasandil on esindatus endiselt alla 1% ning see on tohutuks väljakutseks, et saavutada naiste õiglane esindatus poliitikas.

Giorgos Dimitrakopoulos, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (EL) Proua juhataja, lubage mul esmalt õnnitleda Ria Oomen-Ruijteni tema raporti puhul ning samuti tema koostöö puhul kogu selle aja jooksul.

Raport saadab Türgile selge sõnumi, et tee Euroopa suunas ning lõpuks sisenemine Euroopa perekonda kulgeb läbi järgmiste etappide.

Esiteks tuleb jätkuvalt tugevdada reforme kõigis sektorites ja struktuurides.

Teiseks tuleb demonstreerida täielikku ja absoluutset austust inimõiguste ja vähemuste õiguste suhtes.

Kolmandaks peavad Türgi väed Küprosel välja tõmbuma ning Türgi peab kaasa aitama Küprose probleemi õiglase ja püsiva lahenduse leidmisele. Nüüd on meil kõigil aeg toetada president Christofiase sellesuunalisi algatusi.

Neljandaks peab Türgi säilitama heanaaberlikke suhteid üldiselt ning eriti Kreekaga. See tähendab, et lennuinfopiirkonna rikkumised ja igasugused provokatsioonid peavad lõppema.

Loomulikult on Türgis destabiliseerimist ihkavaid jõude, samas kui mõned Türgi kodanikud loodavad, et Türgi muutub demokraatlikumaks, edumeelsemaks, arenenumaks, keskkonnateadlikumaks, sotsiaalselt teadlikumaks, rahuarmastavamaks ja Euroopale orienteeritumaks. Neile kodanikele tuleb anda sõnum, et nende võitlused ei ole asjatud ning seda Ria Oomen-Ruijteni raport ning ka täna siin peetav arutelu saavutavadki.

Hannes Swoboda, *fraktsiooni PSE nimel.* – (DE) Proua juhataja, härra eesistuja, volinik, daamid ja härrad, tahaksin alustuseks tänada Ria Oomen-Ruijtenit väga viljaka ja konstruktiivse koostöö eest. Oma fraktsiooni nimel tahan väljendada ka meie solidaarsust Joost Lagendijkiga: me kõik mõistame hukka ebaõiglasel rünnakul tema vastu.

Ma tahaksin piirduda ühe võtmeküsimusega, nimelt kahte erakonda, Õigluse ja Arengu Parteid ning Demokraatliku Ühiskonna Parteid ähvardava keelustamisega. Mõlemal juhul tahame väga selgelt välja öelda, et sellised keelud oleks meile täiesti vastuvõetamatud ning osutuksid suureks takistuseks Türgi liikumisele Euroopa Liiduga ühinemise suunas. Meie arusaama järgi on demokraatlikus riigis mõeldamatu, et kohus lihtsalt tagantjärele ei anna paljudele valijatele õigust mõjutada oma riigi poliitilist olukorda eelistatud erakonnale hääle andmisega. See on lubamatu nii valitseva erakonna kui ka Demokraatliku Ühiskonna Partei puhul. Kaalul on peamised õiguslikud ja demokraatlikud põhimõtted, mis on vastuolus sellise tegutsemisviisiga.

Demokraatliku Ühiskonna Parteid üritatakse samuti keelustada, selle asemel et kurdi rahva esindajatega rääkida ja dialoogi astuda, sest – sarnaselt türklastega – mõistame me hukka terrorismi. Ma tean, et kõik Demokraatliku Ühiskonna Partei liikmed ei ole valmis dialoogi astuma. Sel juhul tuleb lihtsalt nende poole pöörduda, et seda dialoogi korrektselt arendada. Seetõttu kutsume ühehäälselt kõiki Türgi mõõdukaid jõude üles tegema kõik endast sõltuva, et need kaks erakonda saaks Türgi poliitilisel maastikul tegevust jätkata.

Me teame, et see on pikaleveninud ja ebaselge lõpuga protsess, kuid sellel peab olema eesmärk ja see eesmärk peab olema ühinemine. Me peame Euroopa Liidus oma kodanikega suheldes andma oma parima selle eesmärgi saavutamiseks. Ent ka Türgi peab andma endast parima, viies ellu vajalikud reformid.

(Aplaus)

Alexander Graf Lambsdorff, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DE) Proua juhataja, ka mina tahaksin alustada sooja tänuavaldusega Ria Oomen-Ruijtenile hea koostöö eest, mis oli ka sel korral sama konstruktiivne kui möödunud sügisel. Seda raportit iseloomustab tugev konsensus. Parlamendifraktsioonid nõustuvad, et Türgi peab jätkama lubatud parendusi, kuid peab seda tegema varasemast kiiremini. Samuti nõustume, et ühinemiskandidaadilt võime ja peamegi seda ootama.

Ühtlasi usume, et reforme tuleb jätkata, vaatamata suurele sisepoliitilisele kriisile. Tahaksin jätkata äsja Hannes Swoboda mainitud mõtet: Euroopa Liit ei ole selles keelustamisprotsessis osaline. Volinik Rehn ütles õigesti, et ilmalikkust ja demokraatiat tuleb kaitsta. Vastasel korral leian sarnaselt Hannes Swobodaga, et meie ette võib tõusta põhimõtteline demokraatia probleem, mis paneb ühinemisläbirääkimised suure pingele alla.

Oluline on märkida, et paljud kõnealused probleemid on eksisteerinud juba mõnda aega, nii et siinkohal on vajadust rõhutada vaid üksikuid punkte. Möödunud aastal tervitasime asjaolu, et Türgi valitsus sai selge ja ühemõttelise mandaadi reformide jätkamiseks. Me kutsusime üles seda mandaati kasutama, et reformidega reaalselt edasi minna. Me tervitame sihtasutuste seaduse vastuvõtmist. See on positiivne samm, kuid üldpildis peame ütleva – ja arvan, et ka siin valitseb üksmeel –, et oleme kõik pettunud selles, kui vähe on saavutatud.

Võtame näiteks põhiseadusliku reformi: pearätte käsitlev arutelu varjutab seda sellisel määral, et Türgi põhiseaduse aluste uuendamisel pole tehtud mingeid reaalseid edusamme. Pearätte käsitlev arutelu hõlmab

ka usu- ja arvamusvabadust, kuid seda ei tohi kasutada ilmalikku suhtumist pooldavate naiste kultuuriliseks rõhumiseks.

Veel üks oluline küsimus, eriti liberaalide fraktsiooni jaoks, on sõnavabadus. Karistusseadustiku artikli 301 nn reform on meie seisukohast mitterahuldav. Ma olen rääkinud paljude inimestega Türgis ja ka seal usuvad vaid väga vähesed, et artikli 301 reform on tõsine ja hästi põhjendatud, eriti kuna sellest on saanud sümbolne löige. Karistusseadustikus on palju teisi sõnavabadust kitsendavaid löike. Ma ei taha neid kõiki loetleda, kuid siin on veel palju tööd ära teha.

Teine teema, mida tahan põgusalt mainida, käsitleb Türgi suhteid ELi ja NATO raamistik. Tahame rõhutada, et me eeldame Türgilt positiivset suhtumist Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidesse. Me mõistame olemasolevaid raskusi. Sellegipoolest eeldame, et kandidaatriik ilmutaks euroopalikku vaimu, kui kaalul on Euroopa personali julgeolek sellistel missioonidel nagu EUPOL ja EULEX.

Joost Lagendijk, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (NL) Daamid ja härrad, nagu olete tõenäoliselt näinud, oleme volinikuga viimastel nädalatel pälvunud teatavalt Türgi ringkondadelt kõvasti kriitikat. Väidetakse, et me ei saa Türgist õigesti aru ning me ei mõista, mis tegelikult Türgis toimub.

Pea tunnustama, et Türgis on mitmeid asju, millest ma alati aru ei saa. Näiteks ma ei saa aru, miks paljud Türgi inimesed ei näe mingit probleemi selles, kui viimastel valimistel 47% häälest kogunud valitsevat erakonda ähvardab keelustamine konstitutsioonikohtu poolt. Samuti ei saa ma aru sellest, et Euroopa Nõukogu soovitud erakondade keelustamise kohta on sedavõrd lihtsalt mööda, sest Öigluse ja Arengu Partei kohtuasi ei vasta mingil juhul neile tingimustele. Veel ei mõista ma seda, kui kergesti vaadatakse mööda asjaolust, et Öigluse ja Arengu Partei ning Demokraatliku Ühiskonna Partei keelustamisega kuulutati kehtetuks umbes 90% riigi kaguosas antud häälest koos kõige sellega kaasnevaga. Lisaks ei mõista ma seda, kui palju kära tehti Türgis voliniku ja minu väljendatud kriitika üle, et meie arvates on poliitilise kohtuasjaga tegemist juhul, kui valitseva erakonna keelustamise korral kaasnevad sellega tõsised tagajärjed. Minu arvates on meie kohus seda öelda ja me peame seda jätkuvalt tegema.

Ent on veel teisi asju, mida ma ei mõista. Ma ei saa aru sellest, miks ametivõimude jaoks on võimatu lubada ametiühingutel pidada 1. mail Istanbulis Taksimil väljakul, mis on 1977. aastast sedavõrd sümbolse tähendusega koht, isegi rahumeelseid meeleväljavalusi. Samuti ei saa ma päriselt aru, miks ametivõimud ei suutnud teha vahet mässajatel ja ametiühingutel, kes tahtsid kasutada oma demokraatlikke õigusi. Veel ei saa ma aru, miks rahumeelsete meeleväljavaljate ja süüitute möödakäijate suhtes oli vaja rakendada sedavõrd palju ülemäärast vägivalda.

Lõpetuseks avaldan lootust, et see parlament jätkab sarnaselt käesoleva raportiga reformide tagantõhutamist, kuid ühtlasi ka valitsuse ja opositsiooni kritiseerimist, kui reformid ei toimu viisil, mida ma nimetaksin selgeks, avalaks, üksteise arvamusi austavaks ja tabudeta lähenemisviisiks. Ma usun kindlalt, et kui see juhtub, hakkame Türgis ja Euroopa Liidus lõpuks üksteist paremini mõistma.

Konrad Szymański, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) See väga hea raport ei leia Ankaras rõõmsat vastuvõttu. Ühelt poolt me tunnustame tehtud jõupingutusi, nimelt sihtasutuste seaduse vastuvõtmist, karistusseadustiku reformi seoses sõnavabadusega ja väljakuulutatud põhiseaduse muudatusi. Teiselt poolt on teatud küsimused endiselt lahendamata. Nendeks on usuvabadus islamist erinevate usundite jaoks, sekkumine oikumeenilise patriarhaadi tegevusse ning Hrant Dinki ja kolme Maltaya kristlase mõrva uurimise aeglase edenemine. Samuti on tõsi, et teatavaid assotsieerimislepingu sätteid ei ole täidetud. Me kirjutasime kõigist neist küsimustest möödunud aastal. Võiks kergesti järeldada, et Bosporuse piirkonnas liigub aeg väga aeglaselt.

Täieliku integreerumise poole pürgimise asemel peaksime võib-olla kehtestama õigusliku raamistiku teatava koostöö jaoks Türgi ja ELi vahel, mis oleks mõlemale partnerile sobivam. Seda oleks võimalik teha kohe. Sellise raamistiku poliitiline mõõde võiks suuresti ületada Euroopa naabruspoliitika piire. See alternatiivne pakett ei põhjustaks taolisi pingeid, mis praegu kogunevad Ankaras ja Euroopa pealinnades seoses aruteluga Türgi saamisest Euroopa Liidu täisliikmeks.

Vittorio Agnoletto, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, me jätame selle otsuse hääletusel hääletamata, eeskätt arvestades kurdi küsimuse vältimist. Konkreetsemalt ma ei usu, et Türgi tegevust Põhja-Iraagis saab kirjeldada lihtsalt kui „ebaproportsionaalseid sõjalisi operatsioone”, vaid pigem peaksime rõhutama, et tegemist on rahvusvahelise õiguse avaliku rikkumisega.

Kurdi küsimust ei saa taandada puhtalt sotsiaalseks küsimuseks. See on eelkõige poliitiline küsimus ning me peame valitsusele selgelt välja ütleva, et ta peab alustama kõnelusi kurdide piirkonna kohalike võimude ja

Demokraatliku Ühiskonna Parteiga. Me ei saa vaikida asjaolust, et erinevalt varasemast ei mainita kuskil Luxembourgis kohtu otsust, mille kohaselt Kurdistani Töölisparteil on terroristide nimekirjades teistsugune staatus.

Me usume, et seoses kurdi küsimusega on tehtud Türgile palju pöördumisi, kuid seni pole täheldatud mingisugust sisulist muutust. See on meie erapooletuks jäämise põhjus.

Georgios Georgiou, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (EL) Proua juhataja, ma lugesin kolleeg Ria Oomen-Ruijteni raportit suure huvi ja lugupidamisega ning ma õnnitlen teda.

Samas ei suuda ma kõigile püüdlustele vaatamata viia seda kokku praeguste sündmustega. Türgis toimuvad arengud ei lase meil näha, milline võiks olla selle riigi tulevik koos selle juurde kuuluvate asiaatlike joontega.

Türgi on üritanud ka minevikus reforme läbi viia. Ärgem unustagem Tanzimati reforme või Abdul Hamit ja Hatt-ı Hümayuni reforme. Juba sadu aastaid on üritatud edutult reforme teha.

Konstitutsioonikohtu otsus on kurjakuulutatav ähvardus: erakondasid keelustatakse. Ma ei mõista, miks Türgi ei pea järgima Euroopa eeskujut, kui ometi on tegemist ühineva riigiga ja kui...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Philip Claeys (NI). – (NL) Tahaksin öelda Hannes Swobodale, et ka Euroopas on üks erakond juba keelustatud. Ma räägin Belgiast, kus 2005. aastal keelustati suurim flaami erakond Vlaams Blok. Mõistagi ei anna see Türgile ettekäänat samuti erakondade keelustamiseks.

Olles seda öelnud, jahmatab mind, proua juhataja, et nõukogu ja komisjon on rahul Türgi karistusseadustiku kurikuulsas artiklis 301 tehtud kosmeetiliste muudatustega, kuigi karistusseadustik kehtestab sõnavabadusele jätkuvalt mitmeid piiranguid. Karistatav rikkumine on nüüd türgi rahva solvamine, mitte enam türkluse solvamine. See on üksnes semantika küsimus, mis võib endiselt kaasa tuua reaalseid vanglakaristusi.

Artiklit 301 ei ole vaja muuta, vaid see tuleb tühistada koos kõigi selliste õigussätetega, mis on vastuolus sõnavabaduse ja demokraatlike põhiõigustega. Kui seda ei tehta, tuleb läbirääkimised lihtsalt peatada, nagu alati on lubatud. Lubati, et läbirääkimisprotsess toimub samas tempos Türgi reformidega. Tegelikult see nii ei ole, sest juba usutakse, et varsti avatakse kaks uut peatükki. Kui Euroopa Liit kiidab heaks taolised kosmeetilised parandused, kaotab ta igasuguse usaldusväarsuse ning kogu ülejäänud läbirääkimisprotsess muutub groteskseks farsiks.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, tahaksin alustuseks Ria Oomen-Ruijtenit väga soojalt tänada. Ta on esitanud avatud ja ausa eduaruande, mis lähtub sujuvalt varasematel aastatel vastu võetud raportitest.

Samas on üks punkt, mille suhtes ma olen märksa skeptilisem kui teie ja volinik Rehn. Minu hinnangul ei toimunud Türgis möödunud aastal mingit edasiminekut. Vastupidi, kõik seiskus. Me oleme väga huvitatud kaasaegsest, demokraatlikust ja läänele orienteeritud Türgist, millel oleks Euroopaga tihedad majanduslikud, poliitilised ja kultuurilised sidemed. Ent faktide põhjal viitab kõik tekkinud stagnatsioonile.

Me ei ole veel leidnud lahendust tolliliidu küsimusele. Türgil on Euroopa Liidu suhtes Küprose küsimuses eristaatus. Selles reformiprotsessis tegime ettepaneku karistusseadustiku artikli 301 kohta, kuid ma tahaksin teile meelde tuletada, et endine peaminister Tansu Çiller lubas reforme 1995. aastal, 13 aastat tagasi enne tolliliidu heakskiitmist, aga midagi ei ole toimunud. Keelustamisaotlus on esitatud ning see näitab Türgi demokraatliku küpsuse puudumist: erakondi ei häiri sugugi valitseva erakonna keelustamine ega asjaolu, et ka peaministril keelatakse poliitika osalemine. Sõjavägi on ühtaegu nii stabiilsust loov kui ka demokraatiat tõkestav tegur. Ka seda vastuolu ei ole lahendatud ning ma täheldan Türgis uue natsionalismi märke, mida võib kohata paljudes valdkondades. Käitumine meie delegatsiooni esimehe Joost Lagendijki suhtes näitab, et küsimus ei ole tegelikult arvamussvabaduses. Pigem valitseb soov avaldada avalikkuses igal võimalikul moel survet, et avalikku arvamust mõjutada. Me ei saa sellega kaasa minna.

Minu arvates ei ole Türgi puhul praegu absoluutselt mingit põhjust optimismiks ning me peame tõsiselt mõtlema teistele võimalustele. See raport on selles küsimuses avatud ja aus ning me toetame seda.

Jan Marinus Wiersma (PSE). – (NL) Ka mina tahan avaldada tunnustust raportöörile ja sellele, kuidas ta on selle raporti koostanud. Raport näitab selgelt suunda, kuhu parlament tahab liikuda, milleks on Euroopa Liidu liikmelisuse üle läbirääkimine ja ei midagi muud.

Aasta 2008 kuulutati välja kui Türgi reformiaasta. Loomulikult me toetame seda ambitsiooni, kuid me ootame, kuni Türgi sisemiste arengute tulemused on selgunud. Hannes Swoboda ütles selle kohta juba piisavalt. Kui asjad lähevad valesti, peame suhtlema tegutsemisvõimetu Türgiga.

Reformidest rääkides tahaksin samuti juhtida tähelepanu karistusseadustiku artiklile 301, mida kasutatakse Türgis mitmel moel sõnavabaduse piiramiseks. Valitsus on teatanud, et soovib seda artiklit muuta. Me usume, et see on samm edasi, kuid kõige enam sooviksime selle artikli lõplikku kaotamist koos kõigi teiste piiravate sätetega, mis meie arvates oleks parim lahendus ning lõpetaks kahetsusväärset ikka toimiva tava ehk siis nende artiklite väärkasutamise sõnavabaduse piiramiseks.

Teiseks tahaksin ühineda Joost Lagendijki väitega, et ka meid haavas see viis, kuidas politsei sekkus Istanbulis 1. mai meeleavaldusse. Te mõistate, et meie kui sotsiaaldemokraatide, kelle jaoks 1. mai on oluline päev, meelest oli see midagi väga häirivat. Me loodame, et seda enam kunagi ei juhtu, ning palume ametivõimudel tagada, et seda ei juhtuks.

Lõpetuseks üks märkus kurdi küsimuse kohta. Me tahame, et Türgis toimuks tegelik poliitiline arutelu, ning me soovime poliitilise lahenduse leidmist näiteks detsentraliseerimise teel, kuid ka näiteks üldiselt kurdi keele kasutamise soodustamise teel. Ma leian, et see on oluline küsimus, mida tuleb täna veel kord rõhutada.

Lõpetuseks tahan juhtida tähelepanu ühele küsimusele, mida me oleme korduvalt arutanud, nimelt toetuse avaldamine Hispaania peaministri Jose Luis Redriguez Zapatero ja tema Türgi kolleegi Recet Tayyip Erdoğaniga algatusele, mida nad nimetavad tsivilisatsioonide liiduks. Me loodame, et parlament toetab täna lõpuks meie sellekohaseid muudatusettepanekuid.

Andrew Duff (ALDE). - Proua juhataja, tahan esmalt kaitsta Joost Lagendijki šokeerivate rünnakute eest tema aususe suhtes Vabariikliku Rahvapartei ja mõnede natsionalistlike ajakirjanike poolt. Joost Lagendijk on Türgi hea sõber ning parlamentaarse ühiskomisjoni esmaklassiline esimees. Inimesed, kes ründavad Joost Lagendijki, ründavad seda parlamenti ning tahavad tuua demokraatia ohvriks agressiivse laitsismi altarile. Meie endi sõnum peab olema täiesti selge: kui Türgi ülemkohus jätkab erakondade sulgemist, kustutavad nad kõik Türgi väljavaated saada ELi liikmeks.

Cem Özdemir (Verts/ALE). – (DE) Proua juhataja, ka mina tahaksin alustada raportööri tänamisest tema õiglase koostöö ja väga tasakaalustatud raporti eest. Raport toob välja kriitilised küsimused, mille on määratlenud türgi rahvas ise: näiteks kurdi küsimuse lahendamise konsensuse alusel, kaitstes samal ajal kõigi Türgi rahvusrühmade õigusi, Türgi pearättidega seotud probleem, mis hõlmab pearätti mitte kanda soovijate huvide austamist, ning usuvabaduse küsimus, mis peab kehtima Türgis kõigi inimeste, kaasa arvatud näiteks aleviitide, kristlaste ja Istanbuli oikumeenilise patriarhi suhtes.

Me räägime seda kõike, sest me oleme Türgi sõbrad ning me tahame näha euroopalikku Türgit Euroopa Liidus. Selle pärast väljendame ka seda kriitikat kui üks sõber teisele. Ka Euroopa Liit saab rohkem ära teha. Kindlasti ei aita sellised märguanded, mida andis näiteks Nicolas Sarkozy – et Türgi ei ühine kunagi Euroopa Liiduga, olenemata tema tegudest.

Roberta Angelilli (UEN). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma tahaksin tänada raportööri tema eeskujuliku töö eest Türgi praeguse poliitilise, sotsiaalse ja halduslase olukorra väga selgel kindlakstegemisel.

Olenemata sellest, kas kellegi seisukoht Türgi Euroopa Liiduga ühinemise suhtes on positiivne, ükskõikne või selgelt vaenulik, ei saa olla kahtlust, et Türgi on kaasajastamise ja inimõiguste osas pikalt maha jäänud. Tõsi, teatavaid jõupingutusi on tehtud, kuid korruptsioon on reaalne häda ja Küprose probleem on endiselt lahendamata, rääkimata sellest, et suhetes armeenlastega on veel palju teha. Õhus on kurdi küsimus, naistevastane vägivald on endiselt valus punkt ning sama kehtib sundabielude ja aukuritegude kohta.

Samuti põhjustab muret olukord sündide registreerimise valdkonnas ja madal haridustase. See loetelu ei ole kindlasti ammendav ning annab läbilõike väga keerulisest olukorrast, mida parlament peab jätkuvalt väga hoolikalt ja püsivalt jälgima. Vabaduse ja põhiõiguste osas ei tohi teha mingeid kompromisse ...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Adamos Adamou (GUE/NGL). – (EL) Proua juhataja, kui Türgi täidab täielikult kõik Kopenhaageni kriteeriumid ning assotsieerimislepingu ja Ankara lepingu lisaprotokolliga võetud kohustused, võib ja peab ta ELiga ühinema.

Meile on täiesti selge, et eesmärk on Türgi täielik ühinemine ning mingit laadi partnerlus ei ole alternatiiv. ELiga ühinemise väljavaade avaldab Türgile survet kõigi Türgi elanike, kaasa arvatud kurdide ja usuvähemuste inimõiguste austamiseks.

Vaatamata meie murele valitseva erakonna suhtes käimasoleva kohtumenetluse pärast ning karistusseadustiku artikli 301 pealiskaudse muutmise pärast usume, et Türgi on teinud teatavaid edusamme. Ent takistamatuks ühinemiskursil jätkamiseks peab Türgi järgima varasemate ühinenud riikide eeskuju ning täitma lepinguga ELi kui terviku ees võetud kohustusi.

Seega peab Türgi kinni pidama võetud lubadustest, avama oma lennujaamad ja sadamad Küprose Vabariigi õhusõidukitele ja laevadele ning tühistama veto Küprose osalemisele rahvusvahelistes organisatsioonides.

Kui me täna näeme Küprose kreeka ja türki kogukondade jõupingutustega saavutatud edusamme pärast kahe osapoolse juhtide kokkulepet 21. märtsil, siis Türgi ei tohi seda takistada.

Bastiaan Belder (IND/DEM). – (NL) Türgi Vabariik diskvalifitseerib ennast Euroopa Liidu liikmeks saamisest. See on ainus järeldus, mille ma saan teha tillukese kristliku vähemuse, vahest 100 000 inimese ehk elanikkonnast ainult ühe sajandiku protsendi väärkohtlemisest. Kopenhaageni kriteeriumide kontekstis ei ole ka nõukogul, komisjonil ja parlamendil teist valikut.

Süüria õigeusklike ja teiste kristlaste aastaid kestnud otsene tagakiusamine Kagu-Türgis Tur Abdinis on otsene süüdistus Türgi riigi vastu. Kas riik, mille kristlikke jumalateenistusi külastavaid kodanikke politsei või julgeolekuteenistused korrapäraselt üle kuulavad, kuulub Euroopa Liitu? Pealegi lisanduvad sellele ülekuulamisele ähvardused nende isikliku elu või töö suhtes ja mõnel juhul isegi piinamine. Selline on Türgi olukord, Türgi enesediskvalifitseerimine. Samas on küsimus selles, kui aus on Euroopa Liit neil teemadel iseenda ees.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Proua juhataja, ma austan igati türki rahvast ning olen täiesti teadlik sajanditepikkustest tihedatest ja heanaaberlikest suhetest minu kodumaa Poola ja Türgi vahel. Sellegipoolest pean ütleva, et mõte Türgi kuulumisest Euroopa Liitu on mõistusevastane.

Kuigi Türgi on Euroopa territooriumil sajandeid esindatud olnud, ei ole see kultuurilises mõttes Euroopa riik. Me peame Türgiga võimetekohaselt koostööd tegema, kuid tagajärgi, mida toob kaasa moslemiriigi ühinemine Euroopa klubiga, on raske hinnata. Tegelikult näitab Türgis praegu valitsev olukord, et Ankara ametivõimudel ei ole erilist soovi Euroopaga integreeruda.

Lisaks Türgi suhetele Euroopa Liiduga tahaksin viidata ka selle riigi suhetele Armeeniaga. Mul on hea meel, et on esitatud Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanek, mis kutsub Türgi valitsust üles lõpetama majandusblokaad Armeenia suhtes. Samas on kahetsusväärne, et see dokument ei sisalda mingit viidet armeenlaste genotsiidile.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, meie kolleegi Ria Oomen-Ruijteni raport on põhjalik, aus ja julge Türgi jaoks väga raskel ajal ning ma tahan teda selle puhul õnnitleda. Samas kuulub see raport žanri, mis kardetavasti muutub üha ebarealistlikumaks. Parlament ja paljud teised institutsioonid teesklevad jätkuvalt, otsekui suudaks väsimatu õpetamine Türgit muuta. See on tegelikult asja tuum: vastuolu selle riigi, selle suure rahva, selle arengu ja selle projekti vahel, mida me koos tahame edendada.

Türgi on üks viimaseid omataolisi rahvusriike, üks tugevamaid ja teadlikumaid. Selle ühtsus on rahvuslik ühtsus ning see tuleb selgelt välja Armeenias toimunud genotsiidi tunnistamise küsimuses. Türgi poliitika saab üha enam inspiratsiooni ühe usu ideest ning kaugeneb samal ajal oma põhiseaduse aluseks olevatest ilmalikest aspektidest. See väljendub sõltumatuse soovis, samas kui meie soov siin on rakendada integreerumise ning võimu ja suveräänsuse delegerimise põhimõtet. See pole muud kui kahe poole laupkokkupõrge.

Ei maksa luua illusioone ega jätta türklastele midagi ütlemata, lastes neil uskuda, et me oleme valmis lubama nende ühinemist ilma Kopenhaageni kriteeriume täitmata või sellest nende tõttu keelduma, kui tegelikult oleme kaalul meie ise ja meie Euroopa projekti edasine saatus. Lisaks määrakem kindlaks vastupidav partnerlusstruktuur, mis kasutab vastastikku kasulikku lähenemisviisi, et võimaldada Türgil võtta piirkondliku tugipunkti roll ning ELil jätkata maailmas oma identiteedi kujundamist.

Véronique De Keyser (PSE). – (FR) Proua juhataja, kuna mul on ainult üks minut, asun kohe asja juurde.

Raportöör Ria Oomen Ruijteni leppimisaldis lähenemisviis on ära hoidnud päris palju komistuskive. Samas üks on siiski jäänud ning see on eriarvamus reproduktiivtervist käsitleva muudatusettepaneku 14 suhtes.

Sotsiaaldemokraatide arvates ei ole see muudatus vaid pisi, tühipaljas naiste probleem. See on märk kiriku ja riigi selgest lahususest ja ilmalikkuse sümbol.

Kui me ei taha enam, et Türgi ilmalikkust kaitseks sõjavägi või kohtulikud riigipöörded, laskem naistel selle eest hoolitseda. Nad kaitsevad seda oma kehadeaga. Riigis, kus endiselt sooritatakse aumõrvu, tähendab naiste seksuaalsete õiguste nõudmine vastuseisu igasugustele fundamentalistlikele liialdustele.

István Szent-Iványi (ALDE). - (HU) Proua juhataja, ärgem ilustagem olukorda: Türgi ühinemise küsimus on jõudnud kriitilisse etappi. Seda takistab nii Türgi sisepoliitika ebakindlus kui ka Euroopa Liidu kõhklus Türgi suhtes. Selles olukorras on oluline korrata, et ühinemisprotsess on avatud protsess, kuid ühine eesmärk on ELi liikmeks saamine. Me oleme sellele pühendunud, nagu ka Türgi.

Meie strateegilistes huvides on, et Türgi saaks pikas perspektiivis Euroopa poliitilise organi osaks. Assotsieerunud liikmelisus Vahemere Liidu näol võib integratsiooniprotsessi täiendada, aga mitte seda asendada. Ka Türgi peab tegema senisest palju rohkem demokraatlike institutsioonide tugevdamiseks, tsiviilkontrolli kindlustamiseks sõjaväe üle, õigussüsteemi reformimiseks ning inimõiguste ja vähemuste õiguste edendamiseks. Me vastutame ühiselt selle protsessi edu eest, sest kui läbirääkimised jooksevad liiva, ei ole see ainult Türgi, vaid ka meie läbikukkumine. Täna teid.

Mogens Camre (UEN). - (DA) Proua juhataja, Türgi on ELi liikmeks saamiseks liiga suur ja liiga teistsugune. Kui Türgi tõesti elaks Kemal Atatürki kuulsate sõnade järgi: „On ainult üks tsivilisatsioon”, siis me ei oleks täna siin, aasta pärast tõdemust, et Türgi kohe kindlasti ei taha täita ELi nõudeid seoses euroopalike väärtuste omaksvõtu ja otomani väärtustest loobumisega. Türgi selge soov on EL ära väsitada, pidades lihtsalt läbirääkimisi, täitmata samas meie otsustavaid nõudmisi muutusteks. Juba 34. aastat okupeerib Türgi enam kui ühte kolmandikku ühe ELi liikmesriigi territooriumist. Türgi okupatsiooni all kannatab Küpros tervikuna ning okupeeritud ala kannatab kõige rohkem. On selge, et valdav enamik Euroopa kodanikke ei soovi Türgi saamist ELi liikmeks. Samuti näib, et seda ei taha ka üha suurem osa Türgi kodanikke. On aeg see etendus lõpetada. Türgi võib saada laiendatud kaubanduslepingu. Euroopal ei ole kohta selles tulevikus, mida Türgi tahab luua.

Ioannis Kasoulides (PPE-DE). - Proua juhataja, ma õnnitlen Ria Oomen-Ruijtenit tema tasakaalustatud ja õiglase, kuid range lähenemisviisi puhul sellisele vastuolulisele küsimusele. Sõjalised riigipöörded on nüüdseks moest läinud ning neid asendab nüüd kohtuvõimu läbi viidav riigipööre. On uskumatu, et konstitutsioon ja seadused lubavad kohtul kukutada 47% rahva poolt demokraatlikult valitud valitsuse süüdistuste alusel, mis on täielikult ebaproportsionaalsed taotletava otsuse suhtes, kui võrrelda ELi, Euroopa Nõukogu või Veneetsia komisjoni standarditega.

ELi põhimõtted ei sobi kokku salakavala riigiga ega sellega, kui sõjavägi takistab valitsusel tegeleda oma uute ülesannetega: Küprose puhul näidata, et nüüd, mil läbirääkimised on uuesti alanud, on Ankaral poliitilist tahet ELi aluseks olevatest põhimõtetest tulenevale kokkuleppele jõudmiseks ilma Türgi vägede kohaloluta saarel või õiguse ühepoolseks sõjaliseks sekkumiseks; inimõiguste ja sõnavabaduse puhul karistusseadustiku artiklis 301; islamist erinevate usuvähemuste ja õigeusu oikumeenilise patriarhi õiguste austamise puhul; Türgi kohustuste puhul seoses Ankara protokolliga; selliste küsimuste puhul nagu kirekuriteod naiste vastu ja selles küsimuses valitsev vaikimise vandenõu; Armeenia genotsiidi küsimuse ning Armeenia blokeerimise puhul ja nii edasi.

Need on Türgi ees seisvad väljakutsed, kui ta tahab tõestada, et on Euroopa Liidu liikmelisuse poole liikuv kandidaatriik.

Maria-Eleni Koppa (PSE). - (EL) Proua juhataja, Türgil on koht Euroopa peres ning meie ainus eesmärk peaks olema täielik ühinemine. Liit peab täitma oma lubadusi. Türgi omalt poolt peab täitma Kopenhaageni kriteeriume ning võetud kohustusi.

Samas on viimasel aastatel inimõiguste valdkonnas väga vähe saavutatud. Lõppeesmärk on endiselt kurikuulsa karistusseadustiku artikli 301 ja kõigi sõnavabadust naeruväärstavate sätete tühistamine.

Lisaks vajab olukord Türgi kaguosas kohest tähelepanu. Me mõistame hukka vägivalda ja usume, et selge lahendus tuleb leida rahumeelsete vahenditega. Vägivaldale ei saa vastata vägivallega. Sellepärast usun, et tuleb korraldada põhjalik uurimine selle kohta, kuidas kasutati Türgi territooriumil Ameerika Ühendriikide õhusõidukeid seoses Guantanamo Bay kahtlusaluste salajase röövimisega.

Me peaksime püüdma luua rahumeelset, demokraatlikku ja stabiilset ühiskonda. Sel põhjusel tunneme eriti muret viimaste sündmuste pärast Türgis, mis tuleneksid Öigluse ja Arengu Partei võimaliku keelustamise mõjust.

Lubage mul lõpetuseks õnnitleda raportööri ...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Marios Matsakis (ALDE). - Proua juhataja, me kõik teame, et peamine takistus Türki liikumisele demokraatia suunas on Türki sõjavägi. See sõjavägi ei kontrolli ainult miljoneid sõdureid ja nende ülalpeetavaid, vaid kontrollib ka erakondi ja protsesse, politseid ja salateenistust, suurt osa kohtuvõimust (kaasa arvatud ülem- ja konstitutsioonikohtuid), samuti riigi usu-, haridus-, sotsiaal- ja majandusküsimusi.

Alates kindral Atatürki revolutsioonist 1920. aastatel on Türgis sisuliselt valitsenud otsene või kaudne sõjaväeline diktatuur. Viimasel ajal on väljavaade ELiga ühinemisest andnud mõnele vapratele inimestele, näiteks Öigluse ja Arengu Partei juhtidele, võimaluse astuda välja sõjaväe ülemvõimu vastu. Meie kohus on aidata neid inimesi mitte ainult sõnades, vaid ka tegudes. Suurem osa sõjaväe tugevusest tuleneb lääne toetusest. Ameerika Ühendriigid, Suurbritannia, Saksamaa, Itaalia ja Hispaania annavad miljardite eurode ulatuses otsest abi ja korraldavad ahvatlevaid ühiseid kaitseüritusi. Nende ja teiste riikide, kaasa arvatud Venemaa ja Hiina, kohuseks on lõpetada igasuguse taolise majandusabi andmine Türki sõjaväele seniks, kuni riigis on kindlalt rajatud tõeline demokraatia.

Mario Borghesio (UEN). - *(IT)* Proua juhataja, daamid ja härrad, Türki ühinemise poolt Euroopaga on ainult tugevad geopoliitilised ja geomajanduslikud huvid, mitte meie rahvaste huvid ja tahe.

See raport on otsekui entsüklopeedia põhjustest, mis ei tohiks lubada Euroopa Liidu liikmeks riiki, mis muutub iga päevaga üha islamimeelsemaks, kus muftid jutlustavad avalikult, et loori mitte kandvad naised on saatanakummardajad. Türki põhiseadus on kogumik senini täidetavatest eeskirjadest, mis aga on vastuolus meile kallite inimõigustega.

Käesolev raport kahjuks ilustab olulisi teemasid: Küpros, Armeenia genotsiid ja kurdide küsimus. Lisaks laienevad pärast Euroopa liikmeks saamist selle islamiriigi ranged alkoholitarbimist keelustavad eeskirjad ka meie rahvastele, kaasa arvatud vaimustavatele keltidele, alates iirlastest kuni bretoonideni, samuti meile, Po oru elanikele, kes me armastame uhkusega oma veini ja õlut.

Francisco José Millán Mon (PPE-DE). - *(ES)* Proua juhataja, Ria Oomen-Ruijteni raport, mille me täna vastu võtame, on tõsine, üldjoontes tasakaalukas raport ning ühtlasi ka nõudlik dokument.

See viitab tehtud edusammudele, kuid toob välja ka tegemata reformid.

Meil kõigil on hea meel, et Türki ametivõimud peavad 2008. aastat reformide aastaks, sest nagu me teame, on need vajalikud ühinemisläbirääkimiste tõttu. Lisaks on muutused head ka Türki enda jaoks.

Türki valitsuse suur enamus parlamendis tähendab, et reformimisega ei saa viivitada. Nende läbiviimise korral näeksid ka ELi kodanikud seda, mil määral Türki on pühendunud ELiga ühinemisele ja ELi väärtustele, kaasa arvatud õiguste ja vabaduste austamine.

Seega rõhutab raport meie kindlat soovi, et ükski vahejuhtum ei häiriks Türgis demokraatlikku poliitikaolu.

Daamid ja härrad, me toetame reforme. Samuti toetame antud lubaduste täitmist. Täitmist vajavateks lubadusteks on suhete normaliseerimine Küprosega ning Ankara lepingu lisaprotokolli täielik rakendamine.

Veel üks oluline küsimus ELi jaoks on sisserände ohjamine. Me peame tõkestama ebaseaduslikku sisserännet, mis aeg-ajalt kasutab Türgit transiidiriigina, ning võitlema sellest kasu lõikavate maffiate vastu.

Välispiire tuleb kontrollida ning sisse tuleb viia mehhanismid ebaseaduslike sisserändajate tagasisaatmiseks. Need tegevussuunad vajavad Türgi koostööd ning seetõttu on mul kahju, et veel ei ole jõutud tagasisivõtulepinguni.

Daamid ja härrad, terrorism on samuti väga reaalne oht nii Türgis kui ka Euroopa Liidus. Me peame tugevdama koostööd, et tõhusamalt selle nuhtlusega võidelda.

Ma lõpetan nüüd. On veel üks avaram valdkond, välispoliitika, kus EL ja Türki peavad oma seisukohtade lähendamiseks tegema suuremaid jõupingutusi. Ma viitan näiteks Vahemere maadele ja Kesk-Aasiale.

Samuti on meil palju ühiseid huve seoses ühe meie aja suurima väljakutse, energijalgeolekuga.

Lühidalt, daamid ja härrad, Türgi ja Euroopa Liit vajavad üksteist ning me peame oma tööd jätkama seda silmas pidades.

Béatrice Patrie (PSE). – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, mul on äärmiselt hea meel selle Türgile positiivset sõnumit saatva raporti tasakaalustatud iseloomu üle. Sotsiaaldemokraadid tagavad, et ühinemisläbirääkimised jätkuvad Prantsusmaa eesistujariigiks oleku ajal positiivsel kursil. Just seepärast, et me pooldame ühinemist, ei tohi meie ühiseid demokraatlikke väärtusi käsitlevate sündmuste kohal olla mingeid varje.

Ei ole vastuvõetav, et intellektuaalid, näiteks Armeenia päritolu ajakirjanik Hrant Dink, riskivad oma eluga, kui nad räägivad teatud Türgi ajaloo perioodidest. Samuti ei ole vastuvõetav see, kui põlistatakse ametlik seisukoht, mis pisendab Armeenia genotsiidi, nimetades seda suureks tragöödiaks, jättes tähelepanuta nende inimeste kannatused, kelle arv on võrreldav Ühendkuningriigis nohu põdevate inimeste arvuga.

Nagu filosoof Bernard-Henri Lévy, leian ka mina, et genotsiidi eitamine on tegelikult üks osa genotsiidist. Samuti õhutan Türgi ametivõime asuma mõistlikule tõe teele ning aitama rehabiliteerida kõiki rahvusvähemusi.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Proua juhataja, kõigepealt tahan tänada Ria Oomen-Ruijtenit selle raporti eest. See rõhutab, et Türgi on mitmes valdkonnas juba osa Euroopa projektidest, kuid see rõhutab ka seda, et seoses Türgi ühiskonna reformiga toimub areng, toimub liikumine. Samal ajal rõhutab see, et need reformid ja need muutused toimuvad liiga aeglaselt ning teha on veel palju rohkem.

Ent lõpuks seab see meie ette põhimõttelise küsimuse: kas Euroopa Liidule ning Euroopale ja euroopalikele väärtustele oleks parem selline Türgi, mis täidab kõiki nõudeid ja on viinud läbi kõik raportis välja toodud reformid, või oleks meile parem Türgi, mis võib-olla kaldub tulevikus enam teiste maailma osade, teiste väärtuste poole? Minu arvates on vastus sellele küsimusele üsna selge ning see rõhutab, et me peame mõistagi jätkuvalt avaldama survet seoses kõigi Türgis vajalike reformidega sõnavabaduse, karistusseadustiku artikli 301 reformimise, usuvabaduse, naiste ja meeste võrdsete õiguste küsimuses ning seda mitte ainult seadustes, vaid ka tegelikkuses, ning loomulikult seoses vajadusega lahendada Küprose probleem ja mitmed teised probleemid. Ent kui seda meeles pidades peaks ühinemisläbirääkimised jõudma kõigi nimetatud tulemusteni, on väga oluline, et Euroopa Liit oleks Türgi ühinemisele avatud, sest see tugevdaks euroopalikke väärtusi, Euroopat ja Euroopa Liitu ning minu arvates on see selle arutelu vajalik ja selge järeldus.

Richard Howitt (PSE). - Proua juhataja, lubatagu mul alustuseks tervitada raportööri ning ka voliniku ja eesistujariigi tasakaalustatud ja kohusetruud lähenemisviisi selles olulises kokkuvõttes. Ma rõhutan kolme punkti.

Oma Türgi sõpradele: 530 ametiühingutegelase kinnipidamine 1. mail 2008. aastal oli vastuolus Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni ühinemisvabaduse põhiõigusega ja Kopenhaageni kriteeriumidega. Palun kaitske ametiühinguid ning muu hulgas hoidke ära edasised rünnakud Türgi maanteetranspordi ametiühingu Tümtis vastu.

Türgi ühinemise vastastele: ärge kasutage konstitutsioonikohtus arutatavat hagi Öigluse ja Arengu Partei vastu oma poliitiliste eesmärkide huvides. Pärast presidendi nimetamise kriisi toimusid valimised ja demokraatia võitis. Ma eeldan, et ka nüüd võidab demokraatia ühel või teisel moel.

Philip Claeysele, Werner Langenile, Jacques Toubonile ja teistele, kes teadlikult üritavad kahjustada avalikkuse toetust Türgi ühinemisele ELiga oma täna hommikus arutelus kasutatud sõnavaliku ja ähvardustega: Türgi avalik arvamus peab mõistma, et te ei ole enamuses, te ei räägi selle parlamendi nimel ning teil ei õnnestu selle Euroopa väljavaateid kaotada.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, härra eesistuja, volinik, daamid ja härrad, täna on Türgi Euroopa Liidu jaoks tähtsam riik kui kunagi varem. Seetõttu tuleb Türgi reformiprotsessi toetada ning meie jaoks on oluline õigusriigi põhimõtetele tuginev demokraatlik Türgi.

Samas peab meil olema teatavaid muresid, mida on väljendatud ka Ria Oomen-Ruijteni raportis. Küsimus on selles, kas Türgi on reformiks piisavalt suuteline. Kui ma vaatan, mis toimub karistusseadustiku artikliga 301, usuvabaduse ja sihtasutuste seadusega, vähemuste õigustega ja nõnda edasi, on selge, et Erdoğan'i valitsus püüab edasi liikuda, kuid tal on vajalikust alati midagi puudu jäänud, sest ilmselgelt on riiklikul tasandil jõutud Türgi reformivõime piirini.

Kui ma näen ka katseid lihtsalt keelustada valitsevat erakonda ning juba mõne nädala pärast alustab see uuesti uue nime all ilma teatud isikuteta, kes ei ole enam poliitikas teretulnud, siis see tähendab, et ...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Emilio Menéndez del Valle (PSE). – (ES) Proua juhataja, Lähis-Idas ja Magribis on tõusuteel vägivaldne islami fundamentalism, mis võtab sihikule lääne, kuid kahjustab ka islamit.

Samuti on mitmetes riikides tõusuteel radikaalne islami fundamentalism, mis küll ei ole vägivaldne. See näitab Türgi suurt rolli suhetes islamimaailma ja Euroopa Liidu vahel.

Ta saab seda teha riigina, mis on ametlikult ilmalik, kuid omab mõistagi islami juuri ja kultuuri, ning ELi ja islamiriikide suhete jaoks on see tõeline väärtus.

Sellepärast on minu fraktsioon esitanud kaks muudatusettepanekut, et õnnitleda Türgit kui riiki, kes koos Hispaaniaga toetab ametlikku ÜRO tsivilisatsioonide liidu projekti. Seda ei tohiks unustada, sest selle projekti kaudu näitab Türgi oma soovi aidata kaasa suhete parandamisele lääne ning araabia- ja islamimaailma vahel.

Vural Öger (PSE). – (DE) Proua juhataja, Ria Oomen-Ruijten, lubage mul väljendada oma kiitust ja lugupidamist selle raporti suhtes. See on tasakaalustatud ja õiglane ning seda joont peame täna hoidma.

Me rõhutame õigusega, et Türgi peab tegema rohkem jõupingutusi. Eesmärk saavutada Türgis stabiilne ja õitsev demokraatia ei ole ainult Türgi huvides, vaid see on ka ELi oluline strateegiline huvi.

Ma olen mures tulevase nõukogu eesistuja Nicolas Sarkozy suhtumise pärast. Tema poliitika Türgi suhtes ei võta eesmärgiks Türgi ühinemist ELiga. Ta soovib, et ELi dokumentides ei viidataks Türgile enam kui ühinemiskandidaadile, ning rõhutab, et Prantsusmaa kiidab heaks ainult selliste peatükkide avamise, mille sihiks pole täielik liikmelisus. Siin on kaalul ELi usaldusväärsus. Lubage mul rõhutada ühte punkti: *pacta sunt servanda!* Ühinemisläbirääkimiste avamisega nõustuti ühehäälselt ning see tähendab, et sellega nõustus ka Prantsusmaa.

Negatiivsete märguannete saatmise asemel peaks EL Türgiga konstruktiivselt läbi rääkima. Me oleme selles täiskogus häälteenamusega otsustanud, et me Türgiga ...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Evgeni Kirilov (PSE). - Proua juhataja, Ria Oomen-Ruijten on koostanud Türgi kohta väga tasakaalustatud ja objektiivse raporti, mis on äärmiselt kiiduväärne. Naabruses asuvate liikmesriikide seas valitseb tähelepanuväärne konsensus, et Türgil peaks olema selge väljavaade saada ELi liikmeks. See ei ole juhus; naaberriigid tunnevad alati olukorda paremini. Türgi on juba teinud tohutuid edusamme Euroopa demokraatlike standardite kehtestamiseks mõeldud reformide läbiviimisel. Loomulikult on teha veel palju, kuid me peame Türgit selles protsessis julgustama; me peame julgustama Türgis Euroopa-meelseid jõude nii valitsevas erakonnas kui ka opositsioonis.

Tulevane põhiseaduslik otsus Öigluse ja Arengu Partei sulgemise kohta ei ole loomulikult vastuvõetav. Ma usun, et me peame jääma rahulikuks, sest Türgil on kindlasti piisavalt arukust potentsiaalse kriisi ületamiseks.

Naaberriikidena peaksime Türgit julgustama ning tegema kõik endast sõltuva kahe- ja kolmepoolse piiriülese koostöö tõhustamiseks ning heanaaberlikes suhetes uue kvaliteedi saavutamiseks. See hõlmab ka kõigi lahendamata kahepoolsete probleemide lahendamist, nagu näiteks ...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, Ria Oomen-Ruijten on esitanud tõsiseltvõetava ja objektiivse raporti. Ta on välja toonud teatavad edusammud ning juhtinud tähelepanu paljudele küsimustele ja lahendamata probleemidele. Võtmeküsimuseks, mida on käsitletud vaid möödaminnes, on see: kui Türgi reformitakse, kas tal oleks siis õigus liikmelisusele? Praegune ELi õigus võimaldab läbirääkimisprotsessi lõpus poliitilist alternatiivi nii Euroopa Liidu kui ka Türgi enda jaoks. Sellepärast kutsume Austrias ja mujal üles pidama avatud läbirääkimisi. Ühinemine on üks võimalus, kuid see ei ole ette ära otsustatud lõpptulemus.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, kuna Türgi moodustab ühe osa Euroopa ajaloost, kuna Türgi on osa Euroopa kultuurist, kuna Türgi kujutab endast ELi jaoks märkimisväärset majanduslikku ja demograafilist võimust, tähendab see ühinemist pooldav seisukoht, et ma võin nõuda

isegi enamat: enamat seoses demokraatlike põhimõtetega, enamat seoses ilmalikkuse ja enamat seoses inimõigustega.

Euroopa Liit ehitati väärtustele ja põhimõtetele, mida me ei saa ühinemisläbirääkimiste diplomaatia nimel kurditava vaikusega maha salata. Türgi peab tunnistama Armeenia genotsiidi. See oleks ajalooline ja sümboolne tegu, mis annaks tunnistust riigi poliitilisest küpsusest. Parlament on nõudnud seda tunnistust kogu oma veendumuse ja jõuga alates 1987. aasta juunist. Kas me kakskümmend üks aastat hiljem peame tõesti lagedale tulema sellise lahja sõnastusega? Kui parlament sellega lepib, tähendab see sammu tagasi. Daamid ja härrad, ma õhutan teid hääletama muudatusettepaneku nr 23 poolt, et teha ametivõimudele selgeks ...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – *(PL)* Türgi mõttelaad on Kemal Atatürki aegadega võrreldes vähe muutunud. Nende usuline traditsioon suunab neid oma erinevale kursile, mis erineb meie, eurooplaste kursist. Geograafiline lähedus ei võrdu kultuurilise lähedusega. Lisaks ei viita ka kirjutamata sotsiaalsed normid sellele, et türgi rahvas liigub euroopaliku identiteedi suunas.

Seega kerkib küsimus, kas Türgi tahab muutuda ja võtta üle meie ühiskondlik-poliitilise mudeli, sest karistusseadustiku artikkel 301 näib seda eitavat. Kas meil on õigus türklasi õpetada ja neile öelda, mida nad tegema peavad? Oma muudatusettepanekutega tahab Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide fraktsioon teha türgi rahvale kohustuslikuks ideoloogial põhineva lahenduse, kuid see rahvas on rahul ka praeguse olukorraga. Reformide osas on tehtud vaevu mingeid edusamme ning sõjavägi mängib endiselt väga tähtsat rolli. Kas me tahame suruda heaolu riigile jõuga peale, muutes selle identiteeti, traditsiooni ja kultuuri? Kas kõik need asjad üldse saavad muutuda?

Proua juhataja, nõukogu otsustas pidada läbirääkimisi heas usus, et Türgist saaks sild Euroopa ja islami vahel. Nüüd ei ole nõukogu enam veendunud, et tema enda otsus oli õige. Meile on jäänud vaid soovmõtlemine.

Joel Hasse Ferreira (PSE). – *(PT)* Proua juhataja, üldiselt ma tervitan Ria Oomen-Ruijteni raportit, eriti Õigluse ja Arengu Partei sulgemise kohtuasja järelmõju pärast väljendatud muret. Lisaks on meil nüüd hiilgav võimalus, mida tuleb kasutada Küprose küsimuse lahendamiseks.

Nagu raportis öeldud, on samuti oluline, et Türgi valitsus jätkaks reforme seoses pluralismi ja eripalgelisusega demokraatlikus ja ilmalikus Türgis ning et kõigil kodanikel oleks võimalus kujundada oma kultuurilist identiteeti demokraatlikus Türgi riigis.

Edasiminekut on selgelt vaja ka teistes valdkondades, näiteks ametiühingute õiguste kaitse ning kiirem edenemine tõhusa soolise võrdõiguslikkuse poole. Samas tunnistab raport, et palju Türgi ühiskonna kaasajastamiseks vajalikke edusamme on juba tehtud.

Proua juhataja, Türgi liikumine täieliku integreerumise poole peab jätkuma ranges vastavuses Euroopa Ülemkogu poolt heaks kiidetud ja selle parlamendi poolt vastu võetud tingimustele. Ei midagi rohkem ega vähem.

Panayiotis Demetriou (PPE-DE). – *(EL)* Proua juhataja, me kõik teame, et Küprosel valitseb täna uus õhkkond. Nii kreeklastest kui ka türklastest küproslased tahavad Küprose probleemile lahendust ning on valmis teenima oma riigi huve mõlema poole hüvanguks. Täpselt see on koht, kus Türgi vahele segab, sest Türgi väed okupeerivad üht osa Küprosest. Türgi kontrollib seda olukorda poliitiliselt ning on aeg mõista, et ta peab sellest poliitikast loobuma. Küprose probleemi lahendamine on Türgi huvides. Eelkõige peab kogu protsessi negatiivselt sekkunud sõjavägi mõistma, et Küprose probleem tuleb lahendada.

On viimane aeg lõpetada Türgi okupatsioon ja sekkumine, et Kreeka ja Türgi küproslased saaks rahu ELis koos elada. Me suudame seda saavutada ja ma usun, et me suudame rahu elada.

Janez Lenarčič, eesistuja. – *(SL)* Arvestades vähest aega ja saalis valitsevat lärmi, püüan teha väga lühidalt.

Äsja lõppenud arutelu ja eelkõige Ria Oomen-Ruijteni koostatud raport on kinnitanud asjaolu, millest on teadlik ka nõukogu: iga reformiprotsess on raske. See kehtib ka Türgi puhul.

Selles protsessis seisab riik silmitsi raskete valikutega, mis hõlmavad selliseid väärtusi nagu ilmalikkus, demokraatia ja inimõigused.

See ilmneb muu hulgas palju kordi nimetatud kohtuprotsessidest, mida on mainitud raportis ja mida on kaalunud ka nõukogu, näiteks kohtumenetlused erakondade vastu, arutelust naiste pearättide üle, üldiselt naiste staatuse üle, usu- ja sõnavabaduse üle.

Ma tahan rõhutada seda: neis valdkondades, kus Türgi on edasi liikunud, on edusammud märgatavad, kuigi ebapiisavad. Edasiminekuks on märgatav kriminaalõigussüsteemis, põhilistes õigusaktides, naiste staatuses tehtud muudatustes – piisab, kui vaadata naiste arvu parlamendis, mis on suurenenud –, kuid üheski nimetatud valdkonnas ei ole saavutatud edenemine veel piisav.

Küprose osas tahan samuti rõhutada, et nõukogu eeldab Türgilt eeskätt kahte asja: konstruktiivset rolli ÜRO egiidi all toimuvatel läbirääkimistel ning Ankara lepingule lisatud protokollide täitmist. Need on peamised ülesanded, kuid on ka teisi.

Selles kõiges on mõistagi kasulik, kui Türgil on kindel eesmärk. Ning see eesmärk on leitud, selles on vastastikku kokku lepitud, kui Euroopa Liit andis Türgile kandidaatriigi staatuse, ning ühinemisläbirääkimised on jätkunud sellel eeldusel.

Eesistujariik Sloveenia on paigutanud ühinemisläbirääkimised Türgiga oma tähtsamate ülesannete hulka ning me loodame, et see eesmärk saavutatakse, et meil oleks võimalik avada lähitulevikus uusi läbirääkimispeatükke.

Loomulikult ei ole lõppeesmärgi saavutamine kindel; see sõltub ühinemisläbirääkimistest, reformide edukusest ning see sõltub meist, liikmesriikidest, nagu ka kandidaatriikidest.

Olli Rehn, *volinik*. – Proua juhataja, ma tahan tänada raportööri ja parlamendiliikmeid väga tõsise ja vastutustundliku arutelu eest ELi-Türgi suhete jaoks väga kriitilisel ajal. Ma olen arvesse võtnud teie sõnumeid, mis on sõnastatud ka resolutsiooni ettepanekus ja kompromissmuudatusettepanekutes.

Eriti tahaksin välja tuua kolm konkreetset sõnumi. Neist esimene on, et oluline on reformide täielik taaskäivitamine, et suurendada Türgi kodanike põhivabadusi ning aidata Türgil endal täita ELi Kopenhaageni kriteeriume.

Teine sõnum on, et kodanike õigusi tuleb austada ühiskonna igapäevaelus. Ma jagan teie kompromissmuudatusettepanekus nr 32 väljendatud muret Türgi politsei liigse jõukasutuse pärast käesoleva aasta 1. mai meelevaldustel osalejate vastu Istanbulis. Oluline on taas kinnitada, et ühinemisevabadus ja ametiühingute rahumeelne tegutsemine on Euroopa inimõiguste konventsiooni kohaselt põhiõigus.

Kolmas ja viimane sõnum on, et Euroopa Parlament on selgelt väga mures erakonna sulgemise kohtuasja pärast. Erakonna sulgemine ei ole ja ei saagi olla igapäevane asi. Euroopa demokraatias ei saa sellesse kergelt suhtuda.

Seega on Türgis ja ELi-Türgi suhetes ka sel aastal palju kaalul. Parim ravim Türgi ühinemisprotsessi reaalseks taaselustamiseks on tagada reformide edasilükkumine, tõelise poliitilise dialoogi alustamine Türgis ning austus demokraatia ja ilmalikkuse suhtes.

Ria Oomen-Ruijten, *raportöör*. – (NL) Ma tänan oma kolleege, kes tegid sedavõrd suurepärase koostööd. Nagu ma enne ütlesin, ainult ühiselt on meil võimalik selgeks teha, et reformiprotsess Türgis on vajalik. Me kõik saame anda positiivse märguande, hääletades suure enamusega selle raporti poolt. See aitab Türgil reformida ning tagada üksikisiku vabadusi ning õigusriigi põhimõtete kehtestamist. See kõik on vajalik kaasaegse ühiskonna jaoks, kus meestel ja naistel läheb hästi.

Ma õhutan oma kolleege veel kord vältima muudatusettepanekute üle hääletamisel poliitilisi mängu ning tagama sellel täiskogu istungil vastu võetavale Türgile käsitlevale raportile suure absoluutse hääleteenamuse.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Tunne Kelam (PPE-DE), *kirjalikult*. – Türgi kui suurim ühinemiseväljavaadetega riik on ja jääb Euroopa strateegiliselt oluliseks partneriks ja liitlaseks. Kõigi huvides on luua väärtustel ja vastastikusel austusel põhinev kindel suhe. EL peab toetama demokraatlikult valitud valitsust ning peab mõistma hukka selle kahjustamise katsed.

Ent ELi liikmeks pürgimine saab olla kindel vaid juhul, kui kandidaatriik tunnustab ja harrastab normaalseid suhteid iga ELi liikmesriigiga. Kuigi praeguses olukorras on leppimise märke, kutsun Türgit endiselt üles täitma põhilisi ühinemiskriteeriume ning tunnustama Küprose Vabariiki ja viima välja Küprosel Türgi väeüksused.

Kopenhaageni kriteeriumide täielik täitmine on jätkuvalt ELi liikmeks saamise peatingimus. Türgi valitsus on teinud selles valdkonnas suuri jõupingutusi. 2007. aastal tugevdati seal demokraatiat. Samas oodatakse poliitilist algatust kurdi küsimuse püsivaks lahendamiseks, mis hõlmaks ka reaalseid võimalusi kurdi keele õppimiseks ja kasutamiseks. Samuti ootame veenvaid meetmeid usulise vägivalla lõpetamiseks kristlike vähemuste vastu ning kõigile usukogukondadele võrdsete võimaluste andmist oma pühakodade püstitamiseks.

Lasse Lehtinen (PSE), kirjalikult. – (FI) Proua juhataja, tahan tänada raportööri tasakaalustatud raporti eest. Minu arvates annab see Türgile ausa ja kriitilise, aga samas ka positiivse ja optimistliku märguande. See toetab Türgi edumeelsete ja mõõdukate jõudude reformipüüdlusi, mainides selgelt neid ühiskonna aspekte, kus riik on edasi liikunud. Samal ajal väljendab see muret sõnavabaduse, soolise võrdõiguslikkuse, kurdide ja teiste vähemuste olukorra ning ametivõimudepoolse vägivalla kasutuse pärast. Peame meeles pidama, et me peame nüüd ühinemisläbirääkimisi Kopenhaageni kriteeriumide põhjal.

Kui riik vastab neile kriteeriumidele ja täidab euroopaliku, õigusriigi põhimõtteid täitva riigi põhimõtteid, ei näe ma mingit põhjust, miks peaks ühinemist takistama. See Türgi, mis võib-olla kümne või kahekümne aasta pärast ELiga ühineb, erineb täna nähtavast Türgist. Kui me tõepoolest tahame demokraatlikku, stabiilset ja rahumeelset Türgit, ei tohi me vähemalt liikmelisuse ust tema nina ees kinni lüüa. Ärme laseme end süüdistada odavas populismis ja ksenofoobias. Euroopalik Türgi ei ole ainult ELi ja Türgi enda, vaid ka kogu maailma huvides. Türgile tuleb anda võimalus.

Csaba Sógor (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Me arutame Türgi ühinemise küsimust ehk teiste sõnadega, kas see Aasia pärandit kandev riik suudab muutuda euroopalikuks. Armeenlaste genotsiidi tunnustamine, kurdi vähemuse õiguste tagamine, naiste võrdsed võimalused – need on vaid mõned paljudest põhimõttelistest probleemidest. Me räägime Euroopa Liidu ootustest ja standarditest, kuid samal ajal on ELis endas püsivaid probleeme demokraatia, inimõiguste ja vähemuste õigustega.

Rumeenias valmistume me just nüüd kohalike omavalitsuste valimisteks. Viimastel päevadel on minevik Timișoaras ehk Temesváris taas pead tõstnud: enamushääletusega toetas Timiși maakond ühe füüsilise isiku kaebust, milles nõuti mõnede Rumeenia Ungarlaste Demokraatliku Liidu plakatite mahavõtmist.

Ainsad hääled Rumeenia Ungarlaste Demokraatliku Liidu toetuseks pärinesid Demokraatlikult Liberaalide Parteilt ja kahelt valimiskomisjoni kuulunud kohtunikult. Mõnede erakondade liikmete vähemustevastane ja Ungari-vastane suhtumine on talumatu ja vastuvõetamatu. Mida võime oodata Türgilt, kui me võitleme sarnaste probleemidega veel ELis? Romide vastane meelsus Roomas, kollektiivne süütunne Slovakkias, Ungari-vastane hoiak Timișoaras ...

Feleknas Uca (GUE/NGL), kirjalikult. – (DE) Kahjuks on käesoleva aasta algusest saadik meieni jõudnud traagilisi ja murettekitavaid teateid Türgi sõjaväe piiriülestest retkedest riigi kaguosas ning Türgi ja Põhja-Iraagi piiril toimuvate lahingute põhjustatud surmadest ja vigastustest ning julgeolekujõudude ebaproportsionaalsetest ja brutaalsetest kallaletungidest eriti laste ja naiste vastu käesoleva aasta kurdi Nevrozi festivali ajal.

Hollandi parlamendiliikme Ria Oomen-Ruijteni raport rõhutab mõningaid olulisi asjaolusid, kuid on selgelt liiga uje vastus Türgi poliitilise olukorra tõsidusele. Selleks et mitte solvata riigi poliitilisi liidreid, ei nõua see piisava selgusega põhilisi Türgis vajalikke reformielemente. Minu arvates on võimalik neid põhilisi elemente selgelt määratleda:

1. tsiviilabinõud Türgi sõjaväe mõju piiramiseks ja ohjamiseks;
2. otsustav loobumine arusaamast, et kurdi küsimust on võimalik lahendada sõjaliste vahenditega, ning selge pühendumine poliitilise lahenduse ja leppimise saavutamisele;
3. karistusseadustiku artikli 301 ning kõigi teiste mõtte- ja arvamusevabadust piiravate artiklite tingimusteta tühistamine;
4. selge poliitilise tahte väljendamine naiste täielikuks emantsipeerumiseks.

Raport oleks pidanud olema neis küsimustes vähem kahtlev ja märksa otsusekindlam.

ISTUNGIT JUHATAB: HANS-GERT PÖTTERING*President***5. Hääletus**

President. – Nüüd läheme hääletuse juurde.

(Hääletuse tulemusi ja muid üksikasju vt protokoll)

Struan Stevenson (PPE-DE). – Härra president, kas ma tohin enne ajakava hääletust tõstatada küsimuse homse kavandatud streigi kohta? Ma saan aru, et Air France streigib, rongid streigivad ja lennujaamatöötajad streigivad. See muudab meie elu parlamendisaadikutena võimatuks. Ma olen kulutanud tänase hommiku sellele, et muuta enda lendude aegu oma valimisringkonda tagasipöördumiseks. See tähendab, et ma ei saa osaleda homsel hääletusel. See takistab meie tööd parlamendisaadikutena. Me oleme hääletamas ajakava üle, mis kohustab meid kaksteist korda aastas siia tulema, aga ometi ei tee Prantsusmaa midagi selleks, et meid siiatulekut lihtsustada. See on peaaegu võimatu. Kui me jätkame Strasbourgis käimist, kas võiksime ehk teha mingeid muutusi transpordisüsteemis, et meil oleks võimalik siia tulla?

(Aplaus)

President. – Härra Stevenson, me võtame teie poolt öeldu teadmiseks, kuid me ei peaks alustama siinkohal arutelu, enne kui oleme võtnud sellel üldisel alusel vastu osaistungjärkude ajakava.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – *(FR)* Härra president, ma tahan lihtsalt parlamendiliikmele öelda, et Euroopa Liidus kehtib õigus streikida, õigus streikida on õigus streikida, ning minu arvates on uskumatu, et riigil palutakse esitada streikide ajakava. See on naeruväärne, täiesti naeruväärne. Samuti tahan oma kolleegile öelda, et Belgia töötajad on korduvalt streikinud, ning kuhu peaks see parlament siis kolima, kui belglased streigivad? See on naeruväärne arutelu. Kui ta tahab tagasi minna, võib ta tagasi minna; kui ta tahab jääda, ei pea ta tegema muud, kui veel üheks päevaks jääma ja natuke sparglit sööma.

(Aplaus vasakult)

President. – Daamid ja härrad, need kaks sõnavõttu näitasid, kui pluralistlik Euroopa Liit oma loomu poolest on, ning ma arvan, et põhimõtteliselt peaksime selle eest tänulikud olema. Samas tahan lisada – ning ma ütlen seda täie tõsidusega, mitte kriitkana vaid näitena sellest, kuidas Euroopa Liidu õigus töötab –, et kui keegi hakkab kehtivat õigust kahtluse alla seadma, lõpetame kaoses. Seetõttu teen ettepaneku jätkata nüüd hääletusega ja austada Euroopa Liidu õigust. Me kõik teame, kes otsustab Euroopa Parlamendi asukoha, seega palun teil kõigil lubada meil rahulikult minna osaistungjärkude ajakava hääletuse juurde.

Härra Stevenson, teie ja kõik teised saate juhatuselt teate homsete reisingimuste olukorra kohta.

5.1. Euroopa Parlamendi osaistungjärkude kalender – 2009 (hääletus)

President. – Enne kui läheme hääletuse juurde, tahan öelda vaid ühe mõtte. Ma palun teil nüüd väga hoolikalt kuulata ja seejärel antakse sõna mõnedele parlamendifraktsioonide esimeestele. Antonios Trakatellis, Ioannis Varvitsiotis, Georgios Papastamkos, Stavros Lambrinidis ja teised parlamendiliikmed on esitanud ühe muudatusettepaneku seoses 2009. aasta ühe konkreetse nädalaga, nimelt 16. nädalaga 13.–19. aprillini. See on vahetult õigeusu lihavõttepühadele eelnev nädal. See ei ole veel lihavõttenädal, vaid üks nädal enne seda. Samas ei ole selle konkreetse nädala kohta tehtud ettepanekut osaistungjäreks, kuna see on fraktsioonide nädal. See tähendab, et see muudatusettepanek ei ole vastuvõetav, kuna puudub ettepanek, et Euroopa Parlament sel konkreetset nädalal koguneks. Samas ei tähenda see esialgset otsust seoses väljapakutud osaistungjärguga 20.–23. aprillini.

Joseph Daul (PPE-DE). – *(FR)* Härra president, daamid ja härrad, nagu te teate, on 2008. aasta kultuuridevahelise dialoogi Euroopa aasta ja see hõlmab ka religioonidevahelist dialoogi. Seega palun teil kui Euroopa Parlamendil anda eeskujuga ja austada vähemusi. Sel põhjusel, kompromissi ja hea tahte vaimus meie õigeusklikest sõprade suhtes, teeb meie fraktsioon ettepaneku järgmiseks muudatuseks 2009. aasta osaistungjärkude ajakavas. 2009. aasta aprillil 17. nädal, täiskogu nädal, algab 21. aprillil ja lõpeb 24. aprillil – ma ei taha öelda midagi enam –, et võimaldada vastavatel parlamendiliikmetel tähistada õigeusu lihavõtteid.

Kõigi õigeusu traditsiooniga riikide nimel tänan ma teid teie toetuse eest ja palun, et te ei tekitaks täiendavaid vastuolusid. Samas palun Euroopa Parlamendi toetust lugupidamisest vähemuste vastu, et parlament näitaks meie kaaskodanikele eeskujut.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Härra president, ma eeldan, et see on suuline muudatusettepanek. Seda ei mainitud, aga kui see on suuline muudatusettepanek, pooldab minu fraktsioon täna selle üle hääletamist. Tõsiasi on ka see, et paljud katoliiklased töötavad siin usupühade ajal; homme on üks selline päev, vaatamata streigile. Ka see olukord tekib, kuid ma soovitan meil sellegipoolest hääletada selle ettepaneku poolt või vähemalt panna see hääletusele. Härra president, kui te leiate, et see ei ole vastuvõetav, peaksid fraktsioonid püüdma pärast selles konsensussele jõuda.

President. – On teatud küsimused, milles meil peab olema konsensus, ning ma soovitan jätkata vastavalt Joseph Dauli ja Hannes Swoboda ettepanekutele. Selle üle hääletatakse lõpus. Me võtame kõigepealt ette teised muudatusettepanekud.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Härra president, tahaksin enne hääletust juhtida tähelepanu probleemile, mis mõjutab hääletust ning võib vajada arutelu ja lahendust.

Väljapakutud ajakavas viidatakse valimiste kuupäevale 2009. aastal. Me ei hääleta praegu seda, vaid võtame selle lihtsalt teadmiseks. Ent valimiste kuupäeva tõttu toimub parlamendi avaistung 2009. aasta juulis. Kuna see on nii, on mõnede riikide parlamendisaidikud mures, sest lähemalt vaadates on selge, et kui avaistung toimub 14. juulil 2009. aastal, ei jõua mõned parlamendiliikmed pensioniõiguste saamiseks vajalikku viieaastase ametiajani. Mõnedes riikides ei kasutata õigusloomega seotud volituste perioodi, vaid fikseeritud ajavahemikku, sest õigusloomega seotud volituste perioodid on liikmesriikides erineva pikkusega.

Minu arvates on häid põhjusi selle probleemi kaalumiseks ja lahendamiseks kas valimiste kuupäeva või avaistungil kuupäeva abil. Seega palun parlamendi õigusteenistusel seda küsimust uurida.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (DE) Härra president, tahaksin teha sarnase ettepaneku.

Ma olen rabatud, et vähemuste õigusi kasutatakse sellisel moralistlikul moel. Ligikaudu üheksat juudi tähtpäeva pole võimalik tähistada, kuna need langevad tööpäevadele. Sama kehtib ka 13 protestantliku tähtpäeva kohta. Avaistung toimub 14. juulil. See on üks tähtsamaid ilmalikke pühapäevi. Kas me saame 14. juulil Prantsusmaal töötada, kui me austame Prantsuse revolutsiooni aastapäeva? Minu arvates on see võimatu ja kohatu. Ka see vajab muutmist, palun!

(Aplaus)

President. – Me oleme öeldu teadmiseks võtnud ja läheme nüüd hääletuse juurde.

(Parlament võttis suulise muudatusettepaneku vastu)

5.2. Metallilise elavhõbeda ekspordi keelustamine ja ohutu ladustamine (A6-0102/2008, Dimitrios Papadimoulis) (hääletus)

- Enne hääletust:

Dimitrios Papadimoulis, raportöör. – (EL) Härra president, ma tänan veel kord variraportööri nende suurepärase koostöö eest. Dialoogis nõukogu esindajatega, kes olid juures kõigil etappidel, jõudsime nendega väga rahuldava kompromissini tänu komisjoni panusele.

Samas on oht, et see kompromiss variseb kokku ja me peame otsast alustama juhul, kui võetakse vastu muudatusettepanekud nr 37 ja 41 Almadéni kohta.

Lubage mul teile, daamid ja härrad, meenutada, et esimesel lugemisel toetasin ka mina raportöörina Almadéni muudatusettepanekuid, kuid me oleme nüüd silmitsi reaalsusega. Ei nõukogu ega komisjon kiida neid muudatusettepanekuid heaks. Kui need heaks kiidetakse, oleme tagasi alguses. Aasta eest kiitis nõukogu heaks ainult ühe Euroopa Parlamendi muudatusettepaneku. Nüüd on meil kõigi fraktsioonide koostöös õnnestunud saavutada lepingu tekstis 22 muudatusettepaneku heakskiitmine. Ma küsin teilt: kas me ohverdame selle edu? Eile väljendus volinik Dimas väga selgelt. Komisjon ei kiida heaks muudatusettepanekuid 37 ja 41. Nõukogu ei nõudnud isegi Hispaania valitsus nende muudatuste sisseviimist.

Seetõttu palun teil need muudatusettepanekud tagasi lükata, et saaksime ära kasutada seda suurt edasiminekut, mille oleme saavutanud kokkuleppes nõukoguga keskkonna ja rahvatervise kaitsmise asjus. See võimaldab meil vastu võtta rahuldava otsuse, et keelustada elavhõbeda eksport väga suure häälteenamusega.

5.3. Keskkonna kaitsmine kriminaalõiguse kaudu (A6-0154/2008, Hartmut Nassauer) (hääletus)

- *Enne hääletust:*

Janez Lenarčič, *eesistuja*. – Härra president, taas kord tänan teid väga. Teie loal tahaksin esitada nõukogu nimel järgmise avalduse.

Me oleme kaalunud järgmist Euroopa Parlamendi õiguskomisjonis vastu võetud muudatusettepanekut. See on uus põhjendus 1 2a.

Tsiteerin: „Kui jätkuv tegevus osutub pärast teatava aja möödumist keskkonda kahjustavaks, mis võib omakorda kaasa tuua kriminaalvastutuse käesoleva direktiivi kohaselt, tuleks otsus küsimuses, kas toimepanija tegutses tahtlikult või hooletult, langetada lähtuvalt sellest, millal toimepanija sai teada või oleks pidanud saama teada rikkumisest, mitte lähtuvalt sellest, millal ta tegevust alustas. Seoses sellega tuleks mees pidada, et varasem luba, litsents või kontsessioon ei ole selles olukorras õigustus.” Tsitaadi lõpp.

Me mõistame selle muudatusettepanekuga väljendatud kavatsusi. Need asjad kuuluvad liikmesriikide pädevusse. Me usume, et liikmesriigid arvestavad piisavalt nende kavatsustega.

Tänan teid.

Olli Rehn, *volinik*. – Härra president, see avaldus ei pruugi sisaldada samasugust retoorikat nagu Daniel Cohn-Benditi oma. Ma pean seda avaldust lugema ja ma tsiteerin: „Komisjon võttis teadmiseks järgmise Euroopa Parlamendi õiguskomisjonis vastu võetud muudatusettepaneku: „Kui jätkuv tegevus osutub pärast teatava aja möödumist keskkonda kahjustavaks, mis võib omakorda kaasa tuua kriminaalvastutuse käesoleva direktiivi kohaselt, tuleks otsus küsimuses, kas toimepanija tegutses tahtlikult või hooletult, langetada lähtuvalt sellest, millal toimepanija sai teada või oleks pidanud saama teada rikkumisest, mitte lähtuvalt sellest, millal ta tegevust alustas. Seoses sellega tuleks mees pidada, et varasem luba, litsents või kontsessioon ei ole selles olukorras õigustus.” Me mõistame täielikult selle muudatusettepanekuga väljendatud kavatsusi. Need asjad kuuluvad liikmesriikide pädevusse ja me oleme kindlad, et arvestavad piisavalt nende oluliste kaalutlustega.”

Hartmut Nassauer, *raportöör*. – (DE) Härra president, daamid ja härrad, need kaks avaldust ajendavad mind märkima nende kolleegide huvides, kes ei ole võib-olla toimuvast täiesti aru saanud, et need avaldused moodustavad osa kompromissist, milles me oleme kokku leppinud. Me palusime selgitust kahele või kolmele probleemile, mis on sel kujul antud. Kuid õigusloomega seotud menetluse subjektiks on loomulikult ainult meie poolt ühiselt kokku lepitud tekst.

Mul on siin kiri Coreperi juhatajalt – praegu juhatab seda Sloveenia –, mis kinnitab, et ka nõukogu kiidab selle teksti heaks, kui me selle täna vastu võtame. See tähendab loomulikult, et me saavutame kokkuleppe esimesel lugemisel, mis annab meile soovitud õigusloomealast edu.

5.4. Põllumajandusettevõtete struktuuriuuringud ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringud (A6-0061/2008, Gábor Harangozó) (hääletus)

- *Enne hääletust:*

Gábor Harangozó, *raportöör*. – (HU) Tänan teid, härra president. Daamid ja härrad, põllumajandusettevõtete struktuuriuuringud on ühed vanemad ühenduse tasandi statistilised uuringud ja need annavad olulist ja vajalikku teavet põllumajandusettevõtete kohta Euroopa Liidus.

Eriti nüüd, kui meil on kaheteist uue liikmesriigiga EL ja kuna me töötame just praegu ühise põllumajanduspoliitika reformiga, on üha tähtsam, et me suudaksime võimalikult kiiresti korraldada uue ja laiahaardelise uuringu. Meil on vaja võrreldavaid ja ühtlustatud andmeid, mis võimaldaks meil kujundada õiglase ja korralikult toimiva põllumajanduspoliitika. Sellepärast olen püüdnud tagada meie kokkuleppele jõudmist esimesel lugemisel ning alustada nende uuringutega esimesel võimalusel.

Tahaksin eelkõige tänada kolmepoolsetel kõnelustel osalenud kolleege nende erakordselt konstruktiivse lähenemisviisi eest; eriti tahan tänada Elisabeth Jegglet, Nicolas Mevesi ja Alexis Kuhli nende töö eest. Kolmepoolsete kõneluste tulemusel esitatud muudatusettepanekud on paigutatud esimesse plokki. Ma palun teil kõigil toetada esimese ploki muudatusettepanekuid ning siis on meil võimalik see teema sulgeda. Palju tänu.

5.5. Autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemiseks nõutavad tingimused (A6-0087/2008, Silvia-Adriana Țicău) (hääletus)

- Enne muudatusettepaneku 108 hääletust:

Mathieu Grosch (PPE-DE). – (DE) Härra president, muudatusettepanekud 108 ja 117 ei ole minu arvates ühitatavad ning seega teen fraktsiooni PPE-DE nimel ettepaneku, et me toetaksime muudatusettepanekut 108 ja võtaksime tagasi muudatusettepaneku 117.

5.6. Bussidega toimuv rahvusvaheline reisijatevedu (uuesti sõnastatud) (A6-0037/2008, Mathieu Grosch) (hääletus)

- Enne hääletust:

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Härra president, õigluse huvides teatasin esmaspäeval, et me taotleme selle raporti hääletuse edasilükkamist, mitte seepärast, et Mathieu Grosch oleks teinud halba tööd – otse vastupidi –, vaid kuna me tahame rohkem aega puhkeperioodide küsimuse uurimiseks ja selle täpses sõnastuses raportisse lisamiseks. Me oleme pidanud fraktsioonidega kõnelusi ning leidnud, et sellel ettepanekul on märkimisväärne toetus. Isegi Georg Jarzembowski, keda oli äärmiselt raske veenda, teatas mulle täna hommikul, et toetab nüüd seda ettepanekut. Seetõttu loodan, et me saame selle küsimuse sellisel lahendada, ning taotlen seega edasilükkamist ühele järgmisest kahest osaistungjärgust.

Mathieu Grosch, raportöör. – (DE) Härra president, raportöörina nõustun selle ettepanekuga, nagu ka fraktsioon PPE-DE, ning tahaksin selgitada, et me oleme sotsiaalpartnerite kokkuleppe teadmiseks võtnud. Samas me kasutame seda aega sooviga esitada see muudatusettepanekuna.

(Parlament kiitis ettepaneku heaks)

5.7. Kaupade rahvusvaheline autovedu (uuesti sõnastatud) (A6-0038/2008, Mathieu Grosch) (hääletus)

5.8. Liikuva kosmose side teenused (A6-0077/2008, Fiona Hall) (hääletus)

5.9. Äriühingute lihtsustatud majanduskeskkond (A6-0101/2008, Klaus-Heiner Lehne) (hääletus)

5.10. Naised ja teadus (A6-0165/2008, Britta Thomsen) (hääletus)

5.11. Roheline raamat laevade parema lammutamiskohta (A6-0156/2008, Johannes Blokland) (hääletus)

5.12. Kliimamuutuste teaduslikud faktid: tulemused ja soovitused otsuste tegemiseks (A6-0136/2008, Karl-Heinz Florenz) (hääletus)

- Enne hääletust:

President. – Tahan märkida Karl-Heinz Florenzi raporti kohta, et muudatusettepanekud 5, 11, 12, 13, 14 ja 15 ei ole selle raporti puhul vastuvõetavad. Samas võib nad esitada siis, kui me käsitleme põhiraportit. Ma olen saanud selles küsimuses mitmeid e-kirju. Kõik teenistused ja õigusteenistus on seda põhjalikult uurinud

ja jõudnud järeldusele, et need muudatusettepanekud on selle raporti puhul vastuvõetamatud. Samas on need vastuvõetavad lõppraporti puhul.

Jan Březina (PPE-DE). - Härra president, pean ütlema, et ma lepin selle arutluskäiguga kõigi muudatusettepanekute puhul peale ettepaneku 15. Ma ei saa aru, miks muudatusettepanek 15 ei ole vastuvõetav kohe nüüd hääletamiseks.

President. – Härra Březina, mulle laekunud vastus – ja ma sain e-kirja konkreetset selle muudatusettepaneku kohta – oli samasugune nagu kõigi nende konkreetsete muudatusettepanekute puhul. Ma pean tuginema sellele. Aga muudatusettepaneku 15 võib esitada põhiraportile, nii et sellest võib saada põhiraporti osa.

5.13. Türgi 2007. aasta eduaruanne (A6-0168/2008, Ria Oomen-Ruijten) (hääletus)

– Enne muudatusettepaneku 11 hääletust:

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (DE) Härra president, me nõustume oma kolleegidega, et peame andma sobiva tunnustuse kurdi keelele Türgis. Lõige 11 vajab aga ühes kohas teatavat keelelist selgitust. Seetõttu tahan esitada suulise muudatusettepaneku, mis on kooskõlastatud teiste variraportööride ja raportööriga. Muudetud versioonis oleks see lause seega sõnastatud järgmiselt:

„kaasa arvatud reaalsed võimalused kurdi keele õppimiseks riigi- ja erakoolisüsteemis ning selle kasutamiseks ringhäälingus, igapäevaelus ning avalikele teenustele juurdepääsul”.

(Parlament võttis suulise muudatusettepaneku vastu)

– Enne lõike 19 hääletust:

Ria Oomen-Ruijten, raportöör. – (NL) Me soovime kustutada sõnaosa „naaber”, sest me tahame, et ombudsman teeks koostööd kõigi Euroopa ombudsmanidega.

(Parlament võttis suulise muudatusettepaneku vastu)

6. Reumaatilised haigused (kirjalik deklaratsioon) (vt protokoll)

ISTUNGIT JUHATAB: MARIO MAURO

Asepresident

7. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

– 2009. aasta osaistungjärkude kalender

Toomas Savi (ALDE). - Härra juhataja, mul on ainult lühike märkus parlamendi järgmise aasta ajakava kohta. Kuigi parlamendivalimiste periood on fikseeritud ajavahemikule 4.–7. juuni, millega minu volituste tähtaeg jääb ühe nädala võrra lühemaks kui 5 aastat, on mul hea meel, et valimised ei toimu ajavahemikul 11.–14. juuni. Pühapäev on Eestis traditsiooniline valimispäev, aga kui Euroopa valimised oleks toimunud 14. juunil, oleks kõikjal Eestis olnud lipud pooles varas, sest see on nõukogude ametivõimude poolt 1941. aastal läbi viidud massiküüditamise mälestuspäev. See poleks olnud väga rõõmus päev Euroopa Parlamendi valimiste korraldamiseks.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, see oli käesoleva õigusloomeperioodi viimane ajakava hääletus ning me oleme ära hoidnud viis ebaratsionaalsete muudatusettepanekute tehtud katset kõigutada Strasbourgi kui parlamendi asukoha ja kui parlamendi ainsa asukoha rolli.

Sellegipoolest lubatagu mul öelda, et me peame tegema põhjaliku reformi, sest lõpuks puudutab see küsimus raha ja CO₂ heitkoguseid. Lubatagu mul märkida, et kui me keskendume 12 täiskogu nädalale aastas ja kasutame neist nädalatest uuesti ära kõik viis päeva, võime loobuda kulukatest ja tarbetutest minitäiskogudest Brüsselis ning asendada need valimispiirkonnas töötamise nädalatega. See viiks meid lähemale oma kodanikele ja annaks meile rohkem aega tegeliku töö jaoks. Samuti oleks see palju odavam, me vähendaksime CO₂ heidet ning kõik see oleks saavutatav meie enda otsustega ilma aluslepinguid muutmata. Kuni aluslepinguid

ei muudeta, peaksime kasutama praegusi aluslepinguid võimalikult ratsionaalselt ja tõhusalt. Sellepärast usun, et me peaksime kasutama minu poolt väljapakutud lähenemisviisi.

– Raport: Dimitrios Papadimoulis (A6-0102/2008)

Fiona Hall (ALDE). - Härra juhataja, kui see määrus esimesel lugemisel parlamendi ette jõudis, olin ma vastu püüdlustele lubada elavhõbeda ladustamist mitte ainult soolakaevandustes, vaid ka jäätmete kõrvaldamiseks kohandatud maa-alustes rajatistes. Oli selge, et laiendatud määratlus sisaldas ka anhüdriidikaevandusi, ning see põhjustas suurt muret minu valimisringkonda kuuluva Billinghami kodanikele, kes on vastu kavadele kasutada nende kodude all asuvat endist anhüdriidikaevandust jäätmete kõrvaldamiseks. Kahjuks on täna teisel lugemisel hääletusele pandud tekst uuesti loonud võimaluse ladustada elavhõbedat mujal kui soolakaevandustes, täpsemalt sügavas maa-aluses kaljuses pinnases. Kuna Billinghami anhüdriidikaevandus võib mahtuda selle uue lubatud ladustamiskohtade määratluse alla, pidasin vajalikuks kompromissmuudatusettepanekute paketi hääletusel mitte hääletada, sest teisel lugemisel lõpphääletust ei toimu. Sellegipoolest olen ma vägagi nõus, et keelustatakse elavhõbeda eksport Euroopast.

Alojz Peterle (PPE-DE). - (SL) Mul oli suur hea meel seda raportit näha, sest see sisaldab kõiki probleemi kiireks lahendamiseks vajalikke elemente. Mul on hea meel, et parlament, komisjon ja nõukogu suutsid jõuda kompromissile ning sel moel olemegi reaalselt dünaamikale kaasa aidanud. Teistsugune lahendus oleks tähendanud lahenduse pikaks ajaks edasilükkamist.

Tänan teid.

– Raport: Hartmut Nassauer (A6-0154/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Täna ei ole enam talutav pidada raskeid keskkonnakuritegusid ja rahvatervist hõlmavaid kuritegusid lihtsalt väärtegadeks, nagu seda on tänaseni mõnes riigis, näiteks Itaalias või Küprosel tehtud. Sellepärast toetasin direktiivi, mis kohustab kõiki riike lisama kahe aasta jooksul oma seadustesse vastavaid kriminaalsanktsioone, vaatamata euroskeptikute vastuväidetele. Teisest küljest peab Tšehhi Vabariik koos paljude teiste riikidega sisse viima kriminaalõigusliku vastutuse juriidilistele isikutele, mis on postsotsialistlike riikide jaoks senises ajaloos tundmatu mõiste. Me peame otsustama, kas eelistada Saksa mudelit, kus juriidiliste isikute õigusrikkumiste üle langetab otsuseid haldusorgan, või valida Prantsusmaale, Suurbritanniale ja nüüd ka Sloveeniale iseloomulik kohtuvõimu mudel. Samuti peame otsustama, kas vastutusele võetakse kogu juriidiline isik või ainult selle juhatus. Ma kardan, et direktiivi rakendamiseks ette nähtud kahest aastast ei piisa.

Roger Helmer (NI). - Härra juhataja, ma hääletasin selle meetme vastu. Tundub, et kliima pärast häirekella löömine ja keskkonnakaitse on kiiresti omandamas religiooni tunnuseid. Nad põhinevad usul, mitte faktidel. Ning süsinikdioksiidiheitega seotud hüvitamise võimalust on õigusega võrreldud keskaegse indulgentside ostmisega. Nüüd esitab Hartmut Nassauer meile midagi, mis näib olevat teatavat laadi keskkonnaalase pühadusteotuse seadus.

Igal juhul on mul tõsisid kahtlusi, kas nende keskkonnaküsimustega peab ikka tegelema kriminaalõiguse, mitte tsiviilõiguse alusel. Aga tegelik probleem on siin Euroopa õiguse laiendamine. Inimesed, keda ma esindan, soovivad kaubavahetust, soovivad Euroopas koostööd, kuid nad ei soovi poliitilist liitu ning nad ei soovi Euroopa õigussüsteemi. Me peame seisma vastu kõigile edasistele katsetele luua neis valdkondades üleeuroopalist vastutust ja üleeuroopalist pädevust.

Syed Kamall (PPE-DE). - Härra juhataja, kuigi see raport näib kõrvaldavat viited konkreetsetele sanktsioonidele, viitab see siiski sellele, milliseid tegusid tuleks lugeda liikmesriikides kriminaalseks tegevuseks. Kaalugem seega näiteks stsenaariumi, kus minu valimisringkonnas – Londonis, maailma uhkeimas linnas, maailma uhkeima riigi pealinnas – paneb keegi toime mõne teo, mida Inglise õiguses (õigussüsteem, milleni on jõutud tavaõiguse traditsiooni ja mõistuse kaudu) ei loeta kuriteoks, aga mida nüüd loetakse kuriteoks ELi õiguse mõistes, sest me oleme otsustanud selle ELi õigust kõrvale jättes ülalt, minu valimisringkonna kodanikest mööda minnes, peale suruda.

Milleni see välja viib? Kuidas minu valijaskond reageerib? Ma ütlen teile, kuidas nad reageerivad. Nad ütlevad: „Mis totrus see on? Miks peab Euroopa õigus kriminaalseks sellist tegu, mida mõistlik Inglise õigus kriminaalseks ei pea? Aeg on Euroopa Liidust lahkuda!” Seetõttu peame olema ettevaatlikud, et me ei lükkaks Suurbritanniat EList välja.

Giuseppe Gargani (PPE-DE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma palusin juhatajalt korraks sõna pärast Hartmut Nassaueri raporti vastuvõtmist ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi direktiiv keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu.

Ma tahtsin raportööri eraldi õnnitleda, sest see on väga tähtis raport. Parlamendikomisjonis toimus suur vaidlus ning me jõudsime väga intelligentse ja kvaliteetse kompromissini tänu Monica Frassoni sekkumisele. Pean vajalikuks seda komisjoni töö valdkonda eraldi rõhutada ning õnnitleda eriti raportöör Hartmut Nassauerit.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Hartmut Nassaueri raporti kohta pean ütleva, et ma hääletasin selle poolt. Kuigi kõik liikmesriigid on üle võtnud samad sätted, rakendatakse neid mitmel erineval moel. See soodustab ebasoovitavat käitumist, millega vastutustundetud ettevõtjad kolivad oma majandustegevuse neisse riikidesse, kus kriminaalsanktsioonid keskkonnavastaste kuritegude eest on kergemad. See mõjutab eriti liidu uusi liikmesriike. Tuleb rõhutada, et üha olulisemaks muutuvad kuritegelike organisatsioonide raames toime pandud õigusrikkumised ning üha suurem osa keskkonnavastastest kuritegudest on piiriülese iseloomuga.

Ma nõustun raportööri seisukohaga, et direktiivi ettepanekus määratletud õiguslik raamistik annab olulise panuse keskkonna tõhusaks kaitsmiseks ning võib tagada ühenduses keskkonnakaitsealase õiguse ühtse ja vastutustundliku rakendamise. Vastavalt koolitatud ametnikud on õiguse tõhusa rakendamise ja keskkonnavastaste kuritegude tegeliku vähendamise vältimatu eeltingimus. Ettepanek määratleda liikmesriikide vastavad kohustused on seega igati asjakohane.

Tahaksin esitada järgmise kommentaari selle Suurbritannia parlamendisaadiku huvides, kes võib oma töös juhendada ekstsparvamusest. Me ei loo uusi ühenduse õigusakte sanktsioonide kohaldamiseks. See osutus võimatuks. Selle asemel nõuame igalt liikmesriigilt vajalike seaduste kehtestamist oma õigussüsteemis, et kõikjal Euroopas kohaldataks sarnaste õigusrikkumiste eest sarnaseid karistusi.

– Raport: Fiona Hall (A6-0077/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Täna on veel üks nael euroskeptikute kirstus, sest me hääletasime koos nõukoguga ühise otsuse poolt, mis aitab osaliselt anda 27 liikmesriigi telekommunikatsiooni spektri õigused üle Euroopa Liidule. See näitab Euroopa Liidu tähtsust. Kui liikmesriigid ei tule ise millegagi toime, usaldavad nad selle Euroopa kodanike huvides liidule. Täna hõlmab see õiguslike takistuste kõrvaldamist liikuvate satelliitsideteenuste arendamise eest, et võimaldada hädaolukordadest teavitamist ning poole miljardi kodaniku elude, tervise ja vara päästmist. Laevad ja õhusõidukid juba kasutavad seda süsteemi, mis tänu tänapäeva tehnoloogiale võib täita ka teisi ülesandeid, näiteks kahesuunaline multimeedia, satelliittelevisiooni edastamine ja lairiba internetiühendus. Samas ei tohiks see otsus saada telekommunikatsiooni valdkonnas standardiks. Spektri teiste osade eelisõigused jäävad endiselt riiklike seadusandjate pädevusse. Ma loodan, et mõnevõrra euroskeptilistes riikides nagu Tšehhi Vabariik või Suurbritannia pöörab ajakirjandus sellele kodanike jaoks heaks uudiseks olevale teemale piisavalt tähelepanu.

Syed Kamall (PPE-DE). – Härra juhataja, mul on hea meel, et saan seda raportit toetada, sest see ei näi olevat sunni vaid pigem koostöö näide. Õigupoolest töötasin ma selles valdkonnas oma eelmises karjääris. Ma nõustasin ettevõtteid liikuvate satelliitsideteenuste teemal.

Üks probleem, millega ettevõtted pidid tegelema, oli nende ekslik arusaam turust. 1990. aastate lõpul käivitas ülemaailmsed satelliitsideteenused umbes viis ettevõtjat. Vaatamata parimatele prognoosidele, mõistsid nad turgu täiesti valesi, sest nende arvates moodustasid sihtrühma äriasjus rahvusvahelisi sõite tegevad inimesed, kuid sellele turuosale mõeldud tehnoloogia tõrjusid välja mobiilsidetehnoloogia arengud.

Mul on hea meel, et neil ettevõtetel on nüüd võimalus uuesti üritada luua ülemaailmsete liikuvate satelliitsideteenuste turgu, mis minu arvates oleks väga kasulik eriti arengumaade inimestele, kuhu maismaavõrgud ei ulatu. Seetõttu tervitan seda raportit ja hääletasin selle poolt.

– Raport: Karl-Heinz Florenz (A6-0136/2008)

Miroslav Ouzký (PPE-DE). – (CS) Ma soovin selgitada, miks ma hääletasin Karl-Heinz Florenzi raporti üle nii, nagu ma tegin. Lõpphääletusel hääletasin ma raporti vastu ning keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni esimehena soovin rõhutada, et põhjus ei olnud minu vähene arusaamine teema tõsidusest või kavatsus raportööri tööd mingil moel halvustada või vaidlustada. Ma ei olnud nõus teatavate väidete ja sõnastustega, mida ma mõnel juhul ei pea ainult poliitiliselt ebakorrektses, vaid ka valeks. Samuti pean ma

tekstide esitamise büroo ettepaneku vastuvõetamatust käsitlevat otsust, ilma ühtegi selgitust andmata, vastuvõetamatuks, skandaalseks ja kuidagi ekslikuks. Täna teid mõistmise eest.

Jan Březina (PPE-DE). – (CS) Ka mina ei hääletanud kolleeg Florenzi raporti poolt. Kõike, mida tähistatakse ja esitletakse teaduslike faktidena, peab selgitama mõlema teadlaste rühma arvamustega, kellest üks pool on nõus ja teine on vastu. Raportis toodud väiteid esitatakse selge teadusliku konsensusena. Siiski see nii ei ole. Vastasleer on samuti tähtis. Arutelu käigus rõhutati sageli varajase hoiatamise põhimõtet. Kas me ei võiks seda kasutada ka ülemäära rangete ja ühekülgsede järelduste puhul, mis käsitlevad kliimamuutuste poliitikat? Geoloogina võin teile kinnitada, et minevikus on maakera temperatuur korduvalt tõusnud palju rohkem kui need needud 2 °C ja mingeid traagilisi sündmusi ei järgnenud. Lõppude lõpuks on inimkond alati elanud jätkuvate kliimamuutuste ajal.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Ma hääletasin raportöör Karl-Heinz Florenzi vaheraporti poolt, milles teaduslik konsensus kliimamuutuste kohta mängib olulist rolli. Samal ajal pean kahetsusväärseks, et teatud muudatusettepanekuid, eriti muudatusettepanekut 15, mille esitasid härra Březina ja veel 40 parlamendiliiget, ei tunnustatud selles raportis. Nimetatud muudatusettepanekud oleksid tekstile kasuks tulnud. Teadlased vaatavad oma seisukohti pidevalt üle, mis tähendab, et ka meie peame olema avatud uutele ideedele.

Inimtegevusest põhjustatud ülemaailmsed kliimamuutused räägivad suurel määral enda eest ise, nagu näiteks kuivendamine teatavates piirkondades. Järelikult on vihmavee kontrolli all hoidmine ja ainult loodusliku liigvee ärajuhtimine piirkonnas eeltingimus keskkonnaohutuse ja ülemaailmse stabiilsuse tagamiseks ning viimane, kuid mitte tähtsusetu asjaolu on majanduskasvu säilitamine. Ma usun, et uuest veepoliitikast kujuneb järgmistel aastakümnetel uus kasulik idee ja sellest saab inimkonna manifest tsivilisatsiooni tulevikule.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, oleme täna vastu võtnud erakordselt tähtsa raporti kliimamuutuste vastu võitlemise kohta. Kliimamuutuste ja energiaga seotud probleemide vahel on tihe seos. Üha enam ja sagedamini ilmnevad põuad, üleujutused, kõrbestumine ja liustike sulamine. Nüüdseks peaks kõigile selge olema, et kliima on muutumas. Temperatuuri tõusu tõttu kerkivad esile sotsiaalsed, keskkonnavalased ja rahalised probleemid.

Kui me tõesti tahame kaitsta planeeti, meie Maad, siis peavad kõik riigid ja ühiskonnad kogu maailmas vähendama või lõpetama süsinikdioksiidi ja muude kasvuhoonegaaside heite edasise kasvu. Paralleelselt puhta energia ja energiasäästlike seadmetega tuleb edendada keskkonnasõbralikke investeeringuid. Kõigepealt tuleb prioriteediks seada inimeste veenmine säästmaks energiat ja nende teadmiste ja teadlikkuse tõstmine. See võib väga hästi osutada parimaks viisiks saavutada tulemusi.

Me peame leidma kompromisslahenduse kasvuhoonegaaside heite piiramiseks liidus. Uusi liikmesriike tuleks käsitleda erinevalt enam arenenud riikidest. Nii on uutel liikmesriikidel võimalus areneda ja kõrvaldada erinevused majandusarengu tasemel.

Kurt Joachim Lauk (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, esmalt lubage kommenteerida Karl-Heinz Florenzi raportit, milles minu arvates oli väga hästi kokku võetud praegune teaduslik konsensus. Sellele vaatamata hääletasin ma raporti vastu. Kliima on tähtis teema ja ma olen nõus, et me peame selles osas tegutsema. Siiski on teaduslik konsensus esialgne ja nagu kõik teaduslikud konsensused viimase saja aasta jooksul, lühiajalise iseloomuga. Igal juhul liigume me neist edasi.

Käesolevas raportis ei pakuta meile selle koha pealt piisavalt võimalusi. Pealegi on esile toodud konkreetsed meetmed ühekülgsed. Me peame tagama, et Euroopa ei mineta oma majanduse suutlikkust. Euroopa ei saa üksi maailma päästa. Viivitamata peab kaasama teised riigid selle ülemaailmse probleemi käsitlemisel. Ainult nii saame rakendada teaduslikku konsensust. Me ei saa seda koormat üksi kanda.

Sellel taustal tunnen ma, et raportist on puudu kliimamuutuste leevendamiseks vajalike meetmete loetelu. Tõenäoliselt ei suuda me seda üldse peatada. Sellisel juhul arvan ma, et meetmeid, mis jäädavalt muudavad meie tööstuse struktuure, ei saa vastu võtta ainult esialgsele teaduslikule konsensussele tuginedes.

Roger Helmer (NI). - Härra juhataja, ma hääletasin Karl-Heinz Florenzi raporti vastu. Üks suurim müüt kliimaga seotud paanikas on see, et valitseb teaduslik konsensus ja kõik teadlased nõustuvad. Kliimamuutuste ajutise komisjoni liikmena tean, miks Karl-Heinz Florenzi raport kukkus välja just selline, nagu see on: nad kuulasid ainult arutelus osalejate ühte poolt, seetõttu järeldati konsensusse olemasolu.

Tänases varasemas arutelus meenus härra Booth meile Oregoni deklaratsiooni, mille allkirjastas 30 000 asjaomast teadlast, esitades nii väljakutse kliimaga seotud paanika põhialustele. Konsensust ei ole, on jõuline ja kasvav teadlaskond, kes esindab erinevat arvamust. Vahepeal tekitame me hiigelsuure majandusliku kahju

inimestele, keda me esindame, asjatu ja hukule määratud katsega lahendada spekulatiivset probleemi, mida paljude inimeste arvates ei ole olemas.

Majanduslik kokkuvarisemine lööb meid risti, ja eriti Euroopa, sest arengumaadel, nagu Hiina ja India, on kaugelt rohkem tervet mõistust, et lasta end sellesse kaasa tõmmata.

– Raport: Ria Oomen-Ruijten (A6-0168/2008)

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Ataka Partei delegatsioon hääletas selle nn Türgi eduaruande vastu, sest me ei näe, milles see edu võiks seisneda.

Mida me Türgis näeme, on riik, mida juhib islamistlik erakond ja mille riigipea on islamistlik president. See riik ei jõua inimõiguste austamisele ligilähedalegi, rõhub ühte rahvast ning peab praegugi sõda terve rahva vastu eesmärgiga see hävitada ning selleks rahvaks on kurdi rahvas. See riik on rängalt militariseeritud, seal tegutseb salajane sõjaline hunta ning Türgi politsei teeb täpselt seda, mida kindralid ette ütlevad. See riik okupeerib jätkuvalt ühe ELi liikmesriigi territooriumi.

Selline riik pole kõlblik mingiteks läbirääkimisteks enne, kui need tõsised probleemid on reaalselt kõrvaldatud.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Minu jaoks on Ria Oomen-Ruijteni raport järjekordne käest lastud võimalus jõuda Türgi võimaliku Euroopa Liiduga ühinemise küsimuses asja enda juurde. Raport keskendub minu arvates mitmetele kõrvalistele küsimustele, samas kui kõige selle peamine küsimus on mõistagi see, et Türgi ei ole mingil moel euroopalik riik, sellest ei saa kunagi mingil moel euroopalikku riiki ning järelikult ei saa tekkida ka küsimust mitteeuroopaliku riigi ühinemisest Euroopa Liiduga. Kogu lugu!

Ent peaksin muide ka mainima, et mind üllatas, kui arutelu käigus ütles teiste hulgas minu sotsiaaldemokraadist kolleeg Hannes Swoboda, et erakondade keelustamine Türgis on absoluutselt lubamatu. Meenutan teile, et minu kodumaal lihtsalt keelustati ja pidi 2004. aastal laiali minema riigi suurim erakond Vlaams Blok, mis kogus 24% häältest. Mulle ei meenu, et sotsiaaldemokraadid oleks siis protesti avaldanud. Vastupidi, nende solidaarsus piirdub islami fundamentalistidega, mille me siinkohal teadmiseks võtame.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, ma olen aastaid rääkinud, et eelispartnerlus liidu ja Türgi vahel oleks olnud palju kasulikum kui lubadus Türgi ühinemisest Euroopa Liiduga. Kahjuks kinnitab ka eduaruanne, et ühinemisläbirääkimisi on küll alustatud, kuid Kopenhaageni kriteeriumid ei ole veel täidetud. See ei hõlma ainult ühte valdkonda. See hõlmab usuvabadust, vähemuste õigusi, võrdseid võimalusi (eriti naiste jaoks), korrupsiooni, kurdide ja Küprose probleeme ning loomulikult ka sõjaväe mõjuvõimu valitsuse poliitika üle. Sarnaselt raportööriga tervitan ka mina valitsuse jõupingutusi edu saavutamise nimel, kuid kahjuks ei ole seda edu näha. Vastupidi: Türgi keelustab erakonna, kasutab uut karistusseadustiku artiklit 301 kirjanike ja intellektuaalide tagakiusamiseks türkuse solvamise eest. Samuti on kasvamas poliitilistel või usulistel põhjustel rajanev vaenulikkus ja vägivald. Hrant Dinki mõrva ega teiste mõrvade asju ei ole seni lahendatud. Eelnevat arvestades tunnistan siiski, et raport on tasakaalustatud ja aus.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, me oleme vastu võtnud olulise raporti. Me peaksime avaldama kohast tunnustust ja toetust Türgis ühinemisläbirääkimiste alusel läbi viidud muutustele. Arvestades oma geopoliitilist asendit, on Türgi liidu jaoks strateegiline partner seoses läbirääkimistega näiteks Musta mere piirkonna, Kesk-Aasia ja Lähis-Ida riikidega. Samuti on Türgi väga tähtis Euroopa energiapuuduse tagamiseks, sest Kaspia ja Musta mere piirkondade energiaressursse transporditakse Euroopasse läbi Türgi territooriumi. Lisaks on Türgil tohutu majanduslik potentsiaal. Seal on dünaamiline majandus, tohutu siseturg ning suurem osa ühiskonnast on aktiivse tööturul osalemise eas. Ma olen kindel, et kõik see aitab tulevikus kaasa Euroopa majanduse arengule.

Mainimist väärib veel üks Türgi ühinemisega seotud aspekt. Islamiriigina, mis on ühtlasi liidu liikmesriik, suudab Türgi tulevikus mängida olulist rolli suhete arendamisel lääne ja islamimaailma vahel.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, ma hääletasin Ria Oomen-Ruijteni raporti poolt, kuigi see sisaldab palju kompromiss-sõnastusi. Ma tegin seda, sest raporti alguses on otsustav lause, et läbirääkimiste avamine on kauakestva ja avatud lõpuga protsessi alguspunkt. See on ainus põhjus, miks mul oli võimalik selle raporti poolt hääletada. Lubage mul väga selgelt välja öelda, et minu erakond, Kristlike ja Sotsiaaldemokraatide Liit on alati olnud ja on jätkuvalt Türgi poolt. Me tegime kampaaniat ja töötasime kõvasti tolliliidu nimel, mille sinne täiskogu kõigest ühehäälelise enamusega heaks kiitis. Võib väita, et sel ajal oli just minu hääl otsustav. Me oleme toetanud Türgit NATO-s ning paljudes erinevates küsimustes.

Samas lubage mul ka selgelt välja öelda, et Türgi ei ole euroopalik riik, ning ma jagan Zuzana Roithová arvamust, et õige lahendus on eelispartnerlus, spetsiaalselt Türgile mõeldud eristaatus. See on lahendus, milleni lõpuks jõutakse. Me peaksime lõpetama sellel eeldatava ühinemise ummikteel käimise. Ühinemist ei tule, seega oleks ausam ja mõlema poole jaoks parem, kui me saaksime esimesel võimalusel kokku ja valiksime ühiselt teise tee, tee võrdsete poolte partnerluse suunas, kus poleks ühiseid institutsioone, kuid oleks ühised huvid ning praktiline ja kokkulepitud koostööprogramm.

Albert Deß (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, kuigi Ria Oomen-Ruijteni raport sisaldab Türgi aadressil rohkesti kriitikat, hääletasin ma selle vastu, sest minu arvates ei saa ühinemisläbirääkimiste eesmärgiks olla Türgi täisliikmeks saamine. Bernd Posselt väljendas juba sama mõtet. Ma usun, et me peame võimalikult kiiresti hakkama Türgile pakkuma seda eelispartnerlust. Türgi ei ole Euroopa osa ning ei täida ka vahendajarolli islamiriikide suhtes.

Sudaanis on kristlaste tagakiusamine Darfuris kestnud juba aastaid. Türgil on juba palju aastaid olnud võimalus aidata neid kristlastevastaseid kuritegusid Sudaanis lõpetada. Ent ma ei ole veel näinud, et Türgi teeks selles suunas mingeid samme. Sellepärast hääletasin raporti vastu: sest Türgi ei kuulu täisliikmena Euroopa Liitu.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Härra juhataja, ma toetasin Türgi eduaruannet, kuigi selle riigi teekonnaga Euroopa Liitu on endiselt seotud teatavad riskid.

Mind ajendas asjaolu, et raport sisaldab inimõiguste ja naiste õiguste kaitset käsitlevaid tekste kahest olulisest valdkonnast: reproduktiivtervis ja võrdsed võimalused, eriti seoses hariduse kättesaadavusega.

Teine mõte, mida tahaksin avaldada, puudutab raportis nõutavaid tagatise seoses naabruspoliitikaga. Lahendamata küsimused naaberriikidega tuleb lahendada ning üks sellistest küsimustest hõlmab Bulgaaria põgenikke Thrakist. See küsimus on seotud ka põhiliste inimõigustega. Selle mõtted väljuvad omandi ja raha aspektidest. Eriti olulised on selle kõlbelised aspektid. Keskendumata liialt minevikule, tahaksime näha tulevikus selgeid tegusid ning kahe riigi vahel sõlmitud lepingust kinnipidamist; sellepärast toetasin ma seda raportit.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

– 2009. aasta osaistungjärkude kalender

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Ma toetasin kõiki ajakava muudatusettepanekuid, mis vähendasid meie Strasbourgis veedetavat ja suurendasid Brüsselis veedetavat aega. Praegune olukord, kus me rändame Brüsseli ja Strasbourgi vahel edasi-tagasi, kulutades tohutult aega ja raha, on jabur. Me peaksime koos käima ühes kohas.

Samas ei nõustu ma Struan Stevensoniga kaebusega praeguste transporditöötajate streikide kohta. Me tunnustame ja toetame streigiõigust. Meie vastuseis Strasbourgile ei tulene sellest, et me ei taha lubada Prantsusmaa töötajatel oma õigusi kasutada, vaid praegusesse institutsionaalsesse korraldusse sisse kodeeritud raikamisest.

Ma hääletasin õigeusu teise ülestõusmispüha suhtes erandi tegemise vastu, kuna me ei lisanud sätet istungi ärajätmiseks 14. juulil. Ilmalikud pühad vääriavad samasugust kohtlemist nagu usupühad.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Tegelikult me tahame, et kõik Euroopa Parlamendi istungid toimuksid Brüsselis ning sõelumine Brüsseli ja Strasbourgi vahel lõpeks esimesel võimalusel.

Seetõttu hääletasime ettepaneku poolt, mille kohaselt lõpetataks Strasbourgi osaistungjärkude ajal esmaspäevased ja teisipäeva pärastlõunased istungid, lootuses, et järk-järgult lõpevad istungid Strasbourgis täielikult.

Euroopa Parlamendil peaks olema üks asukoht ja üks töökoht. On kahetsusväärne, et leidub liikmesriike, mille poliitilised juhid peavad ennast Euroopa idee tugevateks toetajateks, kuid samal ajal ei anna tolligi järele, kui kaalul on nende riiklikud huvid.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Üldisel pooldan ma 2009. aasta osaistungjärkude ajakava suhtes tehtud ettepanekuid. Samas usun, et Strasbourgis veedetava aja pikendamist soovivad muudatusettepanekud ei aita

kaasa parlamendi töö tõhustamisele. Tõhususe ja loogika kaalutlused nõuavad tegelikult, et parlamendil oleks üks asukoht Brüsselis. Minu arvamus selles küsimuses kajastub minu antud hääles.

– **Raport: Dimitrios Papadimoulis (A6-0102/2008)**

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me peame positiivseks ühenduse elavhõbedakaevanduste sulgemisest tingitud keskkonna- ja sotsiaalprobleemide tunnistamist. Samuti peame positiivseks tõdemust, et jätkata tuleb projektide ja muude algatuste toetamist olemasolevate rahastamisvahendite alusel, et võimaldada mõjutatud aladel leida elujõulisi lahendusi kohaliku keskkonna, tööhõive ja majandustegevuse jaoks.

Samuti on kokku lepitud, et loataotleja peab rakendama vajalikke meetmeid finantstagatise või samaväärselise mehhanismi abil, tagamaks loast tulenevate kohustuste (kaasa arvatud sulgemisjärgne hooldus) täitmist ja tegevuste lõpetamist.

Samuti on heaks kiidetud, et maagaasi puhastamisest või värviliste metallide kaevandamise ja sulatamise kõrvalsaadusena elavhõbedat saavad tööstussektorid peavad edastama komisjonile ja vastava liikmesriigi pädevatele asutustele sellekohaseid andmeid. Komisjon teeb selle teabe avalikult kättesaadavaks.

Samuti leiame, et on õige soodustada tehnilise abi andmist arengumaadele ja üleminekumajandusega riikidele, eriti sellist abi, mis soodustab üleminekut alternatiivsetele elavhõbedavabadele tehnoloogiatele ning elavhõbedade ja elavhõbedaihendite kasutamise ja keskkonda suunamise järkjärgulisele lõpetamisele.

Françoise Grossetête (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin selle raporti poolt, millega tahetakse tuua elavhõbedade ekspordi keelustamise tähtaega ettepoole, 15. märtsile 2011, mis on kolm kuud varasem kui nõukogu pakutud kuupäev. Elavhõbedat tekib jäätmete (näiteks luminofooritorude või patareide) käitlusel, maagaasi puhastamisel ja värviliste metallide tööstuslikul töötlemisel.

Mul on hea meel, et lisaks metallilisele elavhõbedale laieneb keeld ka elavhõbedat sisaldavatele toodetele, mida ei tohi Euroopa Liidus müüa ega levitada, kinaverile ja elavhõbedaihenditele.

Samuti on äärmiselt oluline, et keeld ei laieneks teadus- ja arendustegevuses, meditsiinis ja analüütilistes protsessides kasutatavatele ühenditele, nagu raportis on öeldud.

Ladustamine peab olema ohutu, nagu öeldakse raportis ja on öelnud nõukogu. Ajutiselt, kauemaks kui üks aasta ladustatud elavhõbedajäätmeid tuleb hoida sügaval maa all kaljuses pinnases selliselt, et hoida kuni elavhõbedade töötlemiseni ära ohud inimeste tervisele ja keskkonnale.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Üldiselt ma toetan Dimitrios Papadimoulise raportit metallilise elavhõbedade ekspordi keelustamise ja ohutu ladustamise kohta. Ekspordi keelustamise kuupäeva nihutamine 2010. aastale võimaldab paremat kooskõla ELi üldise elavhõbedastrateegiaga. Samuti toetan keeluga hõlmatud elavhõbedaliikide ringi laiendamist. Samuti leian, et enne keelu jõustumist on vaja täiendavaid uuringuid ohutute elavhõbedade kõrvaldamismeetodite kohta. Ma hääletasin raporti poolt.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Kas silmakirjalikkusel on üldse piire? Euroopa Komisjon on õigustatult esitanud ettepaneku elavhõbedade kasutamise keelustamiseks ja selle ladustamise jaoks sobivate infrastruktuuride rajamiseks, arvestades selle suurt mürgisust ja ohte rahvatervisele. Sellegipoolest edendab komisjon energiasäastu nimel luminofoorlampide kasutamist, teades, et iga selline lamp sisaldab vähemalt 5 mg elavhõbedat, mis on eriti ohtlik kogus, arvestades lampide arvu igas kodus või igal töökohal.

Kasum otsustab kõik. Monopolide investeringuid ja kasumeid tuleb kaitsta, isegi kui see toimub selgelt rahvatervise arvel. EL keelustab elavhõbedade kasutamise, kuid lubab ettevõtetal pakkuda oma müügi toetamiseks tasuta elavhõbedat sisaldavaid lampe.

Vastutus rahvatervise eest on pandud ettevõtetele. Nemad peavad korraldama jäätmete kogumist, kuigi on teada, et need jäätmed jõuavad prügilatesse ja prügikastidesse. Ühiskonnale tervikuna ja mitte ainult lampide kasutajatele tekib märkimisväärne saastumise oht. Loomulikult saab neid just sel põhjusel üldiselt paigutada jäätmete matmispaikadesse. Selleks et ära hoida müüki mõjutavaid proteste, ei tehta isegi kõige lihtsamaid samme avalikkuse teavitamiseks ohtudest, mis kaasnevad nende lampide sisu keskkonda lekkimisega.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult. – (PL) Elavhõbe on üks kõige tugevamaid keskkonnamürke. Tavaliselt on see metall vedelas olekus, suure aurukokkurusutavusega. See ei ole biolagunev ning jääb seetõttu

keskkonda väga pikaks ajaks. Elavhõbe koguneb troofilistesse ahelatesse ning võib sealt märkimisväärtes kogustes inimkehasse kanduda.

Tööstuse areng tõi kaasa elavhõbeda kasutamise, sest see on eriliste omadustega metall, mille saamine on odav. Näib olevat raske loobuda elavhõbeda kasutamisest väikese energiatarbega lampide tootmisel. Samas tuleb luua tõhusad süsteemid selliste jäätmete kogumiseks ning ohutu tehnoloogia nende käitlemiseks, et hoida ära looduskeskkonna olukorra edasist halvenemist.

Üks raskemaid elavhõbedaühenditest tingitud mürgistuse juhte leidis aset Jaapanis aastatel 1953–1960. Minamata lahe elanikud haigestusid massiliselt ning neil ilmnisid närvikahjustuste sümptomid, mis lõppesid tihti surmaga.

Euroopa Liit peab tegema kõik võimaliku, et tagada elavhõbeda ohutu ladustamine. Metallilise elavhõbeda eksport tuleb keelustada.

– **Raport: Hartmut Nassauer (A6-0154/2008)**

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma lugupeetud Saksa kolleegi Hartmut Nassaueri raporti poolt, mis koostati kaasotsustamismenetluse esimesel lugemisel ning käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu. Ma toetan seisukohta, et see mehhanism tuleb tuua tagasi rangelt ühenduse õiguse jurisdiktsiooni alla, kitsendades direktiivi kehtivust ainult ühenduse keskkonnavalaste õigusaktide rikkumisele, võimaldades nii liikmesriikidel määrata selliste seaduste rikkumise korral kohaldatavaid karistusi. Arukas seisukoht järgib Euroopa Ühenduste Kohtu otsust, mille kohaselt ELil on õigus rakendada kriminaalmeetmeid üksnes „õigustatud vajaduse” korral ehk teiste sõnadega seoses ühise transpordi- ja keskkonnapoliitikaga. Tuleb rõhutada, et selle direktiivi eesmärk on kohustada liikmesriike kehtestama oma seadustes kriminaalsanktsioone ühenduse keskkonnakaitsealase õiguse raskete rikkumiste karistamiseks, loomata samas mingeid kohustusi nende üksikjuhtumitel rakendatavate karistuste kohaldamiseks.

Hanne Dahl (IND/DEM), kirjalikult. – Arvestades keskkonnakuritegude piiriülest iseloomu, usume, et rahvusvaheliselt kindlaks määratud miinimumstandardid ja -sanktsioonid keskkonnakuritegude puhul oleks kasulikuks vahendiks igakülge ja tõhusa keskkonnakaitse strateegia rakendamiseks. Samas me ei usu, et ELil on või peaks olema pädevus kehtestada kriminaalmeetmeid esimese samba alla kuuluvates küsimustes. Seetõttu hääletasin täna raporti vastu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Olulise punktina on raportöör tunnistanud, et vastavalt Euroopa Kohtu 23. oktoobri 2007. aasta otsusele kohtuasjas C-440/05 ei kuulu kriminaalõigus ega kriminaalmenetluse eeskirjad ühenduse pädevusse ning seega ei ole võimalik kindlaks määrata kohaldatavate kriminaalkaristuste liiki ega astet. Seetõttu on Euroopa Komisjoni vastuvõetamatu direktiivi ettepaneku suhtes tehtud muudatusettepanekuid.

Samuti on oluline, et komisjon ja nõukogu on nende muudatusettepanekutega nõustunud. Ent sellegipoolest soovivad nad jätkuvalt võimalust, et ühenduse seadusandja saaks liikmesriikidelt nõuda selliste sanktsioonide kehtestamist, tagamaks, et nende keskkonnakaitse valdkonnas kehtestatavad seadused oleks täielikult tõhusad.

Kuna liikmesriikide rolli kogu protsessis ei ole piisavalt selgitatud, otsustasime lõpphääletusel mitte hääletada.

Neena Gill (PSE), kirjalikult. – Ma hääletasin selle raporti poolt, sest see võimaldab kohaldada raskete keskkonnakuritegude korral kriminaalsanktsioone. Liikmesriigid peavad asuma keskkonnakaitse valdkonnas kindlale seisukohale ning tagama selle direktiivi range kohaldamise.

Eriti hääletan ma selle direktiivi lisa poolt, mis selgitab, millistele seadustele laienevad kriminaalsanktsioonid. See lisa on äärmiselt vajalik, et tuua suuremat õiguslikku selgust sellesse, milliseid ühenduse õigusakte see mõjutab. See peab hõlmama nii olemasolevaid õigusakte, mille suhtes direktiiv annab õiguse kriminaalsanktsioonide kohaldamiseks, kui ka tulevaseid õigusakte.

Lisaks tagab selline lisa, et direktiiv piirdub üksnes ühenduse õiguse jõustamisega ning selle riiklikud rakendusaktid ei mõjuta kuidagi puhtalt riikliku õiguse küsimusi.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Käimas on ELi ühise kriminaalõiguse vastuvõtmine, millega võetakse liikmesriikidelt nende suveräänne ainuõigus iseseisvalt otsustada, millist liiki käitumist nad peavad õigusrikkumiseks, ning määratleda kriminaalkaristuste määramise asjaolusid ja piire.

Euroopa Ühenduste Kohtu muljetavaldav jõumäng 13. septembri 2005. aasta otsuses nn keskkonnakaitse kohtuasja kohta andis ühendusele õiguse sekkuda liikmesriikide kriminaalõigusesse keskkonnaalaste õigusaktide rikkumise korral.

Nüüd on uues etapis tekkinud idee koostada kõigis liikmesriikides kriminaalkorras karistatavate rikkumiste ühtne loend ning ühtlustada keskkonnakuritegude eest määratavad kriminaalkaristused.

Kohus on haaranud võimu ning andnud selle edasi komisjonile, vaadates ülalt alla riikidele, riikide põhiseadustele, parlamentidele ja seaduste kohaldamise usaldusväärsusele.

Need meie seast, kes on suveräänsuse pooldajad ja kaitsevad riikide õigust ise otsustada, mõistavad sellised meetodid hukka.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma hääletasin keskkonna kaitsmist kriminaalõiguse kaudu käsitleva Hartmut Nassaueri raporti poolt. Kuigi materiaalne kriminaalõigus on ja peab jääma liikmesriikide asjaks, on samavõrd selge, et keskkonnakaitset on kõige parem koordineerida ELi tasandil. Ma olen rahul, et kompromisspakett võimaldab ELil asuda keskkonnakaitse valdkonnas juhtivasse rolli, austades ühtlasi riiklike õigussüsteemide terviklikkust.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Väljapakutud direktiiv avab võimaluse suruda liikmesriikidele peale ühtset ELi kriminaalõigust. See kasutab keskkonnakaitset ja töötajate muret keskkonnaprobleemide pärast vahendina, millega propageerida ELi ühtse kriminaalõiguse vastuvõtmist. See tühistab isegi liikmesriikide konsensuse põhimõtte, mis seni on kriminaalasjades kehtinud. See sillutab teed ühenduse õigustikule, mis annaks ELile õiguse ja volitused kehtestada ning kohaldada kriminaalkaristusi kõikjal, kus ta seda vajalikuks peab. Lõppanalüüsis ennistatakse teatavad Euroopa põhiseaduse sätted. Nüüdsest kasutatakse nende kohaldamise kohta uut nime „Lissaboni leping“, isegi kui seda pole veel ratifitseeritud ja see pole jõustunud. See on ohtlik areng Euroopa rahvaste arvel.

ELile volituste andmine ühtse kriminaalõiguse vastuvõtmiseks ilma liikmesriikide konsensusliku nõusolekuta on samaväärne sellega, et kaotatakse üks riikide põhiline suveräänne õigus: otsustada, millised teod on kriminaalkuriteod, ning määrata nende puhul kohaldatavate karistuste liik ja tase. See kinnitab ühenduse õiguse ülimuslikkust riiklike õigusaktide ja isegi riiklike põhiseaduslike sätete ees. Eesmärk on suruda Euroopa rahvastele otseselt peale õiguslikult sanktsioneeritud Euroopa kapitali monopoli tahe. Samal ajal vähendatakse drastiliselt inimeste isiklike õigusi ja demokraatlike vabadusi.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), kirjalikult. – (PL) Keskkonna eest hoolitsemine on meil kõigil lasuv kohustus. Samas ei täida maailm seda kohustust eriti hästi. Valitseb suundumus mitte tunnistada selle teema tähtsust ja lükata seda edasi.

1998. aastal langetas Euroopa Ülemkogu otsuse kaitsta keskkonda kriminaalõiguse kaudu. Uue direktiivi vastuvõtmine tähendab, et kõigis riikides kriminaalsanktsioonidega karistatavate süütegude loend on nüüd selgelt määratletud. Ma usun, et vaja on ka rõhutada tootjate, eksportijate, importijate ja tarnijate vastutust oma toodete ning teenuste eest, tagamaks seaduselünkade või vastutusest kõrvalehiilimise võimaluste puudumist.

Samas on vaja ressursse näiteks vajalike seadmete ja töötajate koolitamise jaoks, et uusi põhimõtteid oleks võimalik korrektselt rakendada ning süütegusid keskkonna vastu vähendada. Ma usun, et need ressursid tuleks eraldada Euroopa Liidu eelarvest, vähemalt uutele liikmesriikidele. Nemad peavad lühikese ajaga ära tegema kõige suurema töö.

Püstitatud eesmärged on võimalik saavutada vaid siis, kui kõik liikmesriigid tegutsevad solidaarselt. Sellise solidaarsuse puudumise korral tõusevad piirkondade erinevused lihtsalt veel selgemalt esile.

Bogusław Sonik (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Ma hääletasin selle raporti poolt, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (KOM(2007)0051), sest uute õigussätete kehtestamine ja ühtse keskkonnastavate kuritegude loendi koostamine kogu ühenduse jaoks tagab ühenduse õigusaktide tõhusama täitmise.

Samad sätted kehtivad kõigis liidu liikmesriikides, kuid nende kohaldamise viis on väga erinev. See soodustab ebasoovitavat käitumist, millega vastutustundetud ettevõtjad kolivad oma majandustegevuse neisse riikidesse, kus kriminaalsanktsioonid kuritegude eest on kergemad. See puudutab eriti uusi liikmesriike. Tuleb rõhutada, et üha olulisemaks muutuvad kuritegelike organisatsioonide raames toime pandud õigusrikkumised ning üha suurem osa keskkonnastavastest kuritegudest on piiriülese iseloomuga.

Ma nõustun raportööri seisukohaga, et direktiivi ettepanekus määratletud õiguslik raamistik annab olulise panuse keskkonna tõhusaks kaitsmiseks ning võib tagada Euroopa Liidus keskkonnakaitsealase õiguse ühtse ja vastutustundliku rakendamise. Vastavalt koolitatud ametnikud on õiguse tõhusa rakendamise ja keskkonnavastaste kuritegude tegeliku vähendamise vältimatu eeltingimus. Ettepanek määratleda liikmesriikide vastavad kohustused on seega igati asjakohane. Keskkonnavastaste kuritegude loendi ja nendega seotud karistuste vastuvõtmine on väga kasulik vahend keskkonnakaitsealaste õigusaktide ühtseks kohaldamiseks Euroopa Liidus.

- Raport: Gábor Harangozó (A6-0061/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma Ungari kolleegi Gábor Harangozó raporti poolt, mis muudab kaasotsustamismenetluse esimesel lugemisel ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb põllumajandusettevõtete struktuuriuuringuid ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringut. Ma toetan ideed lubada erandeid liikmesriikidele, kes tahavad korraldada põllumajandusettevõtete struktuuriuuringu 2009., mitte 2010. aastal seoses 2011. aastal toimuva iga kümne aasta järel korraldatava rahvaloendusega. Samuti toetan kõiki kavandatud lihtsustusi.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Määruse ettepanek on põhjendatud komisjoni uue poliitilise lähenemisviisiga, mis hõlmab õigusaktide lihtsustamist ja paremat õigusloomet.

Ma nõustun komisjoni ettepanekuga, mille eesmärk on toiminguid lihtsustada, vähendades sisemiste kontrollide arvu, säilitades samal ajal varasemate õigusaktidega kehtestatud vajaliku ranguse teravilja- ja loomakasvatuse, põllumajandusliku töö ja kasutatavate seadmete struktuuriuuringute suhtes.

Peale selle lisab ettepanek lihtsustamise huvides ainult ühe uue kontrollimise liigi ning ei nõua liikmesriikidelt mingil moel oma haldussüsteemide muutmist.

Gábor Harangozó (PSE), kirjalikult. – (PT) Kuna põllumajandustoetusi eraldatakse riiklikest rahalistest vahenditest, tuleb kindlasti tagada nende õiglane jaotus objektiivsete kriteeriumide alusel. Seetõttu nõustume, et on vaja läbi viia uuringuid põllumajandusettevõtetes valitsevate tingimuste kindlakstegemiseks. Kuid ei saa lubada, et nende põhimõtete kohaldamine paneks põllumajandustootjatele, eriti väikestele ja keskmise suurusega tootjatele, kelle ressursid on piiratud või olematud, veel täiendava bürokraatliku koormuse. Samuti ei tohi see luua olukorda, kus põllumajandustootjad mingite tehniliste või muude teadmatusest tekkinud vigade tõttu ei saa toetust, millele neil on õigus, nagu mõnel juhul on Portugalis juhtunud asukoha kindlaksmääramisega satelliidi abil.

Seetõttu peame positiivseks, et raport tunnistab paljudes liikmesriikides esinevaid suuri metodoloogilisi ja tehnilisi raskusi ning rõhutab vajadust, et komisjon annaks põllumajandustootjatele vajalikku tehnilist abi ja nõuandeid seoses põllumajandusettevõtete kindlaksmääramisega satelliidi abil. Selles osas tahame veel kord juhtida tähelepanu vajadusele, et liikmesriikide ametivõimud võimaldaks ettevõtete kohta satelliidi abil kindlaksmääramise käigus kogutud andmeid kasutada ainult konkreetsel eesmärgil.

- Raport: Sylvia-Adriana Țicău (A6-0087/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma Rumeenia kolleegi Silvia-Adriana Țicău raporti poolt; see käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtjate tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta.

Sisemist veoturgu on kujundanud endine direktiiv 96/26/EÜ maanteeveo-ettevõtja tegevusalale lubamise kohta ja selle neli määrust veoturule pääsemise kohta koos mitu aastat varem toimunud rahvusvahelise maanteeveo hinnaeskirjade kaotamisega, kuigi veokvaliteet oli minimaalne, samas kui määruste tulemusel toimunud turu avamine on tekitanud rohkem konkurentsi.

Kogemused on näidanud, et neid meetmeid kohaldatakse valesti või ebavõrdselt, sest need on ebaselged või poolikud või ei ole need sektoris toimunud muutuste tõttu enam kohaldatavad. Ettevõtted on endiselt liikmesriikidest sõltuva ebavõrdse järelevalve ja jälgimise all, kus rakendatakse äärmiselt erinevaid nõudeid kutsekvalifikatsioonile ja maksevõimele. Seega oli tungivaltpiir vajalik õigusakti, mis nõuaks teatavate tingimuste täitmist seoses hea maine, finantsolukorra ja ametialase pädevusega ning tegevusloa saamiseks vajalike teatud dokumentide vastastikust tunnustamist.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Kui jätta kõrvale kriitika selle määruse ettepaneku teatud aspektide suhtes, ei tohiks selle sisu hinnates unustada selle „rolli” rahvusvahelise maanteeveo ja reisijateveo

suurenevas liberaliseerimises, mida edendavad Euroopa Komisjon ja kaasotsustamisvolitusi omavad Euroopa Liidu institutsioonid, nimelt Euroopa Parlament ja nõukogu.

Tegelikult väljendab seda kesket mõtet oma ettepanekus Euroopa Komisjon ise: „Autoveo siseturgu on reguleeritud direktiiviga 96/26/EÜ autoveo-ettevõtja tegevusalale lubamise kohta, nelja veondusturule juurdepääsu käsitleva määrusega ning mõned aastad varem tühistatud rahvusvahelise autoveo hinnapiirangutega”. Teiste sõnadega sätestati ühtsed nõuded „autoveo-ettevõtja tegevusalale lubamiseks [...] samal ajal kui määrustega korraldatud turu avamine on konkurentsi suurendanud”.

Nagu me tõime välja seoses ettepanekuga võtta vastu määrus, millega kehtestatakse ühiseeskirjad rahvusvahelise autoveo turule pääsemise kohta, püüab see ettepanek rahvusvahelist maanteetransporti veelgi liberaliseerida, üritades edendada suuremat konkurentsi ettevõtjate vahel sektoris, mis on juba niigi üle koormatud lugematute suurte kuludega töötajate jaoks.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Kehtivate eeskirjade ühtlustamine selles valdkonnas on oluline vahend, millega optimeerida Euroopa maanteetransporti. Lisaks on määrus selles kontekstis otstarbekam kui direktiiv.

Selleks et saavutada meie teedel suurim võimalik ohutuse tase, peavad autoveo-ettevõtja tegevusala eeskirjad vastama täpselt määratletud tingimustele. Need eeskirjad peavad sisaldama nii nõudeid kui ka sanktsioone.

Põhielement on andmete seire ja kontroll, mida tuleb teostada piisava austusega eraelu puutumatuses. On väga oluline, et andmeid sisaldavad riiklikud elektroonilised registrid omavahel ühendataks, et andmeid oleks võimalik võrrelda, ja määrus täidaks seega oma algset otstarvet.

Ma olen vastu muudatusettepanekutele 7 ja 102, millega tahetakse kuue 24-tunnise perioodi reeglit lõdvendada. Juba tagasi lükatud kaheteistkümne 24-tunnise perioodi reegli uuesti kasutuselevõtmine ei oleks kooskõlas selle raporti sisuga.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Silvia-Adriana Țicău's raport on üks osa meetmepaketist, mis koos kahe teise raportiga peaks reguleerima maanteetranspordi tegevusi.

Need tegevused on Euroopa Majanduspiirkonnas äärmiselt olulised, sest need muudavad võimalikuks selle avatud ja konkurentsitiheda turu, mille üle me tänapäeval nii uhked oleme.

Selle uue ettepaneku kohaselt peavad ettevõtted tööle võtma tõendatud väljaõppega veokorraldaja, kes vastutab ettevõtte veotegevuse eest. Säilivad juba olemasolevad tingimused sellel tegevusalal tegutsemiseks, nimelt hea maine, finantsseisund ja ametialane pädevus.

Selle uue sõnastuse eesmärk on muuta olemasolevad õigusaktid arusaadavamaks ja nõudlikumaks sedalaadi äritegevuse ohutuse ja tõhususe suhtes.

Seetõttu tervitan raportööri tehtud tööd selle nimel, et suurendada ohutuse alast vastutust ja vastutustundliku tegutsemise tagatist selles sektoris, samuti ametialase pädevuse tõstmise meetmeid, mis hõlmavad kvaliteetset väljaõpet ning diplomite ja litsentside vastastikust tunnustamist.

- Rapport: Mathieu Grosch (A6-0038/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma austatud kolleegi Mathieu Groschi raporti poolt; see käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta, millega tahetakse ühendada rahvusvahelisele auto- ja kabotaažveoturule juurdepääsu reguleerivad varasemate määruste ja direktiivide tekstid. Siseturul on transport liikmesriikide vahel täielikult liberaliseeritud, kuigi kabotaažveole kehtib veel mitmeid piiranguid. Ma tervitan neid näpunäiteid ja lihtsustusi ning samuti karistuste karmistamist ettevõtja asukohariigist erinevates liikmesriikides toime pandud rikkumiste eest.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) See on järjekordne samm ja õigusakt selles suunas, et veelgi liberaliseerida rahvusvahelist maanteevedu, püüdes suurendada ettevõtjate vahelist konkurentsi sektoris, mis on juba niigi üle koormatud lugematute suurte kuludega töötajate jaoks.

Üks praegusi eesmärgi on leida võimalus kabotaažveo tegevusala lisamiseks maanteeveo alla – teiste sõnadega kuni kolme veooperatsiooni sooritamise pärast rahvusvahelist teekonda tingimusel, et need toimuvad seitsme päeva jooksul – turul, mis on juba sedavõrd liberaalne, et see mõjutab tugevalt riiklike ettevõtjate rahalist seisu ja püsijäämist.

Sellel otsusel on kahjulikud tagajärjed ka autoveo sektori töötajate jaoks. Seda võib näha näiteks selle täiskogu enamuse ettepanekust kõrvaldada viide „tööajale”, jättes alles vaid terminid „sõiduaeg” ja „puhkeaeg”; teiste sõnadega tähendab see pikema töötaja lubamist, mis halvendab töötingimusi ja vähendab töötajate ohutust. Kui me arvestame viimaseid Euroopa Kohtu otsuseid, ei kaitse töötajate lähetamisel isegi viide direktiivile 96/71/EÜ paljude kõnealuse sektori töötajate tööga seotud õigusi.

Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult. – (PL) Ma hääletasin selle raporti poolt, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) (KOM(2007)0265 – C6-0146/2007 – 2007/0099 (COD)).

Ma nõustun raportööri, et komisjoni ettepaneku vastuvõtmine on kasulik autoveo suhtes kohaldatavate põhimõtete lihtsustamiseks ja selgitamiseks.

Ma toetan Mathieu Groschi raportit, mis tahab anda naaberliikmesriikidele võimaluse avada oma turge veelgi enam kabotaažveo operatsioonidele.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Ma hääletasin Mathieu Groschi raporti poolt; see käsitleb juurdepääsu rahvusvahelisele autoveoturule. Olemasolevate määruste ja direktiivi 2006/94/EÜ ühendamise lihtsustab ja parandab juurdepääsu autoveoturule.

Ma toetan raportööri seisukohta, et piiranguid kabotaažveole tuleb leevendada ning kabotaažveo suhtes kehtivad eeskirjad tuleb viia kooskõlla nende eeskirjadega, mis kehtivad piiriülese veo suhtes siseturul. Seetõttu on oluline kabotaažvedu selgelt määratleda, et tagada ühtne lähenemisviis.

Kuigi keskkonna säästmise ja tõhususe nimel tuleb vältida tühisõite ning kuigi raportis märgitud piirangutega tuleks toetada ka kabotaažvedu teistest riikidest koju sõidul, ei tohi unustada, et sellised meetmed nõrgestavad ühtlasi raudteede positsiooni.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Me hääletame selle autoveoturule juurdepääsu käsitleva raporti vastu. See liberaliseerib ühenduse autoveoturu ning avab riikliku transpordi rahvusvahelistele vedajatele. Rahvusvaheline ja riigisisene kaupade ja reisijate maanteevedu antakse seega üle monopoolsetele ettevõtetele. Selle tagajärjed on katastroofilised väikestele ja keskmise suurusega veoettevõtetele ning eriti töötajatele ja juhtidele, keda monopoolsed kontsernid veelgi rohkem ekspluateerima hakkavad.

Euroopa Parlamendi ettepanek suundub veelgi tagurlikumale teele kui komisjoni oma. See kõrvaldab isegi minimaalsed väljapakutud piirangud ning nõuab rahvusvahelise ja riikliku veoturu täielikku liberaliseerimist.

Võimalus teostada liikmesriikides piiramatult laadimis- ja ümberlaadimisoperatsioone ning hoida sõidukeid ja personali pärast rahvusvaheliste veooperatsioonide sooritamist piiramatult aega jooksul teistes liikmesriikides peaks vähendama tööjõukulusid. See rikub õigusi, mis kaitsevad rahvusvaheliste transporditöötajate palka, tööd ja kindlustust, ning soodustab tegevuste koondumist suurtesse rahvusvahelistesse ettevõtetesse, mis kontrolli puudumisel laastavad selle sektori ja halvendavad teenuste kvaliteeti.

Töölisliikumine peab sellele jõuliselt vastu seisma, näidates allumatust ja kuuletumatust ELi töötajate ja rahva vastasele poliitikale.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) See ettepanek on üks osa autoveosektori meetmete paketest. Selle konkreetse ettepanekuga tahetakse parandada ühenduse õigusaktide selgust rahvusvaheliste autovedude valdkonnas, ühendades kaks varasemat määrust, tagades nii eeskirjade kohaldamisel suurema tõhususe ning selgitades ja soodustades kabotaažveo kontseptsiooni kohaldamist. Samuti kehtestab see meetmed ühenduse litsentside ja juhtimisokstuste tõendamise lihtsustamiseks ning standardimiseks, vähendades nii halduskulusid ja viivitusi, eriti teeäärsete kontrollide korral.

Lisaks on liikmesriikidel võimalus parandada oma sidesüsteeme, mis aitavad teatada autoveo-ettevõtjate rikkumistest selles liikmesriigis, kus see kindlaks tehakse. Ma usun, et see tekst on äärmiselt oluline selle sektori arengu jaoks Euroopa turul ning annab sellele vajaliku tõhususe, regulatsiooni ja struktuuri, mis soodustab avatud, reguleeritud ja õiglast turgu.

- **Raport: Fiona Hall (A6-0077/2008)**

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma Briti kolleegi Fiona Halli raporti poolt, kes tegi suurepärase tööd ning muutis kaasotsustamismenetluse esimesel lugemisel ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate süsteemide valiku ja nendega

seotud lubade andmise kohta. Oma fraktsiooni PPE-DE raportöörina võitlesin ma selle eest, ELi territoorium saaks teenustega optimaalselt kaetud. Mul on hea meel, et mul õnnestus anda oma panus nõudesse, et taotlus peab sisaldama kohustust, et väljapakutud liikuv kosmoseside süsteem osutab alates teenuse käivitumisest teenust vähemalt 60% liikmesriikide maismaaterritooriumil. Lisaks tuleb väljapakutud teenust osutada taotleja määratud ajaks, aga mitte hiljem kui seitse aastat pärast teksti avaldamist kõigis liikmesriikides, vähemalt 50% elanikkonnast ning vähemalt 60% iga liikmesriigi maismaaterritooriumil. Lõpuks peavad taotlused sisaldama taotleja kohustust lubada väljapakutud liikuva kosmoseside süsteemi kasutamist avalikkuse kaitse ja katastroofiabi teenistuste poolt.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Selles raportis on positiivseid mõtteid, mida me tervitame, eriti ettepanekud selle kohta, et liikuvad kosmoseside teenused kataksid liikmesriikide peamistest linnakeskustest väljapoole jäävaid alasid ning osutaksid parimaid võimalikke teenuseid, ületamaks digitaalset lõhet, samuti mõttekäik, et väljapakutavate liikuvate kosmoseside teenustega algselt kaetav ala oleks piisav, mõjutades sellega selliste süsteemide katvusala ulatust.

Samas me ei saa eirata nende ettepanekute tegemise konteksti, nimelt telekommunikatsiooni siseturu liberaliseerimist ja edasiminekut. Seetõttu pidime hääletama selle raporti vastu.

Samuti me ei nõustu, et liikmesriigid peaksid loobuma oma riiklikust õigusest sageduste eraldamisele, kuna liikuvatel kosmoseside teenustel on suur katvusala, mis raskendab riigipiire ületavate häirete ärahoidmist. Tegelikult tunnistati 2007. aasta veebruaris vastu võetud komisjoni otsuses, et liikmesriikidele peab jääma õigus anda luba oma territooriumil komplementaarsete maakomponentide kasutamiseks.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. – (SV) Raport liikuvat kosmoseside teenust pakkuvate süsteemide valiku ja nendega seotud lubade andmise kohta käsitleb seda, kuidas me peaksime looma ühtse Euroopa kosmoseside teenuste süsteemi, mis on oluline tegur Euroopa jätkuva konkurentsivõime tugevdamisel moodsa tehnoloogia alastes teadusuuringutes ja tööstuses. Raport on hea ja keskendub sellele, kuidas seda tööd saab täiustada. Ent Rootsi seisukohalt on probleemiks olnud üks oluline küsimus seoses selle teenuse katvusega, sest kompromissina lepitati ELi maismaaterritooriumist 60% katmisega. See tähendab, et mõned Rootsi osad jäävad katmata, mis on tehnoloogia ja uuringute arendamise seisukohast negatiivne. Seetõttu otsustasin mitte hääletada.

Dominique Vlasto (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Selle otsuse vastuvõtmine on otsustav samm elektroonilise side siseturu kindlustamise suunas.

Eesmärk on lihtne: anda kõigile kiire internetiühendus ning pakkuda liikuvaid multimeediateenuseid ja avalikkuse kaitse teenuseid loodus- või inimtekkeliste katastroofide korral.

Rakendatud abinõud vastavad meie kaaskodanike ootustele, eriti seoses internetiühendusega: teenus vähemalt 50% elanikkonnast ja vähemalt 60% ulatuses iga liikmesriigi territooriumist on tõhus vahend digitaalse lõhe ületamiseks ning seda saab kasutada ka maapiirkondades.

See otsus tähistab aga veelgi suuremat edu, sest see toob kaasa Euroopa tasandil raadiosageduste, mis on üha napimaks muutuv ressurss, otsekui oleks vaja seda meile meenutada, haldamisel märksa suurema ühtlustamise.

Samuti tuleneb see kõigi liikmesriikide soovist anda telekommunikatsioonisektorile vahendid Euroopa tasandil teenuste turu loomiseks, kuna varem on turg olnud liiga killustatud.

Lühidalt, liikuvad kosmoseside teenused muutuvad kindlasti edukaks tööstuslikus mõttes ning hakkavad rikastama meedia kultuurilist mitmekesisust ja pluralismi.

- Rapport: Klaus-Heiner Lehne (A6-0101/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma Saksa kolleegi Klaus-Heiner Lehne omaalgatusliku raporti poolt; see käsitleb äriühingute lihtsustatud majanduskeskkonda äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonnas vastusena Euroopa Komisjoni selleteemalisele teatisele.

Sarnaselt kolleegidega tervitan ma komisjoni üldist eesmärki vähendada Euroopa ettevõtete halduskoormust. Samas ei saa see vähendamine toimuda õigusliku või raamatupidamisega seotud ebakindluse hinnaga, kui siseturule hakkavad ilmuma väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. Mul on hea meel, et parlament ei nõustunud soovitusel tõsta teatistes mainitud mikroettevõtete piirmäärasid, millest allapoole jäävad ettevõtted vabastataks Euroopa õiguse kohastest raamatupidamise, auditi ja avalikustamise nõuetest. Samuti on mul väga hea meel, et parlament hääletas minu poolt parlamendikomisjonis väljapakutud muudatusettepaneku

poolt, mida tookord vastu ei võetud. Sellega soovitakse pidada konsultatsioone küsimuses, kas Euroopa raamatupidamis- ja audititeenuseid reguleeriva asutuse loomine oleks vajalik ja teostatav.

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin Klaus-Heiner Lehne raporti poolt, mis käsitleb lihtsustatud majanduskeskkonda, sest ma olin veendunud vajaduses uute reformide järele äriühinguõiguse, raamatupidamise ja auditeerimise valdkonnas. Äriühinguõigus on nüüd Euroopa eeskirjade tugeva ja minu arvates positiivse mõju all. Me peame tagama, et see ei kehtestaks tarbetuid, liigseid bürokraatlikke nõudeid, vältides ühtlasi kattumist juba riiklike eeskirjade poolt kehtestatud koormusega.

Nende reformide eesmärk on muuta kehtivad eeskirjad lihtsamini loetavaks ning vähendada bürokraatlikku ja halduskoormust, eriti raamatupidamise valdkonnas. Lihtsustamine on ettevõtetele, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, väga kasulik, kuna neil üldreeglina ei ole suuri õigus- ja raamatupidamisosakondi. Ma olen veendunud, et arusaadavad ja lihtsalt kohaldatavad eeskirjad soodustavad eelkõige seaduse täitmist. Samal ajal soodustatakse lihtsalt järgitavate eeskirjade abil ühtlasi positiivse, aktiivse majanduskeskkonna teket.

Ma usun, et nii asjaomase komisjoni kui ka raportöör Klaus-Heiner Lehne töö on andnud tulemuseks õiglase kompromissi, mis kindlustab ühelt poolt subsidiaarsuse põhimõtte järgimise vajaduse ning teiselt poolt annab liikmesriikidele ühtlustatud viisi, kuidas ühiselt lihtsustada Euroopa tasandi äriühingueeskirju.

Me peame vältima bürokraatlike takistuste loomist, mis panevad suukorvi dünaamikale ja ettevõtlusele kuni nende lämmatamiseni.

Sharon Bowles (ALDE), kirjalikult. – Muudatusettepanekuga 11 d nõutakse lõike 26 väljajätmist. Lõiget 26 saab tõlgendada kahel moel. Mõned on mures, et see võib olla üleskutse põhimõttele „üks osak, üks hää”, ning hääletasid sel põhjusel selle lõike väljajätmise poolt. Mina seda nii ei tõlgenda. Lõikes viidatakse eraldi „eraautonoomsetele kapitali vaba liikumise takistustele” ning viidatakse konkreetsele Volkswagenit käsitlenud otsusele. Ma tõlgendan seda nii, et see lõige kutsub komisjoni üles korrigeerima teatud erilisi ja äärmuslikke kaitsemeetmeid. Sel põhjusel hääletasin selle muudatusettepaneku vastu ning selle lõike kui kaitsevastase avalduse säilitamise poolt.

Sylwester Chruszcz (NI), kirjalikult. – (PL) Ma pooldan riigiasutuste ja ettevõtjate vaheliste aruandlustoimingute ja suhtlusmeetodite lihtsustamist. Praegu on ettevõtjatele kohustuslikuks tehtud bürokraatlikud toimingud tarbetult keerulised. Raportiga tahetakse parandada suhtlust ning soovitatakse ühtlasi kasutusele võtta standard XBRL. See on avatud standard, mis tähendab, et see on kergesti kättesaadav ka kõige väiksematele ettevõtetele.

Seetõttu otsustasin seda raportit toetada.

Jonathan Evans (PPE-DE), kirjalikult. – Mina ja mu Briti konservatiividest kolleegid tahame selgelt välja öelda, et oleme tugevalt vastu selle raporti lõikele 23, mis toetab ELis ettevõtete ühise konsolideeritud tulumaksubaasi loomist.

Samas oleme oma poliitikat selles küsimuses korduvalt selgelt väljendanud ning tingimisel, et see küsimus saab selgitatud, toetame me ülejäänud raportis soovitud ettevõtluseeskirjade lihtsustamist.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Raporti üldine eesmärk on lihtsustada ja vähendada ühenduse õigusakte põhjendusega, et see on eriti kasulik väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. See lihtsustamine võib tõesti kaasa tuua mõningaid positiivseid aspekte ning üldjuhul me toetame äriühinguõiguse meetmete lihtsustamist tingimisel, et see hõlbustab asjaajamist. Samas me ei saa hääletada raporti poolt, mis ühelt poolt kutsus üles lihtsustamisele ja teiselt poolt soovib uute ühenduse õiguslike raamistike loomist.

Järgmiste raportis esitatud ettepanekute kahtlase ja negatiivse loomu tõttu jäi meie hääle erapooletuks: õigusaktid liikmesriikide maksuametkondade vahelise võimaliku koostöö kohta, et ühtlustada ettevõtetele esitatavaid teabeküsimisi; Euroopa äriühingu põhikirja läbivaatamine, et viia see rohkem kooskõlla ühenduse ülejäänud õigusega; ettevõtetele uue õigusliku raamistiku loomine ning ettevõtete ühise konsolideeritud tulumaksubaasi loomine põhjendusega, et see muudaks Euroopa äriühingu põhikirja kasulikumaks ja tõhusamaks.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), kirjalikult. – (PL) Komisjoni teatis lihtsustatud ettevõtluskeskkonna kohta äriühinguõiguse, raamatupidamise ja auditeerimise valdkonnas visandab meetmed, mis peaks vähendama Euroopa ettevõtete halduskoormust ning tagama neile tõhusa konkureerimise võimaluse

ülemaailmsel tasandil. Samas liikmesriigid mitte ainult ei jäta kasutamata valitavaid võimalusi bürokraatia vähendamiseks, vaid nad töötavad sageli ühenduse järeleandmistele vastu rangemate riiklike sätetega, võttes sellega kohalikele ettevõtetele võimaluse lihtsustada toiminguid vastavalt liidu õigusaktidele.

Seega peaks komisjon keskenduma sellele, et õhutada liikmesriike ühtlustama finantsteabe valdkonna aruandlusnõuete liigitust. Samuti peaks komisjon liikmesriike survestama, et võtta kasutusele uus tehnoloogia kulude vähendamiseks. Lisaks muudaks ettevõtete ühise konsolideeritud tulumaksubaasi loomist sisaldav lahendus Euroopa äriühingu põhikirja kasulikumaks ja tõhusamaks. Samuti tuleb tervitada ettepanekut jätta nn mikroettevõtted välja raamatupidamist käsitlevate direktiivide kohaldamisalast. Praktikas tähendaks see nende vabastamist arvepidamise, iga-aastase majandusaruande esitamise ja Euroopa seadustega nõutavate aruannete avaldamise kohustustest.

Väljapakutud muutused on kindlasti tervitatavad. Sellegipärast näib oluline liidu õigustiku jätkuv lihtsustamine äriühinguõiguse valdkonnas ja selle tõhus kohaldamine liikmesriikides, et Euroopa ettevõtetele oleks võimalik edukalt konkureerida üha nõudlikumaks muutuval ülemaailmsel turul.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma toetasin Klaus-Heiner Lehne raportit majanduskeskkonna lihtsustamise kohta. ELil on mängida oluline roll, et tagada ettevõtetele võimalus tegutseda konkurentsivõimelises keskkonnas, aga ometi leiavad äriühingud ja liikmesriigid sageli, et liiga keerukad eeskirjad takistavad neid. Seetõttu on tervitatavad arengud majanduskeskkonna lihtsustamiseks.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin selle raporti poolt, kuid ma leian, et me peaksime ellu viima mitmekülgsema tegevuste paketi, tagamaks Euroopa majanduskeskkonna lihtsustamist.

Ma viitan eriti probleemidele, mis esinevad ettevõtlusega alustamisel. Eurostati andmed näitavad, et ELi liikmesriikides kõigub ettevõtte loomiseks vajalike vormistusnõuete täitmiseks vajalik periood ühest päevast mitme kuuni. Lisaks jäid mõned liikmesriigid kaugemale maha OECD keskmisest tasemest äritegevuse arendamisel erinevates maailma riikides. Viimaks takistavad 27 liikmesriigis kehtivad erinevad äriühinguõiguse eeskirjad kapitali riikidevahelist liikumist ning uute ettevõtete rajamist päritoluriigist erinevas liikmesriigis.

Ma usun, et need kaks elementi on olulised, et saavutada Lissaboni strateegia majanduskasvu eesmärki ning seega peaks Euroopa äriühinguõigus neid rohkem soodustama.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Härra juhataja, Euroopa Liitu ei tajuta piirkonnana, kus ettevõtlusega tegelemist käsitlevad sätted oleks eriti lihtsalt järgitavad. Tegelikult valitseb üldine kujutlus, et see on maailma standarditega võrreldes liigselt reguleeritud valdkond, mis tekitab eelkõige raskusi väikestele ettevõtetele. Seetõttu tuleb tervitada kõiki samme sätete lihtsustamise suunas, nagu on esitatud ka komisjoni 10. juuli 2007. aasta teatises. Lihtsustamise kõige tähtsam ja soovitamam mõju oleks julgustada väikeettevõtteid tegutsema Euroopa ühisturul. Seni ei ole see turg olnud Kesk- ja Ida-Euroopa uutele ettevõtetele eriti hästi juurdepääsetav.

Selle eesmärgi saavutamiseks tuleb ühtlustada riiklike sätteid koos tarbetute sätete tühistamisega vastavalt komisjoni pakutud kahele võimalusele. Samas ei nõua see maksustamise ühtlustamist, nagu soovitatakse Klaus-Heiner Lehne raporti lõikes 23, nn kerge sõnastus ettevõtete ühise tulumaksubaasi konsolideerimiseks. Raportöör pooldab komisjoni pakutud teist võimalust, mis on väiksema ulatusega. Sellegipoolest tähendaks see Euroopa Liidu praeguse reguleerimise suundumuse taustal selle ebasoovitava suundumuse ümberpööramist, mis kindlasti piirab Euroopa ettevõtete võimalusi ülemaailmsel turul konkureerimiseks.

Marianne Thyssen (PPE-DE), kirjalikult. – (NL) Komisjoni teatis tõstatab põhimõttelisi küsimusi, mis määravad Euroopa poliitika äriühingu- ja raamatupidamisõiguse valdkonnas. Klaus-Heiner Lehne esitas neile küsimustele head vastused, mille ka mina saan heaks kiita. Samas on üks problemaatiline koht, kus komisjon teeb ettepaneku mikroettevõtete kategooria loomiseks. Need on alla kindla piirmäära jäävad väiksemad ettevõtted, kes oleks vabastatud Euroopa majandusaruandluse ja iga-aastaste raamatupidamisaruannete kohustusest. Klaus-Heiner Lehne raport pooldab seda lähenemisviisi ning teeb isegi ettepaneku nende piirmäärade tõstmiseks. Belgias tähendaks see, et 75% ettevõtetest vabaneks praegustest läbipaistvusnõuetest. Esmapilgul näib raamatupidamissüsteemi nõude kaotamine väikeettevõtete puhul olulise bürokraatiat lihtsustava sammuna, kuid, arvestades finantsteabe tähtsust kõigile osapooltele (näiteks laenuandjatele), võib see kaasa tuua rohkem bürokraatlikku paberimajandust ja suuremaid kulusid. Kuna üldist majandusaruandluse nõuet ei oleks, palutaks ettevõtetele esitada oma arvnäitajaid vastavalt konkreetsele tellimusele mitmel erineval moel. Lisaks jätkaks nad ennast ilma kasulikust töövahendist ettevõtte töö sisemiseks

jälgimiseks, mis on ühele väikesele või keskmise suurusega ettevõttele kindlasti oluline. Seetõttu jätsin ma lõpphääletusel hääletamata.

- Raport: Britta Thomsen (A6-0165/2008)

Adam Bielan (UEN), kirjalikult. – (PL) Härra juhataja, kõrgharidus on muutunud kättesaadavamaks ning üha suurem hulk naisi saab teaduskraade. Sellegipoolest on naised akadeemilise süsteemi kõrgeimatel tasanditel endiselt halvasti esindatud. Kuigi suurem osa lektoritest on naised (üle 50%), ei leidu neid enam nii sageli kõrgematel kohtadel.

Ma pooldan mõtet peresõbralike meetmete edendamiseks, andes võimaluse paindliku tööaja kehtestamiseks ja paremate lastehoiuteenuste loomiseks. Samuti toetan juurdepääsu andmist sotsiaalkindlustusele välismaal ning selliste vanemapuhkuse tingimuste kehtestamist, mis annaks meeste ja naistele valikuvabaduse. Naisteadlaste poolt perekondlikel põhjustel tehtavad karjääripausid ei tohiks mõjutada negatiivselt nende hilisemaid karjäärivõimalusi, nii et mehed saavad oma teadusliku karjääri edendamisel teenimatu eelise.

Ma toetasin Britta Thomseni raportit, sest ma usun, et see käsitleb sooliste stereotüüpidega seotud probleeme õigesti. Viimaseid leidub senini paljudes Euroopa Liidu liikmesriikides.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin Britta Thomseni naisi ja teadust käsitleva raporti poolt, sest ma pean hädavajalikuks võimaldada mõlemale soole võrdne juurdepääs teaduskarjäärile. Sellised asjaolud nagu loodusteadustega seotud stereotüübid või raskused era- ja pereelu ühitamisel tööeluga toovad naisteadlaste ja -teadurite jaoks kaasa arvukalt takistusi ja raskusi, mis jätavad paljud naised teadusuuringutest kõrvale.

Naiste ja meeste ebavõrdne esindatus juhtivatel akadeemilistel ja teaduslikel ametikohtadel, nende palkade erinevus ning erinevad eraelu vajadused nõuavad meetmeid neile teaduses esinevatele stereotüüpidele vastuastumiseks, et meelitada naisi teaduskarjääri juurde ning kõrvaldada praegused ebavõrdsed tingimused.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me teame, et kõrghariduse omandajate seas on rohkem naisi kui mehi, aga teaduskarjääri valiku ajaks jääb naiste arv meeste omale endiselt alla. Kõrgharidust omandavate naiste arvu tohutu kasv ei ole kaasa toonud vastavat muutust naiste ja meeste arvu vahekorras konkreetsetel uurimisvaldkondadel või erialadel ning ei ole kaotanud soost tingitud palgaerinevusi.

Nagu raportöör märgib, on naisteadlased valitsus- ja kõrgharidussektoris endiselt vähemuses – mõlemas sektoris moodustavad naised ELis keskmiselt 35% töötajatest. Sellegipoolest on kõigis riikides neis kahes sektoris naisteadlaste osakaal suurem kui äriktoris, kus naisteadlasi on ELis keskmiselt 18%, aga riikide vahel on siin suuri erinevusi. Kõige vähem tegutseb naisi äriteaduste valdkonnas Saksamaal (11,8%), Austrias (10,4%) ja Hollandis (8,7%), samas kui Lätis, Bulgaarias ja Rumeenias on kõigis üle 40%. Teadlaste jaotumine põhiliste teadusvaldkondade kaupa näitab meeste ja naiste puhul erinevaid valikute mudeleid. Kõrgharidussektoris tegutsevatest meesteadlastest töötab 54% loodus- ja inseneriteaduste valdkonnas, samas kui naisteadlasi on neis valdkondades 37%.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Naiste parem juurdepääs teaduslikule tegevusele on, nagu raportöör ütleb, otsustava tähtsusega. Teiselt poolt on moodus, kuidas me selle tulemuseni igas riigis jõuame, erinev sõltuvalt vastava riigi kultuurist ja muudest eritunnustest. Probleem ilmneb ELi 27 erinevas liikmesriigis erineval kujul, seega peavad erinema ka lahendused. Pole võimalik üldistada naiste olukorda kõigis 27 liikmesriigis. Erakond Junilistan on veendunud, et praktikas tuleb tee võrdsuse saavutamiseni paika panna riiklikul tasandil.

Seetõttu otsustasime hääletada raporti vastu.

Genowefa Grabowska (PSE), kirjalikult. – (PL) Olles töötanud aastaid naisprofessorina ühes Poola ülikoolis, olen teadlik selle ülesande suurusest ning toetan seetõttu Britta Thomseni raportit. Raport läheneb soolisele diskrimineerimisele teadusmaailmas huvitava nurga alt, tuues välja sotsiaalsed, kultuurilised ja rahalised takistused, mille tõttu naised on jätkuvalt alaesindatud.

Meid on vähe nii riigisektoris kui ka kõrghariduses, vaid 35%, ning kõigest 18% erasektoris. Kuidas saaksime ehitada teadmistepõhist ühiskonda, arendada Euroopa teadust ja majandust, täita Lissaboni strateegia ülesandeid ning tulla vastu Euroopa ootustele 21. sajandi künnisel, kui me ei kaasa teadusesse naisi? Peame looma tingimused, mis võimaldaks naistel teadusmaailmas rohkem osaleda ning avaks nende ees ülikoolilaborite ukсед. Samuti peavad naised saama kandideerida kõrgeimatele akadeemilistele ametikohtadele. Teadusmaailmas sõltub ametikõrgendus akadeemilistest saavutustest ning naiste väljavaated saada määratud

dekaaniks on kolm korda väiksemad kui meestel. See on kahetsusväärne ning seda ei saa seletada ainult naiste suuremate kohustustega perekonna ees.

Euroopa kõrgharidusasutuste otsustusorganitesse kuulub vähe naisi ning seetõttu on raske viia neis asutustes sisse soolise võrdõiguslikkuse poliitikat. Meil piisab vaid viidata Euroopa Teadusnõukogu häbiväärsele näitele. Selle kahekümne kahest liikmest ainult viis on naised!

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult. (PL) Naiste osalus tööturul kasvab süstemaatiliselt kogu Euroopa Liidus. Erandiks pole ka Poola, kuigi Poolas jääb naiste osalus tööturul alla liidu keskmise. Samas tahaksin rõhutada, et võrreldes Lääne-Euroopa riikidega on Poolas rohkem naisi vastutavatel kohtadel.

Ma usun, et naiste ametialase tegevuse suurendamine on oluline küsimus. Selles kontekstis tuleb vaadelda naisteadlaste olukorda, sest see sarnaneb kõigi naiste olukorraga, kes peavad ühitama töökohustused pereeluga.

Sellegipoolest arvan, et kohustusliku pariteedi kehtestamine ei peaks olema meetod, millega suurendada naiste osalust tööturul. Töölevõtmise alased otsused tuleb langetada eelkõige sobiva hariduse omandanud naiste kutseoskuste ja pädevuste põhjal. Ettepanek suurendada töölevõtmise protsesside läbipaistvust, konkurentsi juhtivatele ametikohtadele ning anda välja teadusuuringute grantide tundub siiski asjakohane. Samas peaks nende muudatustega kaasnema ka tööturu reform.

Euroopa Liidu teadus vajab tuge. Teaduse ja tehnika kursusi tuleb esitleda mõlemast soost õppuritele köitvas vormis, arvestades teaduse tähtsust majandusarengu jaoks. Seetõttu peaksime õhutama noori inimesi asuma kõrgharidusteele neis valdkondades.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Ma hääletasin Britta Thomseni teaduses töötavaid naisi käsitleva raporti poolt, sest naised on teadusmaailmas endiselt alaeindatud. Raport toob välja olulised sammud, mis tooks lähemale meeste ja naiste tasakaalu akadeemilises sfääris.

Naiste akadeemilise karjääri edendamine peab mängima võtmerolli. Suurt tähtsust omistatakse sooliste stereotüüpide kõrvaldamisele. Praegune suundumus, kus teatud teadusharudele omistatakse mees- ja naissoo omadusi, kahjustab sugudevahelist õiglast tasakaalu.

Uute programmide ja töölevõtmise protsesside abil on võimalik tagada, et otsustava tähtsuse omandavad kandidaatide oskused ja väljaõpe, mitte nende sugu. Sama peab kehtima edutamisevõimaluste ja palgatasemete kohta. Mittesiduv sihteesmärk, et valimiskomisjonides oleks vähemalt 40% naisi ja vähemalt 40% mehi, on üks võimalus, kuidas vähendada sugude ebaproportsionaalset esindatust akadeemilistel ametikohtadel, kuid kandidaatide oskused ja väljaõpe peavad alati jääma esikohale.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin naiste olukorda teaduses käsitleva raporti poolt, kuna ma pean seda hädavajalikuks, et saavutada Lissaboni strateegia majanduskasvu ja tööhõive eesmäärke.

ELi uutes liikmesriikides on naisteadlaste osakaal ligikaudu 40%, samas kui läänepoolsetes riikides on see umbes 11%, kuid kahjuks töötab väga suur osa neist kõige madalamate teadus- ja arendustegevuse kuludega valdkondades.

Samuti tahaksin juhtida tähelepanu perekonna aspekti kaasamist käsitlevale lõikele, mis soovib võimalusi paindliku tööaja kasutamiseks ja lapsehoiuvõimaluste loomiseks, et ühitada pereelu ametialase karjääriga.

Ma usun, et selle raporti sätete kiire rakendamine aitaks oluliselt kaasa sellele, et aastaks 2010 töötaks naised 25% teaduse juhtivatest kohtadest. Ma õnnitlen Britta Thomseni tema raporti puhul.

Teresa Riera Madurell (PSE), kirjalikult. – (ES) Kuna ma ei saanud tervislikel põhjustel kohal viibida ja arutelul osaleda, tahan põhjendada oma toetust raportile. See on suurepärane ja laiahaardeline töö, mis käsitleb kõiki olulisemaid teemasid, mis on vajalikud naiste ja meeste tasakaalustatud esindatuse saavutamiseks teaduses ja tehnoloogias.

Samuti on see väga ajakohane raport, sest kui EL vajab oma eesmärkide täitmiseks aastaks 2010 lisaks 700 000 teadlast, on komisjonil ja liikmesriikidel õige aeg rakendada konkreetseid raportis nimetatud meetmeid selle ebakõla korrigeerimiseks.

Väljaõpe ja saavutused jagunevad meeste ja naiste vahel võrdselt. Tegelikult on praegu ülikoolides naisi rohkem kui mehi ja naised saavutavad ka paremaid tulemusi. Seda kõike kinnitavad objektiivsed andmed.

Lisaks peaks eriti just valitsused soosima rohkemate naiste kaasalöömist teaduse ja tehnoloogia valdkonnas, sest ainult poolte inimeste kasutamine pole arukas ega tõhus.

Mul on hea meel, et parlament on lõpuks algatanud selle küsimuse põhjaliku uurimise.

Lydia Schenardi (NI), kirjalikult. – (FR) Mõne karmi sõnaga öeldes moodustavad selle raporti sisu moonutatud tõed, ekslikud väited ja seksistlikud, peamiselt mehi häbimärgistavad märkused.

Meeste ja naiste võrdsust ning naiste paremat kaasamist ametialasesse karjääri ei saa käsitleda autoritaarsel ja rõhuval moel. See võib anda ainult negatiivseid ja väheviljakaid tulemusi.

Kindlasti on tõsi, et ametialase kaasamise viibimine, palgaerinevused ja karjääriprofiilide puudumine on probleemiks paljudele naistele, eriti teaduse valdkonnas.

Samas aitab neil ühiskonnas lõpuks edasi liikuda ikkagi ainult dialoog, pikaajaliste tüdrukuid teadust õppima suunavate mittepiiravate meetmete rakendamine ning naiste aktiivne toetamine nende karjääri jooksul.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. – (SV) Britta Thomseni raport märgib, et naisteadlased on ELis vähemuses. Nende rahaline ning karjääriline kindlustatus on väiksem ning üha rohkem karistavad neid nende kohustused perekonna ees. See on tõsine küsimus nii põhimõtteliselt kui ka selle praktiliste tagajärgede tõttu. Kaasaja majandused – ja demokraatiad – ei saa endale lubada negatiivset erikohtlemist akadeemiliselt väljapaistvate isikute suhtes. Seetõttu hääletasin raporti poolt.

Sellegipoolest tahan märkida, et mõningaid raporti osi ei pandud hääletusele ning mul on raske mõista selle põhjendatust. Lõikega 7 soovitakse, et vanust arvestataks pädevuse määramisel ühe tingimusena koos perekondliku olukorraga, kaasa arvatud teadlase ülalpeetavate isikute arv. Minu arvates on raske seda praktikas rakendada ning see võib soovitud eesmärgile isegi vastu töötada. Alati on oht soorolle lihtsustada ning käsitleda „naisteadlaste puhul valitsema kalduvaid omadusi” või luua absoluutseid standardeid teadlaste saavutuste mõõtmiseks.

Teisest küljest toetan ma kõigest südamest soovitusi viia sisse mittesiduv eesmärk, mille kohaselt oleks erinevates teaduskomisjonides kumbki sugupool esindatud vähemalt 40% liikmetega. Samuti nõustun kriitikaga, et EL seab võrdõiguslikkuse küsimuses mõnikord liiga väikesed eesmärgid. Naiste esindatuse poliitikat ei tohi alahinnata, kuigi seda ei tohi muuta ka religiooniks.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult. – (PL) Naised annavad teaduse arengusse suure panuse. Poola Nobeli füüsika- ja keemiapremia võitja Marie Skłodowska-Curie on üks hea näide. Selle kuulsa teadlase nimi on antud tänavatele, haiglatele ja ülikoolile.

Valides karjääri teaduses, kohtavad naised suuremaid raskusi kui mehed. See on osaliselt tingitud nende rollist laste sünnitamisel ja kasvatamisel. Seetõttu tuleb naisteadlasi toetada soodustingimustega emaduspuhkuse saamiseks ning spetsiaalsete grantidega lapsi kasvatavatele naistele, kes teevad samal ajal ka teaduslikku karjääri.

Erinevalt aga täna meie ees oleva resolutsiooni ettepaneku seisukohast ei ole soovitav kehtestada soolise võrdõiguslikkuse tagamiseks protsendinõudeid naiste esindatusele akadeemilises personalis või erinevates komisjonides. Otsused ametikohtade ja karjääride üle teaduses ei peaks põhinema sool. Selle asemel peaks need põhinema konkreetse isiku individuaalsel valikul, võimel ja teadmistel.

Anna Záborská (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Tahaksin tänada Britta Thomseni tema raporti eest, mis osutab naiste teatud liiki diskrimineerimisele teaduse valdkonnas. Kuigi üle 50% ELi üliõpilastest on naised, on nende käes ainult 15% kõrgematest teadusalastest akadeemilistest ametikohtadest.

Ülikooliõpingutele järgneb vaid harva tulemus, mis vastaks neisse investeeritud suurele aja- ja rahahulgale. Pärast aastatepikkuseid õpinguid ohverdavad naised sageli oma era- ja tööelu või peavad neid kuidagi ühitama. Ühiskonna huvides peaks olema teha suure intellektuaalse potentsiaaliga kodanikega koostööd ja neid toetada, et see potentsiaal kajastuks rahva kultuurilises, vaimses, ajaloolises ja teaduslikus pärandis. Eriti mõjutab naiste karjäärivõimalusi emadus, mis paradoksaalsel moel karistab neid sellega, et vähendab võimalust jõuda tippametikohtadele, ennast teostada ja saada õiglast tasu ning ei anna neile piisavat hüvitist tuleviku eest vastutavate laste sünnitamise ja üleskasvatamisega tehtud sotsiaalse investeeringu eest.

Ma arvan, et seda oleks võimalik lahendada noorte naiste õppimistingimuste reformimise, kaugõppe ja -töö ning elukestva õppe abil, samuti julgustades mehi toetama emasid, kes tahavad saada teadlaseks. Ka riik vastutab teaduslikus töös osalevate naiste toetamise eest: toetades neid õpingute ajal, aidates neid pere- ja

tööelu ühitamisel ning oma töö eest õiglase tasu saamisel, makstes neile otseseid sotsiaalseid hüvitisi ning aidates neid lastehoiuga võimalikult loomulikul moel.

- Rapport: Johannes Blokland (A6-0156/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Laevade lammutamine avaldab jätkuvalt suurt ühiskondliku ja ökoloogilist mõju nii selle tõttu, mil viisil seda tehakse, mis võib olla keskkonnale kahjulik, kui ka ehitatavate laevade arvu suurenemise tõttu aastate jooksul. See seletab uuenduste ja arenduse jätkuvat tähtsust liikmesriikide laevatööstuses, et laevu täiustada ja vähendada nende keskkonnakahjulikkust.

Aastast 2005 on Rahvusvaheline Mereorganisatsioon (IMO) teinud koostööd Rahvusvahelise Tööorganisatsiooniga (ILO) ja ÜRO Keskkonnaprogrammiga (UNEP), et koostada siduvaid rahvusvahelisi eeskirju laevade keskkonnasäästlikuks lammutamiseks. Praegu toimuvad läbirääkimised konventsiooni eelnõu üle, mis tuleks vastu võtta 2009. aastal, kuid jõustuks alles mõned aastad pärast seda.

Praeguse eelnõu kohaselt ei kehtiks konventsioon sõjalaevade ega teiste riigi omandisse kuuluvate laevade suhtes. Väljaspool IMO raamistikku ei ole veel kokkuleppele jõutud mingite põhistandardite osas, mis käsitleks laevade ümbertöötlemisettevõtteid, aruandluskohustusi (kaasa arvatud riikidevahelist teavitust) ja jõustamisvahendeid.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma tervitan Johannes Bloklandi raportit, mis käsitleb rohelist raamatut laevade lammutamise kohta. Laevade lammutamine on ohtlik tegevusala, mis on kulukas nii inimelu kui ka keskkonna mõttes. On lubamatu, et EL pigistab silma kinni selle ees, kui laevu eksporditakse lammutamiseks arengumaadesse. Need laevad on sisuliselt ohtlikud jäätmed ning on oluline, et EL tegutses sellise ekspordi tõkestamise nimel. Ma tervitan selle täiskogu toetust minu fraktsiooni muudatusettepanekutele, mis toovad välja tungiva vajaduse meetmete rakendamiseks selles valdkonnas.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Johannes Bloklandi raport, mis käsitleb rohelist raamatut laevade parema lammutamise kohta, püüab saavutada keskkonda ja ühiskonda säästvat laevade lammutamist. Raportiga tahetakse lahendada selles sektoris praegu esinevaid probleeme, eriti Bangladeshis ja Indias laevatehaste töötajate töökaitsemeetmeid. Seetõttu hääletasin raportit soovituste poolt.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Euroopa mure kolmandate riikide keskkonna- ja töötingimuste pärast väärib juba põhimõtteliselt meie poolehoidu. Viletsate tingimuste ekspord keskkonna, tööjõu või mõnes muus suhtes ei saa kunagi kuuluda meie nägemusse ülemaailmsest kaubandusest ja kaubavahetusest. Samas on oluline, et me ei kaitseks sellist absoluutset ja moodsat seisukohta teatud väärtuste suhtes, et meie keskendumine üksikasjadele hakkaks varjutama üldpilti.

Drastiliste meetmete vastuvõtmine selleks, et lõpetada sisuliselt sotsiaalset või keskkonnaval dumpingut tähendavad tegevused, mis samas võiks hävitada mõnes kolmandas riigis terve majandussektori ning tekitaks sellega veel suuremat häda äärmiselt vähekaitsitud elanikkonna osale, ei ole kooskõlas nende põhimõtetega, mida me kaitseme. Tõhusamaks ja soovitamaks lahenduseks on järk-järgulised reformid ja konkreetseks olukorras mõeldud arengut soodustavate standardite kehtestamine. Me ei saa lõpetada viletsust ja inimeste alandamist, kui me pakume alternatiiviks ainult viletsust ja inimeste alandamist.

- Rapport: Karl-Heinz Florenz (A6-0136/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin Saksa kolleegi Karl-Heinz Florenzi kliimamuutuste teaduslikke fakte käsitleva raportit poolt, mis kajastab parlamendi ajutise komisjoni vaateid.

Teaduslik konsensus kliimamuutuste päritolu ja põhjuste kohta on hästi sedastatud ja tunnustatud kogu maailmas. Teaduslikud tõendid kõikide mandrite ja enamiku ookeanide kohta annavad tunnistust, et tööstusriikide eelnevast perioodist pärinevast süsinikdioksiidideist põhjustatud piirkondlikud kliimamuutused on juba mõjutanud mitmeid looduslikke süsteeme. Samuti on teaduslikult tõestatud, et ülemaailmse soojenemise peamised põhjused on enamjaolt inimtekkelised.

Ma tervitan asjaolu, et raportis rõhutatakse vajadust kliimamuutuste tagajärgede edasise analüüsi ja teadustegevuse järele, et uurida mõju majanduslikule konkurentsivõimele, energiakulule ja Euroopa arengule, uurida maakasutuse rolli, metsi ja metsade maharaiumist, merekeskkonna rolli ja tööstuse kliimamuutustest põhjustatud väliskulude kalkultatsiooni, sama tuleb teha ka transpordisektoris, kaasa arvatud õhustranspordi saastekoguste mõju täpne määramine.

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Viimane valitsustevahelise kliimamuutuste konverents ja erinevad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) raames toimunud konverentsid on näidanud, et kliimamuutuste põhjus on inimeste toodetud kasvuhoonegaasid ja et maailma keskmise temperatuuri tõus tuleb hoida alla 2 °C industriaalühiskonna eelse tasemega võrreldes.

Seetõttu olen ma nõus kliimamuutuste ajutise komisjoni ja raportööriga, et vajame kiireloomulisemaid ja põhjalikke kliimamuutuste mõju uuringuid, mis jälgivad selliseid nähtusi nagu kõrbestumine, mandrijää sulamine, muutused merekeskkonnas, katastroofilised vahejuhtumid atmosfääris ja nii edasi. Euroopa Keskkonnaagentuuri viimastes raportites juhitakse tähelepanu vajadusele palju rohkem pingutada, et täita Kyoto ja muud heitgaaside vähendamise eesmärgid, mis püstitati Euroopa Ülemkogu 2007. aasta märtsi kohtumisel.

Teatistes „Ülemaailmse kliimamuutuse piiramine 2 Celsiuse kraadiga” esitatud energia- ja kliimapaketi kontekstis olen ma siiski veendunud, et on võimalik võtta edasisi meetmeid energiatõhususe parandamiseks, mis kiirendavad kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist. Siia hulka võiks kuuluda märgistamissüsteem, mis näitab tekitatud kasvuhoonegaasi heite kogust. Olen arvamusel, et üksikisikud, Euroopa kodanikud ja kolmandate riikide elanikud peaksid olema rohkem otseselt kaasatud teadlikkuse tõstmisesse ja võitlusesse kliimamuutuste vastu väikeste sammude abil energia säästmiseks.

Daniel Caspary (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Kliimamuutused on väga tõsine teema ja kujutavad endast rasket väljakutset inimkonnale. Siiski ei ole täiesti selge, millises ulatuses on need põhjustatud inimtegevusest. Hiljutisi teaduslikke avastusi ei saa kindlasti käsitleda tugevate ja kindlalt püsivate tõenditena, need on veel alalises muutumises ning mitte ainsad ja lõplikud. Lisaks viidatakse raportis mõnede väidetavate faktidele, mis tegelikult on valed.

Siiski ei saa mõistuspäraste, tõhusate, soodsa hinnaga ja sotsiaalselt vastuvõetavate meetmete arendamist rajada oletustele ja valedetele. Sellepärast hääletasin raporti vastu.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Me hääletasime täna kliimamuutuste teaduslikke fakte käsitleva vaheportaali poolt. Kliimamuutuste poliitilistele väljakutsetele vastamiseks vajame tugevat toetust ja sihikindlust, et saavutada võimalikult paremaid tulemusi. Selles kontekstis soovime rõhutada vaba uurimise tagamise tähtsust ning seda, et kriitika ja küsimuste esitamine on kogu teadustegevuse edenemise ja arengu eeltingimus. Nimetatud võimaluste piiramine ei ohusta ainult teadustegevust, vaid rikub ka iga isiku õigust väljendada oma seisukohti.

Kõige suurem saastaja on vaesus ja eesmärk leevendada kliimamuutusi ei vastandu kasvule ja ajakohastamisele. Vaeste riikide jõukaks muutumise, järelikult ka moodsamatesse ja puhtamatesse tehnoloogiatesse investeerimiseks ressurside ja võimaluste arendamise oluline tingimus on, et nad saaksid oma kaupu vabalt turustada. Sellest lähtudes on mis tahes süsinikdioksiidi või muude tariifide kehtestamine impordile sobimatu lahendus, mis võib hakata oma eesmärgile vastu töötama.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Mina hääletasin kliimamuutuste ajutise komisjoni raporti, mis käsitleb kliimamuutuste teaduslikke fakte (tulemused ja soovitusel otsuste tegemiseks), poolt, sest ma olen veendunud, et laialdane teaduslik konsensus kliimamuutuste inimtekkelise päritolu osas nõuab poliitiliste jõudude viivitamatut tegutsemist, erilise rõhuasetusega kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele ja tulevasele rahvusvahelisele kliimamuutusi käsitlevale kokkuleppele.

Kliimamuutuste kui nähtuse teadusliku mõistmise parandamine ja levitamine teadvustab inimestele elustiili muutmise vajadust ning teeb otsustusprotsessid vastutustundlikumaks, teadlikumaks ja tõhusamaks. Prioriteet peab olema kliimamuutuste majanduslike ja sotsiaalsete mõjude teadusliku uurimise julgustamine.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) See on järjekordne raport, mis algab küll mõne õige väitega praeguse olukorra kohta, kuid pakub vähe või ei paku ühtegi edasiliikumiseks vajalikku lahendust. Need ebamäärased ettepanekud ja õigustused jäävad soovitatud meetmete ja piirangute kontekstis arusaamatuks. See näib rohkem olevat suunatud uute ettevõtete loomise hõlbustamisele, mis uute tegevustega keskkonna ja energeetika valdkonnas lõikavad kliimamuutuste arvelt veelgi suuremat kasu.

Sellepärast tahan öelda, et oleks hea näidata samasugust jõupingutust ja järjepidevust ning muret ka muude ülemaailmsete probleemide suhtes, millest täiesti mööda vaadatakse või mis on jäetud pidevate hädade nimekirja: ravitavate haiguste kõrvaldamine, mullastiku- ja elupaikade kaitse, piiratud ressurside, eriti süsivesinike, ammendumine ja nii edasi.

Kokkuvõtteks, raportööri arvates on kliimamuutuste teaduslik alus paika pandud ja ta soovib jätkata Euroopa Parlamendi ajutise komisjoni tööd ning esitada selle mandaadi lõppemisel parlamendile raport, mis nõuetekohaselt sisaldab soovitusi tegevusteks või algatusteks ELi tulevase integreeritud kliimapolitiika kujundamisel. Me ootame selle tulevase raporti ära.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Maaailma eksperdid arutlesid kliimamuutuste ajutise komisjoni kohtumiste ajal kaua käesolevas raportis esitatud teaduslike faktide üle, seetõttu ei saa neid kergesti vaidlustada.

Tervitan nii Florenzi raportit kui ka valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandat hindamisaruannet kui kõige laiahaardelisemat uurimust kliimamuutuste kohta. Ma olen nõus, et on absoluutselt vajalik vältida ülemaailmse temperatuuri tõusu rohkem kui 2 °C, et ära hoida kõige hukatuslikumaid stsenaariume, eeldusel, et peetakse kinni ELi ambitsioonikatest eesmärkidest vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid.

Kuna see on praegu kõige usaldusväärsem olemasolev andmekogum, mis hävitab eos teatavate äärmuslaste kinnismõtted, mis jätkuvalt seavad kahtluse alla inimtegevuse kliimamuutuste peamise põhjusena, siis on Florenzi raport selge sõnum, et Euroopa Parlament jääb võitluses kliimamuutuste vastu kindlale ja ambitsioonikale seisukohale. Seetõttu pälvis raport minu toetuse.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) 1960. aastatel, kui Prantsusmaa parlament leppis kokku planeerimise hüvedes, võttes siis aluseks parlamendi otsused, hääletati igal aastal majanduskasvu määra üle, kuna selgus, et tegelik kasv oli paar aastat järjest täpselt vastavuses hääletuse tulemusega. Karl-Heinz Florenzi raportit lugedes tekkis sama mulje, et parlamendil on kavas hääletada maailma õhutemperatuuri üle.

Lubage mul selgitada: ma ei kritiseeri inimkonna vajadust kaitsta keskkonda, säilitada mõõtmatu looduslik mitmekesisus või majanduslikus mõttes leida paremaid võimalusi loodusvarade kasutamiseks, et neid säästa. See on rituaalne ohver uuele kliimausule ja selle uutele gurudele, erapoolikult meeletatud teadlastele, kes saavad needusi neile, kelle töö vastustab nende puutumatud järeldused.

Inimese häbimärgistamine kurjuse kehastusena on süstemaatiline, eriti läänelikus ja euroopalikus variandis. See on seadustatud patukahetsus. See on Euroopa tööstuslik ja majanduslik enesetapp, mis tuuakse niinimetatud ülemaailmse soojenemise altarile, ning millest ei ole maailma keskkonnale midagi kasu, küll aga põhjustab kõige halvemaid inimlikke ja sotsiaalseid tagajärgi Euroopa inimestele. Seepärast hääletasin raporti vastu.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma hääletasin Florenzi kliimamuutusi käsitleva raporti poolt ja arvan, et parlament teeb õigesti, kui võtab kõnealust teemat nii tõsiselt. Jõupingutused võitluses kliimamuutuste vastu nõuavad tegutsemist kõigil tasanditel, nii ELi institutsioonid kui ka Euroopa rahvad peavad kõik tegema koostööd, et liikuda vähe süsinikdioksiidiheidet tekitava majanduse suunas.

Hääletus raporti üle toimub samal päeval tähtsa energiaalase konverentsiga Aberdeenis. Šoti valitsus on teavitanud Šotimaa kavatsusest saada Euroopa roheline energia pealinnaks. Nimetatud valitsus toetab täielikult ELi taastuvate energiaallikate eesmärke ning on võtnud ülesandeks luua tuumaenergiavaba Šotimaa, kus aastaks 2020 kaetakse energiavajadus 50% ulatuses taastuvatest energiaallikatest. Ma loodan, et võitluses kliimamuutuste vastu võtavad teised Euroopa rahvad Šotimaast head eeskjuu.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Teaduslikud faktid tõestavad praeguse ülemaailmse soojenemise inimtekkelist päritolu ja Florenzi raportis korratakse need tulemused üle. ELi tasemel on vaja viivitamata asuda tegutsema, et võidelda kliimamuutuste vastu ja piirata maailma keskmise temperatuuri tõusu kuni 2 °C industriaalühiskonna eelse tasemega võrreldes. Erinevalt mõnest konservatiivide erakonna liikmest, tunnustan ma täielikult raportis esitatud fakte ja ma andsin poolthääle Florenzi raportile kliimamuutuste teaduslike faktide kohta: tulemused ja soovitusel otsuste tegemiseks.

Andreas Mølzer (NI), kirjalikult. – (DE) Meie siin Euroopas investeerime iga hinna eest uusimasse keskkonnasõbralikku tehnoloogiasse ja taastuvatesse energiaallikatesse, samal ajal kui Hiinas alustab igal nädalal tööd uus kivisõejuuajaam, meie parimad jõupingutused on vaid piisk ookeanis.

Me oleme naeruväärses olukorras, kus riigid, kes kiirendavad kliimamuutusi ohjeldamatu industrialiseerimise ja loodusvarade ülemäärase eksploateerimisega ja kes ei ole valmis piiranguid kehtestama, eeldavad, et lääs, eriti Euroopa, tõttab neile appi, kui neid tabavad loodusõnnetused. Meilt eeldatakse keskkonna kaitsmist, sageli meie tööstuse ja impordi kahjustamise hinnaga, ja siis veel saastajatele humanitaarabi andmist loodusõnnetuse korral.

Kui keegi ei ole rahul ülemaailmse olukorraga, kus lootus paranemisele on alati illusioon, peame järsult tugevdama survet neile kuuete riigile, kes vastutavad peaaegu 50% maailma kasvuhoonegaaside heitkoguse eest.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Kliimamuutuste ajutise komisjoni vaheraportis ei leidu ühtegi uut ideed, mõtet või soovitusi, mis oleks keskkonnakaitse mõttes Euroopa rahvastele kasulik. Raport jäädvustab ELi hästi tuntud rahvaenuliku poliitika, mis annab „roheline” vabanduse kapitali liigsele akumulatsioonile. See veenab iseennast, korrates valitsustevahelise kliimamuutuste rühma avastusi.

Raportis peetakse ELi strateegiliseks eesmärgiks hoida ülemaailmne soojenemine 2 °C piires, samal ajal tunnistades, et „soojenemine sellises ulatuses mõjutaks juba tugevalt ühiskonda ja üksikisikute eluviisi”. Raportis ei räägita sõnagi loodusvarasid eeldatavalt ülemäära ekspluateerinud kapitalistide vastutusest. Selle asemel et nõuda meetmeid vähemalt monopolide vastutuse suurendamiseks, võetakse raportis omaks rahvusvaheline propaganda, et meie kõik oleme süüdi kliimatingimuste halvenemises, ja rõhutatakse, et „inimeste eluviisi muutmine on vajalik”.

Kyoto, Bali ja muud kokkulepped on osutunud ebatõhusateks: nende esmane eesmärk ei ole keskkonnakaitse, vaid kapitali ja selle kasumite kaitsmine. Need muudavad keskkonna turukaubaks ja arendavad välja uue kasumliku majandusharu – roheline majanduse. Keskkonnaprobleemidele ei paku lahendust rahvusvahelised kontsernid ja monopolid, kes kannavad vastutust praeguse olukorra eest, vaid inimesed, kes peavad tagajärgede all kannatama.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), kirjalikult. – (PL) Ajalugu õpetab meile, et uued teaduslikud avastused võivad tõestada, et varem laialdaselt uskumist leidnud teooriatel on puudulik faktiline alus. Ma arvan, et kliimamuutustega seotud teadus, mis kinnitab ülemaailmset soojenemist, ei ole veel piisavalt tõestanud head põhjendatust. Kindlasti ei ole see põhjendatud sellisel määral, mis lubaks meil puhta südametunnistusega välja töötada õigusakte, mille tagajärjel Euroopa Liidu liikmesriikidele sunnitakse peale eriomane käitumine.

Me näeme maailma atmosfääri keskmise temperatuuri tõusu. Siiski ei ole veel selgunud vastus küsimusele, millises ulatuses on see põhjustatud inimtegevusest.

Nimetatud küsimuses on teadusringkondades erinevad arvamused. Mõned teadlased usuvad, et põhilised kliimamuutused on looduslik tsükliline nähtus, mis on maailma mõjutanud miljonite aastate vältel. Nad kinnitavad, et teadlased, kes edastavad hoiatusi inimeste mõjust kliimamuutustele, teevad seda eesmärgiga hankida raha uurimistegevuse jaoks ja levitada elanikkonna seas ärevust.

Teised teadlased väidavad, et inimeste võime prognoosida pikaajalisi kliimamuutusi on väga piiratud. Nad kinnitavad, et valitsustevaheline kliimamuutuste rühm juhindub pigem poliitikast kui teadusest. Lisaks on kahtlane väide, et enamik teadlasi toetab vaatepunkti kliimamuutuste inimtekkelise päritolu kohta.

Eespool nimetatud vastuargumendid on hõlpsasti kättesaadavad. Samuti on need ümberlükkamatud ning tekitavad kahtluse ja küsimuse: kas sidusa poliitika saab rajada lobirühmade esitatud ebakindlate teaduslikele väidetele?

Lydie Polfer (ALDE), kirjalikult. – (FR) Mina pooldan Florenzi kliimamuutuste ajutise komisjoni nimel esitatud raportit, sest selles analüüsitakse kliimamuutuste näitajaid ja mõjusid, niivõrd kui see põhineb teaduslikel tõenditel.

Nii peaks meid mõtlema panema väide, et kui erakordselt ambitsioonikaid meetmeid ei võeta, moodustavad prognoositavate kliimamuutustega kaasnevad iga-aastased kulutused 2050. aastal 5–20% SKTst.

Isegi kui kõik liikmesriigid on praegu teinud edusamme, peavad meie jõupingutused heite vähendamiseks olema veel ambitsioonikamad.

Me peame valvsalt jälgima biokütuste edendamise seotud võimalikke kahjulikke mõjusid maailma toiduarudele ja metsade raadamisele.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Teaduslikud arutelud ei saa hõlmata arutlusi uskumuste üle ja kahtlusi enamuse arvamuse õigsuse osas ei saa tõlgendada negativismi või poliitilise valikuna. Veel enam, hiljutised vahejuhtumid, nagu arutelu biokütuse tootmise intensiivse suurendamisega kaasnenud soovimatute ja ootamatute mõjude üle, avaldavad selgelt, et pidev kahtlemine on ainus teaduslik tõsiasi, mille me peame kõhklemata omaks võtma.

Teisest küljest, teaduslike faktide pakutavaid võimalusi vaagides on selgelt tegemist poliitilise valikuga. Kuigi ma ei pea ennast teaduse valdkonnas asjatundjaks, et avaldada arvamust esimese küsimuse suhtes, pean ma oma kohustuseks teha seda teise küsimuse suhtes. Ma olen väitnud ja rõhutan, et seisest silmitsi meie globaliseerumise positiivsest mõjust tuleneva suure rahvaarvu eeldatava suureneva tarbimisega, eriti energia tarbimisega, peame leidma teaduslikud vastused ja tehnoloogilised lahendused. Muutused nii üksikisiku kui ka kollektiivses käitumises on kindlasti teretunud.

Thomas Ulmer (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Ma hääletasin lõpphääletusel raporti vastu, sest ma suhtun tõsiselt võitlusse kliimamuutuste vastu ja ei saa nõustuda dogmaatilise ja apokalüptilise sõnastusega, mis külvab hirmu Euroopa inimeste seas. Raportis esitatakse 60–70% tõenäosust omavaid teaduslikke avastusi tõestatud faktidena.

Kui ma oleksin Johannese ilmutusraamatu üks neljast ratsanikust, siis eelistaksin pigem valget hobust tuhkrule. Kliimamuutused on tundlik teema, mida ei saa taandada loosungitele.

- Rapport: Ria Oomen-Ruijten (A6-0168/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma jätsin oma Hollandi kolleegi Ria Oomen-Ruijteni omaalgatusliku raporti üle, mis käsitleb Türgi 2007. aasta eduaruannet eesmärgiga ühineda ELiga, hääletamata, kuigi sarnaselt meie väliskomisjoniga ma tervitan peaminister Erdoğanit võetud kohustust muuta 2008. aasta reformide aastaks ning muuta Türgi kaasaegseks ja õitsvaks demokraatiaks, mis põhineb ilmaliku riigi ja pluralistliku ühiskonna ideedel.

Samas oleks meil hea meenutada Türgi võetud kohustusi tagada heanaaberlikud suhted Kreeka ja Bulgaariaga ning vajadust tagada kõikehõlmav ELi põhimõtetele rajanev lahendus Küprose küsimusele.

Lisaks ei reageeri Türgi üleskutsetele lõpetada majandusblokaad Armeenia suhtes ning alustada lepitusprotsessi, lubades minevikusündmuste ausat ja avatud arutelu. Need läbirääkimised on ELi ja Türgi jaoks olulised, sest Türgi peab üle võtma ühenduse õigustiku. Mingil juhul aga ei tohi läbirääkimised ette ära otsustada lõplikku poliitilist otsust Türgi ühinemise kohta ELiga.

Colm Burke, Jim Higgins, Mairead McGuinness ja Gay Mitchell (PPE-DE), kirjalikult. – Fraktsiooni EPP-ED Fine Gaeli delegatsioon hääletas üldiselt Ria Oomen-Ruijteni Türgi 2007. aasta eduaruannet käsitleva raporti poolt. Me toetame Türgis toimuvaid reforme demokraatia, head valitsemistava ja õiguskorra rajamiseks. Need sammud on positiivsed nii Türgi kui ka ELi jaoks ning me toetame Türgi reformipüüdlusi.

Samas hääletasime meie, allakirjutanud, raporti lõiget 16 käsitleva muudatusettepaneku 14 vastu, mis sisaldas sõnu „soolised ja reproduktiivtervisega seotud õigused”. Me hääletasime muudatusettepaneku selle osa vastu põhjustel, mis on esitatud meie ühisavalduses parlamendile 13. märtsi 2008. aasta täiskogu istungjärgul.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Ma hääletasin Ria Oomen-Ruijteni Türgi 2007. aasta eduaruannet (ELi liikmeks saamise eesmärgil) käsitleva raporti poolt. Ma usun, et Türgi peaks olema suuteline liiduga ühinema. Praegu on raskusi selliste küsimustega nagu ametiühingute õigused ja inimõigused, samuti vähemuste, näiteks kurdide ja kristlaste õigused. Samas toimub edasiminekuks, kuigi aeglane, ja seda tuleks tunnustada.

Ma toetasin Armeenia genotsiidi käsitlevaid muudatusettepanekuid. Ma tean, et sellest on palju aega möödas, kuid rahvas peab oma ajaloo leppima ja seni ei ole Türgi suutnud tunnustada seda verist plekki oma minevikus. See ei pruugi olla lõplikuks takistuseks ELiga ühinemisel, kuid me ei saa seda ka liigagi mugavalt Türgi vaiba alla peita.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Ria Oomen-Ruijteni märkused tema Türgi 2007. aasta ühinemisperspektiivi eduaruannet käsitlevas raportis näitavad, otsekui oleks selleks vaja täiendavaid tõendeid, et Türgi ei ole oma tsivilisatsiooni, mõtteviisi, traditsioonide – mis iseenesest on mõistagi igati auväärseid – poolest euroopalik riik. Sealtsamast tuleb otsida ka põhjusi, miks ühinemisläbirääkimistel on tekkinud selliseid tohutuid raskusi.

1. juulil algav Prantsusmaa eesistumisperiood võib anda võimaluse tõstatada kogu asjas peituv sisuline ebamäärasus: fiktsioon Türgi euroopalikust kutsumusest vastavalt 1963. aasta lepingule. Hüljates oma valijatele antud lubadusi, ütleb Nicolas Sarkozy nüüd, et tahab läbirääkimisi jätkata ning lausa käivitada uusi läbirääkimisi otseselt ühinemisega mitteseotud valdkondades, kasutades nii demagoogilist kui ka silmakirjalikku lähenemisviisi, mis ei lahenda mingeid probleeme. Kes usuks, et need arutelud käsitlevad ainult poolenisti ühinemist?

Ma kardan, et ainus põhjus, miks säilitati Prantsusmaa põhiseaduse kohustuslik nõue küsida rahva arvamust kõigi uute riikide Euroopaga ühinemise korral, on lükata vastutus mitte Türgi enda, vaid ainult selle valitsuse 45 aastat kestnud poliitilise ja diplomaatilise argpüksluse eest kodanikele ja ainult kodanikele.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Vaatamata teatud vasturääkivustele, on fakt, et Türgi on ELi ambitsioonide jaoks strateegiliselt oluline, eriti arvestades praegust süvenevat kapitalistliku süsteemi kriisi.

Selle lõplik staatus – ELi või tulevase Vahemere Liidu täisliige – pole veel kindel, kuid kindel tundub see, et EL püüab leida lahendusi, mis teeniks kõige paremini tuumikriikide, eriti Saksamaa suurte majandus- ja finantskontsernide huve.

Türgi on tohutu turg, mis pakub kõikvõimalikke ahvatlusi. See on tohutu riik, kus on palju odavat tööjõudu ja hulgaliselt tarbijaid, aga kus samas ei lubata tähistada 1. maid, nagu me hiljuti nägime sellest, kuidas Türgi julgeolekujõud surusid brutaalselt maha ametiühinguliikmeid ja meelevaldajaid. See on tohutu territoorium, mis hõivab olulise geograafilise koha Euroopa, Aasia ja Lähis-Ida vahel ning mängib kesksel rollil vaidlustes Kesk-Aasia energiaressursside omamise ja kättesaadavuse üle (näiteks Nabucco projekt), samuti on sellel võtmeroll Ameerika Ühendriikide, NATO ja ELi vahelises partnerluses.

Lisaks on Türgi riik, mille ametivõimud okupeerivad sõjaliselt ja õigusvastaselt osa ELi liikmesriigi Küprose territooriumist.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), kirjalikult. – (CS) Kuigi ettepanek Euroopa Parlamendi otsuse vastuvõtmiseks tsiteerib mitmeid dokumente, on puudu põhiline teave. See riik on olnud meie kandidaatriik alates 1963. aastast. Kogu aeg on räägitud läbirääkimiste avamise tingimustest. 1993. aastal kehtestatud nn Kopenhaageni kriteeriume ei ole võimalik teksti sissejuhatavast osast leida.

Kui me surume hambat Euroopa Komisjoni Türgi 2007. aasta eduaruandesse, saame teada, et, vaatamata mõningatele edusammudele, ei ole rahvusvahemuste kohta vastu võetud õigusakte piisavalt rakendatud. Tõsiasi, et umbes 10% Türgi töövõimelisest elanikkonnast töötab ELi riikides, näitab Türgi ja ELi pikaajaliste suhete sügavust. Meid üllatab aga majanduse valdkonna eeskirjade rakendamise seis, mis seni on üsnagi vaieldav. Kuigi need eeskirjad on vormiliselt Türgi õigusaktidesse üle võetud, näeme üksikjuhtumitega tegelemisel sageli väga mitteeuroopalikku lähenemisviisi.

Võime öelda, et kuigi Türgi on saavutanud märkimisväärset edu, ei ole paljudes valdkondades vähenenud erinevused Türgi ja suurema osa ELi riikide (kaasa arvatud Balkani riikide) vahel. Sõjaväe mõju riigi poliitilise süsteemi üle ja sunnismi võimas staatus on kõige selgemad Türgi ühiskonna tunnused, mis eristavad seda ELi riikidest. Raport kujutab ühiskonna praegust olukorda üsna täpselt. Kuigi resolutsiooni lõige 12 ei ole tasakaalustatud, ei hääleta fraktsioon GUE/NGL selle vastu.

Carl Lang (NI), kirjalikult. – (FR) Ria Oomen-Ruijteni raport näitab Brüsseli Euroopa juhtide autistlikku poolt selles, kuidas nad keelduvad tõendeid tunnistamast: Türgi on Aasia riik.

See suutmatus näha paneb neid eitama Türgi ühinemise ettenähtavaid tagajärgi. Kui aastal 2020 on Türgi elanikkond 100 miljonit, oleks see ELi kõige suurema rahvaarvuga riik ning oleks seega Euroopa institutsioonides väga tugevalt esindatud riik. See tähendab, et parlamendis ei pruugi domineerida fraktsioon PPE-DE või sotsiaaldemokraatide fraktsioon, vaid Öigluse ja Arengu Partei islamistid. Türgi muutuks ka kõige enam abi saavaks riigiks. Türgi piirkonnad neelaksid valdava enamuse struktuurifondide vahenditest ning selle kümme miljonit põllumajandustootjat hävitaks ühise põllumajanduspoliitika.

See tegelikkuse eitamine paneb meie valitsusi ühtlasi eirama Euroopa rahvaste tahet. Seega, olles surunud Prantsusmaale peale 2005. aastal tagasi lükatud Euroopa põhiseaduse lepingu, valmistub Nicolas Sarkozy nüüd tühistama põhiseaduse artikli 88 lõiget 5, mis kohustab korraldama rahvahääletuse uute ELi liikmete vastuvõtmiseks.

Kui Brüsselil õnnestuks Türgi ühinemine läbi suruda, peaksime soovitama, et meie riigid loobuksid taolisest ühendusest, mis oleks Euroopa veel ainult nime poolest, ning ehitaksid üles teise Euroopa, euroopaliku Euroopa: rahvaste Euroopa.

Astrid Lulling (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Ma hääletasin Türgi 2007. aasta eduaruannet ELiga ühinemise perspektiivis käsitleva raporti poolt.

Samas pean väljendama oma jahmatust, kui ma Saksa ajalehest Die Welt lugesin, et ennast mõõduka islamiriigina kujutav Türgi on kehtestanud seaduse, mis keelustab klaasides veini ostmise ja avaliku serveerimise.

Vein on Euroopa kultuurivara, mida toodab seaduslikult suurem osa ELi liikmesriike ning mida tohib müüa ja tarbida kõigis liikmesriikides.

Selline seadus ei ole kooskõlas ELi täisliikme staatusega. Kõik seaduslikult toodetud tooted – ja see hõlmab ka veini – on kaubad, mille vaba liikumine siseturul peab olema tagatud. Taoline keeld rikub ka ELi diskrimineerimisvastaseid eeskirju. Riik, kes piirab seaduslikult toodetud kaupade vaba liikumist teistest liikmesriikidest, ei saa olla ELi täisliige.

Peaminister Erdoğan lubas, et 2008. aasta kujuneb reformide aastaks, millega Türgi muudetakse ilmaliku riigi ja pluralistliku ühiskonna ideedel põhinevaks kaasaegseks demokraatiaks.

Arvestades Türgis kehtestatud keeldu klaasides veini müügile ja tarbimisele, pean küsima, kas see lubadus ei ole ainult tühjad sõnad.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Ria Oomen-Ruijten raport Türgi 2007. aasta eduaruande kohta on põhjalik ja julgustav analüüs riigi liikumisest ühinemise suunas. Näib, et Türgi on teinud edusamme sellistes valdkondades nagu sõnavabadus ja kohtusüsteemi reform. Samuti tuleb tervitada valitsuse ettepanekuid riigis täielikku demokraatlikku vabadust tõkestava karistusseadustiku artikli 301 muutmiseks. Loomulikult on vaja täiendavaid jõupingutusi valdkondades, mis hõlmavad riigi vähemusi ning praegune konstitutsioonikohtus arutlusel olev kohtuasi tekitab muret. Ma toetan raporti soovitusi ning hääletasin selle poolt.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Ma tervitan oma kolleegi Ria Oomen-Ruijteni Türgi 2007. aasta eduaruannet käsitlevat raportit, mis õhutab Türgi valitsust täitma oma lubadusi reformide jätkamise ja riigi kaasajastamise kohta. Samuti tahan väljendada oma ammust seisukohta, mida jagab ka valdav osa eurooplastest, et EL ei peaks pakkuma Türgile väljavaadet täisliikmelisusele. Geograafiliselt, kultuuriliselt ja vaimselt jääb Türgi väljapoole Euroopa identiteedi mõistet. Lisaks sellele ei ole liidu eelarve praegu ega tulevikus suuteline taluma seda koormust, mis kaasneks Türgi täisliikmelisusega. Sellegipoolest toetan nägemust ELi ja Türgi vahelisest tihedast koostööst, nn strateegilisest partnerlusest. Samuti näen raporti olulisust selles kontekstis.

Ma tervitan asjaolu, et Türgi on saavutanud 2007. aastal mitmes valdkonnas teatavat edu. Sellele vaatamata kestab masendav olukord edasi inimõiguste valdkonnas. Seoses selle raportiga peaksime rohkem nõudma rahvusvähemuste (nimelt kurdi vähemuse) olukorra parandamist ning täieliku sõna- ja usuvabaduse kehtestamist. Samuti toetan üleskutset karistusseadustiku artikli 301 tühistamiseks ning kreeka õigeusu Halki seminari koheseks taasavamiseks. Samuti peame nõudma Türgilt oma minevikule vaatamist ning Armeenia genotsiidi fakti ning Küprosel toimuva sõjalise sekkumise õigusvastasuse tunnistamist.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Ikka ja jälle näitab Türgi, et ei ole valmis saama ELi liikmeks, rõhudes oma vähemusi, korraldades õhurünnakuid naaberriigi vastu ning kõige viimase asjana pannes veto Efesose arheoloogiliste väljakaevamiste Austria rühma juhataja määramisele väidetavalt tema perekonnaliikme väljendatud türgivastaste märkuste tõttu. Türgi ja türkluse solvamist keelustava karistusseadustiku artikli kosmeetiline muutmine juhib Brüsseli tähelepanu kõrvale sellelt, kuidas meelevaldajate vastu kasutatakse brutaalset jõudu ning kuidas Põhja-Iraagis pannakse toime sõjalise agressiooni akte.

Arvestades, et Türgi ei ole valmis ELi liikmeks saama, on ainus võimalus ühinemisläbirääkimiste kohene lõpetamine; alternatiivina võib pidada kõnelusi eelispartnerluse üle.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Iga raport Türgi kohta väljendab ELi imperialistlikke konkurentsivõimulisi plaane selle riigi suhtes. See konkreetne raport on otsustanud Türgi valitsust toetada, rõhutades liigselt Türgi edusamme mitmetes valdkondades, mis on vastuolus tegelikkusega. Nagu ikka, ülistab raport demokraatlikke õigusi, vaatamata Türgi valitsuse hästi teada olevale autokraatlikule rõhumispoliitikale, mida hiljuti tõestas 1. mai meelevalduste jöhker mahasurumine. Raport sallib Türgi kurdivastast poliitikat.

Raport toetab kaudselt Türgi rünnakuid Iraagi territooriumil. See mõistab küll hukka Kurdistani Töölispartei ja teiste terroristlike rühmituste poolt toime pandava vägivalda, kuid samas üksnes soovib Türgi armeel mitte korraldada ebaproportsionaalseid sõjalisi operatsioone.

Raport ilustab Türgi jätkuvat Küprose okupeerimist ning väldib kategoorilist nõudmist Türgi sõjajõudude tingimusteta väljaviimise kohta.

Raport tervitab Türgi aktiivset osalust ELi ja NATO imperialistlikel missioonidel ja sekkumistes. Arvestades Türgi asendit imperialistlikus süsteemis ning selle konkurentsivõimet laiemal areenil, tahab EL kasutada ühinemisprotsessi enda huvides, et saada kontrolli laiemal areenil asuvate energiavarude ja geostrateegiliste ressursside üle.

Neil põhjustel hääletame selle raporti vastu.

Lydie Polfer (ALDE), kirjalikult. – (FR) Ria Oomen-Ruijteni raport on äärmiselt tasakaalustatud: see tervitab Türgi ametivõimude õigusloomega seotud algatusi reformiprotsessi jätkamiseks, kuid nõuab ühtlasi Türgilt reformide tempo kiirendamist, et tagada õigusriigi põhimõtete järgimine.

Samuti tuleb käsitleda kurdi küsimust, ka selle kultuurilisi ja majanduslikke aspekte.

Sarnaselt tuleb uue põhiseaduse eelnõus kindlaks määrata naiste võrdsete võimaluste küsimus.

Samuti palutakse Türgi valitsusel austada ilmalikus demokraatlikus riigis pluralismi ja religioonide mitmekesisust.

Läbirääkimised võivad jätkuda ainult Euroopa Liidu põhimõtete ja väärtuste täieliku järgimise korral.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Viimastel aastatel erinevates ühiskonnavaldkondades, majanduses ja poliitikas tehtud edusammud on heaks põhjuseks märkida, kuidas soov ühineda Euroopa Liiduga võib edukalt kaasa tuua suured reformid riikides, kus see võimalus on olemas. Kuna Türgi puhul see nii on ja need läbirääkimised on jäänud alati avatuks, pole enam vaja rõhutada vajadust selle võimaluse täieliku ärakasutamise järele, et soodustada Türgis kõige laialdasemaid ja vajalikumaid reforme, olenemata läbirääkimiste tulemusest.

Arvestades selles raportis antud tunnustusega – ja ka ELi kõrgemate ametnike, eriti komisjoni presidendi avaldustega –, ei saa me siiski mitte tunda muret kohtumenetluse pärast Õigluse ja Arengu Partei vastu. Kuigi asjaolu, et sõjalist sekkumist pole toimunud, on eelistatav, on sellegipoolest kahju, et kohtute kaudu on püütud saavutada seda, mida valimiskastide juures ei suudetud. Teisest küljest on murettekitavad ka presidendi kahtlused Õigluse ja Arengu Partei tegelike kavatsuste suhtes. Usuvabaduse kaitsmine sellisena, nagu me seda Euroopa Liidus mõistame, väärib meie nõusolekut. Ühe religioosse seisukoha laialdane pealesurumine kogu ühiskonnale oleks lubamatu.

Toomas Savi (ALDE), kirjalikult. – Olles seda raportit toetanud, lubage mul teile meenutada, et minu esimene sõnavõtt siin täiskogul 13. detsembril 2004. aastal käsitles Türgi liikumist ühinemise suunas, avaldades soovi, et veel enne liikmekssaamise kaalumist peaks Türgi kõigepealt tunnustama seaduslikku Küprose kreeka valitsust, tunnustama 1915. aasta Armeenia genotsiidi ning parandama maailma suurima oma riiki mitte omava rahva, kurdide olukorda.

Nelja aastaga ei ole ühtegi neist probleemidest lahendatud. Türgi suhetes Küprosega pole toimunud mingit märkimisväärset edasiminekut, samuti pole märke soovist mineviku kuritegusid tunnustada. Selle asemel viib Türgi sõjavägi Türgi parlamendi loal läbi genotsiidi kurdide vastu. Euroopa Liit peab võtma Türgi suhtes rangema seisukoha ning peatama läbirääkimised kuni eespool nimetatud küsimuste lahendamiseni.

Jacques Toubon (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Hääletades Türgi olukorda käsitleva väliskomisjoni raporti vastu, soovib Prantsusmaa Rahvaliidumise Liidu delegatsioon väita, et komisjon, liikmesriikide valitsused ja Euroopa Parlament eksivad, kui nad hellitavad jätkuvalt Türgi ühinemise illusiooni.

Rahvaliidumise Liit ei ole vastu Ria Oomen-Ruijteni raportile, mis on suurepärase töö, vaid keeldumisele arvestada Türgi ja selle poliitika reaalsust, mis on vastuolus meie Euroopa integratsiooni projektiga.

Dominique Vlasto (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin selle raporti ja välja pakutud otsuse vastu, et väljendada veel kord oma vastuseisu Türgi ELiga ühinemise põhimõttele. Euroopa Komisjon, liikmesriikide valitsused ja Euroopa Parlament eksivad, kui nad hellitavad jätkuvalt seda illusiooni, millega tüsatakse nii Türgi kui ka Euroopa kodanikke. Ma keeldun sidumast end poliitilise seisukohaga, mis ei arvesta üldse Türgi ja selle poliitika reaalsusega, mis on vastuolus meie Euroopa integratsiooni projektiga.

Kui Euroopa on ühiste väärtuste ruum, ei saa me sulgeda silmi Türgi ametivõimude häirivate suundumuste ees seoses õigusriigi, sõna- ja mõttevabaduse või vähemuste õiguste austamise põhimõtetega. Leebe suhtumine Türgi ametivõimude kohustustesse on strateegiline viga, mis kallutab nad kõrvale edasilükkumiselt, mida

pole vaja mitte ELiga ühinemiseks, vaid selleks, et Türgi rahval oleks võimalus kasutada oma põhiõigusi ning saada kasu Türgi sotsiaalsest ja majandusarengust.

Eelispartnerlus Türgiga aitab neid eesmäärke saavutada nii, et mõlemad pooled saavad jääda ausaks.

8. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 13.50 ja see jätkus kell 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS

Asepresident

9. Eelmise istungi protokollu kinnitamine (vt protokoll)

10. Traagiline olukord Birmas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused traagilise olukorra kohta Birmas.

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Me oleme endiselt vapustatud inimlikest kannatustest, mida tsüklon Nagris põhjustas Birma ehk Myanmaris vaesele ja rõhutatud elanikkonnale.

Me avaldasime Euroopa Liidu sügavaimat kaastunnet mitmetes katastroofi järel tehtud avaldustes. Lisaks lubas Euroopa Liit kohe kiireid abivahendeid humanitaarvajaduste jaoks. Liidu lubatud summa on üle 60 miljoni euro. Samal ajal tuleb rõhutada, et lubatud summa lisandub juba senisele Euroopa Liidu abile, mis pole samuti väike summa.

Sellele vaatamata on põhiprobleemiks jätkuvalt juurdepääs kannatada saanud piirkondadele ja abi kiire jaotamine. Möödunud teisipäeval kutsus eesistujariik koos volinik Louis Micheliga kokku Euroopa Liidu Nõukogu erakorralise istungi. Sel korral nõustusid arenguvaldkonna ministrid, et valitseb veelgi suurema tragöödia oht, kui Birma ametivõimud ei ole valmis paremaks koostööks.

Olukord on endiselt kriitiline. Sellepärast palus Euroopa Ülemkogu Birma ametivõimudel võtta kasutusele kiired meetmed, et võimaldada abi jõudmist rasket puudust kannatavate inimesteni. Nõukogu tervitas volinik Louis Micheli jõupingutusi Birma/Myanmaris ametivõimude veenmisel, et humanitaarabi on tungivalt vajalik ja erapooletu. Samal ajal kahetseme, et Birma ametivõimud ei olnud valmis kasutama kogu abi, mida Euroopa Liit ja rahvusvaheline üldsus olid valmis osutama.

Lisaks on nõukogu väljendanud oma täielikku toetust ÜRO peasekretärile ja kõigile ÜRO organite algatustele, mis aitaksid rahuldada humanitaarvajadusi. Samuti tervitame ÜRO peasekretäri Ban Ki-mooni homseks kavandatud visiiti Birmasse.

Nõukogu on tõstatanud Birma olukorra küsimuse kõigil viimasel ajal Aasia partneritega toimunud poliitilistel kohtumistel. Aasia riikidel on palutud mõjutada Birma ametivõime ning veenda neid, et rahvusvahelise humanitaarabi iseloom on neutraalne ja erapooletu.

19. mail kohtusid Singapuris ASEANi liikmesriikide välisministrid. Euroopa Liit oli varem esitanud sellele rühmale demarši, paludes piirkonna riike mõjutada Birma ametivõime, et nad avaksid oma piirid humanitaarabile ja humanitaarabitöötajatele.

Esmaspäeval, 26. mail arutab üldasjade ja välissuhete nõukogu Birma humanitaarolukorda ning keeldumist humanitaarabi ekspertide ja abi lubamisest kannatanud piirkonda.

Birma ehk Myanmar on jätkuvalt nõukogu arutelude prioriteetne teema selles riigis valitseva poliitilise olukorra tõttu. Muret põhjustab asjaolu, et humanitaarkatastroofi tohutule ulatusele vaatamata ei ole sõjaväeline hunta riiklikku rahvahääletust tühistanud. Me usume, et see võib kaasa tuua eeskirjade rikkumise uue põhiseaduse vastuvõtmise käigus.

Samuti tunneme muret teadete pärast, mis räägivad suurenevast hirmutamises rahvahääletuseks valmistumise perioodil. Pean rõhutama, et Euroopa Liit on ka pettunud, sest ametivõimud pole pööranud mingit tähelepanu ÜRO üleskutsetele, et üleminek demokraatiale oleks kaasavam ja õiguspärasem. Tahaksin kinnitada, et Euroopa Liit jätkab ÜRO püüdluste toetamist.

Lõpetuseks võtke palun teadmiseks, et 29. aprillil vaatas Euroopa Liit läbi 2007. aasta novembris vastu võetud ühise seisukoha. See seisukoht, mis võetu vastu vastusena rahumeelsete protestide mahasurumisele, sisaldab nüüdsest rangemaid piirangumeetmeid Birma suhtes.

Louis Michel, volinik. – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, eelkõige tahan teid tänada, et võtsite Birma küsimuse selle istungi päevakorda.

Arvestades 2. mail tsüklon Nargise põhjustatud katastroofi suurust, soovitasime eesistujariigil kutsuda kokku ELi välisministrite erakorraline nõukogu. Eesistujariik Sloveenia, keda ma tahan tänada, kutsus nõukogu kokku esimesel võimalusel ning see toimus 12. mail.

Kohtumisel kutsus EL Birma ametivõime üles suuremale koostööle, et lubada rahvusvahelise humanitaarabi kohaletoometamist ja jagamist. Ma otsustasin vastust sellele üleskutsule ise uurida, külastades Birmat 15. ja 16. mail. Oma missioonil, mida ma selgelt nimetasin humanitaarseks ja mittepoliitiliseks, oli mul võimalus kohtuda Birma ametivõimudega ja Birma humanitaarabiorganisatsioonide esindajatega ning ma külastasin mööda maismaad Yangoni ümbruse kannatanud piirkondi. Ma pidasin kahe ja poole tunnise üsna intensiivse kohtumise ja arutelu planeerimisministriga – kellel oli ilmselt kõige rohkem võimu ning kes oli kolmest ministrist, keda ma kohtasin, selgelt kõige autoritaarsem –, sotsiaalkindlustus- ja tervishoiuministriga.

Minu missioonil ilmnis väga selgelt, et Birma ametivõimud suhtuvad endiselt äärmise vastumeelsusega tegevustingimuste loomisesse, mis oleks tavapäraselt vajalikud kohalike vajaduste jaoks rahvusvahelise humanitaarabi osutamisel. Samuti on mulle selge, et katsed suruda rahvusvahelist humanitaarabi Birma ametivõimudele peale, arvestades praegu meie käsutuses olevaid vahendeid, on määratud läbikukkumisele ja võiks anda hoopis vastupidiseid tulemusi. Seda ütlesid mulle kõik Birma humanitaarabiorganisatsioonid, kes kinnitasid, et probleem ei ole kohapealsete organisatsioonide puudumine ega isegi rahaliste vahendite puudumine, sest vahendite puudumine sõltub kindlasti ka kontaktivõimalusest rahvusvaheliste ekspertide ja asjatundjatega, vaid eelkõige juurdepääsu puudumine.

Minu missioon andis kindlasti tagasihoidliku panuse, et avada väike aken, mis võimaldaks järk-järgult luua minimaalse humanitaaruumi rahvusvahelise humanitaarabi jaoks. Birma ametivõimud andsid osalise vastuse mitmetele konkreetsetele nõudmistele: näiteks komisjoni heaks töötavate ekspertide viisasad pikendati kahe nädala võrra. Neile olid antud kolmepäevased viisad ja neid pikendati kahe nädala võrra. Meie olime taotlenud ühte kuud.

Samuti selgitasime olukorda, mis näis olevat tõeliselt tõsine. Teatud kohtades nõudsid kohalikud ametivõimud luba ning seega ka kirjalikke volitusi isegi kohalike töötajate jaoks, ehk siis meie allasutuste, ÜRO või mittetulundusühingute poolt tööle võetud inimeste jaoks, ning enamikel juhtudel oli selle hankimine loomulikult võimatu. See sai selgeks ning mõistagi ei nõuta volitusi kohalike töötajate jaoks. Samuti ei ole vaja enam luba katastroofipiirkonda, eriti Patheini lennuväljale sisenemiseks. Lisaks palusin avada varustust vedavate saabuvate lennukite jaoks veel teise lennuvälja, Patheini lennuvälja, mis on sõjaväe lennuväli. Mulle öeldi, et see ei ole võimalik, kuna lennujuhtimistornis kasutatavad tehnilised standardid erinevad rahvusvahelistest standarditest ning pealegi ei muudaks see tööd niikuinii lihtsamaks, sest teed Rangooni ja delta, kõige rohkem kannatanud piirkonna vahel on palju paremas seisus ja neid oleks palju lihtsam kasutada. Kahjuks ei olnud mul volitusi sellise teabe isiklikuks kontrollimiseks.

Leian, et oluline on jätkata rahvusvahelise surve avaldamist nii naaberriikide poolt kui ka rahvusvahelise üldsuse poolt tervikuna. Peaksin ütleva, et avaldasin oma vestlustes ametivõimudega ka konkreetse soovi – tegelikult esitasin viis konkreetset soovi, millest räägin teile hetke pärast –, et naaberriikide arste ja meditsiinitöötajaid lubatakse viia kõige rohkem kannatanud piirkondadesse, ning nad said selleks loa minu lahkumispäeval. See tähendab, et sinna viidi 140 arsti ja meditsiinitöötajat Laosest, Kambodžast, Indiast, Bangladeshist ja Taist. Seega oli neil võimalus külastada kõige rängemalt kannatanud piirkondi. Naaberriikide roll on otsustav ning mul oli samuti võimalus pidada küllaltki pikk vestlus peasekretär Ban Ki-mooniga, oodates Bangkokki tagasipöördumiseks oma lennukit. Ma edastasin talle kogu selle teabe, rääkisin talle oma arvamusest selles küsimuses ning ka sellest, kuidas missioon oli kulgenud.

ÜRO peasekretär nõustus selle analüüsiga, kuid tal oli endal kaks konkreetset ettepanekut: saata kohale ÜRO ja ASEANi ühine humanitaarabi koordinaator ning korraldada kiirelt 24. ja 25. mail Bangkokis doonorriikide konverents ÜRO ja ASEANi eesistumisel. Pärast ÜRO humanitaarabi koordinaatori John Holmesi hiljutist visiiti külastab Ban Ki-moon Birmat uuesti homme, et arutada rahvusvahelise abi suunamist.

Võrreldes vajadustega, on humanitaarolukord Birmas endiselt dramaatiline. Valitseb oht, et esialgsed tsükloni põhjustatud katastroofi halvendab teine, humanitaarkatastroof: näljahäda oht saagi hävimise tõttu ning

samuti epideemia oht ellujäänute hulgas, kelle elutingimused on masendavad. Valitseb epideemia oht. Meie sealoleku ajal ei tuvastanud Maailma Terviseorganisatsioon koolera riski, kuid suur osa lapsi kannatas kõhulahtisuse ja muude hädade all. See tähendab, et vee saastumisest tingitud epideemia oht on olemas. Samuti valitseb näljahäda oht. Sellesse piirkonda varuti suures koguses riisi ning kogu ladudes olnud toit on hävinud.

On üks praktiline probleem: põllumaa tuleb täis külvata, et tagada oktoobris saak. Selleks on aega maksimaalselt kolm kuni neli nädalat. Paljud inimesed ajutistes laagrites, nagu nad neid nimetavad, ei soovi mitmetel erinevatel põhjustel oma kodupiirkonda tagasi pöörduda, samas kui teised tahavad tagasi pöörduda, kuid vajavad spetsiaalseid seemneid, sest kogu pinnas on sooldunud ning nad vajavad tugevamaid taimi ja ka väetisi. Seega püüdsin asuda selles küsimuses ametivõimudega konstruktiivsesse praktilisse dialoogi. Arvati, et rahastamismehhanismina võiks kasutada ÜRO Arenguprogrammi väikelaenude süsteemi. Me arutame seda praegu ikka veel. Pean teile ütlema, et see ei ole kiire protsess.

Komisjon reageeris olukorrale kiiresti, tehes 5. mail erakorralise otsuse eraldada kaks miljonit eurot. Nagu te teate, on mul volitused eraldada kohe kolm miljonit eurot ilma ametlike menetlusteta. Loomulikult alustasime kahe miljoni eraldamisega, kuna meil polnud täpsemaid andmeid. Hiljem langetasime otsuse viie miljoni euro suuruse toiduabi paketi ja ka täiendava kümne miljoni euro suuruse erakorralise abi paketi kohta. Loomulikult oleme valmis tegema veelgi enam, lähtudes hinnangust vajadustele ning tagatistest seoses abi kasutamise järelevalvega.

Kui ma pärast oma kaks ja pool tundi kestnud vestlust ametivõimudega lahkusin, saatsin neile konkreetse kirjaliku teatise oma erinevatest soovidest. Minu esimene soov hõlmas ajutiselt missioonil töötavate inimeste, nimelt komisjoni personali viisade pikendamist. Meile anti kahe nädalane pikendus.

Samuti palusin lõplikult selgitada ja kohalikele ametivõimudele teada anda, et meie allasutuste ja teiste üksuste birmalastest töötajatel ei ole enam vaja ametlikku volitust ega reisiluba. See punkt on nähtavasti selgeks saanud.

Ma palusin kuuekuulise tähtajaga mitmekordset sisenemist võimaldavaid viisasid, et ELi rahastamisel seal töötavad mittetulundusühingud saaks oma rahvusvahelist personali kolmekordistada. Kui ma Birmast lahkusin, oli menetluses umbes sada ÜRO asutuste viisataotlust ja veidi üle saja mittetulundusühingu taotluse. Ma palusin, et mind korrapäraselt teavitataks. Mõned viisad on pärast seda väljastatud, kuid see on kaugel taotletud arvust.

Samuti soovisin viisasid ja reisilubasid, mis võimaldaks küllastada deltat ning tagada piisavalt arvuka personali mobiliseerimise. Nagu ma ütlesin, palusin siis kiiresti lubade väljastamist piirkonna arstidele ja kohalikele meditsiinitöötajatele. Tundub, et sellest punktist said nad täielikult aru.

Patheini lennuvälja küsimuses, mis oleks võinud toimida teatava transpordisõlmena rahvusvahelise üldsuse poolt lennukiga saadetavate kaupade jaoks, oli vastus kindel ei. Nende põhjendus oli, et juhtimisseadmed ja -vahendid ei vasta rahvusvahelistele standarditele ning palju lihtsam oleks minna Rangooni kaudu. Ma kahtlen selles, sest minu sealoleku ajal oli Rangoon juba üle koormatud ning seal esines mitmeid probleeme, mis hiljem teataval määral lahendati. Ma ei ole kindel, et need lahendati tänu minule. Asi oli lihtsalt selles, et nad ei leidnud võimalust ka Rangooni lennuvälja kasutamiseks. Samuti leian, et tegevust korraldati selliselt ametiasutuste mugavusega seotud põhjustel.

Kokkuvõttes võin teile öelda, et see oli äärmiselt pettumust valmistav missioon. Mulle näib, et rahvusvahelise üldsuse suhtes valitseb seal täielik usaldamatus. Riigis on mitmeid väga sügavate juurtega aprioorseid muresid. Aeg-ajalt tekib mulje, et keegi ei kuula kedagi. Äärmiselt raske on jõuda vestluspartneri südametunnistuse ja mõtteviisini. Kõnelused läksid hästi, sest kahe ja poole tunni vältel toimus meil reaalne arutelu, küll väga viisakas, aga ka sihipärane, kuna õhku jääb üks näriv küsimus: miks keelduda rahvusvahelisest personalist, mis on tegevustes abistamiseks sedavõrd vajalik?

Samuti mainisin ma eriti just sellist kaitsmise kohustust ning isegi see tõi kaasa põhimõtete probleemi. Sel hetkel öeldi mulle, et teatud küsimused ei vaja vastuseid. Nii see missioon läks. Mõistagi oli mul kahju, et mul ei õnnestunud saavutada midagi konkreetsemat, aga ma ei salga, et mul oli hea meel Euroopasse tagasi jõuda.

Hartmut Nassauer, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, volinik esitas meile veenva ja ilmeka pildi sellest, kuidas Birma sõjaväeline valitsus reedab küüniliselt ja julmalt oma rahvast.

Tahan pöörduda siinkohal Kagu-Aasia Rahvaste Assotsiatsiooni ja ASEANi liikmesriikide poole. Euroopa Parlament on palju aastaid hoidnud sõbralikke suhteid ASEANi riikide parlamendisaadikutega. Mitte väga ammu sõlmisid need riigid uue ASEANi harta, milles kinnitavad selgelt inimõiguste austamise ja kaitsmise põhimõtte järgimist. On ütlematagi selge, et ASEAN kannab teatavat vastutust ühe oma liikmesriigi Birma eest ning ASEANi riikide maine maailmas kannatab, kui nad lubavad Birma sõjaväelisel huntal jätkuvalt praegusel moel edasi tegutseda.

Ma pöördun ASEANi liikmesriikide poole nende endi huvides ning nende ja Euroopa Liidu vaheliste heade ja sõbralike suhete nimel ning palun neil teha kõik võimaliku, et veenda Birma sõjaväelist huntat laskma välismaailmal oma riigi elanikkonda aidata. Nagu ma viitasin, on see ASEANi riikide võimuses ja nende ülesanne. Nende käest küsitakse, kuidas nad seda ülesannet täidavad, ning see, kas nad oma tegevusvõimalusi selles küsimuses kasutavad, hakkab mõjutama meie suhteid ASEANiga. Nad ei pea tegutsema avalike pöördumiste vormis – on ka teisi võimalusi –, kuid Euroopa Liit eeldab, et eriti just Birma naabrid teeksid kõik endast sõltuva selle riigi valitseva režiimi suhtumise muutmiseks.

Jan Marinus Wiersma, *fraktsiooni PSE nimel.* – (NL) Ma alustan komplimentidega volinikule oma fraktsiooni nimel. Ta ütles täna selgelt, et teeb kõik endast sõltuva väga rasketes oludes. Ta ise viitas kurtide dialoogile. Me peame tähele panema, et olukord Birmas võtab jaburaid vorme. Tsüklon tabas seda riiki nüüdseks peaaegu kolm nädalat tagasi ning valitsus ei lase endiselt sisse peaaegu mingit välisabi. Ametivõimud ise näivad jäävat üsna passiivseks. Riik on olnud humanitaarabitöötajatele, ekspertidele ja ajakirjandusele nädalaid suletud. On peaaegu kafkalik, et hunta lubas pooleteise nädala eest toimuda oma võimu tugevdamiseks mõeldud rahvahääletusel.

Mitme allika kohaselt on hukkunute arv kaheksakümne tuhande ringis. Kümned tuhanded on endiselt kadunud ning ümberasustatud isikute arv on üle kahe miljoni. Asi võtab järk-järgult Pol Poti aegseid mõõtmeid või vähemalt meie usume seda, sest riigist väljapääsev teave on täpselt sama napp kui sinna sissepääsev abi. Endine ÜRO koordinaator Jan Egeland ütles käesoleva nädala algul, et abi sisselaskmisest keeldumine on mõrv. Birma valitsus muudab oma kohustuse inimesi kaitsta farsiks. Erinevus möödunud aastal suure maavärina all kannatanud Hiinast on märkimisväärne. Ulatuslikku laastamistööd ei varjatud ning seda võis kõikjal, ka Hiinas endas, telerist näha ning Hiina valitsus esitas rahvusvahelise abipalve.

Birma valitsuse mainet pole võimalik enam palju rohkem kahjustada. See on jõudnud praktiliselt kõigi aegade madalaimale tasemele. Hiinal on võimalus teha märksa rohkem, et õhutada Birma valitsust abi vastu võtma. Sama saavad teha Venemaa ja India, kes peavad avaldama huntale survet kas ÜROs või ASEANis. Ma nõustun Hartmut Nassaueri sellekohase kommentaariga.

Möödunud esmaspäeval jõuti ASEANis kokkuleppele rahvusvahelise abi andmises Birmale. Igasugune abi tuleb koordineerida ASEANi kaudu. See on samm edasi, kuid otsene abi läänest on endiselt välistatud. Järgmisel nädalal toimub doonorriikide konverents. Ma palun Euroopal annetada lahkelt ja puhtsüdamlikult, kuid seda üksnes juhul, kui tagatakse, et meie annetus läheb tegelikult õigesse kohta ning riiki lubatakse ajakirjanikud, nii et meil oleks võimalik saada sealsest olukorrast täielik ülevaade.

Jules Maaten, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (NL) Kui palju kordi varem oleme sellel täiskogul juba Birmast rääkinud? Mitmeid kordi aastas seisame siin ja asi jääb endiselt lootusetuks.

Ent olukord Birmas on muutunud isegi hullemaks pärast viimast korda, kui me sellest rääkisime. 1,4 miljonit ohvrit ei ole endiselt saanud mingit abi. Kolmkümmend tuhat last kannatavad ägeda alatoitumise all. Sajad tuhanded on jäänud kodutuks ning neid ähvardab koolera, kopsupõletiku ja nakkushaiguste oht. Ma saan aru, et täna hommikul lubati katastroofi piirkonda tervelt kaheksa organisatsiooni Médecins Sans Frontières välismaalasest arsti.

Ma tahan igal juhul toetada Hartmut Nassaueri pöördumist ASEANi poole. See peab nüüd lõpuks ilmutama kindlameelsust, sest hunta on selgelt rohkem huvitatud enda režiimi säilitamisest rahvahääletuse abil, mis ei vääri isegi seda nime – Jan Marinus Wiersma nimetab seda kafkalikuks –, kui oma rahva ellujäämisest. Kindralid arvavad, et riiki saabuvad välismaalased ähvardavad sõjaväelise režiimi püsimist.

Samas on selge, et Médecins Sans Frontières, Oxfam, Briti, Prantsuse ja Ameerika Ühendriikide laevad toovad endaga abikaupu, mitte režiimivahetust, kui väga ma ise seda ka ei sooviks. Aga nähtavasti ei suuda me huntat selles veenda, seega peame otsima alternatiive. Arvan, et parim alternatiiv on julgeolekunõukogu. Euroopa ja Ameerika Ühendriigid peavad nõudma Birma olukorra päevakorda võtmist. Kõik ÜRO liikmesriigid on nõustunud kahe järgmise põhimõttega: vastutuse võtmine kodanike kaitsmise eest ning rahvusvahelisele

üldsusele sekkumisõiguse andmine katastroofide korral, kui mõni riik ei saa või ei taha enam oma kodanikke kaitsta.

ÜRO peab tegutsema. Ma mõistan probleeme ja tunnen uhkust volinik Micheli üle, kes käte ringutamise ja töөрühmade kokkukutsumise asemel asus lihtsalt asja kallale, lähtudes põhimõttest, et teod on olulisemad kui sõnad. See avaldab mulle muljet. Samuti leian, et Euroopa Liidu lubatud abi on eeskujulik. Usun, et Prantsusmaa ministril Bernard Kouchneril on õigus, kui ta ütleb, et hunta on süüdi kuriteos inimsuse vastu. Mind paneb imestama, miks meie, ülejäänud 26 ELi liikmesriiki, neid sõnu hoolikalt ei kuula.

Proua juhataja, abi tuleb viia Birma rahvani hunta nõusolekust või keeldumisest hoolimata. Vajaliku abi andmisest keeldumine on inimsusevastane kuritegu. Tähtsaks näha Euroopa Liitu eestvedaja rollis, et ÜRO ja ÜRO Julgeolekunõukogu suunaks selle asja Haagi Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokurörile. Kõigel on piir, kannatus on otsa saanud. Ma ütlen, et hunta tuleb vedada Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse. See on see, mida me tahame. Praeguses olukorras peaksid trellide taga istuma nemad, mitte Birma dissidendid!

Daniel Cohn-Bendit, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (FR) Proua juhataja, mulle näib, et me peaksime olema sellest küsimusest rääkides veidi täpsemad; võtame näiteks erapooletuse mõiste. Me ei ole erapooletud. Kui me oleme Birma rahva poolt, siis tähendab see, et me oleme sõjaväelise hunta vastu. Kuna sõjaväelisel huntal pole mingit kavatsust Birma rahvast aidata, oleme sõjaväelise hunta vastu. Me ei tohi seda toetada ja täpselt sellise mulje me jätame.

Louis Michel pidas kahe ja poole tunni vältel arutelusid. Kogu see lugu kõlab sürrealistlikult: ta ütleb, et ta läks sinna, rääkis nendega kaks ja pool tundu, talle öeldi, et seda ja seda lennuvälja pole võimalik 24 tunni jooksul kasutusele võtta, samas kui näiteks Sarajevos leiti lennuvälja avamiseks vajalikud tehnilised vahendid. See ei ole tegelikult probleem.

Seega on selge, et me oleme äärmiselt erilises pöördepunktis, ning ma nõustun: kohustus inimesi kaitsta tähendab, et sõjaväeline hunta paneb toime kuriteo inimsuse, omaenda elanikkonna vastu. See on fakt. Me veel näeme, mis sellest asjast saab järgnevates avalikes aruteludes. Samas on tõsi, et see ilmne asi tuleb esitada Rahvusvahelisele Kohtule. Kõige huvitavam on, et seda tehes pöördume me julgeolekunõukogu poole, aga Birma kaitsjad, hiinlased, räägivad tegelikult üsna arusaamatut keelt.

Võiksime öelda, et tegelikult võis Hiina oma piire avades küll õigesti käituda, aga samal ajal kaitseb ta jätkuvalt Birmat ning kaitseb valitsust, mis tapab kümnete kaupa omaenda rahvast.

Seega tundub mulle, et selles olukorras ei saa keegi toitu peale sundida. Sellegipoolest peame avaldama survet, kogu meie käsutuses olevat survet. Isegi võimalik lahendus, mille käigus abi antaks sõjaliste vahenditega, annaks meile ja Aasia riikidele teatava võimaluse Birmale survet avaldada. Leian, et Louis Micheli tänane sõnavõtt meie ees oli üsna selge: räägi minuga, kallid, räägi minuga, ma kuulan, aga ei hooli vähimatki. Täpselt seda ta meile diplomaatilisel moel ütles ning selle eest minu suurim lugupidamine.

Täna aga on Birma ametivõimud kurdid. Nad ei kuula, nad ei ole huvitatud põhiseaduse rahvahääletusest, nagu on mainitud. Nad naeravad meie kõigi üle. Seega tuleb nüüdsest alates avaldada maksimaalset survet ning me peame nõudma, et tagajärjed esitataks julgeolekunõukogule ja Haagi Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule.

Brian Crowley (UEN) – Proua juhataja, peaaegu kolm nädalat on möödunud sellest, kui tsüklon Nagris Birmat tabas, hävitades Ayeyarwady sadamad ja deltid. See hävitas maju ja linnasid, tappes tuhandeid inimesi ja jättes tuhandeid teisi kodutuks.

– Ajalugu on meile õpetanud, et kui me inimeste kannatustele kohe ei reageeri, suurenevad need kannatused mitmekordselt, rohkem, kui me suudame mõista.

Mitmel moel kajastab Birma režiimi tegevusetus seda, mida me siin selles parlamendis mitmel viimasel aastal Birmas praegu valitseva sõjaväelise hunta kohta oleme öelnud. Aga vaatamata meie vastuseisule sellele sõjaväelise huntale, peame leidma – ükskõik millisel teel – mehhanismid abi viimiseks otse inimesteni. Ma tervitan asjaolu – ja ma poleks arvanud, et ma seda täna ütlen –, et sõjaväeline hunta on lubanud viiel ÜRO helikopteril toitu jagada, kuigi Prantsusmaa laev ja Ameerika laevad seisavad sadamas, oodates võimalust toimetada inimestele toitu ja arstiabi.

Meie kõigi kohus on tagada, et me teeksime maksimaalseid jõupingutusi kannatavate inimeste aitamiseks. Tegelikult, mis puudutab neid Birma suuri kaitsjaid, hiinlasi, siis Birma võiks õppust võtta sellest, kuidas

hiinlased reageerisid enda viimasele loodusõnnetusele, paludes rahvusvahelist abi Jaapanilt ja teistelt riikidelt. Loodetavasti on meil võimalik nende erinevate liitude vahel luua tingimused abi kohaletoimetamiseks.

Rahvusvahelise Kriminaalkohtu küsimus on teema mõneks teiseks päevaks. Meie esimene ja vahetuim ülesanne, nõustudes Louis Micheli juba öeldud sõnadega, on tagada mehhanismid abi kohaletoimetamiseks, infrastruktuuri ülesehitamiseks, kodude ülesehitamiseks ning, mis kõige tähtsam, Birma rahva kannatuste jätkumise ärahoidmiseks.

Jim Allister (NI). - Proua juhataja, režiim, mis hoolimatult lubab omaenda kodanikel tarbetult kannatada oma ksenofoobse paranoia tõttu, pole lihtsalt amoraalne, vaid kuri, ning kahjuks valitseb selline hunta Birmas. Kui seda ei liiguta omaenda rahva saatus, ei mõjuta seda tõenäoliselt ka Euroopa Parlamendis öeldu, kui peame inimsuse nimel sõna võtma.

Me ei püüa Birmat kontrollida, me tahame lihtsalt aidata sealseid inimesi, kuigi reaalsus on see, et ilma režiimivahetusega ei muutu birmalaste jaoks pikas perspektiivis suurt midagi. Jah, me peame suurendama humanitaarabi, pidades toiduainete ja varustuse allaviskamist vajalikuks taktikaks, kuid lõpuks on demokraatia taastamine ainus moodus, kuidas see kunagine õitsev riik saab oma koha tagasi võtta ja eelistada inimeste vajadusi hunta säilitamisele.

Urszula Gacek (PPE-DE). - Proua juhataja, lubage mul esmalt väljendada südamlikku kaastunnet kõigile Birma inimestele, kes on tsükloni Nargis tagajärjel lähedasi kaotanud või vigastatud. Birma inimesed on paljude eurooplaste mõtetes ja palvetes. Ent meie kaastundest ei piisa. Me peame arutama praktilisi meetmeid ning uurima, kuidas saaksime neid rakendada, et leevendada ellujäänute kannatusi.

Paljud riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid on valmis ja suutelised andma kohest humanitaarabi; nad on seda olnud juba mitmeid nädalaid. Kahjuks peavad valitsevad sõjaväelised võimuorganid esmatähtsaks enda võimu säilitamist; nende enda rahva kannatused näivad neile vähe korda minevat. Nad kardavad igasugust välist sekkumist Birmas, isegi kui see tuleb humanitaarabitöötajatelt. Voliniku vahetat ülevaadet oma vestlustest Birma sõjaväeliste võimudega oli kaine ja kuulata ning pole kuigi palju lootust, et Birma ametivõimud oma seisukohta muudaksid. Seega, kuni me räägime ja väanutame käsi selle üle, et Birma ametivõime pole võimalik panna abi vastu võtma, ning ASEANi võimetuse üle, kannatavad sajad tuhanded.

ÜRO Julgeolekunõukogu saab ja peaks tuginema oma põhimõttele kaitsta ja osutada abi ilma Birma ametivõimude nõusolekuta. Ma õhutan Suurbritannia valitsust, kes on praegu julgeolekunõukogu eesistuja, andma loa abi koheseks õhust allaviskamiseks. Birma ametivõimud vastutavad inimsusevastase kuriteo eest, aga me ei saa passiivselt istuda, lubades neil seda kuritegu jätkata. Ning kuigi me nõustume, et abi õhust allaviskamine ei ole abi riiki saatmiseks ideaalne meetod – sest me eelistaksime, et abi jagaksid väljaõppinud humanitaarabitöötajad –, on see parem kui mitte midagi, seega palun hankigem natuke abi ja tehkem seda kohe.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Daamid ja härrad, ma tahan lisada oma hääle neile, kes on väljendanud oma siirast kaastunnet Birma (Myanmari) surmava tsükloni Nargis kümnete tuhandete ohvrite leinavatele peredele. Samuti tahan väljendada oma täielikku solidaarsust nende sadade tuhandete inimestega, kes on selle loodusõnnetuse tagajärjel kaotanud oma elatusvahendid ja katuse pea kohal. Ma tervitan kiirust, millega pakuti Euroopa Komisjoni humanitaarabi, ning ma hindan samuti volinik Micheli kiiret tegutsemist. Kahjuks ei saa ma heaks kiita Birma valitsuse ja Birma ametivõimude käitumist. Viis, kuidas nad takistasid oma rahval, kohutava katastroofi ohvritel, saada välisriikidest humanitaarabi, oli ebainimlik ja julm. Seetõttu tahan kutsuda üles Birma valitsust ja kõiki Birma kõrgemaid ametnikke avama täielikult piirid välisabile ning lubama riiki sisse kaubad ja välismaiste humanitaarabiorganisatsioonide töötajad. Samuti kutsun üles Hiinat, Indiat, Singapuri ja teisi selle piirkonna riike, kaasa arvatud ASEANi liikmesriike, kasutama oma mõjuvõimu, et veenda Birmat avama ennast välisabile. Ükski maailma riik ei suuda sedavõrd suure loodusõnnetusega iseseisvalt toime tulla.

Marios Matsakis (ALDE). - Proua juhataja, olukord Birmas pärast hiljutist katastroofilist tsüklonit on traagiline ja halveneb iga päevaga. Pärast tsükloni algset tabamust ellu jäänud tsiviililiskud peavad nüüd võitlema näljast tingitud haiguste ja surmaga, peavarju ja vajaliku arstiabi puudumisega. Samas jäävad Birmat valitsevad sõjaväelised diktaatorid suuresti ükskõikseks tungiva vajaduse suhtes lubada piisava abi jõudmist ohvriteni.

Need südametud sõjaväekindralid hoolivad palju enam võimu külge klammerdumisest ja kaugelt vähem katastroofis ellujäänute saatusest. See, kuidas Birma režiim on käitunud ja jätkuvalt käitub, on lubamatu ja

kriminaalne. Rahvusvaheline üldsus ja konkreetselt EL volinik Micheli kaudu on andnud endast parima, et veenda Birma huntat kuulda võtma mõistuse häält, kuid kahjuks ilma soovitud tulemusteta.

Ma arvan, et nüüd ei ole teist võimalust kui alustada mingisugust jõumeetodil abi toimetamist kannatanud piirkonda. Selline tegevus on võimalik käivitada ÜRO kiire heakskiiduga ning vajalikku logistikat võivad korraldada sobivad sõjaväelised transpordisüsteemid tihedas koostöös teiste riikide, näiteks Ameerika Ühendriikidega.

See on tõeliselt viimane erakorraline abinõu, kuid minu arvates on see hädavajalik, et päästa tuhandeid süütu elusid. Me ei saa lihtsalt jääda kauem tegevusetuks ning vaadata Birma rahva kannatusi ja surma.

Frithjof Schmidt (Verts/ALE). – (DE) Proua juhataja, Birma kriisi suurus on kohutav: 100 000 surnut, 200 000 teadmata kadunut ning enam kui kaks miljonit kodutuks jäänut 54 miljoni elanikuga riigis. Irrawaddy delta on Birma suurim riisitootmispiirkond ning mängib toituainete tootmises võtmerolli. Tsunami pühkis üle saare 22 miili ulatuses, ujutades üle põllud ning jättes paljud neist sooldunuks. Teiste sõnadega lisandub praegusele humanitaarkatastroofile keskmises perspektiivis toiduainete tootmise kriis Irrawaddy deltas.

Birma inimesed vajavad tungivalt rahvusvahelise üldsuse kohest ja pikaajalist abi. Kahjuks tuleb see abi suruda läbi vastu kindralite tahet, saagu, mis saab. Hädabi tõkestav valitsus on rahvusvaheliste suhete ajaloos ennekuulmatu. Tsükloni ohvreid hoiab pantvangis paranoiline ja mõrvarlik sõdurite jõuk, kes on Birmat mitmeid aastakümneid valitsenud.

Möödunud aasta septembris suruti julmalt maha budistlike munkade juhitud populaarne demokraatiameelne liikumine. Tuhanded inimesed tapeti või rööviti ja nüüd surevad kümned tuhanded, sest valitsus ei luba abi läbi. Valitsuse keeldumine abi vastuvõtmisest inimeste jaoks tapab neid. See mõrvarlik režiim kuulub ÜRO musta nimekirja tippu ning hunta liikmed kuuluvad Rahvusvahelise Kriminaalkohtu süüpinki.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Inimkond ei ole veel õppinud ära hoidma loodusõnnetuste traagilisi tagajärgi. Need tagajärjed on veelgi dramaatilisemad riikides, mida valitsevad diktaatorid. Birma rahva saatus on selle kaasaja näide. Birma inimesed on kannatanud nii tsükloni kui ka seal valitseva sõjaväelise režiimi käitumise tagajärjel. Valitsevate Birma kindralite südametuse sai selgeks siis, kui nad keeldusid Birma inimeste päästmiseks mõeldud rahvusvahelisest abist, kuigi kindralid ise polnud suutelised inimesi päästma. See otsus kujutas endast ettevatsetud kuritegu terve rahva vastu. Vaatamata laialdasele rahvusvahelisele hukkamõistule, jätkavad Birma kindralid oma kriminaalset tegevust. Humanitaarabi näib jõudvat sõjaväelaste ja nende perekondade kätte või pannakse müügile. Samal ajal on vajadus selle järele veelgi tungivam nälja ja haiguste leviku tõttu.

Erilist tähelepanu tuleb pöörata ka Birma orbude olukorrale. On üha rohkem märke sellest, et inimkaubitsejad otsivad nende orbude seast seksiorje maailma bordellide jaoks.

Inimõiguste austamine ei tähenda ainult seda, et riigivõimud peavad hoiduma piinamisest, mõrvast ja arreteerimistest. Katastroofiohvrite abistamata jätmine või abistamise tahtlik tõkestamine tähendab genotsiidi toimepanekut.

Colm Burke (PPE-DE). - Proua juhataja, tahan tänada voliniku tema senise töö eest selles küsimuses. Nüüdseks on selge, et 2. ja 3. mail Birma lõunapiirkondi tabanud tsükloni tagajärjel on hukkunud üle 125 000 inimese. ÜRO hinnangul on see tragöödia otseselt mõjutanud enam kui 2,4 miljonit inimest. Paljud on raskelt vigastatud ning tõenäoliselt puhkevad toiduainete ja puhta vee puudumise tõttu haiguspuhangud. See võib olla piirkonnas juba alanud.

Sõjaväelise hunta poliitika, millega takistatakse humanitaarabitöötajate pääsu kannatanud aladele, on enneolematu. Neil humanitaarabitöötajatel ja organisatsioonidel, mille heaks nad töötavad, on vajalik oskusteave laialdaste humanitaarabioperatsioonide korraldamiseks, mis suudaks viia abi lühikese aja jooksul suure hulga inimesteni. Kes veel sama palju inimesi peab surema, enne kui sõjaväeline režiim lubab abiorganisatsioonid riiki?

ELi, Hiina, India, kõigi Kagu-Aasia riikide ja ÜRO ühiste jõupingutustega oleks võimalik sundida Birma ametivõime neid piiranguid kõrvaldama. Üheskoos töötades on meil võimalik muuta selle korrumppeerunud valitsuse mõttelaadi. Eeskätt peame muudatuse läbisurumisse kaasama Hiina ja India.

Nüüdseks on tsüklonitabamusest selles piirkonnas möödunud 18 päeva. Rahvusvaheline üldsus peab jätkama tööd selle nimel, et iga katastroofis kannatanud inimene saaks toitu, puhast vett, vajalikku arstiabi ja peavarju. Jätkakem surve avaldamist Birma juhtidele ning sundigem neid, et nad lubaks rahvusvahelistel

abiorganisatsioonidel oma tööd teha. Las iga ELi riik ja EL ise avaldab jätkuvalt diplomaatilist survet. See on koht, kus on vaja kohe tegutseda. Me ei tohi lasta enne tegutsemist veel 18 päeval mööduda. Piirangute kõrvaldamise aeg on kohe nüüd.

Thijs Berman (PSE). – (NL) Kaks nädalat pärast katastroofi on mõned Birma inimesed lõpuks saanud riisi, ube ja arstimeid, kuid see abi ei jõua endiselt veerandini kõigist ohvritest ning jõuab hunta stiil kohale kriminaalselt hilja. ÜRO maailma toiduabi programm ütleb, et suutis anda riisi ja ube 212 000 inimesele neist 750 000, kes on kõige rohkem kannatanud. Seetõttu on vaja spetsiaalset ÜRO abifondi, mida sotsiaaldemokraadid ka paluvad. Ma olen tänulik komisjonile kõigi väärtuslike jõupingutuste eest Birmas ja ka Brüsselis.

Ent miljonid inimesed jäetakse nälja, janu ja haiguse hooleks. See on teatud laadi piinamine, see on mõrv ning inimeste kaitsmise kohustuse täielik eiramine. Selline tegevus on väga lähedal genotsiidile. Seetõttu vastutab sõjavägi inimsusevastaste kuritegude eest. Meie fraktsiooni ja homme selle parlamendi jaoks on tegemist Rahvusvahelise Kriminaalkohtusse kuuluva asjaga. Julgeolekunõukogu peab alustama juurdlust selle režiimi kuritegude kohta. Milline on komisjoni seisukoht selles küsimuses?

Birma küsimuse raportöörina küsin ma endalt, millal on käes piir, kust edasi ei saa enam riigi suveräänsust austada. Lõppude lõpuks oli see piir Iraagi puhul mõnevõrra lähemal. Millal muutub põhiliste inimõiguste austamine sellele samale rahvusvahelisele üldsusele puutumatuks väärtuseks? Nüüd määrib inimõiguste usaldusväärsust kõikjal maailmas peamiselt naaberriikide keeldumine Birma valitsusega tegelemisest ning tahtmatus minna neile inimestele appi ilma kindralite nõusolekuta. Suveräänsus ei anna õigust oma rahva kägistamiseks.

Sellest on tingitud ka taotlus Euroopa Liidu Nõukogule ja eriti Suurbritanniale kui praegusele julgeolekunõukogu eesistujale, et Birma olukorda arutatakse uuesti julgeolekunõukogus. Hiina ja Venemaa peavad mõistma, et sealne olukord on nüüd veelgi kriminaalsem, veelgi tõsisem kui vahetult pärast tsüklonit.

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, 130 000 surnut ja enam kui kaks miljonit kodutuks jäänut – see on Birmas kibe reaalsus. Lisaks ähvardab ulatuslik näljahäda. Üleujutuste tõttu levivad kõhulahtisuse tekitajad, näiteks Salmonella, nagu kulutuli. Suur oht on selliste haiguste nagu kõhutüüfus, koolera, malaaria ja denguepalavik levikuks. Eriti ohustatud on lapsed, kes on nõrgema immuunsüsteemiga ja kelle kehad kaotavad kiiremini vett. Katastroofis ellujäänud vajavad puhast joogivett, mida ei saa püsivalt toota ilma heade puhastusjaamadeta. Neil on vaja ajutist peavarju, muu hulgas ka selleks, et ära hoida hingamisteede haiguste levikut.

Sõjaväeline hunta ei ole endiselt nõus lääne humanitaarabitöötajaid riiki lubama, nagu volinik Michel asja oma jõulises sõnavõtus kinnitas. Sellega seab see ohtu kümnete tuhandete inimeste elu. Milline on vastutustundlik lähenemisviis? Kas surve avaldamine Haagi kriminaalkohtu poole pöördumisega? Kindlasti! Aga kas on vaja muuta ka rahvusvahelist õigust, et piirata riikide suveräänsust humanitaarkriisi korral? Seda oleks raske saavutada ning hiinlased paneksid sellele ÜRO Julgeolekunõukogus kindlasti veto.

Hiina on üks väheseid Birma diktaatorite liitlasi. Samas peab ta tegema kõik endast sõltuva – samuti ka ASEANi liikmesriigid, nagu Hartmut Nassauer ütles –, tagamaks juba mõnda aega kohal olnud rahvusvaheliste ekspertrühmade ja abimaterjalide riiki lubamist. Üks põhjus, miks Myanmar tõkestab rahvusvahelise üldsuse algatatud arvukaid humanitaarabioperatsioone, on ilmselt mõjutada doonorriikide konverentsi selleks, et saada mitme miljoni suuruseid summasid ja kasutada neid siis omal äranägemisel.

Sarnaselt sellega, kuidas Birma režiim kohtles 2007. aasta septembri buda munkade ülestõusu ajal põlglikult ja julmalt rahumeelseid meelevaldajaid ning kehtestas hiljem mitmeid kuid kestnud uudiste embargo, on ka nüüd tegu totalitaarse teoga elanikkonna huvide vastu. Väidetav on riikliku suveräänsuse rakendamine täiesti ebariigimehelik ja igati ebainimlik.

Ana Maria Gomes (PSE). – (PT) Tsükloni ning Birmat oskamatult juhtiva ja rahvusvahelise abi seda vajavate inimesteni jõudmist takistava hunta julmuse ühistegevuse tagajärjel on nüüd üle 63 000 inimese surnud ja kadunud ning kaks ja pool miljonit jäänud kodutuks. Milline kontrast, võrreldes Hiina avatuse ja kiire tegutsemisega Sichuani ellujäänute abistamisel!

ÜRO Julgeolunõukogu ei saa enam hoiduda Birma sõjaväelise hunta vastutusele võtmisest selle rahva kaitseks, aidates rahvusvahelistel humanitaarabiühendustel ja -organisatsioonidel riiki pääseda, et aidata Irrawaddy delta hüljatud elanikke. Samuti ei saa see hoiduda Birma sõjaväelise hunta toomisest Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ette inimsusevastaste kuritegude eest.

See parlament loodab, et Euroopa valitsused avaldavad ÜRO Julgeolekunõukogule kohe survet. On aeg, et kõik nõukogu liikmed, kaasa arvatud Birma diktatuurirežiimi toetanud Hiina, tunnistaks oma vastutust Birma ohvriks toodud inimeste suhtes.

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – (LT) Me räägime täna traagilisest olukorrast Birmas pärast kuu alguses üle selle riigi tormanud tsüklonit. Selle tragöödia kohutavate tagajärgede tõttu on sajad tuhanded inimesed surnud, vigastatud, haiged ja kadunud, tohutult paljud on kaotanud oma kodud ning vajavad toitu ja vett. Iga päev näeme telerist painavaid stseene selle tsükloni poolt laastatud riigist ning võimatu on jääda ükskõikseks.

On tõsi, et inimkond on loodusõnnetuste ees endiselt jõuetu, eriti kui need juhtuvad ilma hoiatuseta. Samas on Birma praegune olukord teistsugune, sest me teame, et India valitsus hoiatas Birma juhte saabuva tsükloni eest kaks päeva enne seda, kui see riiki tabas, nii et nad olid teavitatud.

Sellegipoolest tabas tsüklon riigi inimesi kogu jõuga, sest riiki juhtivad kindralid ei vaevunud oma rahvast eelseisva katastroofi eest hoiatama. Selline valitsus väärib hukkamõistu, sest selle viimased teod näitavad täieliku teovõimetust ja ükskõiksust kodanike suhtes, mis on selge inimõiguste rikkumine. Võimul olevad kindralid on süüdi selles, et lubasid sellel loodusõnnetusel kujuneda sellise ulatusega katastroofiks.

Birma juhtide kriminaalsete tegude loetelu, mida kunagi ei unustata, sisaldab rahvusvaheliste humanitaarabitöötajate riiki sisenemise keelustamist, keeldumist abiküsjate aitamisest ning täielikku hoolimatust rahvusvahelise üldsuse püüdluste suhtes kannatajaid aidata. Kindralite häbiväärsed katsed viia sellistes tingimustes läbi põhiseaduse rahvahääletus ainult täiendavad seda loetelu.

Ma usun, et Euroopa Liit peab kasutama kõiki võimalusi – kordan: kõiki võimalusi – koostööks India, Hiina ja teiste Aasia riikide valitsustega ning kasutama kõiki ÜRO võrgustiku institutsioone, tagamaks, et Birma inimesed saavad maksimaalset võimalikku abi.

Józef Pinior (PSE). – Proua juhataja, tahaksin tõstatada tänasel arutelul kolm küsimust. Esiteks, uue põhiseaduse probleem. Myanmaris hunta teatas, et sõjaväemeelne põhiseadus on saanud ülekaaluka toetuse rahvahääletusel, mis korraldati laialdasele kriitikale ja riiklikust tragöödiast tingitud vajadustele vaatamata. Inimõiguste organisatsioonid on selle hääletuse hukka mõistnud kui pilkamise. Sellistes tingimustes korraldatud rahvahääletuse usaldusväärsus on kindlasti kahtlane. Tõenäoliselt osutub võimatuks korraldada suuremas osas Irrawaddy delta piirkondades 24. mail teist hääletusvooru.

Teiseks esineb üldisem probleem seoses sanktsioonide, eriti ELi sanktsioonidega. Kas need töötavad ka tegelikkuses? Kõige enam kannatab nende all üldine elanikkond. Mõned vaatlejad – karastunud ajakirjanikud, diplomaadid, endised ELi saadikud Kagu-Aasias – ütlevad, et Birma isoleerimine sel moel ei aita.

Kolmandaks ja viimaseks, nüüd on ÜRO Julgeolekunõukogul aeg tegutseda. ÜRO Julgeolekunõukogu peab nõudma, et abi kohaleviijatele ja humanitaarabitöötajatele antaks Birmale takistamatu juurdepääs. Abi andvad ELi riigid peavad nõudma kontrolli, tagamaks, et abi jõuab kõige hädalisemate tsükloniohvriteni.

Alessandro Battilocchio (PSE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, tahaksin mõne minu käsutuses oleva sekundi jooksul juhtida selle täiskogu tähelepanu hädahüüle, mis on minuni jõudnud rahvusvahelise organisatsiooni Save the Children heaks töötavalt vabatahtlikelt, kes teatasid meile senist tragöödiat võimendava uue tragöödia ohust.

Päästemeeskonnad on teatanud, et Irrawaddy delta soode piirkonnas sureb üle 30 000 lapse, kes elasid üle tsüklon Nargise, puuduse tõttu ning paljudel juhtudel on nende nälja ja janu käes vaevlevad vanemad haigestunud düsenteeriasse ning kurnatud vihma ja külma tõttu.

Volinik, selles kontekstis on Than Shwe ja tema sõjaväeliste käealuste režiimi abist keeldumise poliitika hullumeelsus. Me ei tohi aega kaotada! Kuna alatoitumine ja joogivee puudus, erinevad haigused ja abi puudumine on juba praegu probleemiks, ei ela need lapsed enam kaua: me kas sekkume kohe või vastutame otseselt selle eest, et me ei teinud piisavaid jõupingutusi.

Neena Gill (PSE). – Proua juhataja, tahaksin tänada ja kiita volinik Micheli tema ette võetud tegude eest. Me kuulsime täna, et tsüklon Nargis tõi hävingut kahele ja poolele miljonile Birma elanikule ning, nagu volinik ütles, olukorda on hullemaks muutnud režiimi leppimatu välisabist keeldumine, nii et ainult veerand kiire abi vajajatest on seda tegelikult saanud. See on uskumatu ja südantlõhestav keeldumine Birma elanikkonna kõige põhilisemate inimõiguste tagamisest. Aga ühtlasi on see väga lähedal kuritegelikule hooletusele.

Viimasel ajal oleme kuulnud, et hunta on teatud määral paindlikumaks muutunud, aga ma õhutan komisjoni ja nõukogu olema selle leebumise suhtes ettevaatlik, sest seesama režiim surus halastamatult maha oma riigi demokraatiameelse liikumise. Tahaksin rõhutada, et oluline on jätkata huntale surve avaldamist, et riiki lubataks kõik ÜRO allasutused, kellel on selliste olukordade jaoks kogemused ja logistikaalne oskusteave. Ma olen eriti mures, et kõige rohkem kannatavad just lapsed, nagu volinik rõhutas. Seega tuleb riiki lubada UNICEF, et leevendada haiguste ja alatoitumise ohtu.

Lõpetuseks kutsun üles neid, kellel on Birma suhtes mõjuvõimu, nimelt naaberriike ja ELi partnereid – Indiat, Hiinat ja ASEANi riike – veenma huntat teiste abi vastu võtma. Samuti kutsun komisjoni ja teisi üles astuma samme, et teha huntale selgeks, et demokraatia ja välismaailmaga suhtlemine on ainus võimalus, kuidas sellest kriisist tegelikult väljuda. Ma loodan, et volinik Michel annab vastuse küsimustele selle kohta, kuhu ja kuidas me siit edasi liigume.

Mario Mauro (PPE-DE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, volinik Micheli, keda ma tänan tema äärmise siiruse eest, kirjeldatud missiooni läbikukkumine aitab meil mõista, kuidas praegusel ajahetkel on kohane keskenduda humanitaarsekkumise doktriinile, et soodustada mitte ainult suhteid Birma ametivõimudega, vaid ka Hiina ametivõimudega, kes ilmutavad praegu teist laadi tundlikkust nende riigis toimunud suurte segaduste ja õnnetuste kontekstis.

Keskendumine suhetele Hiinaga võib aidata kaasa humanitaarsekkumise võimaluse loomisele, mis võib ulatuda lennukeelutsoonide kehtestamisest abipakkide allaviskamise puhul kuni tõelise humanitaarkoridori avamiseni.

Mul on küsimus ka nõukogule: Euroopa Liit määras Birmasse oma esindaja; ma küll tänan volinik Micheli tema pühendumise ja tema sõnul pettumust valmistava piirkonna külastamise eest, kuid mis on esindaja ülesanne? Mida tema püüab saavutada?

Tunne Kelam (PPE-DE). - Proua juhataja, on üks inimlik prioriteet: viia rahvusvaheline humanitaarabi miljonite inimesteni, kes on tõugatud hävingu servale. Sõjaväeline hunta vastutab esiteks selle eest, et ta elanikkonda läheneva tsükloni eest õigeaegselt ei hoiatanud, ning teiseks humanitaarabi riiki lubamisest keeldumise eest.

Arvan, et nüüd on aeg viia see inimsusevastaseid kuritegusid toime pannud jõuk Haagi Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ette, kuid selleks on vaja koondatud rahvusvahelist jõupingutust. Vahepeal tuleb Birma valitsejatele ja nende liitlastele, kaasa arvatud Hiinale, avaldada kogu võimalikku survet, et nad lööks esmalt kaasa humanitaarabi etapis enne enda poolt välja kuulutatud ülesehitusetapi alustamist.

Glyn Ford (PSE). - Proua juhataja, sõjaväelise hunta keeldumine abisaadetistest on Birma tragöödiat ainult võimendanud. Nad on loobunud Okinawal baseeruva ja juhuslikult Tais viibinud Ameerika Ühendriikide kiirreageerimisüksuse enam kui vormilisest abist. Kui algses katastroofis hukkusid sajad tuhanded, siis abi vastuvõtmisest keeldumine ja sellega haiguste leviku tõkestamisest hoidumine saab seda õnnetust ainult mitmekordistada. Oxfami hinnangul võib praeguses olukorras ohus olla kuni kaks kolmandikku miljonist inimesest.

Me peame õhutama kõiki – hiinlasi, Euroopa Liitu ja teisi naaberriike – avaldama režiimile võimalikult tugevat survet, et ta muudaks oma seisukoha mõõdukamaks ning avaks ukseid abile ja humanitaarabitöötajatele, kes praegu ootavad Bangkokis ja Tais.

Janez Lenarčič, esistuja. – (SL) Tahan tänada kõiki, kes osalesid sellel arutelul, mis paneb mind uskuma, et selles parlamendis valitseb laialdane konsensus mõnede põhiliste elementide osas, mis kuuluvad kindlasti ka nõukogu lähenemisviisi Birma küsimusele.

Me oleme eelkõige äärmiselt mures Birma humanitaarolukorra pärast ning teiseks ka Birma ametivõimude vastutuse pärast katastroofilise tsükloni mõju leevendamisel ning selles kontekstis nende vastutuse pärast tagada piisav juurdepääs, et humanitaarabi jõuaks nendeni, kes seda vajavad.

Tahaksin rõhutada, et Euroopa Ülemkogu on kindlalt otsustanud jätkata jõupingutusi selle nimel, et tagada humanitaarabi jõudmine abivajajateni. Selleks kasutab ta kõiki enda käsutuses olevaid vahendeid, kõiki võimalikke mehhanisme. Esmalt meie endi omi; taaskord tahan nõukogu nimel tunnustada ja toetada volinik Micheli tehtud jõupingutusi.

Teisest küljest jätkab Euroopa Liit oma jõupingutusi Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis ja piirkonna organisatsioonides, nagu näiteks ASEAN. Pean rõhutama, et enne üleile toimunud ASEANi liikmesriikide

kohtumist esitas Euroopa Liit ASEANi riikidele demarši, milles tõi välja oma ootused ja ettepanekud seoses Birma olukorraga. Ning 19. mail, pärast ASEANi kohtumist Singapuris, laekus avaldus, mis sisaldas mõningaid julgustavaid elemente. Loetlen neist vaid mõned.

Esiteks nõustusid ASEANi välisministrid rajama ASEANi egiidi all humanitaaralase koordineerimismehhanismi. Teiseks, Birma ehk Myanmaris ametivõimud on nõustunud vastu võtma abi meditsiinerühmade näol teistest ASEANi riikidest. Ning kolmandaks, Birma ehk Myanmaris ametivõimud on väljendanud valmisolekut lubada rahvusvaheliste ja piirkondlike asutuste ekspertabi, et võidelda katastroofi mõjude vastu.

Samuti peaksin mainima ASEANi riikide ja ÜRO ühist otsust kutsuda kokku doonorriikide konverents, mis peaks toimuma pühapäeval, 25. mail Rangoonis.

Tahaksin lõpetada tänuavaldusega sellel arutelul kuulnud seisukohtade eest. Ma kinnitan teile, et need on väga kasulikud meie ettevalmistustes esmaspäeval toimuvaks aruteluks üldasjade ja välissuhete nõukogus.

Täna teid.

Louis Michel, *volinik*. – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, loomulikult ma mõistan ja jagan täielikult siin täiskogul väljendatud üldist meelsust – kriitika ja pettumuse meelsust.

Peaaegu kõik sõnavõtjad mainisid julgeolekunõukogu poole pöördumist, kodanike kaitsmise kohustuse mõistet, õigust teataval määral sekkuda, riikliku suveräänsuse piire ja sanktsioone üldiselt. See ongi tegelikult see, millega me tegeleme. Samas tahan rääkida rahvusvahelise üldsuse käsutuses olevatest vahenditest teie nimetatud tegevussuundade elluviimiseks ja kõigi nende põhimõtete austamise tagamiseks. See teema on veidi keerulisem, sest sisuliselt tõstab see tõsise küsimuse rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimisest – Euroopa Komisjon ja parlament on juba otsustanud arutada seda teemat septembris seoses konkreetsete juhtumitega. Seega valitseb analüüsi osas ulatuslik konsensus: me kõik nõustume, et see on lubamatu, me kõik nõustume, et see on ebainimlik, me kõik nõustume, et juurdepääs peab olema parem ja nii edasi.

Ma tahaks soovitada – see on mõistagi isiklik arvamus –, et me püüaks lühikeses perspektiivis maksimaalselt ära kasutada peasekretär Ban Ki-mooni algatatud doonorriikide konverentsi tulemusi, kus doonorriikideks on Euroopa Liidu ja ASEANi riigid, ning määrata selle algatuse või ettepaneku raames ametisse ELi/ASEANI ühine koordinaator. See on väga lühikeses perspektiivis.

Mõistagi saab see olema raske ülesanne. Kui rahvusvaheline üldsus tahab tagada teataval määral ühtsust olukorras, kus need kaks algatust tulemusi ei anna, on raske tegutseda nii, nagu midagi muud polekski teha, ning sel hetkel peaks rahvusvaheline üldsus kas ÜRO või muude institutsioonide näol keskenduma veidi teistsugustele vahenditele.

Ma ütlen seda seepärast – ja ma hakkam kohe lõpetama –, et ilmselt teatud määral kõige masendavam asjaolu, mis diskrediteerib või vähemalt nõrgestab moraalselt kohustust sekkuda ning kaitsmise kohustuse mõistet või selle rakendamist, on tõsiasi, et lisaks põhimõttele avaldustele, mida me teeme oma sisetunde, kultuuri ning demokraatia ja inimõiguste jne käsitluse pärast, on meie käsutuses vahendid või vahendid, mille rakendamiseks meil on poliitiline suutlikkus.

See on tõde. Poliitiline julgus on see, mida tuleb otsida. Sest liigagi lihtne on öelda: „me peame midagi tegema, me peame saatma seda, me peame neid sundima, me peame tegema seda ja teist”. Jah, hästi, aga kus on vahendid? Kas meie riigid on võimelised ja poliitiliselt valmis leppima – vajaduse korral ka jõu kasutamise – kaugemate tagajärgedega ning kas me oleme suutelised sel moel tegutsema? See on tegelik küsimus.

Ma nõustun kõigega, mis siin on öeldud, kuid meie suuremeelsetest seisukohtadest tuleb teha järeldusi. Tahan selgitada, miks minu arvates on sellel arutelul kaks osa. On üldine arutelu, kus me oleme kõik ühel meelel, ja siis on praegune kohest lahendust vajav probleem. Ma arvan, et viimane seisneb peasekretäri täielikus toetamises ning tema paigutamises mõttekaks dialoogiks parimasse kohta, samuti lubamises kasutada tal parimal viisil ära tema kahte algatust. Selline on enam-vähem minu ettepanek.

Ma kahtlen, et mis tahes avaldused, ähvardused või karmid sõnad – isegi kui need on vajalikud – suudaks siin ja praegu olukorda muuta. Ma arvan, et kahjuks ei ole see võimalik. Seetõttu leian, et meil tuleks kaasa minna peasekretär Ban Ki-mooni kahe algatusega ja neid lõpuni toetada.

ISTUNGIT JUHATAB: LUISA MORGANTINI*Asepresident*

Juhataja. – Ma olen saanud kuus resolutsiooni ettepanekut⁽¹⁾, mis on esitatud vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Mind šokeerib Birma elanikkonnale osaks langenud kohutav tragöödia. On põlastusväärne, et riiki oma haardes hoidvaid kindraleid ei veena hävitava tsükloni Nagrise ohvrite tohtu arv, mis võib veelgi kasvada joogivee, toiduainete ja arstiabi puudumise tõttu. Ma ei mõista selliseid inimesi, kes eiravad oma rahva õnnetust ning hoiavad Birmat täielikus isolatsioonis, kuigi on selge, et riik ei saa omal jõul hakkama. Võimu ülbusel pole tõenäoliselt mingeid piire. Sellises erakordses kriisiolukorras on riigi suveräänsuse küsimus täiesti ebainimlik mõiste.

Humanitaarabiorganisatsioon Oxfam on hoiatanud, et ilma abi kiire saabumiseta kannatanute juurde võib ohvrite arv tõusta tervelt 1,5 miljonini. ÜRO andmetel on katastroof mõjutanud kuni 2 miljonit inimest, kes vajavad abi. Need on murettekitavad teated ning me peame kiirelt võtma selge seisukoha. Me ei saa jätkuvalt oodata, vaadates abitult, kuidas nälg uusi ohvreid tapab.

Ma hääletan Birma traagilist olukorda käsitleva Euroopa Parlamendi resolutsiooni poolt. Ma olen veendunud, et EL ei tohi olla ükskõikne. Ta peab kasutama kõiki võimalikke vahendeid Birma elanikkonna aitamiseks. Arvestades selle katastroofi tohutut ulatust, peab EL kasutama ka jõustamismeetmeid, sest riiklikud ametivõimud ei ole ilmselt suutelised kaitsma oma elanikkonda genotsiidi, sõjakuritegude, etnilise puhastuse ja inimsusevastaste kuritegude eest.

11. Loodusõnnetus Hiinas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused loodusõnnetuse kohta Hiinas.

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Me jälgime suure murega Hiinas toimuvaid arenguid pärast katastroofilist maavärinat, mis hävitas riigis ja eriti Sichuani provintsis suure maa-ala.

Mõne hinnangu kohaselt mõjutas maavärin umbes 10 miljonit inimest. Hukkunute arv kasvab tundidega, samas kui üha vähemaks jääb lootust rusude alt ellujäänuid päästa. Praegune hinnang surmasaanute arvule on kasvanud peaaegu 50 000 inimeseni. See on tõesti katastroof. Võib-olla õnnestuks rohkem elusid päästa, kui päästjad suudaks jõuda kannatanud piirkonda, kuid neid takistavad objektiivsed raskused ning piisava varustuse nappus.

Täiendav raskus on maavärina poolt mitmetele tammidele põhjustatud kahju. Selle tõttu on Sichuani provintsi elanikel suur oht jääda üleujutuse alla. Hiina valitsus on palunud esmast varustust, mida nad vajavad päästeoperatsioonide käigus.

Hiina tervishoiuministeerium prognoosib ka suuremat vajadust ravimite ja kaasaegse meditsiinivarustuse järele, sest vigastatud ellujäänud vajavad ravi.

Käimasolevate abitegevuste ulatus on erakordselt suur. Õhust on alla visatud juba kaksteist tonni kaupa, et leevendada kannatanud piirkonna raskusi. Arvukad helikopterid veavad kohale päästjaid ja abi. Kohalike ametivõimude esindajad ütlesid, et praegusel hetkel vajavad nad peamiselt tekke, telke, toitu ja satelliittelefone.

Nagu te teate, ja nagu täna on juba mainitud, kogunes möödunud teisipäeval erakorraline nõukogu koosolek. Me oleme avaldanud hiina rahvale oma sügavimat kaastunnet selle piirkonna kohutava hukkunute arvu ja purustuste pärast. Oma sõnumis väljendasime siiraimat kaastunnet ka nendele, kes on katastroofis kaotanud lähemaid sugulasi, saanud vigastada või kannatanud suurt varalist kahju.

(1) Vt protokoll.

Rahvusvaheline üldsus on reageerinud kiiresti ning on pakkunud Hiinale abi. Hiina on seda ametlikult tervitanud väliskaubanduse ministeeriumi saadetud kirjadega. Mitmed välisriikide meeskonnad, sealhulgas Jaapanist, Taiwanist, Koreast ja Austraaliast, on juba kohal või asuvad Hiina poole teele.

Euroopa Liit tahab anda kannatanud elanikele abi. Euroopa Komisjon, samuti enamik liikmesriike, on kannatanud elanikkonna vajadustele ulatuslikult reageerinud ning on valmis abi andma ka tulevikus.

Täna teid.

Louis Michel, volinik. – (FR) Proua juhataja, ka mina tahan teid tänada selle eest, et võtsite päevakorda Hiina Sichuani provintsi humanitaarolukorra pärast 12. mai maavärinat. President Barroso, Benita Ferrero-Waldner ja mina oleme avaldanud oma kaastunnet ning rõhutanud Euroopa rahvaste soovi Hiina rahvast aidata.

Hiina ametivõimude ja eriti sõjaväe mobilisatsioon oli kiire ja ulatuslik. Tuleb öelda, et kriisiohjamine oli tõhus ning ametivõimud väärivad meie õnnitlusi. Arvestades kahju ulatuse ja oma vajadustega, palus Hiina valitsus 13. mail rahvusvahelist abi ning EL reageeris sellele palvele kiiresti. Komisjon saatis kannatanud piirkonda ühenädalasele missioonile Euroopa Humanitaarabi Ameti eksperdi. Pärast eksperdi 16. mail esitatud aruannet võttis komisjon vastu hädaabi käsitleva otsuse kahe miljoni euro eraldamiseks. See võimaldab Punasel Ristil tarnida telke, tekke, joogivett ja esmatarbekaupu.

Komisjoni tsiviilkaitsemehhanismi koordineerimis- ja hindamisrühm viibib samuti Chengdus. See on kontaktis kohalike ametivõimudega, et viia Euroopa abi kiiremini abivajajateni. Samuti reageerisid liikmesriigid kiiresti Punase Risti abipalvele, saates hädaabivaraustust ning otsingu- ja päästemeeskondi. ELi abi kogusumma ületab juba kümme miljonit eurot. Euroopa Komisjon, seireandmekeskus ja kriisiohjamisüksus teevad koostööd ning hoiavad liikmesriike ja Hiinat kursis ELi abiga. Tuleb märkida, et Hiina ametivõimud kontrollivad rangelt rahvusvaheliste meeskondade juurdepääsulubasid kohalikele piirkondadele.

Meie hinnangute põhjal on põhivajadusteks vesi ja sanitaarabinõud, ajutised peavarjud, esmatarbekaupad, ravimid ja meditsiinivaraustust. Kahjuks takistavad päästeoperatsioone paljud tugevad järeltõuked. Peamine mure puudutab eluliste infrastruktuuride, näiteks tammide, kaitsetammide ja elektrijaamade rikkeid või purunemist, mis tekitaks teise humanitaarkatastroofi.

Georg Jarzembowski, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Proua juhataja, härra eesistuja, volinik, daamid ja härrad, minu fraktsioon ühineb nõukogu ja komisjoni kurbus- ja kaastundeavaldustega Hiina elanikkonnale pärast 12. mai kohutavat maavärinat. Meie siiras kaastunne kuulub kõigile, kes on maavärina tagajärjel lähedasi kaotanud või vigastatud.

Samuti tervitame asjaolu, et Hiina ametivõimud on algatanud kiired päästemeetmed, ning me tervitame Hiina valitsuse valmisolekut välisabi vastuvõtmiseks. Lubage mul ka väljendada lootust, et see jätkub nii ka tulevikus, et abi oleks võimalik tõhusalt suunata sinna, kus seda vajatakse.

Lisaks on meil hea meel, et antud juhul on Hiina valitsus lubanud ka välisajakirjandusel maavärina kohta üksikasjalikke uudiseid edastada, ning me loodame, et ta lubab välisajakirjanikel anda ülevaateid ka kannatanud alade ülesehitustöödest.

Me tunneme erilist kahetsust selle pärast, et nii paljud õpilased hukkusid riigikoolide hoonete kokkuvarisemisel, ning me toetame Hiina ametivõimude väljendatud taht uurida põhjusi, miks kooli ei pruugitud ehitada maavärinakindlaks, ning võtta süüdlased vastutusele.

Elkõige oleme valmis andma Hiina elanikkonnale vajalikku abi. Nad ei vaja suuri rahasummasid, sest nende käsutuses on maailma suurimad valuutareservid. Mida nad vajavad, on praktiline abi, ning meie, eurooplased, ja meie liikmesriigid saame seda abi osutada ning me täname volinikku abiga seotud meetmete eest, mille ta on juba käivitanud.

Me toetame igasugust tegevust, mille eesmärk on aidata inimesi katastroofipiirkondades ning abistada neid oma külade ülesehitamisel. Mõned peavad võib-olla teistesse piirkondadesse ümber asuma. Me osutame selleks vajalikku abi. See on tõeliselt suur inimlik tragöödia ning me tunneme kaasa kannatanud piirkondade elanikele ja kogu Hiina rahvale.

Libor Rouček, fraktsiooni PSE nimel. – (CS) Proua juhataja, volinik, Janez Lenarčič, daamid ja härrad, kõigepealt tahan sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nimel ühineda kõigiga, kes on väljendanud oma sügavaimat kaastunnet Sichuani provintsi tabanud kohutava maavärina kümnete tuhandete ohvrite leinavatele peredele. Samuti

tahan väljendada täielikku solidaarsust sadade tuhandete inimestega, kes kaotasid selle katastroofi tagajärjel katuse pea kohalt või olid sunnitud kodust lahkuma.

Veidi aja eest arutasime olukorda Birmas ning kritiseerisime Birma hunta täiest lubamatut käitumist. Täieliku vastandina Birmale tuleb Hiinat kiita. Hiina palus rahvusvaheliselt üldsuselt kohe abi ning avas oma piirid välisabile. Sarnaselt kolleegiga kiidan ma heaks Hiina ametivõimude avatuse nii riiklikul tasandil kui ka Sichuani provintsis. Ma tervitan seda, kuidas nad lahendasid päästetööde korralduse ning oma riigi ja välismaise avalikkuse teavitamise katastroofi sündmustest. Näiteks sisaldas edastatud avameelne teave ka tunnistust, et lisaks kümnetele tuhandetele ohvritele mattus rusude alla ka kolmkümmend kaks radioaktiivse kiirguse allikat.

Nii volinik kui ka Janez Lenarčič teavitasid meid Euroopa Liidu poolt Hiinale pakutud ja antud humanitaarabi ulatusest. Ma tänan neid mõlemaid kiiruse eest, millega komisjon ja nõukogu on tegutsenud, ning ma kutsun neid üles tagama, et Euroopa Liit oleks valmis kiiresti reageerima meie Hiina partnerite võimalikele tulevastele palvetele mitte ainult seoses humanitaarabiga, vaid ka kannatanud piirkondade ülesehitamisega, kui abi küsitakse.

Dirk Sterckx, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (NL) Kõigepealt tahan väljendada oma kaastunnet kõigile ohvritele meie Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni nimel. Samuti kiidan heaks Hiina valitsuse väljakuulutatud leinaperioodi. Esmaspäeval enne Strasbourgi tulekut läksin Hiinaga suhete arendamise delegatsiooni ning eeldan, et ka parlamendi kui terviku nimel tegema sissekannet kaastundeavalduste raamatusse Hiina esindusse ELi juures Brüsselis. Möödunud nädalal kohtus delegatsiooni büroo Hiina suursaadikuga, kes ütles mulle, kui väga ta Euroopa Parlamendi toetust hindab.

Meie ees on tohtu ja tõsine katastroof. Kümned tuhanded inimesed on surnud või endiselt kadunud, miljonid on kodutuks jäänud, varaline kahju ulatub suurusjärgudesse, mis on hetkel vaevu arvatavad. Me ei ole näinud Hiinas seda, mida nägime eelnenud arutelu põhjal Birmas. Me näeme siin riiki, kus igaüks, kõige kõrgemast kuni kõige madalama tasandini teeb kõik võimaliku abistamiseks ning tagamiseks, et kõik, mida saab veel päästa, saaks päästetud. Samuti näen riiki, mis on väga avatult vahendanud ja vahendab Sichuani inimeste valu ja meeleheidet, samuti päästemeeskondade ees seisvaid probleeme ning ka seda, et mõned hukkunud on isegi päästemeeskondades. Ma näen riiki, mis on isegi avatud katastroofiohvrite kriitikale abistamispuüdluste aadressil – selline pilt on ka meile väga tuttav kordadest, kui midagi taolist on siin juhtunud.

Proua juhataja, me peame vaatama tulevikku. Ma arvan, et Hiina on palunud meilt väga konkreetset abi. Ma näen, et me näitame üles solidaarsust ning ma olen tänulik komisjonile ja nõukogule selle eest, mida nad on teinud. Ma õhutan neid andma täiendavat abi, kui hiinlased seda paluvad.

Kui päästeoperatsioonid läbi saavad, peab algama ülesehitus ning ka siin peame olema suutelised aitama nii palju kui võimalik. Pikemas perspektiivis paluksin, et me uuriksime oma võimalusi tehnilise abi osutamiseks, töötades välja eeskirju ja meetodeid, mis muudavad hooned selliste nähtuste suhtes vastupidavamaks. Samuti võib rahvusvahelise üldsuse ülesandeks olla uurida, mida me saaksime teha mingisuguse varajase hoiatuse süsteemi rajamiseks, mis hoiataks inimesi enne katastroofe. Me peame vähemalt proovima seda välja töötada. Ma arvan, et maailmas on päris palju piirkondi, millele see kasulik oleks. Igal juhul pean oluliseks, et me oleme siin Euroopa Parlamendis sellel arutelul näidanud üles oma solidaarsust hiinlastega.

Hélène Flautre, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Proua juhataja, pärast seda kohutavat maavärinat, mille tõttu on leinas Hiina ja terve maailm, on ametivõimud esmakordselt mänginud läbipaistvat mängu ning on reageerinud tragöödiale ulatuslike hädaabioperatsioonidega, mida EL ja kogu rahvusvaheline üldsus püüavad oma parimate võimete piires toetada.

Samas oleme kõik kuulnud Hiinas tehtud teravat kriitikat hoonete, eriti kõige uuemate ja avalike kohtade, näiteks koolide, halva kvaliteedi üle, mille tõttu on kadunud tuhandeid koolilapsi, kellest väga vähesed on päästetud. See katastroof paljastab riigis viletsa ehituskvaliteedi – see on Hiinas tundlik küsimus, kus miljonite inimeste vara suuremates linnades on sundvõõrandatud otsustavaid sündmusi, näiteks olümpiamänge ette valmistades.

Selle tragöödia kohal kangastuvad ka teised juba nimetatud murettekitavad teemad: hüdroelektrirajatiste, näiteks Zippingu betoontammide tugevus sunnib meid kartma halvimat sellest allavoolu elava 600 000 inimese jaoks. Samuti tekitab maavärin kahju 391 veehoidlale. Seni on veel vähe teada Sichuani kirdeosas paiknevatest plutooniumirikastamise rajatistest, vaatamata nende paiknemisele epitsentri läheduses, ning ka see on äärmiselt murettekitav.

Kas poleks hea mõte viia sellistes olulistest küsimustes läbi sõltumatu rahvusvaheline hindamine, sest hiinlased ilmutavad endiselt teataval määral läbipaistmatust ning ametlikud teadaanded võivad olla mõeldud julgustusena?

Konrad Szymański, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Euroopa peaks pakkuma Hiinale võimalikult palju tuge nii humanitaarsetel kui ka poliitilistel põhjustel. Ma olen üks väga paljudest selle täiskogu liikmetest, kes on tugevalt vastu Hiina barbaarsele poliitikale Tiibeti ja kristlaste suhtes. Ma usun, et me peame reageerima väga jõuliselt igasugusele agressioonile Taiwani vastu.

Samas teiselt poolt peame kasutama iga võimalust näidata hiina rahvale, et meie nõudmised nende juhtidele ei ole tingitud mingist vaenulikkusest nende riigi ja selle traditsioonide suhtes. Me peame tõestama, et sõbralik partnerlus on võimalik ning nüüd on tekkinud selleks suurepärane võimalus. Me peaksime pakkuma ohvritele ulatuslikku abi ning pühenduma kogu hingest katastroofi järel algavale ülesehitustööle. Oleks suur viga lasta käest see võimalus Euroopa ja Hiina vahel usalduse rajamiseks.

Patrick Louis, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, loodusõnnetused kurvastavad meid kõiki seda enam, et nad tekitavad nii palju ohvreid, nagu viimati Hiinas või Birmas. See meenutab meile inimelu väärtust ning ka seda, et me ei saa loodust kontrollida. Me soovime saata kaastunde sõnumi neile, kes kannatavad looduslike ja poliitiliste katastroofide tõttu.

Üks poliitikute eesmärk on vältida õnnetusi oma rahvaga. Seega, kui nad ei saa loodusõnnetusi ära hoida, võivad nad püüda neid ette näha ja rahvast hoiatada ning eelkõige peavad nad vähendama ohte vastutustundlike ennetuspoliitikate abil. Näiteks Hiina võimas infrastruktuur, nagu tohutud elektrijaamade tammid ja tuumaelektrijaamad, on seni vastu pidanud. Aga kui kaua suudavad nad vastu pidada? Kas poleks parem kasutada rohkem väiksemaid struktuure, et riske hajutada, ning suurendada avalikkuse teavitamist võimalikest riskidest?

Hiina rahva jaoks kõige traagilisem olukord peitub siiski suhetes poliitilistesse katastroofidesse. Kuigi me tunnustame selle tööka ja oskusliku rahva imetlusväärset iseloomu ja ergast kultuuri, võime hinnata poliitilisi tegusid ilma liialt sisepoliitikasse laskumata. Õnnetu ühe lapse poliitika on suur katastroof. See mõjutab lapsi, paljude talumajapidamiste peresid, kes peavad oma tütreid loovutama, vähendab sissetulekuid ja ei aita kuidagi tagada talumajapidamiste ja pensioni järjepidevust, või pere teist last, kellel Creoni korralduste kohaselt pole õigust olemasolule. Selline on põlgus inimõiguste suhtes, kui poliitiline kord ei luba vanematel saada nii palju lapsi, nagu nad tahavad. Ka siin ei vaadelda elu tegelikku väärtust, vaid ainult selle kasulikkude funktsiooni. Looduskatastroof ja poliitiline katastroof sulavad ühte siis, kui koolikatus sisse variseb, mattes enda alla ainsa lapse ja jättes vanemad ahastusse.

Kui 30 000 olümpiamängudeks Pekingisse oodatavat ajakirjanikku sinna jõuavad, peaksid nad võtma aega esmamuljest täpsema pildi saamiseks, et uurida selle riigi tegelikkust, mis kehastab küll võimu ja tõhusust, kuid võib kaotada igasuguse lugupidamise inimeste, igasuguse poliitilise korra tõelise aluse suhtes.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, Hiina ametivõimude korraldusel toimunud avalike vaikuseminutite ajal seisid inimesed tänavatel, bussides ja kauplustes vaikselt ning nende näoilmed ei jätnud mingit kahtlust nende tunnete siiruses. See erines tavapärasest kohustuslikust kollektiivse solidaarsuse väljendamisest. Miks nii? Sest riigiteleviioonil oli võimalus ööpäevaringselt uudiseid edastada, kutsudes esile sügava šoki kannatanud piirkondade inimeste kujuteldamatute kannatuste üle. See tekitas Hiinas uue solidaarsustunde. Lugupidamine üksikisiku suhtes on taas nähtavaks saanud, isegi poliitiliste juhtide seas.

Seni on riiklik tähelepanu keskendunud ainult Hiina majanduskasvule ja viimasel ajal ka olümpiamängudele, kuid praeguse katastroofi kontekstis ei pane inimesed neid asju peaaegu enam tähelegi. Mida peaks tegema rahvusvaheline üldsus? Sellele küsimusele on juba teataval määral vastatud: lisaks abimaterjalide, katastroofiga seotud kavade ja loomulikult tehnilise varustuse saatmisele on vaja koguda kokku kogemused suurtest maavärinatest Armeenias, kus hukkus üle 100 000 inimese ja sai vigastada tuumaelektrijaam, Türgis, kus hukkusid kümned tuhanded, ja Hiinas 1976. aastal, kus surma sai mitusada tuhat inimest, ning kasutada seda ühist kogemust rahvusvahelise üldsuse jaoks hea praktika põhimõtete väljatöötamiseks ja rakendada neid põhimõtteid Hiina huvides.

Ma tean, juba on mainitud, et eriti just tammidega juhtuda võiv õnnetus peaks panema meid uurima avalike hoonete, haiglate ja koolide maavärinakindlust. Selles suhtes saab palju ära teha ning võimalik on anda sobivaid näpunäiteid, millised eeskirjad peaksid kehtima maavärinakindlate konstruktsioonide ehitamise suhtes.

Hiinaga suhete arendamise delegatsiooni liikmena ühinen loomulikult eelkõnelejate kaastundeavaldustega.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Proua juhataja, volinik, me kõik tunneme kahetsust Lõuna-Hiinat laastanud katastroofi pärast. Üle 50 000 inimese on hukkunud ja 4,8 miljonit on jäänud kodutuks. Me kõik seisame kannatanud perede kõrval.

Euroopa Liit on tegutsenud, nagu peab: ta on käivitanud tsiviilkaitsemehhanismi ning toetanud Hiina ametivõime. Toetust on andnud ka rahvusvaheline üldsus tervikuna. Kunagi varem pole Hiina suunas tehtud sedavõrd palju solidaarsusavaldusi ja käegakatsutava abi pakkumisi, sest sel korral ei ole Hiina ametivõimud üritanud tragöödia ulatust varjata. Vastupidi, nad on edastanud vajalikku teavet, lubanud rahvusvahelise ajakirjanduse juurdepääsu ning käitunud üldiselt läbipaistvalt ja tõhusalt, erinedes sellega Birmas juhtunust.

Loodusõnnetuste sagenemise taga on kliimamuutused. Planeedi soojenemise vältimine on meie kõigi ülesanne. Seetõttu peab ka Hiina kaasa aitama CO₂ heitkoguste vähendamisele, toetades Euroopa Liidu jõupingutusi rahvusvahelisele kokkuleppele jõudmiseks 2009. aasta detsembris toimuva Kopenhaageni konverentsi ajaks.

Bastiaan Belder (IND/DEM). – (NL) Hiina massimeedia on enneolematu avatusega edastanud teateid enam kui nädala eest Sichuani provintsi tabanud suure maavärina kohutavatest tagajärgedest. Riigisiselt on see ametivõimude avatus tekitanud enneolematu solidaarsustunde ohvritega. Esile tõusis harmooniline ühiskond. Kümned tuhanded vabatahtlikud pakkusid oma teeneid. Kõigist provintsidest voolasid katastroofipiirkondadesse päästemeeskonnad. Praktiline abi on saavutanud Hiinas rekordiliselt kõrge taseme. Lühidalt, ametivõimude avatus tasub ennast ära.

Euroopa institutsioonid peavad seega nõudma Hiina ametivõimudelt seda pretseedenditavat avatust ka tulevikus. Igal juhul on see nii Hiinas juba tõstatatud kriitiliste küsimustega, miks varises kokku sedavõrd palju koolimaju. Hiina on olnud samavõrd avatud ülejäänud maailmale. Näiteks võttis Hiina valitsus vastu Jaapani pakkumise päästemeeskonna saatmiseks. Vahepeal on Taiwan lubanud maavärina ohvritele 42 miljoni euro suurust abi. Ma loodan siiralt, et see kaastunne toob kaasa Hiina ja Taiwani suhetes vajaliku normaliseerumise.

Ma võin puhtsüdamlikult ühineda kõigi nende parlamendiliikmetega, kes väljendasid oma sügavat kaastunnet Hiina elanikkonna väljendamatute kannatuste suhtes, ning ma hindan eriti seda, et Dirk Sterckx tegi meie kõigi nimel sissekande kaastundeavalduste raamatusse Hiina esinduses Brüsselis. Ma kiidan selle täielikult heaks.

Cornelis Visser (PPE-DE). – (NL) Kõigepealt tahaksin väljendada oma kaastunnet Sichuani provintsis 12. mail toimunud loodusõnnetuse arvukate ohvrite sugulastele. Õnneks tegutsesid Hiina ametivõimud pärast katastroofi kiiresti. Samuti tervitan Euroopa Liidu reaktsiooni. Seetõttu tahan toetada Euroopa institutsioone, komisjoni ja nõukogu nende seni kasutatud lähenemisviisis. Pärast esialgset välisabist keeldumist on Hiina oma piirid avanud. Hiina ametivõimud ise on öelnud, et neile kulub selle ulatusliku katastroofiga toimetulekuks ära igasugune abi. Jaapani, Lõuna-Korea ja Venemaa päästemeeskonnad on juba kannatanud piirkonnas. Ma pean seda ning samuti asjaolu, et naaberriigid Singapur ja Taiwan osutavad abi, väga julgustavaks. Poliitilised suhted naaberriikidega ei ole alati head ja see võib neid parandada.

Riiklikus ja rahvusvahelises ajakirjanduses on katastroofile pühendatud palju tähelepanu. Mul on hea meel, et ajakirjanikke lubatakse kannatanud piirkonda ning neile antakse võimalus vabalt kirjutada, et teavitada ülejäänud riiki ja maailma. Läbipaistvus on oluline, et saada õnnetusest selge ülevaade ning tagada kohapeal õige abi osutamine. See võimaldab ülejäänud elanikkonda rohkem kaasata. Vaba ajakirjandus ja hea valitsemistava käivad tavaliselt käsikäes. Vaba ajakirjandus saab ekslikest poliitikest õigeaegselt teada anda, nii et poliitikaid on võimalik korrigeerida.

Arutamist vajavad ehituse ja riikliku järelevalve küsimused selles piirkonnas. Sellest on võimalik teha järeldusi tulevaste ehitusprojektide jaoks ning anda soovitusi paremaks juhtimiseks ja ametlikuks korraldustööks.

Loodusõnnetuste ennetamine ja nendeks valmistumine on eelkõige valitsuse ülesanne. Ka paljudes Euroopa riikides on alles viimastel aastatel hakatud seda korralikult organiseerima. Lõpetuseks tahaksin paluda Euroopa Komisjonil ja nõukogul pakkuda Hiinale vajaduse korral abi ametivõimude ja avaliku teenistuse koolitamiseks, et koostada kriisi- ja katastroofiohjamise plaane.

Alexandra Dobolyi (PSE). – (HU) Täna teid väga, proua juhataja. Möödunud nädala loodusõnnetus Kaug-Idas šokeeris iga korralikku inimest. On loomulik, et maailma tähelepanu keskendub neile riikidele.

Hiina on praegu väga suure avaliku tähelepanu all: sel suvel toimuvad olümpiamängud, Hiina peaministri visiit Taiwani, sündmused Tiibetis, dalai-laama ringsõit Euroopas ja selle vastuvõtt, Euroopa Komisjoni visiit

Hiinasse – kõik need sündmused on aidanud tõmmata Hiinale tähelepanu. Ent nüüd ei ole aeg rääkida boikottidest või Tiibetist.

8-magnituudine maavärin, mis muutis Sichuani platoo rusudeks, põhjustas 50 000 inimese surma ja jättis paljud ellujäänud kodutuks, rääkimata põhjustatud majanduslikust kahjust. Sellepärast palun igal Euroopa Liidu institutsioonil tagada, et me annaksime omalt poolt kõikvõimalikku inimlikku abi ning osutaksime katastroofis kannatanutele humanitaarabi seni, kuni see on vajalik.

Tänagem päästemeeskondi ja abiorganisatsioone nende abi eest; nad töötasid ööpäevaringselt, et parandada piirkonnas elavate inimeste olukorda, ning kinnitagem Hiina elanikkonnale oma tingimusteta solidaarsust ja kaastunnet. Tänan teid väga.

Glyn Ford (PSE). - Proua juhataja, 7,8-magnituudine maavärin epitsentriga Chengdu lähedal Sichuani provintsis tappis 12. mail üle 100 000 inimese. Me saame ainult avaldada oma kaastunnet kõigile, kes on kaotanud perekonnaliikmeid, ja eriti vanematele, kes on kaotanud lapsi. Ent erinevalt paralleelsest tragöödiast Birmas, kus mõnede väitel peaks inimeste kaitsmise kohustus kaasa tooma otsese rahvusvahelise sekkumise, on hiinlased kasutanud erakorralisi hädaabiressursse koos sõdurite ja meditsiinipersonaliga. Hiina on tervitanud välisabi, kaasa arvatud Jaapani päästetöötajaid, kes praegu piirkonnas töötavad, samuti lubanud Hiina ja välisriikide ajakirjandusel kajastada katastroofi järelmõjusid.

Nagu volinik Michel ütles, on Euroopa Liit juba panustanud abina 10 miljonit eurot. Me õhutame nõukogu ja komisjoni andma kannatanud piirkonnale järgmistel kuudel ja aastatel täiendavat hädaabi, tehnilist ja ülesehitusabi.

Józef Pinior (PSE). - Proua juhataja, see on aeg, mil me ilmutame Hiina suhtes solidaarsust ja kaastunnet. Me oleme neil traagilistel päevadel näinud ohvreid; me oleme näinud Hiina ühiskonna suurt tragöödiat.

Mulle on avaldanud muljet Hiina ametivõimude – riigijuhtide, haldusorganite, provintsi- ja erakonnajuhtide – käitumine; Hiina riigi käitumine on olnud ratsionaalne, see on ka midagi head sellisel ajal.

Aga samas pean inimõiguste poliitikuna parlamendile teatama, et Tiibeti inimõiguste ja demokraatia keskuse andmetel arreteeriti 14. mail 55 nunnat. Ka see on neil päevil Hiinas reaalsus. Maavärin ei tohi muutuda inimõiguste kuritarvitamise ettekäändeks.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Proua juhataja, Hiina maavärina ja sellele eelnenud Birma tsükloni kohutavad tragöödiad šokeerisid avalikkust kogu maailmas. Riikide reaktsioon kogu maailmas on olnud eeskujulik, nii et riigid Jaapanist kuni Ameerika Ühendriikideni, Venemaast kuni Jordaaniani osutavad abi kogusummas üle kahe miljardi dollari.

Euroopa Liit ja selle liikmesriigid reageerisid kohe ning komisjon tegutses otsustavalt, saates Hiinale 2 miljonit eurot hädaabi ning saates päästetöödele kaasaaitamiseks välja liikuvaid hospitaliüksusi, ravimeid, päästeseadmeid ja rusude eemaldamise varustust. Eriti kiiduväärne oli Indias paikneva Tiibeti eksiilvalitsuse palve oma poolehoidjatele peatada ajutiselt meelevaldused Hiina vastu ning teha annetusi maavärinaohvrite aitamiseks.

Ungari algselt Birma jaoks mõeldud abirahad suunati ümber Hiinale Birma sõjaväelise diktatuuri isolatsiooni pooldava suhtumise tõttu. Erinevalt Myanmarist oli Hiina juhtkond piisavalt tark välisabi vastuvõtmiseks. Samuti oli väga positiivne Hiina vastutustundlik suhtumine avalikustamisse ning see näitab, et demokraatia arengus on toimunud märkimisväärne edasimineku. Tänan teid tähelepanu eest.

Genowefa Grabowska (PSE). - (PL) Loodus on taas tõestanud, kui kaitsetu on inimkond suurte looduskatastroofide ja õnnetuste ees. Hiina on maailma kõige suurema rahvaarvuga riik, selle majandus õitseb ning see valmistub entusiastlikult eelseisvateks olümpiamängudeks. Ometi laastas seda hiljutine traagiline maavärin.

Hiina rahvas võrdleb seda katastroofi varasemate kataklüsmidega, mis toimusid riigis suurte ajalooliste muutuste ajal. Ma ei ole kindel, kas seda hirmsat sündmust tuleks just nii tõlgendada. Sellegipoolest olen veendunud, et sellisel ajal peame väljendama oma solidaarsust kümnete tuhandete tavaliste meeste, naiste ja lastega, kes taluvad kangelaslikult seda isiklikku ja riiklikku tragöödiat. Sellepärast on Euroopa Parlamendil õigus saata täna hiina rahvale selge märguanne, näidates, et selle täiskogu liikmed seisavad nendega õlg õla kõrval, et me mõistame nende kannatusi ja tahame aidata. Lõpuks on solidaarsuse põhimõte üks liidu kõige tähtsamaid põhiväärtusi.

Colm Burke (PPE-DE). - Proua juhataja, Hiinat tuleb õnnitleda selle puhul, kuidas ta on sellele katastroofile reageerinud. Samuti tahaksin tänada Euroopa Komisjoni ja nõukogu selle eest, kuidas nad on selle tragöödia suhtes tegutsenud. See on Hiinas tervitav areng, et nad on avanud selle piirkonna kõigile, kes suudavad abi osutada; loodetavasti teevad nad seda tulevikus ka teiste piirkondade suhtes. Vajaliku teabe lubamine maailma ajakirjandusse on õige samm edasi. Samuti tahaksin õnnitleda ajakirjandust selle puhul, et nad on toonud välja katastroofi ulatuse ja vajaliku abi.

Olgu see õppetunniks ka Hiinale, mis näitab talle, kuidas kasutada oma võimu teistele režiimidele, eriti Birmale, surve avaldamiseks ja selgitamiseks, et ka nemad vajavad abi maailma üldsuselt. Elude päästmine on Hiinas prioriteet; las teised, nagu Birma hunta, õpivad sellest kogemusest.

Bogdan Golik (PSE). – (PL) Proua juhataja, tahaksin väljendada oma siiraimat kaastunnet kõigile, kes on Hiinas kannatanud ja lähedasi kaotanud. Tahan avaldada südamlikku kaastunnet kõigile, kes on kaotanud lapsi, naisi või mehi. Olin ise möödunud nädalal Hiinas, kui see kohutav katastroof juhtus. Ma olin Pekingis ja Šanghais ning esindasin parlamenti Šanghai toidumessi avamisel. Katastroof juhtus esmaspäeval, täpselt minu saabumise ajal. Ma saatsin kohe kaastundekirjad Hiina suursaadikutele Poolas ja Brüsselis. Mul oli võimalus näha telerist uudised tragöödia kohta ning ma mõistsin selle põhjustatud inimlike kannatuste ulatust. Samuti nägin ohvritele tavaliste inimeste, valitsuse ja sõjaväe poolt kohe osutatud ulatuslikku abi. Selle tegevuse mastaapsus oli enneolematu.

Tahaksin kasutada seda võimalust, et tänada liitu ja kõiki liikmesriike antud abi eest. Samuti tahaksin tänada täiskogu oma solidaarsuse väljendamise žesti eest tänase arutelu näol. Ma olen kindel, et abi on vaja ka edaspidi.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Ma usun, et Hiina suhtes on kaks erinevat lähenemisviisi. Üks on abi osutamine pärast riigile hiljuti osaks langenud õnnetust. Me ei saa kuidagi teisiti reageerida. Abistamine on meie moraalne kohus. Veel üks põhjus abi pakkumiseks on meie parem rahanduslik ja majanduslik olukord. Me lihtsalt peame seda tegema.

Teine lähenemisviis seisneb pidevas teadlikkuses, et tavapärasel aegadel peame hiinlasi abistama. Ma mõtlen selle all, et kui riik parasjagu ei kannata katastroofi tõttu, peaksime aitama Hiina elanikke, meenutades selle juhtidele nende kodanikuõigusi. Me peaksime seda tegema väga rõhutatult. Me peame reageerima õigesti mõlemale olukorrale. See muudab asjad väga selgeks. Ma usun, et hiina inimesed mõistavad meie jõupingutusi ja tänavad meid selle eest.

Janez Lenarčič, esistuja. – (SL) Pean väga oluliseks, et Euroopa Parlament on otsustanud pühendada tänase arutelu Hiina loodusõnnetusele. Eelkõige selleks, et anda Hiinale sõnum, mis ühelt poolt väljendab Euroopa Liidu kaastunnet ja teiselt poolt, nagu ütles Genowefa Grabowska, Euroopa Liidu solidaarsust Hiina ja tema rahvaga.

Samuti on tunda selget erinevust selle ja sellele vahetult eelnenud arutelu toonis. Loomulikult on selle põhjuseks osaliselt Hiina juhtide käitumine ning me võime tõesti öelda, et nende reaktsioon sellele kohutavale katastroofile oli kiire ja tõhus, et nad on kasutanud palju riiklikke ressursse, et nad on nimetanud või määranud abi koordineerijaks peaministri isiklikult. Selliste raskuste ületamiseks on mõistagi vaja head koordineerimist ning see on ilmselt saavutatud.

Samuti hoidis ajakirjandus nii riiklikku kui ka rahvusvahelist avalikkust arengutega pidevalt kursis. Kannatanud piirkondadesse lubati välisajakirjanikke ning meie andmetel ka mõningaid väliseksperthe, teiste hulgas Jaapanist.

Seetõttu usun, et me võime olla veendunud, et sellele tohutule katastroofile reageerides ja elanikkonnale abi osutades on Hiina ametivõimud olnud organiseeritud ning eelkõige on valmis vastu võtma välisabi, kaasa arvatud meie abi. Ning ma võin teile kinnitada, et nõukogu on jätkuvalt valmis abi osutama.

Louis Michel, volinik. – (FR) Väga lühidalt, proua juhataja, võite olla kindel, et ma võtan teie märkused teadmiseks ning tahan vastata, öeldes, et me oleme loomulikult valmis andma lisaks senisele veel täiendavat abi, mis lähtub vajaduste analüüsist.

Samuti tundub mulle, et kõik tervitavad Hiina reaktsiooni ning seda, kuidas ametivõimud on olnud juurdepääsu ja läbipaistvuse osas avatud. Mõtlen seda eriti seoses ajakirjanduse juurdepääsu võimaldamisega.

Tahaksin eraldi mainida Héléne Flautre'i pakutud ideed moodustada rahvusvaheline ekspertrühm, et hinnata kaasnevaid riske ja kahjusid, eriti seoses tuumarajatistega. Minu arvates on hea idee see sõnum edasi anda.

Loomulikult ei ole selleks mingit kohustust, kuid minu meelest oleks siiski hea algatada Hiina ametivõimudega sellekohased kõnelused.

Juhataja. – Ma olen saanud kuus resolutsiooni ettepanekut, mis on esitatud vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval kell 12.

12. Uraani sisaldava lahingumoonna keelustamise rahvusvaheline leping (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu järgmisel teemal:

suuliselt vastatav küsimus (O-0029/2008/rev), mille on esitanud Elly de Groen-Kouwenhoven, Angelika Beer ja Carolina Lucas fraktsiooni Verts/ALE nimel, Luisa Morgantini fraktsiooni GUE/NGL nimel, Annemie Neyts-Uyttebroeck fraktsiooni ALDE nimel, Ana Maria Gomes fraktsiooni PSE nimel, Çiřts Valdis Kristovskis fraktsiooni UEN nimel ning Karl von Wogau ja Stefano Zappalà fraktsiooni PPE-DE nimel nõukogule: uraani sisaldava lahingumoonna keelustamise rahvusvaheline leping (B6-0153/2008),

ja

suuliselt vastatav küsimus (O-0030/2008/rev), mille on esitanud Elly de Groen-Kouwenhoven, Angelika Beer ja Carolina Lucas fraktsiooni Verts/ALE nimel, Luisa Morgantini fraktsiooni GUE/NGL nimel, Annemie Neyts-Uyttebroeck fraktsiooni ALDE nimel, Ana Maria Gomes fraktsiooni PSE nimel, Çiřts Valdis Kristovskis fraktsiooni UEN nimel ning Karl von Wogau ja Stefano Zappalà fraktsiooni PPE-DE nimel komisjonile: uraani sisaldava lahingumoonna keelustamise rahvusvaheline leping (B6-0154/2008).

Elly de Groen-Kouwenhoven, autor. – Proua juhataja, 2007. aasta detsembris võttis ÜRO Peaassamblee ülekaaluka enamusega vastu resolutsiooni, mis kutsus üles uurima uraani sisaldava lahingumoonna mõju tsiviilisikute ja sõjaväepersonali tervisele.

Me õnnitleme Saksamaad, Iirimaa ja Itaaliat, kes olid ainsad ÜRO resolutsiooni toetanud NATO riigid. Selle toetuse põhjuseks võib olla asjaolu, et paljud nende sõdurid pöördusid tagasi surmavate haigustega ja/või said hiljem suurte väärarengutega lapsi. Seetõttu palume teistel ELi riikidel järgida nende eeskujuga ja esitada ÜRO järeleparimisele vastavad tervisealased aruanded.

Vaesestatud uraani kasutati Balkanil, Iraagis ja Afganistanis. Vaesestatud uraan on jääksaadus ning see on relvade valmistamiseks äärmiselt odav materjal. Selle ülemaailmsed varud on hinnanguliselt 1,3 miljonit tonni. Surmav kogus inimkehas on kaugelt väiksem kui 1 mikrogramm. Lisaks kiirgusele on vaesestatud uraan keemiliselt mürgine ühend. Keegi ei teata vägedele ega riikide elanikkonnale, kus vaesestatud uraani sisaldavat lahingumoonna kasutatakse. Maailma Terviseorganisatsiooni ekspertide viimased järeldused vaesestatud uraani kahjulike mõjude kohta on tsenseeritud.

Me soovime, et EL teavitaks oma kodanikke ja mõjutatud riikide elanikkonda. Me kutsume komisjoni ja nõukogu üles tagama, et rahvusvaheline leping sõlmitaks võimalikult kiiresti.

Selleks et saada täpset ülevaadet sellest asjast, on viimane aeg, et komisjon ja nõukogu avaksid juurdepääsu kõigile olemasolevatele raportitele ning algataksid täiendavaid uurimusi, mida parlament on nõudnud alates 2001. aastast. Seniks kordame oma üleskatsed keelustada vaesestatud uraani kasutamine, lähtudes ettevaatuspõhimõttest.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, autor. – (NL) Võitlus vaesestatud uraani relvades ja lahingumoonnas kasutamise ülemaailmse keelustamise eest on üks osa meie üldisest võitlusest relvakontrolli ja desarmeerimise eest. Me keskendume eriti sellistele relvadele ja lahingumoonnale, mis on eriti ohtlikud ja kahjulikud tsiviilisikutele ning mille kahjulik mõju püsib ka pärast konflikti, nagu näiteks maamiinid, kobarpommid ja vaesestatud uraani sisaldavad relvad. Ma tean, et natuke irooniline on rääkida relvades, mis on ohtlikumad ja kahjulikumad kui mingid teised relvad, aga nii see on. Sellepärast keskendume neile, mille mõju süütulele tsiviilelanikkonnale võib olla kõige kahjulikum.

2006. aasta novembris tegi parlament üleskutse moratooriumi kehtestamiseks sellistele relvadele ehk siis vaesestatud uraani sisaldavatele relvadele. Möödunud aastal võttis minu kodumaa Belgia vastu seaduse, mis ei kehtestanud igasugusele uraani kasutamisele relvades üksnes moratooriumi, vaid keelustas selle täielikult,

ning arvan, et võin selle üle veidi uhkust tunda. Nüüd tahaksin komisjonilt ja nõukogult küsida, milliseid samme nad kavatsesid astuda, et muuta moratoorium üldisemaks ning toetada üldist keelustamist.

Lisaks, nagu eelmine kõneleja juba pikalt seletas, näib, et uraani sisaldav lahingumoon avaldab kahjulikku mõju ka neid kasutatavatele või nendega kokku puutuvatele sõduritele. Isegi kui see ei ole veel täiesti kindel, on nõukogul siiski soovitatav tagada, et Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames operatsioonidel osalevad sõdurid ja muu personal ei puutuks kokku sedalaadi ohtudega. Seetõttu tahaksin nõukogult küsida, milliseid konkreetseid meetmeid rakendatakse, et sellistel operatsioonidel osalevad sõdurid ja personal ei puutuks kokku nende ohtudega ning et nendega ei puutuks kokku ka selliste operatsioonide toimumispiirkondade elanikud. Ma olen tänulik teie vastuse eest.

Ana Maria Gomes, autor. – (PT) Proua juhataja, volinik, hiljutises kirjas Londoni ajalehele The Times soovisid Briti sõjaväekomandörid, et Ühendkuningriigi valitsus liituks nendega, kes teevad kampaaniat kildlahingumoon keelustamiseks. Nende põhjendus oli sama, mida kasutati seoses isikuvastaste miinidega: kuigi relv võib olla kasulik lühikeses perspektiivis, on pikas perspektiivis valimatu kahju põhjustamine sõjalises loogikas piisav põhjus, miks vastutustundlikud relvajõud peaksid nende kasutamisest loobuma.

Samasugune loogika kehtib ka vaesestatud uraani sisaldava lahingumoon suhtes. Euroopa sõjaväeühenduste organisatsioon EUROMIL jälgib seda teemat hoolikalt ning selle seisukoht, mis põhineb sõjaväepersonalilt üle Euroopa saadud teabel, on kategooriline: vaesestatud uraani sisaldava lahingumoon kasutamisest tuleb loobuda esimesel võimalusel.

Euroopa Parlament on juba väljendanud oma toetust nende relvade täielikule keelustamisele ning ÜRO Peaassamblee möödunud aasta detsembri resolutsioon, mis lisas vaesestatud uraanis sisaldavate relvade ja lahingumoon teema peaassamblee kuuekümnenda kolmanda istungi päevakorda, kinnitas, et Euroopa Parlamendil on õigus, kui ta haarab selles ohjad ja palub seda teha ka nõukogul selles arutelus desarmeerimise ja humanitaarõiguse üle.

Meie seas olevate skeptikute vastuargumendid ei pea vett. Kõige lihtsam ettevaatuspõhimõte nõuab nende relvade häbimärgistamist veel enne, kui praegused hulgalised kaudsed tõendid nende valimatule ja kantserogeensele mõjule asenduvad ümberlökkamatu teadusliku tõestusega.

Mida ütlevad inimesed ja isegi tänased skeptikud meie, poliitikute kohta kümne aasta pärast, kui nende relvade kahjulik mõju on kahtlusteta selgeks saanud, kui me ei ole vahepeal midagi teinud nende kasutuselt kõrvaldamiseks? Kas nad ütlevad sama, mida praegu isikuvastaste miinide kohta: kuidas nad küll võisid nii kaua oodata!

Ģirts Valdis Kristovskis, autor. – (LV) Daamid ja härrad, esiteks tahaksin rõhutada, et ma kutsun oma kodumaad Lätit üles nõustuma ÜRO 2007. aasta detsembri resolutsiooniga. Teiseks kutsun kõrget esindajat esitama põhjendatud arvamust selles resolutsioonis sisalduva algatuse kohta. Kolmandaks kutsun Euroopa Liitu üles tagama, et liikmesriikidele edastatakse teavet selle kohta, millist liiku lahingumoon kasutamist operatsioonidel võib eeldada. Vaesestatud uraani kontekstis on mul konkreetne isiklik kogemus. Ma olin viis ja pool aastat Läti kaitseminister. Just minu ametiajal ühines Läti Ameerika Ühendriikide koalitsiooniga Iraagi sõjas. Sel ajal tekkisid mitmel korral kahtlused vaesestatud uraani kasutamise kohta Iraagis. Rahvusvaheline üldsus reageeris sellele teemale teravalt. Läti üksused ei kasutanud vaesestatud uraani sisaldavat lahingumoon. Samas paluti mul Lätis mitme kuu jooksul koalitsiooni ministrina võtta poliitiline vastutus nende sündmuste eest. Kahjuks ei olnud ma koalitsiooni ministrina teavitatud vaesestatud uraani kasutamisest. See on lubamatu. ELi liikmesriigid ei pea ainult tõsiselt hindama seda liiki lahingumoon vajalikkust nende relvaarsenalis, vaid Euroopa Liit peab ka tagama, et liikmesriikide jaoks oleks kohustuslik vahetada teavet vaesestatud uraani võimalikust kasutamisest operatsioonidel. Täna teid tähelepanu eest.

Juhataja. – Härra Kristovskis, ma ei katkestanud teid, sest teie ülevaade tööst Läti ministrina oli äärmiselt oluline, aga ma tahan märkida, et te ületasite tunduvalt ettenähtud aega.

Stefano Zappalà, autor. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, sel teemal on minevikus palju räägitud ja kahjuks ma arvan, et enne lõpliku lahenduse leidmist tuleb veel palju rääkida; seda ütlesid enne ka minu kolleegid, kes seda väga hästi seletasid.

Mõned liikmesriigid on kehtestanud meetmed sedalaadi lahingumoon tootmise ja igasuguse kaubanduslikel või sõjalistel eesmärkidel kasutamise keelustamiseks. See parlament on esitanud mitmeid taotlusi, fotode ja tunnistuste näol on olemas dokumente ning on piisavalt põhjust arvata, et Itaalia sõjaväelased surid kokkupuute tõttu sedalaadi relvadega.

Olemas on ÜRO resolutsioon, mis väljendab laialdast muret, ning mitmelt poolt on taotletud selle küsimuse süvitsi uurimist. Eksisteerib ettevaatuspõhimõte, mis vastavalt Euroopa Liidu õigusele peaks ette kirjutama üldise moratooriumi vähemalt kindlate teaduslike andmete saamiseni.

Ent ükski neist asjadest ei ole seni andnud oodatud tulemust. Vaesestatud uraani kasutatakse jätkuvalt nii maa- kui ka linnapiirkondade sõjakolletes. Pole kahtlust, et keemiline aine tungib pinnasesse, satub põhjavette ja põllukultuuridesse, ning pole kahtlust, et pinnasega kokku puutuvad vaesestatud uraani osakesed hajuvad aluspinnasesse, saastades põhjavett ja põllumajandussaadusi, tuues ilmselt kaasa haiguste leviku sellega kokku puutuvas elanikkonna seas ning vee- ja loodusjõudude ringluse tõttu vähemal määral ka kogu maailmas, arvestades eriti üha laienevat ülemaailmset turusüsteemi.

Võib möönda, et veel ei ole kindlaid ohtu tõestavaid uurimusi, kuid ei saa kahelda selles, et meile täna teada olevad andmed ei välista ohu olemasolu. Ainuüksi see kaalutlus peaks sundima arenenud demokraatiad seda asja põhjalikumalt uurima ja otsust langetama.

Eelkõige Euroopa Liit ei saa minu arvates senist tegevusetust jätkata. Liidul on oma liikmesriikide, ülejäänud maailma ja oma kodanike ees selged kohustused. Liidul on majanduslikke ressursse, mida saab kasutada, ning tal ei ole teaduslikke piiranguid ega puudust laboratooriumidest. Tegevusetus on kahtlemata tingitud teadlikust valikust, mitte ressursside ja vahendite puudusest.

Seda kõike arvestades on selge, et nõukogu ja komisjon ei saa vältida oma tsiviilisikutest või sõjaväelastest kodanike saatmist maailma piirkondadesse, kus seda liiki lahingumoonu kasutatakse ja on kasutatud, aga samuti ei saa nad hoiduda varakult kõigi võimalike algatuste käivitamisest, et muuta nende tootmise ja kasutamise korda ning valmistada teaduslike andmete kontekstis nende relvade otseseks keelustamiseks ja lõplikuks hävitamiseks.

See on see, mida me tahame, lootuses, et nõukogu ja komisjon näitavad praktikas oma vastutustunnet, arvestades, et see ei ole ainult selgelt poliitiline küsimus, vaid hõlmab rahvatervist.

Janez Lenarčič, *eesistuja*. – (SL) Proua juhataja, tänan teid väga. Tahaksin nõukogu nimel tänada ka parlamendiliikmeid selle eest, et nad tõstatisid ülemaailmse keelu või uraani sisaldava lahingumoonu keelustamise rahvusvahelise lepingu küsimuse.

Loomulikult liikmesriigid tõenäoliselt teavad, et sellist lepingut ei ole veel olemas. Pole olemas mitmepoolset lepingut, mis reguleeriks vaesestatud uraani sisaldavate relvadega seotud küsimusi. Samuti on teada, et nõukogus ei ole üksmeelt.

Hiljuti toimus ÜROs arutelu vaesestatud uraani sisaldava relvastuse mõjude üle, kus ÜRO esimene komisjon võttis möödunud aasta lõpul vastu resolutsiooni „Vaesestatud uraani sisaldava relvastuse ja lahingumoonu kasutamise mõju”. Nagu on juba mainitud, hääletasid ELi liikmesriigid selle resolutsiooni suhtes erinevalt. Ma ütleksin, et väga erinevalt: viis hääletasid poolt, neli hääletasid vastu ja kõik ülejäänud jäid erapooletuks. Ma ütleks, et see näitab üsna hästi praegust olukorda maailmas.

Teie loal tahaksin nüüd üritada lühidalt vastata esitatud konkreetsetele küsimustele.

Esimese küsimuse kohta seoses Euroopa Parlamendi otsusega, mis käsitleb bioloogilisi ja mitmeid tavarelvi, tahaksin märkida, et Euroopa Liit on olnud, on ja jääb väga aktiivseks oma rahvusvahelistes püüdlustes bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni täitmise nimel. Muu hulgas mängis EL olulist rolli teisel ülevaatekonverentsil 2006. aastal ning jätkab aktiivset tegutsemist kogu teise ekspertprogrammi jooksul kuni 2011. aastaks kavandatud järgmise ülevaatekonverentsini.

Euroopa Liit ja selle liikmesriigid osalevad aktiivselt praegustel tavarelvastuse konventsiooni läbirääkimistel, mis hõlmavad ka arutelu kobarpommi kasutamise humanitaartagajärgedest. Liikmesriigid tahavad koostada läbirääkimistel käesoleva aasta lõpuks õiguslikult siduva dokumendi, mis arvestab kobarpommi kõigi aspektidega.

Teise küsimuse osas tahan selgitada, et seni ei ole vaesestatud uraani sisaldavad relvad sisaldanud Euroopa Liidu massihävitusrelvade strateegias. Praegu toimub veel arutelu, kas sellist lahingumoonu on üldse võimalik lugeda massihävitusrelvadeks. Mõnede arvates on vaesestatud uraan juba kaetud tavarelvastuse konventsiooniga, teiste meelest tuleks selle konventsiooni osaks olevat 3. protokollu laiendada, nii et see käsitleks ka vaesestatud uraani sisaldavaid kuule ja lõhkepäid. Lühidalt, arutelud veel jätkuvad.

Kolmanda küsimuse puhul tahaksin selgitada, et sõjalise varustuse, kaasa arvatud Euroopa Liidu operatsioonidel kasutatava lahingumoona valik on liikmesriikide otsustada ning kuna meil ei ole selles küsimuses mitmepoolset kokkulepet, ei saa ma anda mingit lisateavet vaesestatud uraani kasutamise kohta.

Neljas küsimus seoses Euroopa Liidu operatsioonidel osalevate sõdurite ja tsiviilisikute ohutuse tagamisega: tahan märkida, et ohutuse tagamise eest vastutab Euroopa Ülemkogu poolt heaks kiidetud tegevuskava raames tegutsev operatsiooni komandör, kes peab rakendama kõiki meetmeid, mida ta vajalikuks peab. Loomulikult peab ta ühtlasi arvestama tegevuse piiranguid.

Euroopa Liidu tsiviilmissioonidel vastutab selle eest tsiviiloperatsiooni komandörile alluv missiooni juht.

Viimase küsimuse kohta, mis käsitleb Euroopa Ülemkogu ja Ameerika Ühendriikide, valitsusväliste organisatsioonide ja üksikisikute dialoogi, võin öelda ainult seda, et kuni praeguseni ei ole dialoogis Ameerika Ühendriikidega seda küsimust tõstatatud – samuti ei ole seda veel tõstatatud teiste küsimuses nimetatud osapooltega. Igal juhul jälgin huviga edasist arutelu selles küsimuses.

Täna teid.

Louis Michel, *volinik*. – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, 2006. aasta novembris vastu võetud parlamendi otsus kutsub Euroopa Liitu ja liikmesriike üles laiendama teatavate tavarelvade konventsiooni 3. protokolliga kohaldamisala, et piirata vaesestatud uraani sisaldavate relvade kasutamist. Soovin sellele täiskogule meenutada, et parlament kutsus üles tegevusele, mis, nagu te teate, väljub komisjoni volituste piiridest, kuna komisjon ei ole selle konventsiooni osalisriik. Lisaks ei ole aluslepingute kohaselt ühenduse institutsioonidel sõjaväelistes küsimustes mingeid volitusi. Sellegipoolest ei taha ma jätta muljet, et komisjon on üksikõikne teatud tavarelvade konventsiooniga kaetud relvade tootmise, ladustamise ja kasutamisega seotud probleemide või üldiselt ebainimlike relvade teema suhtes. Tegelikult on komisjoni seisukoht hoopis vastupidine.

Komisjon on täielikult pühendunud nõukogu poolt möödunud aastal vastu võetud ühtse tegevussuuna rakendamisele, mis toetab tavarelvade konventsiooni ja selle protokollide universaalset iseloomu. Käesoleval aastal on peetud kolm seminari: üks märtsis Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riikidele Santo Domingos ning veel kaks möödunud kuul Aafrika riikidele Lomé. Pärast neid seminare on Dominikaani Vabariik juba teatanud, et on valmis konventsiooni peatselt ratifitseerima, ning Suriname on öelnud, et on valmis astuma vajalikke samme ratifitseerimise suunas. Samuti toetab komisjon bioloogiliste relvade konventsiooni järgimist ning tegeleb jätkuvalt ka algatustega tavarelvade konventsiooni ja Oslo rahuprotsessi raames uue õigusakti loomiseks seoses kobarpommide põhjustatud humanitaarprobleemidega.

Lisaks on komisjon astunud samme seoses lõhkemata lahingumoona põhjustatud probleemidega. Näiteks 2006. aastal eraldati viis miljonit eurot, et aidata koristada Liibanonis lõhkemata sõjamoona.

Seoses teise küsimusega ei saa me meie käsutuses olevate teaduslike andmete alusel kinnitada, et vaesestatud uraani sisaldav lahingumoon põhjustab olulist riski vastavate lahingupiirkondade tsiviilelanikele või neis piirkondades teenivatele või teeninud sõjaväetöötajatele. See on ÜRO, Maailma Terviseorganisatsiooni ja Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri uurimustes väljendatud arvamus ning seda arvab ka Euroopa Komisjoni poolt Euratomi asutamislepingu artikli 31 kohaselt moodustatud ekspertrühm, kes väidab järgmist, tsiteerin: „Olemasoleva teabe põhjal järeldatakse, et kokkupuude vaesestatud uraaniga ei tekita mingeid tuvastatavaid mõjusid tervisele eeldatavate võimalike realistlike dooside juures,” tsitaadi lõpp. Komisjon on valmis seda küsimust veel kord uurima. Ta jätkab samuti oma personali tervise tagamist ning juhendub Maailma Terviseorganisatsiooni juhustest, kui personali missioonile saatmine toimub tingimustel, mis võimaldavad potentsiaalset kokkupuudet vaesestatud uraaniga.

Mis puudutab dialoogi EUROMILiga, siis on komisjon loomulikult valmis rääkima kõigi kodanikuühiskonna esindajatega.

Kolme viimase küsimuse osas ei kavatse komisjon praegu lubada neis valdkondades mingeid rahalisi eraldisi.

ISTUNGI JUHATAJA: ADAM BIELAN

Asepresident

Jana Hybášková, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (CS) Vaesestatud uraani sisaldavad relvad on keskkonnale tohutuks koormaks. Väide, et nende kahjulikku mõju pole tõestatud, kõlab täiesti absurdelt igaihe jaoks, kes on kunagi näinud nende kasutamise tagajärgi. Räpased pommid purustavad enamiku moodsate tankide mitme sentimeetri paksused soomusplaadid. Nende hävitusjõud on tohtu. Nad mõjutavad inimeste tervist.

Nad tapavad halastamatult. Pole mingit kahtlust, et nendega kauplemine peab lakkama ja nende tootmine, kasutamine ja ladustamine tuleb lõpetada. Parlament ja Euroopa Liit rajavad samm-sammult Euroopa relvajõude ja Euroopa kaitset. Meist saab tulevikus nii NATO kui ka Ameerika Ühendriikide partner. Seetõttu peab meist saama usaldusväärne partner. Püsti tõusmine ja hüüdmine, et „kutsun üles kehtestama moratooriumi vaesestatud uraanile”, on koomiline. Samavõrd koomiline on paluda nõukogul koostada mõju uuring. Esmalt on vajalik saavutada poliitiline konsensus liikmesriikide, näiteks Prantsusmaa, Suurbritannia ja võib-olla ka Tšehhi Vabariigi vahel. Seejärel peame hakkama tegema koostööd ÜROga, et valmistada ette vaesestatud uraani keelustamise rahvusvaheline leping. See peab hõlmama kõigile liikmesriikidele vastuvõetavat kava uraani tootmise, ladustamise ja sellega kauplemise järkjärguliseks keelustamiseks ning peab määrama tähtaja selle kasutamise lõplikuks keelustamiseks. Seejärel peab toimuma konverents, mis selle kava heaks kiidab ning käivitab nende relvade lõpliku keelustamiseni viiva protsessi.

Meil on vaja korrektset analüütilist uurimust kõrvalmõjude hindamiseks. Aga ennekõike on meil vaja poliitilist koostööd, mis käivitab järkjärgulise protsessi poliitilise tahte leidmiseks ning rahvusvahelise tunnustuse, konsensuse ja otsuse saavutamiseks. See protsess võtab aastaid. Oleks suurepärane, kui Euroopa Liit oleks üks osapool uues vaesestatud uraani igasuguse sõjalise kasutuse keelustamise lepingus. Seetõttu peame käituma vastutustundlikult. Ärgem lubagem tobedal karjumisel, ametialasel võhiklusel ja lõpetamata tööol vähendada ELi usaldusväärust. Me peame jääma partneriteks selles olulises mängus.

Elizabeth Lynne, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Ühendkuningriigis usuvad sajad veteranid, et kokkupuude vaesestatud uraaniga Esimeses Lahesõjas on põhjustanud neil kroonilisi haigusi ja puudeid, ning Iraagis on tõendeid, et vaesestatud uraani kasutamine on põhjustanud ainult ühe silmaga või puuduvate silmadega laste sündide sagenemist. Kaheksast silmadeta sündinud lapsest seitsme isad puutusid 1991. aastal Iraagi sõja päevil kokku vaesestatud uraaniga.

Vähemalt 17 riigi relvaarsenalis on veel vaesestatud uraani sisaldavaid relvi; nende hulgas on kolm ELi liiget: Prantsusmaa, Kreeka ja Ühendkuningriik. Me vajame nüüd tungivalt rahvusvahelist lepingut, mis kehtestaks kohe moratooriumi vaesestatud uraani sisaldavate relvade kasutamisele, arendamisele, tootmisele, varumisele, võõrandamisele ja katsetamisele ning nõuaks samuti olemasolevate varude ümbertöötlemist või hävitamist. Ma loodan, et kõik toetavad kõnealust resolutsiooni.

Konrad Szymański, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Härra juhataja, juba ettevaatus on piisav põhjus, et töötada vaesestatud uraani sisaldavate relvade tõhusa kõrvaldamise nimel. Kindlasti tuleb kiirendada ekspertuuringuid selliste relvade mõju kohta inimestele ja looduskeskkonnale. Samas oleks kohe võimalik kehtestada moratoorium selliste relvade kasutamisele ning selle küsimuse võiks lahendada uue Euroopa julgeolekustrategia raames. Meie ees seisev ülesanne on alustada tööd ÜRO süsteemil põhineva rahvusvahelise lepinguga. Selline leping reguleeriks seda tüüpi relvade kasutamist, tootmist, ladustamist ja katsetamist.

Tobias Pflüger, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (DE) Härra juhataja, see arutelu oleks pidanud toimuma juba ammu. Mul on hea meel, et täna see toimub. Paljud riigid ja eriti lääneriigid kasutavad oma sõdades lahingumoonana vaesestatud uraani selle suure läbistusjõu tõttu, eriti soomussõidukite vastu. Samas sisaldab vaesestatud uraanist valmistatud lahingumoon äärmiselt mürgiseid keemilisi aineid – teiste sõnadega, see on toksiline – ning on ka radioaktiivne. Vaesestatud uraan on tuumatööstuse kõrvalsaadus, mis tekib uraani rikastamise või tuumarelvade tootmise käigus. Lühidalt öeldes on tuumaenergia kasutamine ka üks osa probleemist.

Vaesestatud uraani sisaldav lahingumoon avaldab pikaajalist mõju. Sihtmärgi tabamisel vabaneb vaesestatud uraan kõrge temperatuuri juures ja põleb vaesestatud uraani oksiidideks, mis võtavad peene alfaradioaktiivse mürgise tolmu kuju, mida on lihtne sisse hingata ning mida tuul ja vesi võivad laiali kanda. Seda tolmu on raske keskkonnast kõrvaldada ning sissehingamisel jääb see kopsudesse. Me oleme kuulnud Lahesõja sündroomist ja Balkani sündroomist; korduvalt on täheldatud sedasama nähtust, et võitlejatel tekivad vähkkasvajad, näiteks kopsuvähk, mis on tingitud kokkupuutest vaesestatud uraani oksiidiga. Samuti on selliste vähkkasvajate sagedus kasvanud nende piirkondade elanike seas, kus sellist lahingumoonana on kasutatud.

Huvitav on see, et vaesestatud uraani sisaldava lahingumoonana sõjaline tõhusus on tegelikult väga väike, samas kui selle kasutamisega kaasneb mitmeid raskesti hinnatavaid riske. NATO kasutas vaesestatud uraani sisaldavat lahingumoonana oma agressioonisõjas Jugoslaavia vastu. Iraagis on Ameerika Ühendriikide väed kasutanud kokku 300 tonni vaesestatud uraani sisaldavat lahingumoonana. Selles riigis, eriti Bagdadis, on suurenenud väärarenguga laste osakaal. Afganistani valitsus on nüüd nõudnud juurdlust vaesestatud uraani sisaldava lahingumoonana kasutamise kohta Afganistanis ning väidab, et Ameerika Ühendriikide sõjavägi ei

teatanud, et kasutab vaesestatud uraani sisaldavat lahingumoonat, eriti riigi idaosas. Vaesestatud uraani sisaldavat lahingumoonat kasutati Liibanoni sõjas, peamiselt Iisraeli poolt, ning samuti kasutati seda laialdaselt Esimeses Lahesõjas. Saastega kokku puutunud võitlejate arv on hinnanguliselt 66 000.

Probleem on selgelt nähtav. Veteranid, näiteks Kenny Duncan Ühendkuningriigist, on saanud juba esimesi sõjaväepensione seoses vaesestatud uraani mõjuga. Kui vaesestatud uraanitõlm oleks näiteks kosmeetikatoode või toiduainetootmises kasutatav aine, oleks see juba ammu keelustatud. Vägedele antakse korraldus kanda vaesestatud uraani sisaldava lahingumoonaga töötamisel kaitserõivaid. Euroopa sõjaväetühenduste organisatsioon EUROMIL on nõudnud seda lahingumoonat tulistavate relvade keelustamist. Belgia on vaesestatud uraani sisaldava lahingumoonat keelustanud ja me õnnitleme teda selle puhul. ÜRO desarmeerimise ja rahvusvahelise julgeoleku komitee otsustas 122 poolt- ja 6 vastuhääle ning 35 erapooletu häälega nõuda raportit vaesestatud uraani sisaldava relvastuse ja lahingumoonat kasutamise kahjuliku mõju kohta. Kuue vastuhääle hulgas olid Tšehhi Vabariigi, Prantsusmaa, Hollandi ja Ühendkuningriigi hääled. Me vajame vaesestatud uraani sisaldava lahingumoonat tootmise ja kasutamise keelustamist.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, vaesestatud uraani kasutamine sõjalistel eesmärkidel on vastuolus rahvusvahelise õigusega; on vastuvaidlematuid tõendeid selle reaalsest toksilisusest nii inimesele kui ka keskkonnale. Ma nõustun, et Euroopa julgeolekustrateegia raames tuleb seda asja täielikult kaaluda, ning olen seisukohal, et nende relvade keeld liidu liikmesriikides peab olema totaalne ja täielik.

Mõlemad küsimused esitavad hinnanguid ja tõstatavad põhjendatud ühiseid teemasid, mida on laialdaselt dokumenteeritud; kasutan siin võimalust mainida Balkanil teeninud Itaalia sõdurite näidet, kes ootavad endiselt õiglast kompensatsiooni, mida, ma kardan, nad kunagi ei saa. Kuna liit ei ole nähtavasti võimeline hüvitama minevikus tehtud kahju, peaks ta vähemalt andma otsustava, tugeva märguande tulevikuks, keelustades seda tüüpi relvade tootmise, ladustamise ja turuleviimise liidu liikmesriikides.

Luisa Morgantini, autor. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma pean Jana Hybášková üleskutset reaalspoliitikaks ekslikuks ja üldse küüniliseks. Laiskus, hooletus ja riigisaladused ei ole lubatavad seal, kus mängus on inimeste tervis.

Uraani sisaldavate relvade kasutamine tekitab laastavaid ja parandamatuid tagajärgi. Plahvatamisel paiskub uraani sisaldavatest lõhkekehadest peent saastavat tolmu; see saastab õhku, maad ja vett, tungib hingamisteedesse ning suurendab kasvajate, leukeemia ja väärengute tõenäosust. Igaüks, kes neid kasutab, toimib ilmselt rahvusvahelise humanitaarõiguse vastaselt. Sõjaväetöötajatest ohvrite perede ühendus on arvutanud, et pärast 1991. aasta Lahesõda on ainuüksi Itaalias selle tõttu surnud 50 inimest. Hiljuti ütles kaitseminister, et surnute arv on 77 ning haigestunud inimeste arv jääb mitmesaja ja umbes kahe tuhande vahele.

Ajavahemikul 1991–2003 kasutati üle 2000 tonni vaesestatud uraani. Umbes 70% Iraagi territooriumist on saastunud ning veel tänagi ei ole me kindlad, kui suur on vaesestatud uraani kasutamise kohutav hind inimestele. Ma olen näinud Iraagis Basra haiglas väärenguga laste kehasid; ma olen näinud nende väikestele kehadele tekitatud kohutavat kahju. Tuhanded näota tsiviilisikud elavad ja surevad endiselt kiiritusega saastunud maal: Iraagis, Afganistanis, Kosovos, Bosnias, Somaalias, teadmata midagi oma saatusest.

Alates 2001. aastast oleme Euroopa Parlamendina taotlenud moratooriumi kehtestamist. Me kinnitasime seda 2006. aastal resolutsiooniga keemiarelvade ja ebainimlike tavarelvade kohta. 2007. aastal ülekaaluka enamusega ÜROs vastu võetud resolutsiooniga palutakse ÜRO liikmesriikidel uurida tervisele põhjustavat kahju. Selle vastu hääletas kuus riiki: Ameerika Ühendriigid, Iisrael ja kahjuks mitmed Euroopa Liidu liikmesriigid, nimelt Prantsusmaa, Ühendkuningriik, Tšehhi Vabariik ja Holland. Selle asemel oleksid nad pidanud järgima Belgia eeskujul, kellest sai 2007. aasta märtsis maailma esimene riik, kus otsustati vaesestatud uraan selle mürgisuse tõttu täielikult keelustada.

Koos teiste, mul on hea meel öelda, kõiki poliitilisi veendumusi esindavate kolleegidega argumenteerisin ma tugevalt selle arutelu korraldamise poolt, sest oluline on võidelda rahvusvahelise, humanitaar- ja keskkonnaõiguse rikkumiste vastu ning tagada, et sõjaväelised hierarhiad, riigid ja sõjatööstus vastutaks täielikult oma tegude eest. Tegematajätised ja sõjasaladused, inimeste kaitset käsitlevate eeskirjade ja ettevaatuspõhimõtte eiramine võivad uraaniga seotud ohtu meie eest varjata koos võimalusega hoida ära paljude inimeste surma.

Neil põhjustel kordan meie otsuses tehtud üleskutseid, eriti üleskutset tagada maksimaalne läbipaistvus, tähistades saastunud alad, ning eelkõige minna edasi kohese moratooriumi ideega, et saavutada endiselt ohvreid nõudvate vaesestatud uraani sisaldavate relvade ja kobarpommide täielik keelustamine. Näiteks

Liibanonis lasi Iisraeli sõjavägi viimastel tundidel enne tagasitõmbumist külade ja kodude suunas välja üle miljoni kobarpommi.

Tehke midagi. Ma tänan nõukogu ja komisjoni nende vastuste eest, aga ka nende tulevase tegevuse eest, vaatamata volinik Micheli nimetatud piirangutele, et vabaneda uraani sisaldavatest relvadest ja kobarpommidest.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Vaesestatud uraan on 70% raskem kui tina. Tänu selle kineetilisele energiale suudab isegi väga väikese kaliibriga mürsk tankisoomusest läbi tungida. Sellepärast on vaesestatud uraani sõjanduses kasutatud. Maailmas on ligikaudu poolteist miljonit tonni vaesestatud uraani. Võib hästi mõista kiusatust seda kasutada. Ent nagu selgub, ei ole seda tüüpi relvad osutunud kaugeltki nii tõhusaks, nagu oodatud. Seitsekümmend protsenti kahjustatud Iraagi tankidest said kahjustada teist liiki relvade tõttu.

Mõistagi on õhus küsimus selliste relvade kasutamise tagajärgede kohta. Tuleb selgelt öelda, et lõplikku vastust veel ei ole. Lõpuks on tuhanded inimesed aastaid uraanikaevandustes töötanud ilma mingite nähtavate halbade mõjudeta. Sellegipoolest ümbritsevad seda küsimust veel kahtlused, mistõttu tuleks välja kuulutada moratorium, et selle küsimuse saaks lõplikult lahendada.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, vaesestatud uraani kasutamisest tingitud kahjude olemus ja ulatus on sellised, et kohatu oleks seda nimetada kaasuvaks asjaoluks. Kahju tabab vaenlase personali ja neid relvi kasutavat personali järjestikuste lainetena: näiteks Lahesõja sündroom, Balkani sündroom.

Inimesed, kes veel aastakümneid hiljem kahju kannatavad, on sõjakoldeis elanud tsiviilelanikud, kes hingavad ja neelavad vaesestatud uraani, mis saastab põhjavett ja toiduahelat, ning kes kogevad kiirguse mõju. Kõrgeimat hinda raskemetallide kiiritusega kokkupuutel tekkivate tüüpiliste kahjustuste eest, millega me kõik kursis oleme, maksavad lapsed, kasvavad kehad, eriti veel sündimata lapsed. Seda tõestab geneetiliste väärarengute ja laste kasvajate märkimisväärne kasv piirkondades, kus uraani on kasutatud.

Hiljutine Suurbritannias BBC korraldatud uuring näitas, et 24 tundi pärast Balkani tihedat pommitamist oli atmosfääri radioaktiivsus Põhja-Ingliismaal kõrgeimal registreeritud tasemel. Seetõttu ei tee me ettepanekud ainult vaesestatud uraani keelustamiseks, vaid ka nende, kes seda täies teadlikkuses selle kahjulikest mõjudest ja keelu kehtivuse ajal kasutavad, sõjakuritegude eest vastutuselevõtmiseks.

Gerard Batten (IND/DEM). - Härra juhataja, kui me räägime juba radioaktiivsete relvade teemal, siis see parlament on olnud tähelepanuväärselt vaikne ühe Briti kodaniku – kes kahjuks on seega ka ELi kodanik – teemal, kes hukkus Londonis 2006. aasta detsembris radioaktiivse relva tõttu. Ma viitan mõistagi Aleksandr Litvinenkole, kes mõrvati riiklikult toetatud terrorismiakti käigus poloonium-210ga.

Selle kuriteo peamine kahtlusalune on Andrei Lugovoi, kes on nüüd Venemaa parlamendi liige ja keda Venemaa põhiseadus ei luba välja anda. Vahepeal lükatakse Briti kohtutes tagasi Aleksandr Litvinenko lese taotlus tema abikaasa surma kohta juurdluse korraldamiseks, mis võiks heita valgust tema mõrva tõendusmaterjalidele, samas kui kuriteos kahtlustatavate üle pole võimalik kohut mõista.

See mõrv oli Venemaa sõjaline akt Ühendkuningriigi vastu. Briti valitsus ei taha seda fakti tunnistada. Aga kui te tahate rääkida radioaktiivsetest relvadest, miks mitte pidada arutelu Aleksandr Litvinenko mõrva ja selle kaugeleulatuvate tagajärgede üle?

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Väga lühidalt, tahaksin avaldada tänu selle arutelu eest. Tahan korrata, et nõukogu jääb välisjulgeoleku teemadel väga aktiivseks vastavalt ELi strateegiale massihävitusrelvade leviku vastu. Nende strateegiate raames uuendatakse pidevalt nõukogu prioriteetseid eesmärke ning pidevalt arvestatakse uute arengutega selles valdkonnas, mis lisatakse siis ka uuendatud dokumentidesse.

Selliseks näiteks on nõukogu poolt vastu võetud meede, millega toetati mõnede tavarelvade keelustamise ja piiramise konventsiooni ülemaailmset vastuvõtmist.

On huvitav, et selle konventsiooni 5. protokolli eesmärk on võimalikult rohkem vähendada plahvatusohtlike sõjaliste jäätmete teket pärast sõjaliste konfliktide lõppu. Samuti on huvitav, et vaesestatud uraani sisaldavate relvade suurimad tootjad ja kasutajad on juba eespool nimetatud konventsiooni osalisriigid.

Veel on vara teha mingeid ennustusi. Ma olen seda olukorda nõukogus maininud, mis nähtub peaassamblee esimese komitee otsuse hääletustulemustest, mida on täna korduvalt nimetatud. Tuleb loota, et sellised arutelud nagu nüüd Euroopa Parlamendis toimunu aitavad kaasa nõukogus konsensuse saavutamisele. Samas kuuleme sellest rohkem lähitulevikus.

Tänan teid.

Louis Michel, volinik. – (FR) Väga lühidalt, härra juhataja, mõistagi võtan ma teadmiseks kõik siin tehtud hiilgavad märkused ja konkreetsed ettepanekud ning kavatsen edastada need oma kolleeg Benita Ferrero-Waldnerile ja komisjonile.

Samas pean täiskogule meenutama, et komisjoni tegevusvõimalused on väga piiratud. Loomulikult on tal õigus esitada deklaratsioone ja üleskutseid; ta võib esitada ettepanekuid, aga rohkemaks tal volitusi ei ole. Tahan, et see oleks selge.

Samas, olles seda öelnud, võtan teadmiseks väga selge sõnumi, et vaja on läbipaistvuse tagatist, nagu Luisa Morgantini ütles. Ma olen vägagi selle idee poolt. Ta soovib moratooriumi ja ma annan selle soovitusena edasi. Samuti tundub, et ma tajusin vajadust uuendada seni korraldatud uuringuid või selle võimalikkust. Pole mingit põhjust, miks neid uuringuid ei võiks taas uuendada.

Igal juhul peaksite teadma, et ma teatan komisjonile kõigist siin kuulnud headest sõnavõttudest ja arutluskäikudest ning ma ei kahtle, et omal ajal käivitatakse vastavad algatused. Igal juhul antakse ideed edasi ja vabatahtlikkuse väim moodustab protsessist ühe osa, uskuge mind, sest peame selgelt lootma, et kõik teised Euroopa riigid suudavad teha seda, mida Belgia on teinud. Ma ei ütle seda ainult sellepärast, et tegu on Belgiaga, aga loomulikult on mul hea meel, et seda tegi just minu kodumaa. Võib-olla seda te soovisitegi. Kindlasti on olnud mõned kasulikud ja huvitavad inspiratsiooniallikad, aga ma tahan teile teada anda, et ma annan kogu veendumuse ja siirusega edasi siin tehtud ettepanekud, märkused ja soovialdused.

Juhataja. – Ma olen saanud kuus resolutsiooni ettepanekut⁽²⁾ vastavalt kodukorra artikli 108 lõikele 5.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval.

(Istung katkestati kell 17.35 ja see jätkus kell 18.00)

ISTUNGI JUHATAJA: MANUEL ANTÓNIO DOS SANTOS

Asepresident

13. Infotund (küsimused nõukogule)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B6-0156/2008).

Järgmised küsimused on esitatud nõukogule.

Küsimus 1, mille on esitanud **Manuel Medina Ortega** (H-0267/08)

Teema: Diskrimineerimine seoses ELi passidega

Mõnedes ELi riikides ei väljastata passe ja teisi piiriületuseks kasutatavaid dokumente ainult nende riikide kodanikele, vaid ka alaliselt vastavates riikides elavatele kodakondsuseta isikutele. Arvestades, et suurem osa neist isikutest kuulub rahvusvähemustesse, kas nõukogu kavatses vastu võtta või välja pakkuda formaate passide ja teiste sarnaste dokumentide jaoks, mis ei sisaldaks enam negatiivseid andmeid, näiteks „välismaalased”, ning lõpetaks nii diskrimineerimise rahvusliku päritolu alusel?

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Mul on üsna lühike vastus. Nimelt ei kuulu passide või reisidokumentide väljastamine alaliselt liikmesriigis elavatele kodakondsuseta isikutele ühenduse pädevusse.

Seetõttu puudub Euroopa Komisjonil ja nõukogul pädevus teha ettepanekuid muudatuste tegemiseks seoses taolise passi või mis tahes muu reisidokumendiga.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Härra juhataja, nõukogu eesistuja vastus on tõesti väga selge: sedalaadi teema üle ei või olla mingit arutelu. Võib-olla peaksin esitama küsimuse veidi teises sõnastuses. Kas nõukogu näeb ette mingit ELis toimuvad ühtlustamist seoses passide ja passide tuvastamisega või jääb see küsimus alatiseks liikmesriikide jurisdiktsiooni alla?

(2) Vt protokoll.

Janez Lenarčič, *eesistuja*. – (SL) Härra Medina Ortega, tänan teid väga lisaküsimuse eest.

Praegusel hetkel on ainsad ühised standardid või ühised tingimused vastu võetud passide või teiste reisidokumentide turvaelementide osas.

Isiklikult eeldan, et selles valdkonnas tuleb ka edasisi meetmeid; muus osas ei oska ma oletada, kas toimub mingit pädevuse loovutamist.

Küsimus pole selles, kas see teema on oluline või mitte, küsimus on pädevuses. Praegusel hetkel kuulub isikutunnistuste väljastamine kodakondsuseta isikutele eranditult liikmesriikide pädevusse ning nõukogul ja komisjonil pole siin mingeid volitusi.

Tänan teid.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Tahaksin küsida teist laadi diskrimineerimise kohta. Teie kodumaa Sloveenia kavatseb juulis kasutusele võtta kiirteemaksu kleebised ning plaanis on välja lasta kaks varianti: aasta ja poole aasta kleebis. See tähendab diskrimineerimist kümnete miljonite ELi elanike suhtes, kes sõidavad Vahemere äärde oma suvepuhkuse ajaks. Millise ettepaneku kavatseb eesistujariik teha Sloveenia valitsusele selle probleemi lahendamiseks?

Janez Lenarčič, *eesistuja*. – (SL) Härra Rack, tänan teid selle küsimuse eest. Samas pange palun tähele, et see küsimus tuleks esitada konkreetsele liikmesriigile ja mitte nõukogule, kes ei esinda selles küsimuses liikmesriiki.

Samas, kuna mul on õnn seda liikmesriiki üsna hästi tunda, tahaksin lisada, et see on ajutine meede kuni satelliitmaksu sisseviimiseni ning Euroopa Liidu vastavaid institutsioone on sellest meetmest teavitatud ning nad ei ole tõlgendanud seda kui diskrimineerivat.

Juhataja. – Küsimus 2, mille on esitanud **Avril Doyle** (H-0270/08)

Teema: Lissaboni lepingu ratifitseerimine

Kas eesistujariik Sloveenia kommenteeriks palun Lissaboni lepingu ratifitseerimisprotsessi praegust seisut? Milliseid samme on nõukogu seni astunud, et tagada ratifitseerimisprotsessi positiivset tulemust?

Janez Lenarčič, *eesistuja*. – (SL) Tahaksin Avril Doyle'ile teada anda, et tänase, 21. mai 2008. aasta seisuga on Lissaboni lepingu ratifitseerinud kolmteist liikmesriiki.

Võib-olla peaksin nad loetlema: Ungari allkirjastas esimesena juba möödunud aastal, talle järgnesid Sloveenia ja Malta, Rumeenia, Prantsusmaa, Bulgaaria, Poola, Slovakkia, Taani, Austria, Läti, Leedu ja Portugal – mis tähendab kolmteist riiki või peaaegu pooled.

Oma kuuekuulise eesistumise jooksul on Sloveenia juba kinnitanud oma soovi, et ratifitseerimine kulgeks meie eesistumise ajal sujuvalt ning jätkuks siis sama tõhusalt järgneva Prantsusmaa eesistumisperioodi jooksul; eesmärgiks on Lissaboni lepingu jõustumine 1. jaanuaril 2009. aastal, nagu kavandatud.

Samas pean rõhutama, et ratifitseerimine ei kuulu eesistujariigi ega nõukogu, vaid liikmesriikide, lepingu osalisriikide pädevusse, kes teevad seda vastavalt oma riigi põhiseaduslikule korrale.

Tänan teid.

Avril Doyle (PPE-DE). - Minu tänu eesistujariigile. Ma tervitan asjaolu, et Lissaboni lepingu on tänaseks ratifitseerinud kolmteist liikmesriiki. Te teate, et Iirimaa on ainus riik, kes viib ratifitseerimise läbi rahvahääletusega.

Meil on kodus praegu suuri raskusi erinevate „ei“-poole rühmade takistamisega. Need rühmad on levitanud Lissaboni lepinguga seoses hirmu ja segadust, tehes seda sageli tahtlikult või tahtmatult teemadel, mis on küll väga olulised, kuid millel pole lepinguga midagi pistmist. Kas te, härra eesistuja, võite seega mulle kinnitada, et Lissaboni lepingu ratifitseerimine ei sea mingil viisil ohtu Iirimaa õigust panna veto tulevastele otsese maksustamise ettepanekutele ning et Maailma Kaubandusorganisatsiooni läbirääkimiste ja Lissaboni lepingu ratifitseerimise vahel pole mingit seost?

Janez Lenarčič, Proua Doyle, tänan teid kahe lisaküsimuse eest.

Esiteks võin kinnitada, et kõik otsused maksustamise valdkonnas tehakse ka edaspidi konsensuse alusel. Teiste sõnadega, isegi pärast Lissaboni lepingu jõustumist, kui kõik liikmesriigid selle ratifitseerivad, on liirimaal või mis tahes teisel liikmesriigis jätkuvalt õigus panna veto kõigile makse käsitlevatele küsimustele.

Mis puudutab teie teist küsimust, nimelt praegu Maailma Kaubandusorganisatsioonis peetavaid läbirääkimisi, võin samuti kinnitada, et neil läbirääkimistel pole mingit otsest seost Lissaboni lepingu ratifitseerimisega.

Seega on vastus teie mõlemale lisaküsimusele – jah.

Marian Harkin (ALDE). - Härra juhataja, ka mina tahan esitada ministrile küsimuse seoses aluslepingute ja liirimaal praegu toimuva ratifitseerimisprotsessiga.

Üks praegu vaieldavaid seisukohti ütleb, et pärast Lissaboni lepingu ratifitseerimist võivad riigid kaotada oma vetoõiguse rahvusvaheliste kaubanduslepingute, näiteks WTO lepingute ratifitseerimisel.

Praeguse seisuga kehtib üks veto ning „ei”-pool väidab, et see muutub pärast Lissaboni. Tahaksin eesistujariik Sloveenia kinnitust, kas see on nii või mitte.

Jim Allister (NI). - Arvestades iirlaste õnne, lubatakse ainult liirimaa valijatel otsustada lepingu üle, mis sisuliselt mõjutab meie kõigi tulevikku. Kas te lubate nõukogu nimel leppida nende demokraatliku otsusega või hakatakse neisse, nagu Prantsusmaa ja Hollandi hääletajatesse, kui nad julgevad eitavalt hääletada, suhtuma põlgusega, järgides häbiväärset traditsiooni „Croppy, pikali!” ja Nice II?

Juhataja. – Daamid ja härrad, kahjuks ei saa ma anda sõna rohkematele sõnavõtjatele, sest kodukord ei luba seda. Usutavasti on kõik kursis, et me uurime võimalusi selle infotunni muutmiseks, et teha seda paindlikumaks ja ka kasulikumaks. Ma aitan isiklikult töörühma ning meil on mõne aja pärast kindlasti positiivseid uudiseid. Praegu kehtib kodukord praegusel kujul ning ma ei saa Jim Higginsile sõna anda, kuigi seda on taotletud, sest tema oli kolmas seda taotlenud isik.

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Kõigepealt vastan Marian Harkini küsimusele.

Kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega lepingute sõlmimises tulevad muudatused. Seda on mainitud tulevase Lissaboni lepingu artiklis 207. Samas sätestab seesama artikkel väga selgelt loendi paljudest valdkondadest, kus liikmesriigid säilitavad oma vetoõiguse, sest artiklis loetletakse päris palju teemasid ja valdkondi, mille üle otsustamisel nõukogu jätkab konsensuse põhimõtte rakendamist.

See on artikli 207 neljas lõik. Pean mainima, et seal nimetatakse päris palju selliseid valdkondi. Nendeks on teenuste valdkond, intellektuaalomandi kaubanduslikud aspektid, otsesed välisinvesteeringud, kultuurilised ja audiovisuaalsed teenused, sotsiaalteenused, haridus, tervishoid ja teised. Kõigi nende valdkondade suhtes kehtib nõukogu otsustes konsensuse põhimõte ka pärast Lissaboni lepingu jõustumist, mis tähendab, et nad vajavad iga liikmesriigi heakskiitu.

Jim Allisteri küsimusele vastaksin järgmiselt: nagu ma juba mainisin oma esimeses vastuses sellekohasele küsimusele, kuulub Euroopa Liidu aluslepingu ratifitseerimine liikmesriikide pädevusse. Selle lepingu allkirjastamisega möödunud aasta detsembris võtsid liikmesriigid kohustuse teha kõik endast olenev, et allkirjastatud tekst saaks ka ratifitseeritud kooskõlas nende sise-eeskirjade, põhiseaduslike ja muude õigusnormidega.

See on koht, kus eesistujariigil pole mingit rolli. Tänu eesistujariigi staatusele oli Sloveenia, kes praegu on Euroopa Liidu eesistujariik, üks esimesi, kes selle ülesande täitis. Kui ratifitseerimine peaks ebaõnnestuma, mida loodetavasti ei juhtu, kuulub vastutus selle eest ainult riigile, kus see juhtus, mitte nõukogule ega kellelegi teisele.

Täna teid.

Juhataja. – Küsimus 3, mille on esitanud **Colm Burke** (H-0272/08)

Teema: ELiga ühinemise läbirääkimised endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga

Kas nõukogu võib kommenteerida praegust asjade seisu läbirääkimistes endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga?

Millistes valdkondades on nõukogu arvates tehtud kõige rohkem edusamme? Millised on praegu aruteludel edasiliikumisel kõige raskemad valdkonnad?

Janez Lenarčič, *eesistuja*. – (SL) Kuna küsimus on küllaltki avar, on mu vastus natuke pikem.

Läbirääkimised endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga nende ELiga ühinemise kohta ei ole veel alanud. Kuni Euroopa Liiduga ühinemiseni on endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja Euroopa suhete raamistikuks stabiliseerimis- ja assotsieerumisleping.

Vastavalt assotsieerimispartnerluses määratletud eelisülesannetele on riigi liikumist Euroopa Liidu liikmeks saamise poole hinnatud komisjoni eduaruandes. Reeglina avaldatakse see aruanne oktoobri lõpus või novembri alguses. Nõukogu ootab komisjoni poolt eeloleval sügisel avaldatavat järgmist hinnangut.

10. detsembri 2007. aasta järel dustes võttis Euroopa Ülemkogu teadmiseks endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi tehtud edusammud ning väljendas kahetsust, et reformide teostamine on viibinud. Viivitused olid tingitud sisepoliitilistest pingetest, mille tõttu riigi poliitiliste institutsioonide tähelepanu pöördus Euroopaga integreerumise eelisülesannetelt kõrvale.

Praegusel hetkel võime mainida mõnda positiivset näidet, mis viitavad, et endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariik püüab selliseid viivitusi vältida. Poliitilistest tingimustest on riik saavutanud edu detsentraliseerimise, korrupsioonivastase poliitika, endise Jugoslaavia Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga koostöö tegemise, samuti rahustevaheliste suhete ja Ohridi lepingu täitmise valdkonnas.

Pärast ELi komisjoni novembri eduaruande avaldamist võttis riik vastu prokuröride seaduse, prokuröride nõukogu seaduse ning rahustevaheliste küsimuste nõukogu seaduse ning samuti on täidetud vaba koht kohtunõukogus. Lisaks on edusamme tehtud dokumentide turvalisuse, piirikontrolli ja rände valdkonnas.

Nõukogu julgustab ka edasi kõiki erakondasid tugevdama oma dialoogi ja koostööd, seda ka erinevate rahvusrühmadega, et riik saaks integreerumisprotsessis edu saavutada.

Samuti jätkab nõukogu mõlema poole julgustamist, et nad oma jõupingutusi konstruktiivselt uuendaksid, et ÜRO egiidi all toimuvad läbirääkimised annaksid mõlemale poolele vastuvõetava lahenduse nimeküsimuses. See parandaks piirkondlikku koostööd ning aitaks kaasa headele suhetele naaberriikidega.

Peamised reformid, mille riik peab vastavalt assotsieerimispartnerluse valdkondade soovitudele veel läbi viima on järgmised:

– Ohridi lepingu kohaselt peavad nad jätkama detsentraliseerimist: kaks kolmandikku oma valitsustest on juba fiskaalse detsentraliseerimise teises etapis;

– nad peavad parandama rahvusvahemuste võrdset esindatust riiklikes haldusorganites ning siseasjade valdkond on selle kohta hea näide.

Järgmised reformid on politseireform, kohtureform ning kaks suurt lahendamata küsimust nn mailepingust, mis vajavad laiemat poliitilist konsensust, nimelt keelteseadus ning kokkulepe 2001. aasta konfliktide ohvrite staatuse reguleerimise kohta.

18. veebruaril 2008. aastal võttis nõukogu vastu otsuse endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja ELi assotsieerimispartnerlusest tulenevate põhimõtete, peamiste ülesannete ja tingimuste kohta. Nõukogu on praegust partnerlust uuendanud, määratledes uuendatud peamised ülesanded edasiseks tööks, võttes aluseks 2007. aasta komisjoni eduaruandes sisaldunud järel dusted.

Colm Burke (PPE-DE). - Täna teid väga teie vastuse eest. Mind huvitab ainult see, kas te olete rahul, et pinged on nüüd piisavalt leevenenud, võimaldamaks edasiminekut? Ning kui need on piisavalt leevenenud, millisest ajalisest raamist vajalike reformide täielikuks elluviimiseks te räägite, et täielik läbirääkimiste protsess saaks jätkuda?

Janez Lenarčič, *eesistuja*. – (SL) Nagu me teame, on endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis valimised välja kuulutatud 1. juuniks. Me loodame, et kampaaniaperiood ei põhjusta viivitusi vajalike reformide elluviimisel. Samuti jätkuvad loodetavasti need reformid nii enne kui ka pärast valimisperiodi.

Eelkõige teeb eesistujariik jõupingutusi edu saavutamiseks Lääne-Balkani riikide, kaasa arvatud endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi integreerimisel selle teel Euroopa Liidu liikmeks saamise poole.

Loodame, et see edu saavutatakse nii kiiresti kui võimalik ning riigile antakse muu hulgas ka kuupäev ühinemisläbirääkimiste alustamiseks.

Loomulikult sõltub see peamiselt riigist endast, tema lõpetamist vajavate ja minu vastuses mainitud reformide kiirusest ja kvaliteedist.

Juhataja. – Kuna esitaja ei viibi kohal, muutub küsimus 4 kehtetuks.

Küsimus 5, mille on esitanud **Gay Mitchell** (H-0276/08)

Teema: Kliimamuutused ja rahvusvaheline julgeolek

Javier Solana hiljutine dokument kliimamuutuste ja rahvusvahelise julgeoleku kohta juhib nõukogu tähelepanu mõnede kliimamuutustega seotud olulistele küsimustele ning käsitleb eriti kliimamuutuste tõttu tekkinud territoriaalsete nõudmist, majandusvõondite ja uute kaubandusteede kasutusvõimaluste mõjusid. Rõhuasetus julgeolekule ja geopoliitilise võimu võimalustele erineb ELi senisest lähenemisviisist kliimamuutustele, mis on keskendunud heitkoguste vähendamisele ning ELi ja maailma valmisoleku suurendamisele. Kas nõukogu töötab nende oluliste küsimustega seotud seisukoha ja strateegia kujundamise nimel?

Janez Lenarčič, *eesistuja*. – (SL) Nagu te kõik teate, palus Euroopa Ülemkogu oma peasekretäril, kõrgel esindajal Javier Solanal ja Euroopa Komisjonil esitada ühisdokument selle kohta, kuidas kliimamuutused mõjutavad rahvusvahelist julgeolekut.

Ühisaruanne esitati Euroopa Ülemkogu kohtumisele käesoleva aasta märtsis. Aruanne teeb kindlaks võimalikud ohud ja vaidluste vormid, mis võivad kliimamuutuste tagajärjel erinevates maailma osades tekkida.

Tahaksin näitena loetleda mõned neist: vaidlused ressursside nappuse tõttu, eriti kui juurdepääsu ressurssidele kasutatakse poliitilistel eesmärkidel; suurenenud ränne, mille tagajärjeks on täiendav surve transiidi- ja sihtriikidele, mis võib põhjustada poliitilisi ja rahvuslikke pingeid; võimalikud poliitilised pinged rannapiirkondade muutumise ja saarte kadumise tõttu või seoses uutele liiklusteedele ja ressurssidele juurdepääsetavusega.

Lisaks sellele sisaldab minu mainitud aruanne mitmeid soovitusi, mis vajavad täiendavat uurimist; nende rakendamine tuleks seejärel tagada Euroopa Liidu tegevuskavadega.

Sellepärast on Euroopa Ülemkogu palunud nõukogul ühisdokumenti uurida ja esitada oma soovitusel vajalike täiendavate meetmete kohta hiljemalt käesoleva aasta detsembris. Nende meetmete eesmärk oleks muu hulgas tugevdada koostööd kolmandate riikide ja piirkondadega kliimamuutuste ja rahvusvahelise julgeoleku kontekstis.

Peaksin mainima, et Euroopa Liit ei distantseeru juba teadaolevast ühisest lähenemisviisist kliimamuutustele. Vastupidi, selle dokumendiga osutab ta uuele ja väga olulisele kliimamuutuste aspektile, mida meil ei ole võimalik tulevikus erinevatel tasanditel vältida.

Nagu Gay Mitchell tõenäoliselt teab, kiitis Euroopa Ülemkogu oma 2007. aasta kevadisel istungjärgul heaks Euroopa Liidu eesmärgid seoses kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisega aastaks 2020. See oleks pidanud olema liidu panus ülemaailmsesse ja terviklikku kokkuleppesse 2012. aasta järgse perioodi kohta.

Euroopa Ülemkogu on samuti rõhutanud, et Euroopa Liit on pühendunud Euroopa muutmisele energiatõhusaks majanduseks, kus kasvuhoonegaaside heitkogused on väikesed. Euroopa Ülemkogu on võtnud vastu otsuse, et kuni ülemaailmse ja tervikliku kokkuleppe sõlmimiseni 2012. aasta järgse perioodi kohta püüab Euroopa Liit ühepoolselt vähendada oma kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020 tervelt 20 protsendi võrra, võrreldes 1990. aastaga.

Kliima- ja energiapaketi raames arutavad Euroopa Parlament ja nõukogu praegu iga liikmesriigi panust, et saavutada ühenduse eespool nimetatud eesmärki. Lisaks kliimamuutuste tagajärgede leevendamisele pööratakse rahvusvahelistel kliimamuutuste alastel läbirääkimistel erilist tähelepanu uutele tehnoloogiatele ja rahaliste vahendite hankimisele.

2007. aasta juunis avaldas Euroopa Komisjon roheline raamatu „Kliimamuutustega kohanemine Euroopas – võimalused ELi meetmete võtmiseks”. Käesoleval aastal, pärast intensiivseid konsultatsioone kõigi huvitatud rühmadega, avaldab komisjon ka valge raamatu kohanemise kohta, mis saab aluseks edasistele aruteludele Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas.

Tänan teid.

Gay Mitchell (PPE-DE). - Ma tänan ministrit tema vastuse eest, kuid mind huvitab, kas institutsioonide eesmärgid pole siin teataval määral vastukäivad.

Ühelt poolt vaatame näkku keskkonnakatastroofile, samas kui Euroopa ja maailm jätkavad tavapärasest tegevusest, aga teiselt poolt püüame kliimamuutuste probleemi vastu võidelda ning langetada raskeid otsuseid, millest sõltuvad meie tulevased põlvkonnad.

Nagu minister ütles, tegi nõukogu oma kevadistes järeldustes sammu kliimamuutuste tõsise probleemi lahendamise ja vajalike raskete otsuste langetamise suunas.

Aga kas Javier Solana laulab sama laulu? Ta on öelnud erinevaid asju: rääkinud fossiilkütuste uurimise õigustest ühes maailma viimastest puhta keskkonnaga paikadest ning nimetanud seda võimaluseks. Kas see ei ole vastuolus Euroopa Ülemkogu sõnadega? Kas me palun võiksime oma sõnumeid kooskõlastada?

Meil on siin kliimat käsitlev raportöör, Avril Doyle, kes seda kõike kuulab.

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Võin teile kinnitada, et nõukogu peasekretäril – ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal – on kahtlemata sama seisukoht mis Euroopa Ülemkogul. Ta valmistas selle soovitusette nõukogu nimel. Nõukogu on raportit tervitanud ning pole leidnud mingeid lahknevusi ega vasturääkivusi nõukogu teiste otsustega, kaasa arvatud otsustega integreeritud kliimakaitse ja energiapoliitika valdkonnas.

Seega ei jaga ma arvamust, et kõrge esindaja tegevuste ning nõukogu otsuste või kavatsuste vahel on mingeid lahknevusi.

Carlos Carnero González (PSE). – (ES) Härra juhataja, tahaksin kasutada ära nõukogu vastust meie kolleegi asjakohasele küsimusele ning soovitada eriti Vahemere ümbruse liikmesriikidele, et ka meie peaksime kliimamuutuste probleemi arutama.

Üks komisjoni teatistes toodud ettepanekutest käsitleb ühtaegu kliimamuutuste ohvriks ja põhjuseks oleva Vahemere piirkonna puhastamise algatuse Horisont 2020 tõhustamist ning pole kahtlust, et selle ettepaneku abil on võimalik astuda mõningaid väga pragmaatilisi samme. Kas nõukogule ei näi, et see on ELi ülemaailmsesse kavasse kuuluv piirkondlik prioriteet kliimamuutuste vastu võitlemises?

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Täna teid, härra Carner González, teie lisaküsimuse eest. Me võime selle algatusega nõustuda. Tegelikult on Vahemere piirkond üks piirkondadest, mille Javier Solana oma aruandes eraldi välja tõi; see piirkond võib muutuda üha problemaatilisemaks kliimamuutuste tõttu, aga ka rände ja sarnaste survete tõttu.

Pole kahtlust, et kliima ja keskkonnakaitse on põhiteemade hulgas Barcelona protsessis, mida varsti uuendatakse ettepanekutega Vahemere Liidu loomiseks. Ma kordan, et see on olemasoleva Barcelona protsessi uuendamine.

Nagu te teate, on neile probleemidele viitav hiljuti esitatud Euroopa Komisjoni dokument leidnud võimaluse nende lahendamiseks, mida parlamendiliige käsitles, kuigi esialgu ei maini see dokument mingeid konkreetseid projekte. Samas võime eeldada, et sellest saab üks suuri teemasid meie intensiivistunud dialoogis Vahemere piirkonna riikidega.

Juhataja. – Küsimus 6, mille on esitanud **Jim Higgins (H-0278/08)**

Teema: ELi välispiiride tõhus kaitse

Kas nõukogu võiks öelda, milliseid edusamme on praeguse eesistujariigi ajal tehtud ELi välispiiride tõhusamaks kaitsmiseks ning kas rannikualade narkokaubanduse probleemi on nõukogu tasandil arutatud?

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Usutavasti Jim Higgins teab, et nõukogu omistab välispiiride tõhusale haldamisele suurt tähtsust. Arvestades inimeste vaba liikumist Euroopa Liidus, on välispiiride sobilik kaitse ja haldamine otsustava tähtsusega, et tagada liikmesriikidele sisejulgeolek ning võidelda tõhusalt terrorismi, ebaseadusliku sisserände ja inimkaubanduse vastu.

Selleks on Euroopa Ülemkogu seni loonud mitmeid olulisi meetmeid. Muu hulgas on ta võtnud vastu õigusakte, näiteks Schengeni piirieskirjad, välispiirifond, Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (lühidalt FRONTEX). Samuti on ta vastu võtnud meetmeid seoses piirivalve kiirreageerimisrühmade moodustamisega.

Samuti tahaksin juhtida teie tähelepanu kolmele teatisele, mille komisjon avaldas käesoleva aasta 13. veebruaril. Need teatised sisaldavad ettepanekuid ja soovitusi võimalike ELi tasandi piirikontrollivahendite, FRONTEXi tulevase arengu, Euroopa piiride valvamise süsteemi EUROSUR võimaliku loomise ja välispiiridel ELi sisenemise ja väljumise süsteemi kohta.

Arutelu neis teatistes esitatud komisjoni ettepanekute ja soovitude üle toimus 12. märtsil Sloveenias ministrite konverentsil. Eeldatavasti võtab juunis toimuv justiits- ja siseküsimuste nõukogu vastu nõukogu järeldused ELi liikmesriikide välispiiride haldamise kohta. Need järeldused peaks loetlema lühi- ja pikaajalisi prioriteete FRONTEXi edasiseks arendamiseks, täiendavaid soovitusi seoses Euroopa Komisjoni tööga kaasaegse julgeolekutehnoloogia kasutamisel, välispiiride parema haldamisega ning juhiseid edasiseks tööks EUROSURi asutamisel.

Lisaks sellele oleme hoolikalt jälginud FRONTEXi tegevust, eriti seoses ühisoperatsioonide elluviimise, Euroopa rannapatrulli võrgustiku, kättesaadavate andmete keskregistri (nn CRATE) edasise uuendamise ja kasutuselevõtu ning piirivalve kiirreageerimisrühmade kasutamisega.

Uimastialase mereanalüüsi- ja rakenduskeskuse (MAOC-N) loomine möödunud aasta septembris oli oluline samm edasi piirikaitse jaoks. See on keskus süüdlaste sõjalise toetuse abil kriminaalvastutusele võtmiseks, mille on loonud seitse liikmesriiki: Ühendkuningriik, Prantsusmaa, Hispaania, Iirimaa, Holland, Itaalia ja Portugal. Keskus on avatud ka kõigile teistele liikmesriikidele.

Keskuse eesmärk on kaotada ebaseaduslik kauplemine keelatud ainetega, mida veetakse mere- või õhuteede kaudu üle Atlandi ookeani Euroopasse ja Lääne-Aafrikasse.

See eesmärk tuleks saavutada intensiivsema teabe kogumise, vahetamise ja analüüsi abil, kasutades optimaalselt ära liikmesriikide mere- ja õhurajatisi.

Nõukogu esmaülesannete hulgas peaks samuti olema tugevdatud piirikontroll ning salastatud teabe kogumine ja vahetamine uimastikaubanduse liikumisteede kohta.

Jim Higgins (PPE-DE). – Härra juhataja, kuivõrd uimastite tarbimine levib ja saadaval on üha rohkem uimasteid, on selge, et julgeolekuasutused ei suuda peatada uimastite juurdevoolu eeskätt Lõuna-Ameerikast.

Nõukogu eesistuja, te viitasite rannapatrullile; kas teie ja nõukogu olete teadlikud asjaolust, et Iirimaa lääneosas tegutseb Atlandi ookeani ranniku sadamates ja lennuväljadel ainult aeg-ajalt valves olev inspektor? On ainult üks laev. Ning on liigagi selge, et Iirimaa kasutatakse värvana uimastite eksportimiseks teistesse liikmesriikidesse – teie enda kodumaale ja teistesse Euroopa Liidu riikidesse. Kas teie ja nõukogu olete selle olukorra pärast mures?

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Ma tänan Jim Higginsit tema lisaküsimuse eest. Tahaksin rõhutada, et Euroopa Ülemkogu on tõesti selle pärast mures ning see mure püsib, kuni kestab uimastikaubandus.

Iirimaa puhul tahaksin rõhutada, nagu varem mainisin, et Iirimaa on üks neist riikidest, kes asutas möödunud aasta septembris uimastialase mereanalüüsi- ja rakenduskeskuse (MAOC-N). Selle ülesanne ongi sel teel ehk siis mere või õhu kaudu üle Atlandi ookeani Euroopa või Lääne-Aafrika suunal toimuva seadusevastase keelatud ainetega kauplemise kaotamine.

Seega, arvestades selle keskuse hiljutist asutamist, eeldan, et see muutub tulevikus aktiivsemaks ning eesistujariik toetab neid arenguid, julgustades seda enda käsutuses olevate vahenditega.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Minister, Schengeni lepinguga kaetud ala laienemine 2007. aasta detsembris on tekitanud paljudes ELi kodanikes muret, et nende harjumuspärane julgeolekutase on vähenenud. Kas võib öelda, et pärast Schengeni ala laienemist on laienenud osa liikmesriikide politseiasutuste koostöö andnud soovitud tulemusi?

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Täna teid, härra Rack, selle lisaküsimuse eest.

Oluline on mõista, et Schengeni ala laienemine ei toimunud automaatselt, mingi inertsitõttu või iseenesest. See toimus siis, kui kõik Schengeni alaga liituda soovinud liikmesriigid olid lõpetanud põhjalikud ettevalmistused. See toimus pärast seda, kui vastutavad ELi organid ja institutsioonid olid neid ettevalmistusi põhjalikult hinnanud.

Laienemine sai toimuda alles pärast kinnitust, et laienenud Schengeni ala tulevasele välispiirile on rajatud nõuetele vastav kontroll.

Tahaksin eriti rõhutada, et kuna me võtame inimeste muret tõsiselt, on loomulikult vaja neile teatada, et muretsemiseks pole mingeid objektiivseid põhjusi.

Ma kordan, Schengeni ala laienemine ei toimunud lihtsalt niisama. See toimus pärast põhjalikke ettevalmistusi ja pärast kõigi tehniliste ja julgeolekuga seotud tingimuste täitmise põhjalikku kontrolli ning kuna need tingimused olid täidetud, võime täna kinnitada, et laienenud Schengeni ala välispiiride julgeolek on heades kätes.

Juhataja. – Küsimus 7, mille on esitanud **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0281/08)

Teema: Võitlus vaesuse vastu

Kuidas käsitleb nõukogu minimaalsete inimväärtete elu- ja töötingimuste ning kaasneva täieliku ja viljaka tööhõivevõimaluse tagatiste väljatöötamist Euroopa kodanike ja ELi elanike jaoks vahendina vaesuse, eriti laste vaesuse vastu võitlemiseks?

Janez Lenarčič, *eesistuja*. – (SL) Täna teid Marie Panayotopoulos-Cassiotou esitatud küsimuse eest.

Tööhõive ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemine on Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide tähtsaimad ülesanded. Samas peaksin märkima, et nii tööhõivepoliitika kui ka sotsiaalpoliitika on liikmesriikide pädevuses ning Euroopa Liit toetab ja täiendab nende tegevusi.

Sellepärast peavad liikmesriigid välja töötama kõige sobivama poliitikate kombinatsiooni, võttes arvesse oma majanduslikku ja sotsiaalset olukorda ning tööhõiveolukorda.

Lubage mul mainida mõningaid selles valdkonnas rakendatud ELi meetmeid, mille eesmärk on, nagu ma juba mainisin, toetada ja täiendada neid ellu viivate liikmesriikide pädevuses olevaid poliitikaid.

Esiteks reguleerivad ELi õigusaktid paljusid tööhõivega seotud küsimusi, kaasa arvatud tööjõu vaba liikuvus, teave ja konsultatsioon, töötingimused ja diskrimineerimisvastased meetmed.

Teiseks kasutatakse sellised vahendeid nagu tööhõivesuunised, ühtsed soovitusel ja ühised põhimõtted kaitstud paindlikkuse kohta ning liikmesriikide poliitiline juhendamine õigusaktide ülevõtmisel ja oma poliitikate elluviimisel.

Kolmandaks on liikmesriigid ka selles avatud koordineerimise vormis näidanud üles tugevat poliitilist tahet teabevahetuseks ja üksteise käest õppimiseks. Avatud kooskõlastusmeetod on sellele kaasa aidanud, luues ühised näitajad, soodustades uuringuid ja vastastikuseid küsitlusi ning tugevdades koostööd ELi tasandil.

Seoses töötajate õiguste ja töötingimuste parandamisega reguleerib Euroopa õigus lisaks kõigele muule töötajate liikuvust, teabe- ja konsulteerimisvabadust, töötingimusi, kaasa arvatud tööaega, töökaitset ja diskrimineerimisvastaseid meetmeid, mis hõlmavad ka soolise võrdõiguslikkuse meetmeid.

Lubage mul märkida, et asutamislepingu artikli 137 kohaselt ei kohaldata selle artikli sätteid tasustamise suhtes. See tähendab, et Euroopa Liidul ei ole õigust kehtestada alampalka ega ühtlustada alampalku liikmesriikide vahel.

Juba mainitud avatud koordineerimismeetodi raames innustatakse küll liikmesriike tagama piisavaid miinimumstandardeid. Nende standardite – õiguste liikide ja tasemete – üle otsustamine on liikmesriigi ainupädevuses.

Kuna erinevates liikmesriikides valitseb erinev olukord, pole meie arvates mõtet kehtestada ühtset standardit. Peame meeles pidama, et Euroopa Liidu piirkonnas tegelevad paljud liikmesriigid selliste probleemidega nagu rahaliste vahendite olemasolu, võlad ja sotsiaalkindlustussüsteemide jätkusuutlikkus. Seega oleks neis valdkondades ühtsete standardite kehtestamine kaheldava väärtusega.

Kõik see viitab sellele, et liikmesriigid peaksid miinimumstandardite küsimust hoolikalt kavandama ja arutama ning aitama sel moel kaasa vaesuse kaotamisele.

Oma küsimuses viitas Marie Panayotopoulos-Cassiotou eraldi laste vaesusele. Lapsed kannatavad vaesuse all leibkondades, kus vanemad ei tööta, kus tööhõive on madal ning pere sissetulekud on ebapiisavad või kui sissetulekutoetusest ei piisa vaesuse kaotamiseks.

Seetõttu annab tasakaalustatud ja ühtsete strateegiate ning aktiivse kaasamise strateegiate rakendamine vähemalt mingil määral reaalse panuse laste ja noorte heaolu edendamisse.

Tänan teid.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, ma tänan nõukogu esindajat tema vastuse eest minu küsimusele vastuvõetavate standardite tagamisest inimväärsete töö- ja elutingimuste jaoks. Inimväärne töö on Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) egiidi all nii ÜRO ülemaailmse kogukonna kui ka ELi eesmärk. Igal juhul oleme vastu võtnud sellekohase otsuse.

Kuidas kavatseb nõukogu luua kodanike, eriti laste jaoks neid inimväärseid töö- ja elutingimusi?

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Tänan teid väga täiendava küsimuse eest.

Ka selle otsuse puhul tuleb arvesse võtta, et see teema kuulub liikmesriikide pädevusse. Nõukogu saab rääkida ainult üldiselt. Loomulikult julgustab ta liikmesriike täitma viidatud otsuses või Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni standardites sisalduvaid üldsätteid. Kõik ELi liikmesriigid on ka Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liikmed.

Tänan teid.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE). – (PT) Me nõustume alternatiivsete energiaallikate taga olevate eesmärkidega, kuid on selge, et ilmselt kasvav toiduainetega seotud probleem ja nälj panevad inimesi mõtlema, kas biokütused on ikka õige samm. Olles küll nõus, et me peame alternatiivsete energiaallikatega edasi minema, tahan küsida, kas teil on võimalik avalikult öelda ja meie kodanikke julgustada, et see valik ei tõsta toiduainete hinda ning ei suurenda maailmas nälga?

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Tänan teid teie täiendava küsimuse eest.

Kõrgete toiduainete hindade küsimus on kindlasti suur probleem ning sellepärast on ka see kõrgetasemeline foorum korraldanud selleteemalise arutelu. Euroopa Ülemkogu on valmis tegema kõik tõusnud toiduainete hindade probleemi tõhusaks lahendamiseks. Samas peame selleks esmalt leidma põhjused, miks toiduainete hinnad tõusevad – ning neid põhjusi on tõenäoliselt mitu.

Toiduainete hinnatõusu põhjustavad paljud erinevad tegurid ning sellepärast tegeleb nõukogu nendega mitme erineva organi kaudu. Hiljuti arutati seda põllumajandus- ja kalandusnõukogus, mis võttis vastu teatavad suunised, et aidata kaasa toiduainete hinnatõusu aeglustumisele.

Mõne aja eest mainiti siinsamas saalis biokütuseid kui ühte tegurit, mis väidetavalt soodustab toiduainete hinnatõusu. Kogu maailm on teadlik biokütuste potentsiaalsest mõjust ning sellepärast toimub intensiivne tegevus kütuse tootmise jaoks nn säästvate kriteeriumide väljatöötamiseks. Nende säästvate kriteeriumide seas on ka tingimused seoses ühiskondlikku mõjuga, mida me püüame arvesse võtta.

See töö ei ole veel lõpetatud, aga see toimub intensiivselt. Samas tahaksin rõhutada, et biokütuste mõju hindade kasvule on kindlasti üks vähem tähtsaid tegureid ning on mitmeid teisi, palju tähtsamaid tegureid, mida nõukogu samuti intensiivselt käsitleb.

Tänan teid.

Juhataja. – Küsimus 8, mille on esitanud **Robert Evans** (H-0283/08)

Teema: Inimõigused Kuubal

2008. aasta veebruaris allkirjastas Kuuba valitsus ÜRO peakorteris New Yorgis kaks inimõiguste ülddeklaratsiooni kuuluvat lepingut. Need kaks õiguslikult siduvat lepingut kohustavad Kuubat lubama inimestele sõna- ja ühinguvabadust ning reisimisõigust.

Arvestades seda Kuuba positiivset tegevust ja volinik Louis Micheli märtsi konstruktiivset visiiti Kuubale, milliseid samme kavatseb nõukogu astuda Kuuba valitsusega suhete normaliseerimiseks? Millist survet avaldab nõukogu Kuubale, et see täidaks oma rahvusvahelisi kohustusi?

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Tahaksin Robert Evansi esitatud küsimuse kohta öelda järgmist:

Euroopa Liit on tervitanud asjaolu, et Kuuba allkirjastas ÜRO rahvusvahelise lepingu tsiviil- ja poliitiliste õiguste kohta ning rahvusvahelise lepingu majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste kohta.

Oma käesoleva aasta 4. märtsi avalduses hindas eesistuja riik Kuuba ühinemist nende kahe paktiga positiivseks. Kuna Kuuba on saanud nende kahe õiguslikult siduva rahvusvahelise vahendi osalisriigiks, on ta loomulikult tunnistanud neist tulenevaid kohustusi.

Eesistujariik on innustanud Kuubat jätkama selliseid positiivseid tegevusi ning suurendama veelgi oma koostööd rahvusvaheliste struktuuridega inimõiguste kaitse valdkonnas. Euroopa Liit jälgib hoolikalt, kuidas Kuuba täidab neid tema poolt tunnustatud õiguslikult siduvaid inimõiguste alaseid kohustusi.

Oma 2007. aasta juuni järeldustes Kuuba kohta kutsus Euroopa Ülemkogu Kuuba valitsust üles viima läbi poliitilised ja majandusreformid, mis on vajalikud Kuuba inimeste igapäevaelu parandamiseks. Euroopa Liit tunnustab kuubalaste õigust ise oma tuleviku üle otsustada. Euroopa Liit on valmis andma edasist konstruktiivset toetust tulevastele arengutele kõigis Kuuba ühiskonna valdkondades, kaasa arvatud arengukoostöö meetmeid.

Samas tuleb Euroopa Liit Kuuba ametivõimudele jätkuvalt meelde nende konkreetset kohustust soosida ja austada inimõigusi ning oma kodanike vabadusi.

Euroopa Ülemkogos toimuvad jätkuvad arutelud võimaluste üle taastada üldine ja avatud dialoog Kuubaga vastavalt möödunud aasta juunis tehtud järeldustele. Samas sõltub selle teostumine ka Kuubast ja sellest, kas ta on valmis võtma vastu ettepanekut poliitiliseks dialoogiks.

Eesistujariik palub teha Kuubal järgmise olulise sammu ning ratifitseerida mõlemad ÜRO lepingud ilma mis tahes lisatingimusteta, mis kahjustaks nende iseloomu ja tõhusust.

Tänan teid.

Richard Howitt (PSE). - Ma tänan eesistujat täna õhtul tehtud täiendava üleskutse eest. Mind huvitab, kas arvestades muutusi Kuuba valitsuses, on tema ja nõukogu täheldanud mingeid muudatusi ja kasvu kuubalaste valmisolekus alustada tema poolt nimetatud avatud poliitilist dialoogi. Samuti huvitab mind, kas ta võiks arutleda praegu Ameerika Ühendriikides toimuva ning kahtlemata ka nõukogu ja Ameerika Ühendriikide vahel meie transatlantilistes suhetes toimuva arutelu üle. Kas ta täheldab seal mingisugust poliitika muutust, mis võib kannustada inimõiguste olukorra edasist parandamist Kuubal?

Janez Lenarčič, eesistuja. - (SL) Tänan väga Richard Howitti täiendava küsimuse eest.

Ma ei saaks öelda, et oleme täheldanud mingeid suuri muudatusi, kuigi oleme teadlikud muutuste võimalikkusest ning Euroopa Liidu ja Kuuba vahelistes suhetes uue peatüki avamise võimalikkusest. Sellest räägitakse ka ühel järgmistest üldasjade ja välissuhete nõukogu istungitest.

Me loodame, et see potentsiaal kasutatakse ära ja see muutub reaalsuseks. Aga ma kordan, et see sõltub samuti või eelkõige Kuubast.

Tänan teid.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). - (SK) Nelja Kuuba poliitvangi vabastamine on väga positiivne samm, nagu ka see, et Kuuba valitsus allkirjastas 28. veebruaril 2008. aastal kaks ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni õiguslikult siduvat lepingut. Samas vähemalt 58 inimest on endiselt Kuuba vanglates ainult oma põhiõiguste nõudmise eest. Mida saab nõukogu nende kahe ÜRO inimõiguste lepingu kontekstis teha 75 nn märtsirühma poliitvangi heaks? Ma usun, et nõukogu pöördub Kuuba kõrgemate ametnike poole, et vaadata läbi kõik Kuuba dissidentidega seotud asjad erapooletutes kohtutes, ja püüab saavutada nende vabastamist.

David Martin (PSE). - Mulle valmistas teie vastus veidi pettumust, sest minu arvates näitavad kuubalased reaalsel tegutsemistahet ning muutus valitsuses on ka rõhuasetuse muutus Kuuba lähenemisviisis välismaailmale. Oleks väga kahju, kui EL ei kasutaks seda võimalust ega kasutaks juhust Kuubaga tõsise dialoogi pidamiseks. Ärgem siis avaldagem Kuubale rohkem survet järeleandmiste tegemiseks, vaid alustagem suhtlus ELi ja kuubalaste vahel.

Janez Lenarčič, eesistuja. - (SL) Esmalt Zita Pleštinšá esitatud küsimuse kohta.

Tõsiasi on, et poliitvangide arv on vähenenud ning Euroopa Liit kiidab selle heaks. Samas jätkab Euroopa Liit Kuuba ametivõimudelt kõigi poliitvangide vabastamise nõudmist. Eelkõige seetõttu, et Kuuba on ÜRO inimõiguste nõukogu liige ning loomulikult kaasnevad sellega teatavad kohustused. Pole kahtlust, et inimõiguste küsimus on üks põhiküsimusi meie dialoogis Kuubaga.

Ning siinkohal tahaksin käsitleda David Martini märkust. Võin talle kinnitada, et eesistujariik ega nõukogu ei lase käest ühtegi juhust dialoogi taasalustamiseks, kui selline võimalus tekib. Loomulikult peavad selle dialoogi teemad igal juhul sisaldama ka inimõiguste olukorda ning me loodame, et Kuuba nõustub sellise ettepanekuga dialoogi alustamiseks.

Täna teid.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, mind hämmastab, kuidas nõukogu saab lihtsalt silmagi pilgutamata lahkuda. Ma olen olnud selle parlamendi liige pikka aega. Infotund nõukoguga algas tavaliselt kell üheksa õhtul ning nõukogu oli meiega kuni poole üheteistkümneni. Siis palus nõukogu, et infotunni aega nihutataks ettepoole kella kuuele või seitsmele õhtul ning me andsime sellele soovile järele. See oli meie esimene viga. Pärast seda on infotund alati alanud hilinemisega ning nõukogu esindajad on pidanud alati lahkuma täpsealt kell seitse. See ei ole eesistujariik Sloveenia süü; see on üldine probleem, mida me peame nõukoguga arutama. Poole aasta jooksul võivad nõukogu esindajad ju ometi jääda sellesse ilusasse Strasbourgi linna kuni neljapäevani ning olla meile kättesaadavad ka kolmapäeva õhtutel.

Juhataja. – Teie märkus on teadmiseks võetud. Täna me alustasime tegelikult kell kuus õhtul. Seetõttu ei alanud istung hilinemisega. Igal juhul on nõukogu sõna palunud ja tal on luba kõneleda.

Janez Lenarčič, eesistuja. – (SL) Täna teid, härra juhataja, antud sõna eest.

Tahaksin vaid öelda Bernd Posseltile, et nõukogu austab Euroopa Parlamendi poolt loomulikult nõukoguga konsulteerides vastu võetud otsuseid ja on neid järginud. Samas on otsustatud, et infotunni – mis täna algas õigel ajal – kestus on üks tund. Samuti on otsustatud, et reeglina toimub infotund kolmapäeviti kella kuue ja seitsme vahel õhtul. Nõukogu on teinud selleks vajalikke korraldusi, austab seda ja teeb seda ka edaspidi.

Täna teid.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, lubage mul nõukogule teada anda, et infotund kestab tavaliselt poolteist tundi; kui me esitame büroole kaebuse, öeldakse meile alati, et ainult tund aega kestvad infotunnid on erandiks. See erandlik korraldus kehtib nüüd juba iga kord.

Juhataja. – Härra Posselt, see küsimus kuulub otsustamisele esimeeste konverentsil. Asi pole selles, kas ma nõustun või mitte. Ma tahaks, et meil oleks rohkem aega, aga me peame täitma esimeeste konverentsi otsust. Igal juhul on teie kriitika teadmiseks võetud ja edastatakse esimeeste konverentsile.

Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Sellega on infotund lõppenud.

(Istung katkestati kell 19.05 ja see jätkus kell 21.00)

ISTUNGIT JUHATAB: MAREK SIWIEC

Asepresident

14. Volituste kontrollimine (vt protokoll)

15. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

16. Tööstuspoliitika vahekokkuvõte – panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Romana Jordan Cizelji tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel koostatud raport (A6-0167/2008) tööstuspoliitika vahekokkuvõtte kohta – panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse (2007/2257(INI)).

Romana Jordan Cizelj, raportöör. – (SL) Lissaboni strateegia sõnastamist käsitlevad uudised on Euroopa kodanike hulgas märkimisväärset vastukaja leidnud.

Saime peatselt aru, et seatud eesmärgid olid liiga ambitsioonikad just ajalisest perspektiivist vaadatuna, kuid idee avalikustati ning esitati Euroopale ja maailmale. Me viimistlesime seda pisut 2005. aastal, kui valmistati

ette uut Lissaboni strateegiat, mis oli ikkagi ambitsioonikas, kuid palju realistlikum. Siis valmistas komisjon ette ka integreeritud lähenemisviisi tööstuspoliitikale.

Hetkel hindame saavutusi ja seda, kuidas edasi minna. Kuigi tööstuspoliitika jääb liikmesriikide pädevusse, omavad Euroopa meetmed, arengu ja majanduskasvu soodustamine siin olulist mõju. Tööstus stimuleerib ka teadmispõhise ühiskonna loomist, uuringuid, arendustegevust ja innovatsiooni ning samal ajal on ta nende tegevuste tarbija.

Kui teeme vastavaid otsuseid algatuste kohta Euroopa tasandil, siis peame silmas pidama ainult ühiste tegevuste prioriteetseid valdkondi. Seega, mis siis on tõeliselt oluline? Milliseid teemasid peab Euroopa Parlament prioriteetseks valdkondadeks?

Tahaksin mainida, et me tervitame komisjoni aruannet tehtud töö kohta ning tõstame esile prioriteetsed valdkonnad oma edasistes tegevustes.

Esimesena tuleks, kahtlemata, mainida kliimamuutusi ja jätkusuutlikku arengut. Kohustusi, mis on võetud seoses kasvuhoonegaaside heite märkimisväärse vähendamisega, ei kohaldata energia ja liikluse suhtes. Neil on ka tugev mõju tööstusele, ilma milleta ei ole võimalik arendada vähese süsinikdioksiidheitega ühiskonda. Säästev tööstuslik arendustegevus vajab seetõttu koordineerimist, järjepidevust ja vastavusse viimist.

Peame endalt küsima, millist motivatsiooni vajab tööstus puhtama tehnoloogia arendamisel. Kuidas motiveerida töhusamate tehnoloogiate kasutamist? Millised on need õiged mehhanismid, mis ei kahjustaks konkurentsi ja võimaldaks tarbijatele valikuid? Kuidas käituda väljaspool liidu piire?

Meie nägemus on ülemaailmse soojenemise vähendamine; seetõttu ei ole vastuvõetav suurema heitega tehnoloogiate viimine kolmandatesse riikidesse. Kliimamuutused on võimalus ja mitte oht Euroopa majandusele.

Teine prioriteetne teema on looduslike toorainete säästlik kasutamine ning hoolitsemine selle eest, et loodusressursse kasutatakse targalt. Liikmesriikide tegevus, mis ei ole omavahel kooskõlas, võib põhjustada rivaalitsemist ning pikemas perspektiivis ka riikide majanduste nõrgenemist. See on põhjus, miks ma loodan ühise tegevuse peale Euroopas, kuhu kuulub ka tugev rahvusvaheline komponent.

Palju tööd tuleb veel siiski ära teha, et luua soodsam keskkond väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Euroopa avaneb neile tõeliselt ainult juhul, kui nad ei põrku igas liikmesriigis kokku uute, kokkusobimatute ja keerukate menetluste ja takistustega.

Seetõttu ootan suuremat ühtsust, ühtlustamist ja halduskoormuse vähendamist nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil. Ootan selliseid meetmeid, mis pakuksid senisest enam tuge isiklikule algatusele. Samal ajal ootan ka muutusi Euroopa väärtuste süsteemis, et julgustada Euroopa ühiskonda võtma suuremaid riske.

Euroopa ühiskond hindab uute teadmiste, uurimistegevuse ja uuenduste loomist ja kasutamist. Õiguslik raamistik peab sellega kaasas käima. Peame sõnastama intellektuaalomandi kaitsmiseks vajalikud menetlused. Need peaksid kehtima kogu Euroopas ning peaksime need kehtestama võimalikult kiiresti. Vajalikud rahalised vahendid selleks otstarbeks ei tohiks olla takistuseks – ma räägin niinimetatud ühenduse patendist.

Daamid ja härrad, volinik, olen loetlenud siin mõned prioriteedid, mis sisalduvad ka meie raportis. Ootan nüüd teiepoolset arutelu, mis kindlasti saab olema viljakas ning kutsun teid üles andma oma panus, mis muudatustepanekutena lisavad raportile oluliselt väärtust.

Täna teid.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Härra juhataja, kolm aastat tagasi ajakohastasime ELi tööstuspoliitikat ja panime selle nurgakiviks kogu meie majandusstrateegiale.

Võime täna öelda, et see oli õige otsus. Euroopa tööstus on paremini kanda kinnitanud suure konkurendina, kui räägime turuosa kaitses. Euroopa tööstuse suurepärase toimimine annab oma panuse makromajanduslikule stabiilsusele isegi kriisiajal.

Vahekokkuvõtte alusel esitame teile aja- ja töökava järgmisteks aastateks. Palun teil seda kava toetada. Soovin tänada Romana Jordan Cizeljit raporti koostamise eest ning te mõistate peagi, miks ma sellega tõesti rahul olen, ja soovin väljendada heameelt raporti suhtes. See on positiivne ja annab meile tugeva toetuse. Nagu ma isegi, näeb raportitööstuspoliitika peamisi funktsioone õigete tingimuste loomises ettevõtetele, muutes Euroopa Liidu jätkuvalt ligitõmbavaks kohaks tööstustele, tugevdades meie tööstust nii, et meil on tulevikus

tööstuses piisavalt head ja kindlad töökohad. 21. sajandi tööstuspoliitika ei meenuta seda, mida kutsuti vanasti tööstuspoliitikaks. Lubage mul veel kord korrata, et meie tööstuspoliitika põhineb eeldusel, et meie ettevõtted peavad olema konkurentsivõimelised ja me ei saa neid konkurentsi eest kaitsta, nagu meil ei ole ka selleks soovi.

Meie ülesanne ei ole kaitsta tööstust. Meie töö on pakkuda sellele tingimusi, kus tööstus saab rakendada oma täielikku potentsiaali. Mul on hea meel selle üle, et parlamendi raport toetab mitte ainult meie tööstuspoliitikat, vaid ka selle rakendamiseks vajalikku meetodit. See meetod põhineb sektoriüleste ja üksiksektorite algatuste kombinatsioonil.

Kindlasti on vajadus tegutseda mitmetes valdkondades, millel on suur mõju kogu Euroopa tööstusele. Pakun ainult kolme näidet, esiteks bürokraatia vähendamine Euroopa ettevõtetele, nende innovatiivse võime tugevdamine ja ettevõttekultuuri soodustamine. Teiselt poolt on küsimusi, mis hõlmavad ainult teatud tööstusharusid.

Lubage mul meenutada teile, et oleme kasutusele võtnud süsteemi, mis tagab kemikaalide turvalise tootmise ja turustamise liidus. Oleme just käivitanud laialdase meetmete paketi, tugevdamaks Euroopa kaitsetööstust, ning alles sel nädalal on vastu võetud ambitsioonikas programm lihtsustamaks autotööstust käsitlevaid õigusnorme.

Võin sellesse nimekirja lisada veel palju näiteid. Kõiki neid on tehtud tihedas partnerluses mitte ainult antud tööstusharuga, vaid ka kõigi sidusrühmadega. Pean väga oluliseks fakti, et oleme seda kõike teinud koos parlamendi, ametiühingute ja keskkonna- ning tarbijaorganisatsioonidega, avatud, läbipaistvas ja tõendatavas protsessis.

Olen vastu mõttele teha tööstuspoliitikat suletud uste taga või tagaruumides. Euroopa tööstus on eluliselt oluline innovatiivsust genereeriv jõud Euroopas ning on ülioluline tegur tagamaks meie positsiooni ülemaailmses majanduses ning selle saavutused on tähelepanuväärsed ja väärivad kiitust; see väärib meetmeid selleks, et Euroopa tööstuse võime oma tegevust jätkata oleks tulevikus nii suur kui võimalik. Samuti väärib Euroopa tööstus meiepoolset jõupingutust tuleviku väljakutsetele vastamisel. Need väljakutsed tulenevad loomulikult majanduse globaliseerumisest, selles osas ei tohiks meil illusioone olla. See, mida me siiani näinud oleme, on alles algus.

Sama kehtib kindlasti ka tehnoloogiliste muutuste ja kiiruse kohta, millega see on toimumas, koos kõikide mõjudega tootlikkusele, struktuuridele ja töökohtadele ning muidugi ka kesksel küsimusel kliima- ja keskkonnaalaste eesmärkide kohta, mis mõjutavad meie tööstuspoliitikat. Ka siin on vaja teha kohandusi ning sellega oleme lähitulevikus hõivatud.

Sel põhjusel on komisjoni järgmine suurem ettevõtmine, mis saab teoks juba enne käesoleva kuu lõppu, jätkusuutliku tööstusarengu, jätkusuutliku tööstuspoliitika ja jätkusuutliku tööstustoodangu algatus. Poliitiline eesmärk on saavutada integreeritud lähenemisviis keskkonnale, tööhõivele ja tööstuspoliitikale. Meie sihtiks on tugev majandus, turvalised töökohad, vähem energiasõltuvust ja puhas keskkond. Tee nende eesmärkideni seisneb toodetes ja protsessides, mis on innovaatilised ning mis on kavandatud tuleviku vajadustest lähtudes, vähemas keskkonnareostuses Euroopas ja enamasti Euroopas toodetud moodsale tehnoloogiale, teistele piirkondadele nende olulistest jõupingutustest toime tulla kliimamuutustega. See on tee, mille kavatseme ette võtta meie tööstuspoliitikas.

Lisaks oleme teinud ka uusi algatusi tööstusklastrite ja katseturgude osas. Esitan teile standardiseerimise tegevuskava ning uurin lähemalt, kuidas tööstus saaks kasutada kõrgema kvaliteediga ja konkurentsivõimelisemaid teenuseid. Käivitatud on kaks uut sektorikeskset algatust. Esimene neist tegeleb toiduainetööstusele iseloomulike probleemidega ning sellel on nüüd väga suur tähtsus, pidades silmas tõusvaid toiduainete hindu, samal ajal kui teine seondub väljakutsetega, mis seisavad teise Euroopa peamise tööstuse, elektroenergeetika ees.

Kokkuvõttes usun, et võime öelda, et meie tööstuspoliitika püsib kenasti rajal, loomaks Euroopa ettevõtetele häid tingimusi edukaks tööks. Lubage mul veel kord öelda, et meie eesmärk ei ole sekkuda või soodustada teatud majandusharusid, samuti ei taha me liikmesriike nende kohustustest vabastada; see, mis on meie eesmärk, on partnerlus, optimaalne koordineerimine ja ühiste eesmärkide ühine saavutamine.

Oleme Euroopa Liidu tööstuspoliitika liikmesriikide tööstuspoliitikatega sobitamise protsessis ja mul on hea meel, et parlament on sellele andnud oma kindla toetuse.

Jerzy Buzek, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (PL) Härra juhataja, soovin õnnitleda Romana Jordan Cizeljiti suurepärase ja mitmekülgse raporti eest. See on kõikehõlmav. Samuti soovin tänada härra Verheugenit, Euroopa Komisjoni asepresidenti, tema praeguse väljaütlemise eest, mida ma tervikuna toetan. Alustan sellega, et meenutan parlamendile seda, mida ta ükskord ütles, et parim tööstuspoliitika on see, kui pole tööstuspoliitikat. Õnneks oleme liikunud edasi ja asjad on muutunud. Tuleks meenutada, et Lissaboni strateegia seondub peamiselt tööstustegevusega. See hõlmab tootmist, tooteid ja konkureerivaid tooteid ning katab kõiki ettevõtteid, alates väikestest ja suurtest ettevõtetest kuni suurte kontsernideni. Usun, et meie tööstuse jaoks on teema käsitlev viiest tähtsast punktist, mis kehtivad kõigile, alates väikestest kuni suurte ettevõteteni. Neid punkte on juba mainitud, kuid soovin neid siiski rõhutada.

Esimene on innovatsioon. See tähendab ilmselt uurimis- ja arendustegevust, kuid see on eraldi teema, millega tegeletakse Euroopa Liidu seitsmenda raamprogrammi ja samuti ka riiklike programmide raames. Siiski on seal mõningaid väga tähtsaid nõudeid, näiteks makromajanduslike tingimuste loomine, mis on vajalikud kindlustamiseks innovatsiooni võidukäiku turul, koos uute tehnoloogiatega, mis vastandub näiteks riigiabile.

Teine teema on sobivate tingimuste loomine pangatehinguteks ning pankade julgustamine kõrgema riskiga laenude andmisel, kuna innovatsioon sisaldab riske.

Kolmandaks, peame võitlema oma turgudel ka monopolidega. Seda praegu kaalume ja selle üle vaidleme, kui räägime energia vabaturust. Me kõik teame, et see on keeruline küsimus. Sellest hoolimata, peame samal ajal kaitsma ka oma turge väljastpoolt Euroopa Liitu tuleva dumpingu eest.

Neljandaks, õigusloome vajab lihtsustamist ning paremini rakendamist. Peame toetama iga sammu selles suunas, mida teeb Euroopa Komisjon ja volinik Verheugen.

Viiendaks, peame moodustama vundamenti tõeliseks solidaarsuseks, kui räägime energiast ja toorainest. See on *sine qua non* tööstuse arengule. Lisaks, ellu tuleks viia kaugeleulatuv standardiseerimine ja poliitika koordineerimine liidu tasandil, mis on seotud liikmesriikide poliitikatega.

Iga liikmesriik koordineerib riiklikul tasandil oma regionaalpoliitikat. Sarnaselt peaks iga liikmesriigi poliitika olema ka ülaltpoolt koordineeritud. Minu viimane märkus puudutab seda, kuidas peaksime vastama ka keskkonnakaitse ja kliimakaitse alastele tingimustele. Meie plaan on olla jätkuvalt selle teema juures esirinnas, kuid oma tööstuse huvides peame edasi minema teatud ettevaatusega.

Silvia-Adriana Țicău, *fraktsiooni PSE nimel*. – (RO) Soovin õnnitleda Romana Jordan Cizeljiti ja tänada teda avatuse eest, mida ta on üles näidanud selle raporti koostamise protsessis. Ma esitasin neli muudatusettepanekut, mida võib leida raportis lõigete 18 ja 27 all.

Alustan tähelepanu juhtimisega vajadusele siduda omavahel tööstuse areng ja sotsiaalse kaitse parandamine. Kõik tööstuse valdkonnas töötajad peaksid saama töötada inimväärsetes töötingimustes. Proua Cizelji raporti lõikes 18 ütleb Euroopa Parlament, et „tööstuslik areng on tihedalt seotud tõhusa transpordinfrastruktuuri olemasoluga Euroopa tasandil”. Arenenud transpordinfrastruktuur lubab samuti areneda tööstuspiirkondadel, mis asuvad väljaspool linnu. Liikmesriigid võivad samuti kasutada regionaalarengu fonde tööstus- ja tehnoparkide rajamisel maapiirkondadesse, mis piirnevad suurte linnadega.

Teise omapoolse muudatusettepanekuga palusin komisjonil ja liikmesriikidel toetada ning kiirendada nende projektide elluviimist, mille Euroopa Ülemkogu kuulutas Euroopa Liidu energijulgeoleku ja mitmekesisuse üleeuroopalisteks prioriteetideks. Nagu nähtub raporti lõikest 27, juhib Euroopa Parlament tähelepanu vajadusele jätkuvaks prioriteetseks investeerimiseks haridusse, koolitusse ja teadusuuringutesse. Tööstuse areng ja Euroopa toodete konkurentsivõime sõltuvad inimressursside kvaliteedist ning nende koolitustasemest, nagu ka uute toodete väljatöötamisega seotud innovatsioonist.

Kahjuks, Euroopa Liidu tasandil, hoolimata ühenduse teadusuuringute programmide ja neile eraldatud rahalistest vahenditest, on liiga vähe investeeritud rakendusuuringutesse ja see vastab tõele eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete puhul. Nad maadlevad kaasfinantseerimise nõudega, mis on vajalik nende osalemiseks teadusuuringute raamprogrammis. Selles kontekstis arvan, et pangandus peaks ette valmistama finantsinstrumente, et kergendada väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel osalemist teadusuuringute raamprogrammides.

Jorgo Chatzimarkakis, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DE) Härra juhataja, volinik, lubage mul alustada tänu väljendamiseks Romana Jordan Cizeljile, kelle raport käsitles tõepoolest kõiki tänapäevase tööstuspoliitika

aspekte ja rõhutas eriti vajadust luua õiged alustingimused. Olen talle väga tänulik. Me töötasime selle raportiga väga heas koostöös.

Romana Jordan Cizelj, seletuskirjas te ütlete, et üldiselt on tööstus ELis terve ja dünaamiline. Jah, me kogeme isegi nn vana majanduse taassündi. Ma ise olen pärit tööstusriigist. Keegi ei arvanud, et näiteks terasetööstus võiks taas kõvasti edasi areneda. Oleme elujõuline ülemaailmne jõud. Meie tööstuse olukord on tugev, meie lipulaev, euro, on tõepoolest meid läbi karide välja toonud. Sellest hoolimata, et meil Euroopas on tugev tööstusbaas ja tööstustegevuse uuestisünd, märkame, et midagi on muutumas. Tehnoloogilise muutuse kiirus on hingemattev. Küsimus on, kuidas me sellega hakkama saame. Kas praegu on õige aeg teha meie tööstuspoliitika vahetust?

Ilma tooraine ja odava tööjõuta, mida kumbagi meil ei ole, satume konkurentsivõime alla, mille vastu me ei saa muidu, kui olles loovad. Sel põhjusel, soovin õnnitleda komisjoni kõigepealt selle eest, et 2009. aasta kuulutati loovuse ja innovatsiooni aastaks. Siiski, mida see tähendab? Innovatsioon, nagu me teame, peab olema tõhusam teadmiste muutmisel jõukuseks. Me oleme loonud EIT, Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi või, kui olla veelgi täpsem, see varsti loouakse, ja see on hea alus. Siiski, loovad inimesed praegu mitte ei lahku Euroopast, vaid nad isegi lõpetavad oma tegevuse Ameerika Ühendriikides. Peaksite lugema Richard Florida raamatut, mis käsitleb seda olukorda. Mis toimub selle maailma loovate inimestega? Loovad inimesed tulevad kohtadesse, mis täidavad kolme kriteeriumi, mida Florida nimetab kui kolme T-d – tehnoloogia, talent ja tolerant. Küsimus on selles, kas need kolm T-d on ka piisaval määral olemas siin, Euroopas. Ma usun, et me oleme pannud tugeva aluse seitsmenda raamprogrammi ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudiga, kuid sellest ei piisa. Peame tegema veelgi enam. Need kolm T-d vajavad raha. Klastrid on tugev algatus. On oluline siiski valida õige spetsialiseerumine, klastrite algatus peab olema sidus, nagu ka kogu ELi tööstuspoliitika, ja see peab olema asjakohane ning tasakaalustatud.

Kui asi puudutab autotööstust, siis muidugi on meil puudu järjekindlusest; me näeme, et teatud osas oleme vindi üle keeranud. See hõlmab meie kliimamuutuste alast poliitikat, mis muutub üha tõusvas tempos fanaatilise moraalse ristiretke sarnaseks, surudes Euroopat vormima elustiili, mis läheb üle piiri. Kuidas muidu saab juhtuda see, et CO₂ heide summutitorudest on 24 korda rangemalt karistatav kui korstnatest tulev heide? Volinik Verheugen, me peame tagama ELi poliitika sidususe. Me ei saa olla juhtiv turg ja omada 80% parimate autode maailmaturust ning ikkagi tõmmata selle sama meie turuosa jalge alt vaip ära. Peame kindlustama selle, et tegutseme järjekindlalt.

Mieczysław Edmund Janowski, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Härra juhataja, raportööri töö väärtus on tähelepanuväärne. Tehtud ülevaade annab julgustava pildi liidu tööstuse mitme sektori olukorrast. Peame aga siiski mõistma neid väljakutseid, mis meie ühenduse ees seisavad. Need väljakutsed seonduvad peamiselt tehnoloogilise muutuse kiirusega, eelkõige seoses uute materjalidega, vajadusega säästa energiat ja vett, keskkonnakaitsega ning samuti demograafiliste tingimustega, mis mõjutavad tööturgu. Peame parandama oma suhtumist nende valdkondade innovatiivsete lahenduste rakendamisesse, kaasa arvatud tehniline, organisatsiooniline, õigusloomega seotud ja finantsalane lähenemisviis. Olemasolevad õiguslikud, halduslikud ja bürokraatlikud takistused on kahjulikud meie tööstustoodete konkurentsivõimele. Küsimus ideede muutmiseks tootmiseks tuleb selles kontekstis tõsiselt tõstatada, samuti ka patentide ja Euroopa avastuste küsimus. Iga jõupingutus peab teenima lahendusele suunatust, mis oleks tunnustatav nii väikestele kui ka keskmise suurusega ettevõtetele, aga ka suurtele. Euroopa tooted võivad ja peavad olema edukad oma ligitõmbava disaini, viimistluse, suurepärase kvaliteedi, loominguilise ja väljapaistva teeninduse poolest.

Jacky Hénin, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, selle raporti ja tänase diskussiooni ainuke eesmärk on varjata Euroopa Liidu silmakriipivat reaalsust: tööstus on kriisis ja tekitatud kahju on oluline. Esitatud arvud on muidugi unistuste väärilised: 80%, 73%. Neid oleks võinud kergesti asendada miljardite eurodega, et kõigi ees neid veel paremas kontekstis näidata. Siiski ei lollita need kedagi. Need ei tee muud, kui püüavad varjata tegelikku asjade seisust.

Üks tööstuse suurimaid muresid tervikuna on, et ainuke asi, mis on oluline, on kasumimarginaal. Tööstusliidrite ohustatud harud on asendunud süngete automaatidega. Ükskõik, milliseid otsuseid tehakse ja millised on nende tagajärjed meeste ja naistele Euroopas, kasum peab olema nii kõrge kui võimalik ja see peab tulema kohe.

Olen täiesti teadlik, et mõned inimesed ütlevad selle peale mulle, et mitte kunagi varem ei ole tööstuses nii palju investeeritud, toodetud, vahetatud ja teenitud. Õige, aga mis tähtsust on tohutul finantstulemil, millest saab kasu vaid käputäis inimesi, enamusele, kes kannatavad ja näevad, kuidas nende väikesed õnnelootused suitsuna haihtuvad?

Pole võimalik märkamata jätta, et tööhõive ei ole selle raporti sõlmküsimus, nagu ka pole maaplaneerimise, elanikkonna vajaduse, maksustamise ja sotsiaalsete küsimuste kontseptsioonid. Tegelikult on see, et Euroopa suurimate tööstuskontsernide kaubanduslik edu panustab praegu isegi vähem ELi arengusse. Suured Euroopa kontsernid paiknevad ümber ja teevad teistes riikides allhanget, mis võimaldab dumpinguhindu nii palkade, hoolekande, tervise, maksude kui ka keskkonna mõttes, ja samal ajal keeldub EL mis tahes tööstuspoliitika vastuvõtmisest.

Selline poliitika kägistab väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid ja julgustab neid käituma samal viisil. On selge, et see pole ...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Juhataja. – Härra Henin, aeg ei olnud meie, vaid teie fraktsiooni määrata. Kahjuks on teil aega 1 minut ja 30 sekundit. Seega, kui te protestite, siis saatke see protest oma fraktsioonile.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Euroopa teeb õigesti, panustades palju konkurentsivõime säilitamisele ja tugevdamisele ning me teame, kuidas oma turuosa peamistes sektorites hoida, kuid, nagu volinik äsja ütles, oleme vaid esimesel globaliseerumise lainel. Peame tõesti valvel olema.

Siis on veel küsimus uuest uuringute, arendustegevuse ja innovatiivsete toodete tootmise ja müümise kombinatsioonist, et toota kasumlikult. Romana Jordan Cizelji raportis asetatakse rõhk õigele kohale. Peame kaotama bürokraatia ja tegelikult peame rääkima ka õigusloome ja seaduste suuremast tõhususest. Tegevuskava annab algtõuke sellele, kuid ma sooviksin siiski esitada ühe südamest tuleva palve. Tööstusele on ikka veel raske leida teed läbi tavapäraste Euroopa vahendite. Konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogramm ning seitsmes raamprogramm on kesksed vahendid, mida otsustatakse Brüsselis. Struktuurifondid on oma olemuselt detsentraliseeritud. Kõigil nendel on oma meetodid, oma kriteeriumid, neid on palju.

Minu sõnum on, et rohkem peab olema sidusust, rohkem koordineerimist, enam prioriteete ja nende definitsioone, isegi Euroopa Komisjoni sees. Siis ma näeks selle mõju piirkondadele. Siis näeksin klastrite arengut edukates sektorites. Eelmisel kuul asutasime minu kodupiirkonnas kontori, ühtse teeninduskeskuse, erinevatele vahenditele ning see pakub selgust.

Kokkuvõtteks, killustumine ja bürokraatia ei ole vajalikud. Meil on vaja teada, mida me tahame, ja ka see suurendab ettevõtete ja avalikkuse jaoks nii vajalikku selgust. Nad peavad saama öelda, et Euroopa on teinud hea valiku ja viinud selle korralikult ellu. Hetkel jätab see veel palju soovida.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Härra juhataja, volinik, mul oli hea meel just voliniku sõnu kuulda. Tahaksin viidata kolmele tema mainitud punktile. Esiteks rõhutasite seda, et me peame individuaalselt lähenema teatud transpordisektoritele. Teiseks ütlesite, et teatud piirkonnad vajavad suuremat abi. Kolmandaks rääkisite innovatsioonist.

Mõned meie tööstusharud tegutsevad ülemaailmsel tasandil ja teised kohalikul tasandil. Soovin siinkohal mainida laevaehitustööstust. Tavaliselt on see tööstus seotud rannikupiirkondadega. See on siiski üks tööstusharusid, millel on maailma mastaabis praegu rasked ajad. Mitte ainult Poola, vaid ka Malta koos teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega elab praegu neid raskeid aegu üle.

Lepingud kehtivad mitmeid aastaid, volinik. Kolm aastat tagasi ei eeldanud keegi, et dollari kurss euro suhtes kukub. Keegi ei oodanud näiteks ka seda, et nii dollari kui ka euro kurss Poola zloti suhtes kukub. Selle tulemusena on tekkinud väga tõsised majandusprobleemid. Pöördun teie poole, härra volinik, palvega tegeleda Euroopa laevaehitustööstuse kaitsega Euroopa Liidu poliitika raames, et leida kaitsemeetmeid, mis töötaks ka ülemaailmsetes tingimustes, Hiina ja Indoneesia laevaehitajatega konkureerimise kontekstis. Olen kindel, et see teema hõlmab teidki, härra volinik, kuna te olete Szczecińi ülikooli audoktor.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) ELi tööstuspoliitika rakendamine, mis on liikmesriikide pädevuses, takerdub mitmete takistuste taha, mis ei luba saavutada paremaid tulemusi ega ka kõrgemat konkurentsivõimet. Rõhutan siin näiteks reguleerimist ja jätkusuutlikku arengut.

ELi tööstus seisab silmitsi liiga suure reguleerimise ja bürokraatiaga. Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted kannatavad selle suure halduskoormuse all kõige rohkem.

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted moodustavad rohkem kui 90% kõigist ettevõtetest; neid tuntakse nende uuendusmeelsuse, dünaamilisuse ja paindlikkuse poolest, neil on tähtis roll konkurentsi tugevdamisel,

samuti uute töökohtade loomisel. Seetõttu pöördun Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide poole tegemaks suuri muudatusi ja lihtsustamaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tegevuse reguleerimiskeskonda.

Jätksuutlik areng on kogu ELi poliitika horisontaalne mõõde. ELis peame püüdma saavutada olukorra, kus tööstus toodab vähem CO₂ heidet ja me kasutame oma ressursse tõhusamalt, vähendades sellega ka keskkonna saastatust, saaste ekspordi kolmandatesse riikidesse ning mõju kliimamuutustele. Jätksuutlik areng põhineb uutel tehnoloogiatel, seega peaks parandama ka teadusuuringute rahastamist, kuna me jääme selles valdkonnas Ameerika Ühendriikidest ja Jaapanist maha. Peame ka alandama patentide tasusid, et hõlbustada innovatsiooni.

Kuigi tööstuspoliitika on riikliku poliitika pädevuses, olen eelnevalt palunud komisjonil võtta olulisem roll, eriti uuringute läbiviimisel ning prognooside tegemisel, millele lisandub ettepanekute koostamine valitsustele, millised valdkonnad on konkurentsivõimelised, see on väga oluline, kui räägime tootmise üleviimise tähtsusest kolmandatesse riikidesse. Seetõttu tervitan komisjoni uusi sektorikeskseid algatusi elektroenergeetika ja toiduainete töötlemise valdkonnas, need on tänapäeval kõige teravad probleemid.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Härra juhataja, soovin pöörata teie tähelepanu selle arutelu kahele küsimusele. Esiteks, Ameerika Ühendriikide finantskriisi ja sellele järgneva majanduskriisi tulemusena on Euroopa Liidu majanduskasv ja tööhõive nii 2008. kui ka 2009. aastal prognoositust madalamad. See võib põhjustada tõsisel probleemil eelkõige seoses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tegutsemisega.

Teiseks, Euroopa Komisjon on püstitanud ambitsioonikad eesmärgid süsinikdioksiidiheite vähendamiseks Euroopa tööstuses, samal ajal kui parim, mida me ülejäänud maailma kohta saame öelda, on see, et heite suhtes ollakse ettevaatlikud. Selle suhtumise tulemusena tõuseb Euroopas tootmiskulu, samal ajal majanduskasv aeglustub niigi. Edasine negatiivne mõju Euroopa tootmisele on mõjutatud ka lubatud süsinikdioksiidi heitkoguste määramisest igale liikmesriigile, arvestamata sealjuures, kui kaugemale on arengus maha jäädud. Mõju uutele liikmesriikidele on olnud kohutav, eriti kui räägime sellistest tundlikest tööstusharudest nagu söekaevandamine, nagu minu kodumaa majanduse puhul. Tundub, et täna meie ees olevas raportis ei arvestata neid kahte küsimust, eriti selles osas, kus need mõjutavad Euroopa majandusarengut ja tööhõivet.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Käesoleva arutelu keskne küsimus on prioriteedist, mis tuleks anda erinevate liikmesriikide olemasoleva tööstuse kaitseks ja arendamiseks, arvestades sealjuures nende erisusi, näiteks rääkides tekstiili-, rõiva- ja jalatsitööstusest või auto-, laevaehitus- või keemiatööstusest. Või mõnest muust traditsioonilisest või ka uuest majandussektorist, mis kasutab uusi materjale ja innovatiivseid tehnoloogiaid.

Nimetatud prioriteet vajab mitte ainult meetmeid innovatsiooni motiveerimiseks ning mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamiseks, vaid ka rahvusvahelist kaubandusstrateegiat, mis arvestab hetkeolukorraga ning meie riikides eksisteeriva tööstusega, samuti tööhõive kaitsega, meie piirkondade arendamisega ning sotsiaalse kaasatusega.

Sellest ei piisa, kui ütleme, et me vajame ettepoolevaatavat tööstust. Me peame kohe vaatama ka praegust olukorda ja asetama tööstused ja nende tekitatud sotsiaalse mõju meie otsuste keskmesse, ning seda tuleb teha nii makromajanduse, finants- kui ka kaubanduspoliitika lähtekohast nii ELi kui ka riiklikul tasandil.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Härra juhataja, uue Lissaboni tsükli raames peaks olema rõhuasetus tööstuspoliitikal, kuna õitsev tööstus on Euroopa Liidu majanduspotentsiaali täies mahus ära kasutamise juures ülioluline. On tõsi, et tööstuspoliitika on suuresti riiklikus pädevuses. Sellest hoolimata on vajalik parem tegevuse koordineerimine riiklikul ning Euroopa tasandil, eesmärgiga tagada poliitiliste strateegiatega tõhus toimimine.

Uus jätkusuutliku tööstuspoliitika tegevuskava peaks arvestama ka parema õigusliku reguleerimise korraldamisega, et vähendada halduskoormust, mis eriti langeb väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete õlgadele. Ometigi on just need ettevõtted, mis mängivad kõige olulisemat rolli majanduskasvu ja konkurentsivõime tugevdamisel Euroopas oma uuendusmeelsuse, dünaamilisuse ja paindlikkuse kaudu.

Samuti peaks arvesse võtma keskkonnavalaseid eesmärgi, nagu kasvuhoonegaaside heite vähendamine ja energiatõhususe tõstmine. Lõppude lõpuks, eelised, mis tulenevad innovaatiliste lahenduste elluviimisest, võivad muuta Euroopa tööstuse maailma juhtivaks tööstuseks just keskkonnasõbraliku ja sotsiaalselt tunnustatud tehnoloogia, toodete ja teenuste valdkonnas.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Volinik, Euroopa uuendatud tööstuspoliitika, uus lähenemisviis, õigusaktide arvu vähendamine, suurenenud konkurentsivõime ja innovatsioon võlgnevad kõik tänu teile, volinik Verheugen. Soovin selle väga selgelt välja öelda.

Me kõik nõustusime, et tuleb vähendada õigusakte, mis mõjutavad ettevõtteid. See hõlmab endas ka halduskoormuse vähendamist, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Me oleme asetanud tööstusele suured nõudmised seoses kvaliteedi, keskkonnastandardite, kasvuhoonegaaside heite vähendamise, energia kokkuhoiu ja sobivate töötingimuste kindlustamisega. Kõik need suurendavad kulutusi. Samal ajal tahame, et tooteid toodetaks sellisel, et need oleks turul konkurentsivõimelised. Kuidas seda saavutada? Kas see üldse on võimalik?

Soovin lisada, et EL ja tema tööstus vajab sobiva kvalifikatsiooniga töötajaid, kes vastaks teadmispõhise majanduse vajadustele. Seetõttu on vajalik toetada meetmeid, et parandada inimkapitali kvaliteeti erinevate koolituste abil ja investeerida inimeste arendamisesse.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Soovin juhtida teie tähelepanu Euroopa rahastamise ebapiisavusele ambitsioonikate eesmärkide toetamisel, mida Euroopa Liit on seadnud seoses kliimamuutustega. Komisjon on esitanud õigusloomega seotud algatuse, millel oleks suur mõju erinevatele tööstusharudele, samas ei ole ka need meetmed leidnud kajastamist liidu eelarves.

Arvan ka, et ambitsioonikas tööstuspoliitika peab liikuma käsikäes Euroopa tööhõive strateegiaga. Inimeste vaba liikumine, eelkõige ebaseadusliku sisserände vastu võitlemine ja eriti just kõigi Euroopa kodanike õiguste austamine kindlustab õiglased töötingimused. Seaduslike sisserändajate õiguste kooskõla liikmesriigis kindlustab kõigi töötajate õiguste kaitse selles riigis ja väldib sotsiaalset dumpingut.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Härra juhataja, võtan taas sõna, kuna mul jäi enne mõni sekund aega kasutamata. Volinik, viitasite monopolidele negatiivses mõttes. Ma eelistan seda, et räägiksime monopoolsetest tegevustest kui millestki, mis on lahendatav.

Volinik, kuidas te reageeriksite loomulike monopolide küsimusele majandusteoorias. Tööstuspoliitika raames lubame me teatud piirkondades loomulikke monopole? Lõppude lõpuks, ühelt poolt saame neid kontrollida ja teiselt poolt tagame mastaabisäästu.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, viimase kahe minuti jooksul püüan välja tuua selle, kuidas ma näen asjade arengut tulevikus. Meil saab jätkuvalt olema tugev tööstusbaas Euroopas. Pole ohtu, et tööstus Euroopast kaoks. Olen ka üsna kindel, et Euroopa tööstus jätkab kasvamist ja töökohtade loomist, kuigi mitte ilmtingimata Euroopas. See on probleem.

Juba praegu näeme, kuidas üha enam suured Euroopa ettevõtted saavutavad oma kasvu ja kasumi väljaspool Euroopat ning loovad uusi töökohti samuti väljaspool Euroopat. See põhjustab meil töökohtade probleemi ja ainuke viis tasakaalu saavutada ja tõepoolest lahendada see sotsiaalne küsimus, just uute töökohtade loomise küsimus, on tegelikult – nagu mitmed kõnelejad on välja öelnud, milles ma neid ka täielikult toetan – keskenduda rohkem ettevõttele, sealjuures just väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele.

Meie majandusstrateegia pikaajalise edu võti ei ole suurtes tööstusettevõtetes, mis suudavad hästi enda eest hoolitseda. Ei, edu võti on paljudes Euroopa väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes, mille potentsiaali ei ole ära kasutatud, ning need peavad olema meie poliitika keskmes.

Teine küsimus on see, et tingimused, milles Euroopa ettevõtted konkureerivad, muutuvad väga kiiresti. On vale arvata, et saame käsitleda selliseid konkurente nagu Hiina vaid lihtsalt odavate masstoodete tarnijana ja ennast kui paremate ja kallimate toodete tootjat. Hiinlased toodavad ja ekspordivad juba praegu kõrge kvaliteediga ja tehnoloogiliselt keerulisi kaupu. Me seisame peatselt suurte väljakutsete ees valdkondades, kus me praegu oleme veel tugevad. See tähendab, et me peame püüdma veel paremaks muutumise poole.

Sel põhjusel on siinõeldu teadusuuringute, arendustegevuse, innovatsiooni, hariduse ja koolituse osas õige. Euroopa majandus, eriti Euroopa tööstus, on edukas siis, kui ta otsustavalt liigub teadmispõhise majanduse suunas. See on edukas ka siis, kui ta mõistab, et täna meie ees seisvad suured keskkonnanalased väljakutsed, eriti need, mis hõlmavad energiat ja kliimamuutusi, võivad luua ka majanduslikke võimalusi ja nendest võimalustest tuleb kinni haarata.

Romana Jordan Cizelj, raportöör. – (SL) Volinik on maininud positiivset lähenemisviisi. Ja ma usun, et hea tahtega ja koostöös oleme edukad selle viimisel Euroopa tasandilt riiklikule tasandile ja loome isegi tugevama sideme Euroopa Liidu ja liikmesriikide tööstuspoliitikate vahel.

Daamid ja härrad, samuti ma ei näe tööstuspoliitikat kui kaitset ettevõtete vastu. Näen seda kui poliitikat, mida me loome Euroopa kodanike hüvanguks, mida suudame loomulikult saavutada vaid soodsate arengutingimuste loomise kaudu erinevateks tegevusteks, investeringuteks, innovatsiooniks ning uute töökohtade loomiseks.

Täna pole veel räägitud sellest, kuid poliitika võib paljudi korda saata koos õigete avalike hanke- eeskirjadega. Olen nõus algatusega, et peaksime olema ettevaatlikud ning pöörama erilist tähelepanu sellele, et Euroopa Liidu tööstuse areng oleks tasakaalus nii geograafilises kui ka projektide mahu mõttes. On tõsi, et meie vaade tööstuspoliitikale või mis tahes sellega kaasnevatele nõuetele ei tohiks olla liiga kitsapiiriline.

Olen samuti veendunud, et Euroopa tööstus on heas vormis, kuigi see võib loomulikult vajada lisajõude, ja ma usun, et me jagame seda arusaama, et kõigepealt ootame me enam innovatsiooni.

Mis siis põhjustab takistusi innovatsioonile? Minu arvates on üks probleem ebapiisav inimressurss. Selles Euroopa ühiskonna valdkonnas saame midagi ette võtta uute väärtuste loomisel, mitte ainult poliitikas, kuid ma loodan suuremat vastutuse võtmist ka ettevõtelt.

Kui ettevõtted tõesti mõistavad, et ka nemad jagavad vastutust vajalike inimressursside loomisel, siis usun, et nad on ka suutelised näitama, millised võimalused inimestel on, kui nad osalevad innovatsiooniga seotud tegevustes.

Härra volinik, olen veendunud, et algatus seoses viinamarjadega on edukas, ja usun, et Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut osutub samuti edukaks.

Täna teid tulemusliku arutelu eest ja soovin edu ka teie edasises töös.

Täna teid.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Esko Seppänen (GUE/NGL), kirjalikult. – (FI) On üks eriti problemaatiline koht selles raportis, kust võime lugeda: „tervitab komisjoni ettepanekuid Euroopa kaitsetööstustoodete turu tugevdamiseks ja ELi kaitsetööstuse ülemaailmse konkurentsivõime tõstmiseks.” See tähendab, et me ehitame sõjatööstuslikku kompleksi Ameerika Ühendriikide mudeli alusel ELi jaoks, ometigi oleme organisatsioon, mis propageerib rahu.

On selge, et see sisaldab endas ka Galileo satelliitpositsioonimissüsteemi, mida EL hakkab täies mahus rahastama. Enamgi veel, on sama selge, et kogu ELi militariseerimise seaduslik alus on uus põhiseadus ehk Lissaboni leping. Inimestele ei öelda, kuidas sõjandusküsimusi lahendatakse; selle asemel propageeritakse kodanikele ELi kui rahuprojekti, mida see enam tegelikult ei ole. EL omab funktsionaalset ja poolseaduslikku võimu ründeoperatsioonide alustamiseks, kaugel oma piiridest väljaspool, mis on rahvusvahelise õiguse alusel ebaseaduslik tegevus.

Iuliu Winkler (PPE-DE), kirjalikult. – Euroopa Liit on täna kõige tähtsam ülemaailmne tegutseja ja juhtiv tehnoloogia eksportija maailmas.

Juhtpositsiooni säilitamine tähendab mitmeid väljakutseid. Nende hulgas tuleb tähelepanu pöörata vajadusele hoida Euroopa eksportivaid tööstusi maailmaturul, mitte lubades ebaõiglast konkurentsi, samal ajal mitte kaldudes proteksionismi, ja samuti vajadusele toetada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid ELis turulepääsu ja halduslike tõkete vähendamise kaudu. ELi institutsioonid peavad erilise tähelepanu suunama uute liikmesriikide majanduses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamisele, et kaotada lõhe ELi erinevate liikmesriikide majanduste vahel.

Vastavalt võimalustele, mida pakub jätkusuutlik tööstuspoliitika, peab EL arvestama uute liikmesriikide tööstuse potentsiaaliga.

Põhjaliku väikeettevõtete käsitleva õigusakti kiire vastuvõtmisega antaks suur panus liikmesriikide väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arengusse, aidates samal ajal kaasa ka Euroopa juhtrolli tugevnemisele jätkusuutliku ja tehnoloogiale suunatud tööstustoodangu valdkonnas.

17. REACH (katsemeetodite määruse eelnõu) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on suuliselt esitatav küsimus (O-0055/2008), mille esitas Guido Sacconi keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel komisjonile: REACHi katsemeetodite määruse eelnõu (B6-0158/2008).

Guido Sacconi, autor. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, volinik, te teate hästi, et mõne, täpsemalt kümne päeva pärast algab REACHi rakendamise esimene etapp. See on ainete eelregistreerimise etapp. Selle, ütleme, pühaliku hetke kontekstis häiris meid, nagu te teate, katsetuse määratlus REACHi rakendusmääruses. Põhjuseks oli asjaolu, et üks REACHi eesmärke, mis fikseeriti õigusloomega seotud protsessis ja institutsioonidevahelistes läbirääkimistes küllaltki suurte raskustega, oli nimelt loomkatsetele alternatiivsete meetodite edendamine.

Kui me nägime, et rakendusmääruse eelnõu ei sisalda alternatiivsete meetodite valideerimise Euroopa keskuse (ECVAM) poolt teaduslikult kontrollitud katseseeriaid, sest esiteks ei ole nad veel regulatiivsel eesmärgil heaks kiidetud ning teiseks saadeti mõned neist, viiest kolm, valideerimiseks tagasi OECD-le, olime me, ma kordan, väga pahased. On õige, et REACH peab edasi minema vastavalt ajakavale, kuid samuti on õige, et see vastaks algusest peale selle ülimalt olulise määruse mõttele ja eesmärgile.

Vahepeal, nagu te teate, on toimunud meie vahel kõnelused ning 5. mail sai parlament teie ja ka teadusvoliniku nimel volinik Dimase allkirjaga kirja, mis andis meie küsimustele ja meie mõttelisele vastuseisule selle määruse suhtes huvitavaid ja siduvaid vastuseid. Me peame tunnistama, et ette on nähtud usaldusväärne moodus alternatiivsete meetodite valideerimise kiirendamiseks, põhjendamiseks ja vajadusel läbipaistvamaks muutmiseks.

Meie tänase õhtu arutelu muutub nüüd pisut formaalsemaks. Ma olen kindel, et te kinnitate need kohustused ning võimaldate sellega meil homme selle määruse koos vahepealsete muudatustega vastu võtta. Arvestades teie lubadusi, mida ma palun teil kinnitada, ei ole sel juhul enam määrusele mingit vastuseisu. Selle asemel võetakse need kohustused teadmiseks, kuid me kutsume jätkuvalt üles nende lubaduste kiirele kinnitamisele ning määruse peatsele muutmisele, et sellesse lisataks esimesel võimalusel alternatiivsed testid, mis vahepeal on täielikult valideeritud.

Täna teid, arvan, et lõpetasin isegi enne ajalimiiti, mis võimaldab meil meie tööga kiiremini edasi minna.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, Guido Sacconi pani mind igal juhul veidi kimbatusse. Nagu te teate, härra Sacconi, ei kuulunud teie kriitika teema minu portfelli alla, sest ma jagasin üldist vastutust projekti REACH eest Stavros Dimasega. Sellepärast pidasin kohaseks täna õhtul siin viibida ning kinnitada täpselt neid punkte, mida te tõstatasite.

Komisjon esitab vajalikud menetluslikud selgitused – ning ma rõhutan sõna „vajalikud” – ja ma olen teile väga tänulik, et te juhtisite meie tähelepanu neile probleemidele ja teemadele, samuti teie väga isikliku ja olulise panuse eest, mis aitab meil neid probleeme lahendada.

Seega, mida me tegema hakkame? Komisjoni sisemine kord uute alternatiivsete katsemeetodite valideerimiseks ja regulatiivseks vastuvõtmiseks muudetakse oluliselt ladusamaks ja kiiremaks. Selleks viib komisjon kõigepealt sisse regulatiivse tähtsuse eelanalüüsi, mis aitab meile keskenduda hilisemaks regulatiivseks vastuvõtmiseks kõige paremini sobivate katsemeetodite teadusliku valideerimise protsessile.

Teiseks vähendame menetluslike sammude arvu ning võtame kasutusele selged ajalised piirid praeguse protsessi lihtsustamiseks ja kiirendamiseks. See kehtib eriti nõuandvate komisjonide töö ja liikmesriikidega konsulteerimise suhtes.

Kolmandaks hakkavad kõiki komisjoni olulisi menetluslikke otsuseid langetama peadirektorid ise.

Neljandaks me tagame, et uus menetluste järjestus on läbipaistvam. Teadusuuringute Ühiskeskuse loodav veebileht hakkab andma pidevat teavet väljapakutud alternatiivsete meetodite hetkeolukorra kohta. Samuti selgitatakse sellel veebilehel tagasilükkamisotsuseid ehk teiste sõnadega otsuseid mõne konkreetse katsemeetodi analüüsimise lõpetamiseks. See võimaldab igaühel iga meetodi protsessi kulgu üksikasjalikult jälgida.

Samuti võtab komisjon vastu meetmeid valideerimise ja regulatiivse vastuvõtmise protsessi kaasatud institutsioonide optimeerimiseks. Esmalt tähendab see agentuuride, näiteks Euroopa Kemikaalide Agentuuri

ja Euroopa Ravimiameti, mida me püüame praegu võrgustikuks ühendada, osaluse ja vastastikuse suhtluse parandamist.

Lisaks saab mitmes osas parandada koostööd OECDga ning seda me kavatseme teha. Lisaks töötajate suunamisele tööle OECD katsejuhendite programmi juurde hõlmab see ka rahaliste vahendite eraldamist katsejuhendite programmi sekretariaadile.

Kindlaks prioriteediks on ja jääb alternatiivsete katsemeetodite regulatiivne vastuvõtmine. Samal ajal jätkame edusammude jälgimist OECD raamistikus, arvestades võimalusega korraldada regulatiivse vastuvõtmise protsess ühenduse siseselt juhul, kui rahvusvahelisel tasandil peaks tekkima tarbetuid viivitusi.

Härra Sacconi, te teate meie ühisest tööst REACHiga, kui tähtsaks ma isiklikult pean väga kiiret edasiminekut alternatiivsete meetodite valdkonnas. Me mõlemad ju nõustusime, et maailma kõige eesrindlikum kemikaalide alane õigusakt, mille me REACHi määruse näol vastu võtsime, ei tohi kaasa tuua katsetes kasutatavate loomade arvu sedavõrd järsku tõusu. Seetõttu võite arvestada minu isikliku jätkuva pühendumusega selles küsimuses.

Thomas Ulmer, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (DE) Härra juhataja, volinik, härra Sacconi, daamid ja härrad, minu fraktsioon toetab määruse ettepanekut. Ühtlasi tahaksin tänada Guido Sacconit tema töö eest. Nagu te äsja ütlesite, peaks REACH olema maailma kõige parem, dünaamilisem ja eesrindlikum kemikaalide alane õigusakt; täpselt sellisena me seda oma Lissaboni protsessis kujutleme. Sellepärast on nüüd ka oluline, et rakendamine toimuks samasuguse dünaamika ja kiirusega. Samuti võime nüüd kõrvaldada suure hulga bürokraatlikku asjaajamist, muutes struktuure ladusamaks ja kiirendades menetlusi. Kõik osapooled soovivad, et loomkatsete jääksid viimaseks abinõuks ning loomkatsete arvu vähendataks järsult.

Erilise kaitse all on selgroogsed ja primaadid. Kindlasti on vaja kiirendada ja lihtsustada alternatiivsete ja mitteloorkatsete valideerimist. Aja säästmiseks peab olema võimalus näiteks üksikjuhtumite üle otsustamiseks. Sellele vastavalt peab rakendamine hõlmama kvaliteedi põhjal järjestatud katsemeetodite eelvalikut; teiste sõnadega, kõige suurema edu tõenäosusega meetod valideeritakse esimesena. Oluline on lühendada järkjärgulise registreerimise perioode ning vähendada järkjärgulise kasutuselevõtu protsessi etappide arvu, kaasata otsustamisprotsessi peadirektorid, siduda meie ametid tihedamalt üksteisega, muuta menetlused läbipaistvaks ning edastada teavet, kaasa arvatud teavet parlamendile, viivitusteta.

Ma olen praegu väga lootusrikas, osalt teie poolt, härra Verheugen, koos volinike Dimase ja Potočnikiga meile saadetud kirja sisu tõttu, et me suudame teha selles küsimuses kiireid edusamme ning et REACH osutub praktikas tõepoolest maailma kõige dünaamilisemaks kemikaalide alaseks õigusaktiks.

Satu Hassi, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FI) Härra juhataja, suur tänu kuulub Guido Sacconile selle eest, et ta saavutas keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni määratud raportööri läbiraakimistel hea tulemuse.

Kui ELi uue kemikaalimääruse REACH üle arutleti, oli üks avalikkuse suurimaid muresid, et see toob kaasa rohkem katseid loomadega. Euroopa Parlamendi fraktsioonide vahel valitses täielik konsensus, et koostatav määrus peab võimaldama teha kõik loomkatsete arvu vähendamiseks, sealhulgas võimalikult suurel määral teiste, alternatiivsete katsemeetodite kasutuselevõtmiseks.

Meil oli hea meel, kui alternatiivsete meetodite valideerimise Euroopa keskuselt (ECVAM) saabus sõnum, et mitmed loomkatsete alternatiivina välja pakutud meetodid on teaduslikult valideeritud. Seetõttu olime segaduses, kui komisjonil kulus hulk aega samadele alternatiivsetele katsemeetoditele haldusala heakskiidu andmiseks. Kõnelustes keskkonnakomisjoni ja komisjoni vahel selgus, et komisjon tahtis oodata, kuni Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) need katsed tervikpaketina heaks kiidab, samas kui seal saab juba üks riik sellekohast otsust rünnata. Keskkonnakomisjon tegi komisjonile väga selgeks, et selline viivitus pole vastuvõetav ning me oleme valmis kasutama uuest komiteemenetlusest tulenevat vetoõigust.

Mul on väga hea meel, et järgnenud kõnelused parlamendikomisjoni määratud raportööri Guido Sacconi ja komisjoni vahel jõudsid õnneliku tulemuseni, ning komisjon tahab nüüd alternatiivsete meetodite kasutuselevõttu kiirendada, et vähendada loomkatsete arvu ja nendega kaasnevat kannatust. See komisjoni kiri, millele on alla kirjutanud volinikud Dimas, Verheugen ja Potočnik, on nüüd liidetud otsuse ettepanekuga, mille parlament peaks homme vastu võtma.

On väga oluline, et EL oleks valmis ise otsuseid langetama, kui OECD protsessiga viivitab. Kuigi me võime kohata raskusi, on lõpptulemus õnnelik.

Marios Matsakis (ALDE). - Härra juhataja, tahaksin vaid lisada, et Guido Sacconi on teeninud endale usaldusväärse, tõhusa ja lugupeetava asjatundja maine kõiges, mis puudutab REACHi. Seetõttu ta väärrib meie täielikku toetust ning pälvib selle ka praeguse REACHi katsemeetodite eelnõu puhul. Tahan teda tänada kogu selle suure töö eest, mida ta selles valdkonnas on teinud.

Juhataja. – Ma olen saanud ühe resolutsiooni ettepaneku⁽³⁾ vastavalt kodukorra artikli 108 lõikele 5.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval.

18. Euroopa Liidu uus loomatervishoiustrateegia aastateks 2007–2013 (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Janusz Wojciechowski põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel koostatud raport (A6-0147/2008) Euroopa Liidu uue loomatervishoiustrateegia kohta aastateks 2007–2013 [2007/2260(INI)].

Janusz Wojciechowski, raportöör. – (PL) Loomatervishoiustrateegia rajaneb põhimõttel, et haiguste ennetamine on parem kui ravimine, mis ilmselt nii ongi. Ma olen kindel, et me kõik mäletame hullu lehma tõve (veiste spongiformne entsefalopaatia) ja klassikalise lindude katkuga seotud probleeme, kui tuli tappa miljoneid loomi. See oli äärmiselt ebameeldiv kogemus, mille kordumist keegi meist kindlasti ei soovi kunagi näha. Siiski näitas see meile, et peame Euroopa tasandil koostööd parandama, et parandada loomade tervise kaitset. Viimane on tihedalt seotud inimeste tervise teatud haiguste otsese või kaudse levimise võimaluse tõttu loomadelt inimestele.

Ma soovin juhtida erilist tähelepanu mõnele oma raporti punktile. Esiteks, paremate loomatervishoiustandardite edendamine. Raportis rõhutatakse tungivalt seotust esimese ja teise vahel. Tuleb loota, et mõlemad leiavad väljapaistva koha tulevases poliitikas.

Teine küsimus, mida soovin esile tõsta, on aus konkurents. Euroopa tootjalt nõutakse vastavust väga paljudele loomatervishoiustandarditele ning loomade tervise ja heaoluga seotud sätetele. Siiski ei kehti samad nõuded importijatele. Seda rõhutatakse raportis tungivalt. Meie tootjatele ja Euroopa turule loomsete saaduste sissetoojatele peaksid kehtima ühesugused nõuded. WTOga peetavate läbirääkimiste raames esindab see küsimus meie jaoks läbirääkimiste peamist väljakutset.

Minu kolmas punkt on seotud tugeva toetusega vaksineerimisprogrammidele. Me peame seda tähtsaks vahendiks haigusjuhtumite arvu vähendamisel. On vaja ka uut lähenemisviisi. Vaksineeritud loomadelt pärinevat toodangut ei tohiks turult tõrjuda. Sellele küsimusele on raportis pühendatud mitmeid lõike.

Neljas punkt käsitleb kahjusid ja kompensatsioonisüsteemi. Esmalt peaks see julgustama jõupingutusi haiguse riski vähendamiseks. Teiseks, see ei peaks katma ainult otseselt haiguse allikate kõrvaldamisega seotud kahju, vaid ka turukriisiga seotud kaudset kahju.

Viies punkt on parem kontroll liidu välispiiridel. See ei tohiks piirduda dokumentide kontrollimisega. See peaks hõlmama põhjalikku kontrolli, et tulemuslikult vältida tundmatu päritoluga loomade ebaseaduslikku sisenemist liidu territooriumile.

Kuues punkt seondub strateegia rakendamise ajaga. Usun, et me ei saa eeldada, et kõik need õigusloomega seotud korraldused on valmis juba aastaks 2013. Vajame pikemat ajavahemikku.

Seitsmes punkt käsitleb strateegia eesmärkide rahastamist. Raporti projektis kritiseeritakse asjaolu, et kõnealuste ambitsioonikate kavade rahastamine ei vasta nõuetele. Neid kavasid tuleks täiest ulatuses rahastada liidu eelarvest.

Härra juhataja, kokkuvõtteks ütleksin mõne sõna inglise keeles, et olla kindel tsitaadis, millele ma nüüd viitan.

(Kõneleja jätkas inglise keeles)

⁽³⁾ Vt protokoll.

Androula Vassiliou, volinik. – Härra juhataja, ma tervitan väga parlamendi positiivset ja toetavalt reaktsiooni uuele loomatervishoiustrateegiale.

Me kõik tunnustame, et loomade taudipuhangutel võivad olla hävitavad tagajärjed, need võivad kujutada tõsist ohtu rahvatervisele, need võivad purustada üldsuse usalduse põllumajanduse vastu üldiselt ja eriti loomakasvatustoodangu vastu, need võivad esile kutsuda tõsise majanduskahju – tasub vaid meenutada, et üksnes Ühendkuningriigis läks 2001. aasta suu- ja sõrataudi kriis maksma üle 13 miljardi euro – ja loomade taudipuhangud võivad tekitada probleeme loomade heaolule ja keskkonnale.

Arvestades laiaulatuslikust sidusrühmadega konsulteerimisest saadud tagasisidet, annab strateegia vastuse mitmetele väljakutsetele.

Tänane Euroopa Liit oma 27 liikmesriigiga on väga erinev esialgsest ühendusest aastaid tagasi, kui kujundati praegune loomatervishoiu raamistik. Esile on kerkinud uued väljakutsed, nagu klassikaline lindude katk ning selliste nakkushaiguste levik nagu lammaste katarraalne palavik, ja tõenäoliselt ilmneb neid lähiaastatel veel enam. Kaubandustingimused on suuresti muutunud, loomade ja loomsete toodete impordi ja ekspordi maht on oluliselt suurenenud.

Uues strateegias tunnustatakse ja kajastatakse loomadega seotud ohtudest tulenevaid laiaulatuslikke sotsiaalseid ja majanduslikke mõjusid, teisisõnu, küsimus ei ole ainult loomade teatavate nakkushaiguste kontrollimises. Raportis keskendutakse loomatervise seotud rahvatervise, toiduohutuse, loomade heaolu, põllumajanduse, kaubanduse, jätkusuutliku arengu ja teadustegevuse aspektidele. Strateegia peamine põhimõte on, et haiguste ennetamine on parem kui ravi.

Hiljutised kogemused on näidanud eelneva või ennetava tegevuse kasulikkust ja tõhusust. Me peame rohkem investeerima haiguspuhangute tõkestamise tulemuslikesse meetmetesse, viies nii miinimumini haiguste levimise ja sellega kõrvaldades või vähemalt vähendades nende mõju. Vaja on parandada ja rahaliselt toetada põllumajandusettevõtete bioohutust, kiirendada haigustest jagusaamist ja järelevalvet, tõsta teadlikkust haigustest ja tugevdada valmisolekut hädaolukordadeks. Suuremat rõhku tuleb panna vaksineerimisele ja eristusuuringutele.

Strateegiaga nähakse ette lisaks esmaste tehnilise iseloomuga rakendusaktidele üldise loomatervishoiuseaduse abil uue õigusliku raamistiku loomine. Terviklikust ja laiemast vaatepunktist lähtudes peab meie õigusloomet uuendama või arendama strateegilisemalt ja sidusamalt: rollide ja vastutuse selgitamine, võimaluste piires rahvusvaheliste standardite järgimine, tugev tuginemine teaduslikele soovitudele ja asjakohased ettevaatuspõhimõtted.

Praegu kaalutleb komisjon parimat metodoloogiat, et määratleda inimtervise, ühiskondliku ja majandusliku mõju seisukohalt esmajärgulise tähtsusega loomahaigused ELis. Käesoleval aastal avaldatakse ELi ühist vastutust ja kulujagamisskeemi käsitlev uurimus, mida tuleb arvestada praegu olemasolevate finantsinstrumentide läbivaatamise kontekstis. Samuti peame tegema tööd innovatsiooni stimuleerimiseks teadus- ja arendustegevuse kaudu ning piisavalt rahastatud avaliku ja erasektori partnerluse kaudu.

Lõpetuseks soovin mainida teadusuuringute 7. raamprogrammi, mis toimib samaaegselt uue strateegiaga. loomade tervise ja loomade heaolu käsitlevate küsimuste uurimise toetamisel on sellel oluline tähtsus.

Järgneva paari nädala jooksul lõpetab komisjon tegevuskava koostamise, mis võtab arvesse nii parlamendi kui ka nõukogu ja Majandus- ja Sotsiaalkomitee soovitusi ning arvamusi. Komisjon on parlamendile tänulik edasise panuse eest selles küsimuses, pidades eelkõige silmas 2009. aasta eelarve vahekokkuvõtte läbivaatamist.

Täna veel kord huvi ja entusiasmi eest, mida olete näidanud selle algatuse suhtes. Ma ootan kohtumist paljude parlamendiliikmetega veterinaarianädalal, komisjoni poolt teie toetusel korraldataval üritusel, mis on esimene samm strateegia muutmisel sõnadest tegudeks.

Esther De Lange, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (NL) Härra juhataja, ehk võiksime olla pisut heldemad kahe minuti osas, sest minu eelkõneleja langes välja. Ma soovin tänada komisjoni teatise eest ja raportööri raporti eest. Nüüd on suur väljakutse muuta teatise ja raportis sisalduvad ambitsioonikad sõnumid konkreetseteks meetmeteks.

Soovin eriliselt mainida paari punkti, mida tuleks meie arvates arvestada. Loomulikult nõustume me komisjoniga, et loomahaiguste vastu võitlemisel on ennetamine parem kui ravi. Siiski, kui loomahaigus sellest hoolimata vallandub, peab vaksineerimine olema haigusevastase võitluse põhielement, nagu te juba ütlesite. Me soovime ennetada olukorda, mis esines minu kodumaal, kus 2001. aastal tuvastati 26 hullu

lehma tõve juhtu ja tuli tappa 285 000 looma. Kuna puudub erinevus vaksineeritud ja mittevaksineeritud loomadest saadud toodete vahel, siis peab tagama nende toodete turustamise nii Euroopa Liidus kui ka väljaspool seda. Ma nõuan tungivalt, et Euroopa Komisjon hoiaks sellel silma peal, sest nimetatud küsimuses on varem esinenud probleeme. Nähtavasti peavad kaubanduskeskused, töötajad ja tarbijad täitma selles osas oma kohustusi.

Me kutsume ka komisjoni üles selgelt määratlema Euroopa Liidu, liikmesriikide ja sektori rolli loomahaiguste ennetamise rahastamisel, eriti nüüd, kuna kõnealune küsimus on tegelikult osa arutelust ühise põllumajanduspoliitika tervisekontrolli üle. Liikmesriikides on rahastamine korraldatud siiski väga erinevalt, mis võib mõjutada konkurentsiseisundit. Sellepärast palume tuua neisse punktidesse selgust.

Ilmselt peavad eksportivad riigid vastama samadele nõuetele nagu Euroopa tootjad, näiteks loomahaiguste identifitseerimine ja ennetamine. Lõpetuseks soovin Euroopa Komisjonilt küsida, millal esitatakse praeguste transporti käsitlevate määruste analüüs ja kuidas selles valdkonnas loomahaiguste võimalikku levikut piirata niipalju kui võimalik.

Rosa Miguélez Ramos, *fraktsiooni PSE nimel.* – (ES) Härra juhataja, volinik, on tõsi, et me kõik põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis tervitame südamest teie esitatud uut loomatervishoiustrateegiat, mida näitab meie suur panus kõnealusesse raportisse.

Peab ütleva, et see on kõige ulatuslikum ja ambitsioonikam programm, mis on kõnealuse küsimusega seoses kunagi esitatud, ja õnnitlen teid selle puhul. Siiski, tõtt öeldes pean väljendama üllatust selle üle, et väidete ambitsioonikusega ei kaasne nõutava eelarve kavandamine, sest on ilmselge, et olemasolevate veterinaarfondide võimalused ei ole piisavad uute ja äärmiselt vajalike ennetuspoliitikatega tegelemiseks.

Volinik, saime just proua Fischer Boelilt ühise põllumajanduspoliitika tervisekontrolliga seotud ettepaneku, millest ilmneb, et maaelu arenguks ja uute väljakutsetega tegelemiseks eraldatavad summad ei lähe, vastupidiselt sellele, mida teenistused ilmselt eeldasid, loomatervishoiule ega heaolule, vähemalt mulle öeldi nii.

Teisisõnu, arutatavale poliitikale ei eraldata täiendavaid rahalisi vahendeid, või vähemalt mitte põllumajanduse raha, nagu te arvatavasti ütlesite, kuni uue finantsperspektiivini.

Volinik, eelarve ilma poliitikata on kasutu, kuid poliitika ilma eelarveta võib osutuda täiesti viljatuks. Kui soovime täita olemasolevaid eesmärgi, siis peab eelarvealane arutelu hõlmama kõnealuse strateegia rakendamist tulevikus. Veel enam, tõenäoliselt osutub teatises sätestatud ajalisest raamistikust 2007–2013 kinnipidamine väga raskeks. Seega soovin küsida, kas oskate öelda, millal valmib tegevuskava ja millal teie arvates võetakse vastu põhiõigusaktid.

Muudatusettepanekute osas tegi minu fraktsioon väikese paranduse lõikesse 29. Valede meetmete rakendamisel tekivad probleemid hoolimata sellest, et igas liikmesriigis on toimivad loomakasvatussüsteemid. Oluline on asju õigesti teha.

Me oleme nõus lemmikloomade kontrollimisega seotud õiguslaste meetmete väljatöötamisega, kuid leiame, et raha tuleks eraldada põllumajandusloomadele.

Samuti ei kavatse me toetada fraktsiooni PPE-DE muudatusettepanekut 29, mille eesmärk on sisse tuua siinkohal asjakohatu arutelu. Tegelikult, neli aastat tagasi lükkas komisjon selleks, et jõuda kokkuleppele mõnes erakordselt tähtsas küsimuses, otsuse loomade transportimise kohta edasi kuni 2011. aastani. Ka see on vastuoluline teema, mis vajab mõju uuringuid ja tugevat teaduslikku alust, ning siinkohal kordan taas, et nimetatud muudatusettepanek on selles küsimuses asjakohatu ning minu fraktsioon hääletab kindlasti selle vastu.

Jan Mulder, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (NL) Soovin samuti tänada raportööri töösse panustatud entusiasmi eest. Arvan, et kasvava ülemaailmastumise juures peame rohkem arvestama loomade nakkushaiguste puhangutega. Inimesed reisivad rohkem ning veavad selleks mitte ette nähtud kaupu, mis võib põhjustada haiguspuhanguid. Kõik on juba nimetanud parema piirikontrolli vajalikkust, sest ennetamine on parem kui ravi. Näiteks kui ma sõidan Ameerika Ühendriikidesse või Austraaliasse, siis mõjub mulle alati üllatavalt sealne palju rangem piirikontroll kui Euroopas. Hämmastav, miks Euroopa Liit ei rakenda Ameerika Ühendriikidega sarnast süsteemi, kus igaüks peab deklareerima loomsete toodete olemasolu pagasis. Ainult nii saame korralikult kontrollida.

Mis juhtub loomade nakkushaiguste puhkemisel? Ma arvan, et praegusel hetkel on kõik veendunud, et massiline tapmine, nagu on minevikus juhtunud, ei ole enam vastuvõetav. Meil tuleb hakata vaktsineerima ja siis peab olema võimalik vaktsineeritud loomadest toodetud kaupu turustada Euroopa turul ja samuti väljaspool. Selles ongi probleem. Mulle ei avalda muljet komisjoni püüded veenda kaubanduskeskusi, tarbijate ühendusi ja nii edasi selles, et vaktsineeritud loomadest toodetud saadused on täpselt sama head kui vaktsineerimata loomadest toodetud kaup. Suu- ja sõrataudi vastu vaktsineeritud loomadest toodetud kaubad peavad tarbijate teavitamiseks siiani olema märgistatud. See näib täiesti ebavajalik. Seetõttu on vajalik komisjoni konkreetne seisukoht.

Aasta aasta järel ning tänava järele oleme harjunud suure ülejäägiga põllumajanduse eelarves. Siiani on olnud võimalik katta põllumajanduse eelarvest kõik loomade nakkushaiguste puhangutega seotud kulud. Tulevikus võib olukord märgatavalt muutuda, uued riigid liituvad süsteemiga ja põllumajanduse eelarve ülejääk väheneb pidevalt. Isegi sellisel juhul tuleb taudipuhangu eest maksta. Euroopa seaduse kohaselt tuleb seda teha. Seepärast arvan ma, et niipea kui võimalik peab looma Euroopa loomakindlustusskeemi, loomade tervise fondid igale riigile või Euroopa tasandil ja nii edasi. 2004. aasta eelarves oli mul selleteemaline katseprojekt. Kõik plaanid on valmis ning komisjon peab tööle asuma ja selles osas midagi ette võtma nii kiiresti kui võimalik.

Minu viimane mõte seostub loomade transpordiga. Ma ei kuulu inimeste hulka, kes defineerivad head loomade vedu teatava arvu tundidega. Kahetunnine transport võib olla halvem kui üheksatunnine. Loevad loomade transportimise tingimused ning komisjon peab arvestama tingimusi ja mitte üksnes veoaja pikkust.

Alyn Smith, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Härra juhataja, soovin samuti tänada raportööri. Mul oli hea meel raportit parlamendikomisjonis toetada ja on hea meel teha seda ka praegu koos oma fraktsiooniga. Samuti tervitan ma voliniku öeldut ning mul on hea meel näha teda täna õhtul istungisaalis, sest loomade tervise küsimustes valitseb komisjoni ja parlamendi vahel suures osas üksmeel. Ma ootan koostööd volinikuga ja tema bürooga järgnevatel kuudel, sest selle teemaga minnakse edasi.

Mul oli hea meel, et volinik tõstis esile, miks me vajame ELi ühist loomatervishoiustrateegiat. On selge, et globaliseerivas maailmas ei tunne lammaste katarraalne palavik piire, meie poliitikaid või erinevusi Euroopa Liidu riikide vahel või tõepoolest ka ELi välispiire. Globaliseerunud maailmas võib linnugripp ja paljud teised haigused väga kiiresti planeedile tiiru peale teha. Haigustega tegelemiseks peame koos tegutsema ja töötama välja strateegia nende ravimiseks.

Me ekspordime loomi ja arvatavasti ka nende terviseprobleeme ning on selge, et selles osas oleme kõik ühes paadis. Ma ootan loomade tervishoiualase tegevuse kava avalikustamist, mis voliniku sõnul toimub lähema paari nädala jooksul. Ma juhiksin täiskogu tähelepanu eriti parlamendi raporti lõikele 46, milles tunnistatakse, et loomade heaolu osas on EL juba parima praktika teenäitaja maailmale, ja milles viidatakse eriti WTO läbirääkimistele. Ma nõuan tungivalt, et volinik Vassiliou kõneleks volinik Mandelsoniga tagamaks, et WTO läbirääkimistel ei lastaks veega alla ega häbistataks ELi standardeid, eelkõige – siiralt öeldes – standarditele mittevastava toodangu impordiga Euroopa Liitu. Meil komisjonis oli mitmeid äpardusi Brasiilia veiseliha impordi küsimuses, mille suhtes ma pole kindel, et süsteem töötab nii, nagu vaja. Ma loodan, et me ei korda Ameerika Ühendriikide linnulihatoodete puhul tekkinud olukorda.

Lammaste kiibistamine on veel üks loomade heaolu küsimus, mille ma soovin tõstatada. Me toetame selle meetme laiemat eesmärki, kuid usume siiralt, et komisjon liigub vales suunas ning ei käitu selles küsimuses proportsionaalsel viisil, et tagada soovitud tulemus. Eriti puudutab see Briti saari, kus Šotimaal, Inglismaal, Põhja-Iirimaal ja Walesis juba toimib süsteem, mis töötab hästi ja kaitseb tõhusalt Euroopa loomade tervist ja heaolu. Oleksin volinikule tänulik arvamuse eest selle probleemi kohta, kuid muus osas toetame igati käesolevat raportit ja voliniku jõupingutusi.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Härra juhataja, volinik, kõneledes Euroopa Liidu loomatervishoiustrategia arutelul fraktsiooni Liit Rahvusriikide Euroopa eest nimel, soovin esile tõsta kahte küsimust, mida ma pean oluliseks.

Esiteks, kõik Janusz Wojciechowski raportis sisalduvad ettepanekud loomatervishoiu kohta väärivad meie toetust. Siiski peab meeles pidama, et see toob kaasa kõrgemad tootmiskulud, mis põhjustab Euroopa tootjate konkurentsivõime languse. Järelikult on Euroopa Liidu jaoks oluline nõuda väljaspool liitu asuvatelt tootjatelt vastavust samasugustele nõuetele, kui nad soovivad oma toodangut turustada liidu turul. Euroopa Liit peab seda nõudma WTO raames toimuvatel kõnelustel ja kahepoolsetel läbirääkimistel kolmandate riikidega.

Teiseks, mis puudutab loomatervishoidu, siis ühine põllumajanduspoliitika on Euroopa Liidu poliitikavaldkondadest üks integreeritumaid. Sellepärast arvan, et see peaks ühenduse eelarvest raha eraldamisel olema prioriteet. Õnnetuseks, kuigi Euroopa Komisjon on nõus enamiku raportis sisalduvate sätetega, ei soovi ta neid liidu eelarvest rahastada. Meie arvates on oluline garanteerida täiendavad rahalised vahendid, et tagada raportis sisalduvate ettepanekute rahastamine Euroopa Liidu eelarvest.

Kartika Tamara Liotard, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (NL) Võiks peaaegu öelda, kui ebatavaline on see, et komisjon esitab loomatervishoiustrateegia, milles rõhutatakse ennetustegevust. Tõesti kohutav, kuid milline pettumus on, et loomade heaolu on ainult komisjoni strateegia kõrvaltoode. Madalmaades hästi tuntud laul algab sõnadega: „Loom on rohkem kui lihatükk ja inimene on rohkem kui tarbija”. Õnnetuseks ei laula komisjon tegelikult sama laulu. Siiani kaldutakse ikkagi nägema loomi peamiselt liha, naha, villa, munade, piima ja sõnniku tootjatena. Majanduslik vaatepunkt on ikka liiga valdav ja seega arvan ma, et strateegia on liiga ühekülgne.

Ma olen raportöörile tänulik, sest õnneks on raport juba palju parem, sel lihtsal põhjusel, et erinevalt komisjoni ettepanekust sisalduvad raportis mõned loomade heaoluga sisuliselt seotud punktid. Mainin neist kahte, mida ma pean tähtsaks. Tunnistatakse, et intensiivne loomakasvatus suurendab oluliselt epideemiate puhkemise riski. Arvestades Euroopa biotööstuse hiiglaslikku suurust, ei ole küsimus selles, kas mõni loomahaigus puhkeb, vaid millal see toimub. Õigesti on lühidalt märgitud, et loomade transport kujutab loomahaiguste levikul märkimisväärset riski. Seetõttu peame igal võimalusel vältima loomade transportimist, lühendama ja parandama transporti, seda ka loomadele põhjustatava suure stressi tõttu. Käesolevas raportis ei pühendata loomade heaolule niipalju tähelepanu, nagu ma oleksin soovinud, kuid igasugust sammu paremusele tuleb tervitada ja seetõttu toetan ma raportit kogu südamest.

Kathy Sinnott, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Härra juhataja, ma olen väga tänulik, et üha enam tunnustatakse vajadust loomi õigesti kohelda ja asjakohaselt hooldada. Iiri talumajapidamistes on hea loomakasvatustava reegliks ning ma kiidan neid selle eest. Siiski soovin ma rõhutada vajadust kohaldada ELi imporditavaid loomade ja loomsete toodete suhtes sarnaseid heaolustandardeid võrreldes nendega, mida EL nõuab oma tootjatelt. On ebaõiglane, kui imporditakse loomseid tooteid, mis on võib-olla toodetud kõige odavamal ja julmemal viisil, ja need võistlevad ELi turul meie rangetele standarditele vastavalt toodetud loomsete toodetega; selline konkurents ei ole ainult majanduslikult kõlvatu, vaid seab võimaliku haiguste levimise tõttu ohtu meie loomad ja isegi meie inimesed.

Iiri põllumajandustootjate jaoks ei ole realistlik siin täiskogus arutusel olnud meede seada piirid loomade transportimisel. Kui maismaatranspordil võib transpordiaja piiramine üheksa tunniga olla mõistlik, siis meretranspordil Iirimaa ei ole kuidagi võimalik sellest ajapiirangust kinni pidada, pidage meeles, et Iirimaa on saar. Me sõltume loomade meretranspordist ja selline piirang muutub lõpuks Iiri hobusekasvatajatele ja põllumajandustootjatele takistuseks loomade veol laevadega. Seega teeksin ettepaneku keskenduda pigem loomade majutuse kvaliteedile transpordi ajal kui pardaloleku ajale, nii ei tõkesta me loomade sisse- ja väljavedu Iirimaa.

Lõpuks, kuigi mul oli hea meel, et uus loomatervishoiustrateegia käsitleb kõiki loomi ELi piires, oleksin soovinud näha lemmikloomade pidamise ja nendega kauplemise täpsemat käsitlust. Ma arvan, et paljud neist on halvas olukorras meie riikides. Sageli on lemmikloomade omanikud asjaarmastajad ja tõenäoliselt ei ole eriti teadlikud, kuidas oma lemmikloomadega ümber käia ja neid hooldada, mis põhjustab tihti loomade julma kohtlemist, sageli ka ettekavatsematult. Samal ajal kui pöörame väga suurt tähelepanu loomade ELi saabumise korraldamisele, loomade transpordile jne, oleme hooletusse jätnud lemmikloomade ja hulkuvate loomade täbara olukorra, seda küsimust on sageli maininud minu valijad, kes viitavad halva kohtlemise sagedasele esinemisele.

Dimitar Stoyanov (NI), - (BG) Härra juhataja, ma arvan, et raportöör on koostanud väga objektiivse ja huvitava raporti.

Ma soovin teie tähelepanu juhtida mõnele olulisele aspektile. Esiteks, proua volinik, te ise märkisite, et kõnealust poliitikat arendatakse ELis juba mõnda aega ja see tekitab uutes liikmesriikides erilisi probleeme. Näiteks Bulgaarias on tootmine killustatud paljude põllumajanduslike väiketootjate vahel, väiketalunikud töötavad rasketes tingimustes. Inimesed on puudulikult teavitatud, neil ei ole selget arusaamist oma õigustest ja kohustustest ega ka olemasolevatest võimalustest. Sellisel juhul ilmneb taas teatavat liiki diskrimineerimine uute liikmesriikide suhtes, millel on kohustus ja võimalus järele jõuda nende valdkondade arendamises, millega Euroopa Liidus on ühiste konstruktiivsete jõupingutustega tegeletud juba aastaid.

Kõnealuseid erilisi juhtumeid tuleks käsitleda teatava tolerantsusega, nii et arutusel oleval asjal, tulevased õigusaktid oleksid tegelikult elus rakendatavad, ja tagada, et kirjapandud seadusesätteid saab tõepoolest ellu viia. Inimesi tuleb nendes küsimustes valgustada.

Selles kontekstis on raportööri tõstatatud õiguslike aluste kodifitseerimise küsimus väga oluline, sest tavalistel on inimestel raske süveneda keerukatesse õigusaktidesse. Direktiivide ja resolutsioonide kodifitseeritud ja konsolideeritud versioonid võimaldavad paremini aru saada, mida neilt oodatakse seoses loomapidamisega.

Teine tõstatatud küsimus käsitles rahastamist. Bulgaarias valitseva raske majandusliku olukorra tõttu kahtlen ma, kas paljudel põllumajandustootjatel on võimalik direktiive edukalt rakendada, kui nad ei saa komisjonilt suuremahulist toetust.

Ma ei taha korrata seda, mida täiskogul on juba korduvalt räägitud, seega peaks komisjon neid asju tähelepanelikult uurima, sest jääb mulje, et kõrgete standardite kehtestamisega diskrimineerime me oma põllumajandustootjaid. Komisjon peaks tõsiselt kaaluma standardite kehtestamist imporditava kaubale.

Neil Parish (PPE-DE). - Härra juhataja, soovin tänada Janusz Wojciechowskit raporti eest ja tervitada volinikku. Samuti soovin õnnitleda proua De Lange'i variraportöörina tehtud raske töö puhul. Oleme kõik hästi teadlikud sellest, et me vajame väga tugevat loomatervishoiustrateegiat ja loomade heaolu strateegiat, sest seda nõuavad meilt tegelikult Euroopa tarbijad. Siiski peame ka tähelepanelikult jälgima, et väljastpoolt Euroopa Liitu imporditud liha ja lihatooted vastavad samuti meie kõrgetele standarditele.

Näiteks sooviksime me näha linnukasvatustes palju kõrgemaid heaolustandardeid. Me tahame, et meie lindudel oleks rohkem ruumi, eriti broileritel, mis aitaks toota broileriliha oluliselt loomasõbralikumal viisil, kuid samal ajal peame olema hoolikad, et me ei impordiks madalama tootmistasemega kaupu. Samuti on linnukasvatustes keelatud lindude korvpakendid ning patareipuurid, ja loomulikult impordime me ka palju munatooteid pulbrilisel või vedeldatud kujul, ligikaudu 70% munatoodetest imporditakse sellisel kujul. Need tooted võivad pärineda loomadelt, keda ei ole kasvatatud kooskõlas heade loomapidamisstandarditega, seega peame olema hoolikad ka selles osas. Ma nõustun ka Šoti kolleegiga, et kui me kavatsime rakendada jälgitavust ja kavatsime luua elektroonilise süsteemi, siis peame tagama selle süsteemi ülesehitamise ja toimimise, et see on kulutõhus ja põllumajandustootjad saavad seda tegelikkuses asjakohaselt rakendada ilma hiigelsuuri väljaminekuid tegemata.

Seega nõustun ma laias laastus sellega, mis on raportis head, kuid arvan, et Euroopa standardite arenedes peame olema tähelepanelikud, et meil oleksid samad standardid impordi jaoks.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Härra juhataja, ma õnnitlen raportööri Janusz Wojciechowskit silmapaistva raporti puhul. Suur probleem on kolmandate riikidega, mille suhtes loomatervishoiusüsteem ei toimi asjakohaselt. WTOs peame püüdlema selle poole, et tagada kolmandate riikide vastavus meie kõrgetele loomade tervise ja heaolu standarditele. See on Euroopa tarbijate ja tootjate huvides.

Me peame kaitsma Euroopa Liidu tarbijaid madalamate standardite alusel toodetud importkauba eest. Samal ajal kannavad ELi tootjad suuremaid kulusid, mis asetab nad konkurentsivõime ebaõiglaselt halvemasse olukorda. Seetõttu on eriti tähtis, et Euroopa Komisjoni Toidu- ja Veterinaaramet (FVO) viiks suuremas ulatuses läbi kohapealseid inspekteerimisi kolmandates riikides. 2008. aastal oli see number ainult 30%.

Toiduohutus on prioriteetne küsimus. Praegu on ka Euroopa Liidus tõsiseid probleeme toiduohutusega, kuna epideemiade oht on suurem kui kunagi varem. Paljudes kohtades ei jätku vastava kvalifikatsiooniga veterinaare, et jälgida määrustele vastavust piisavalt tõhusalt ja korrapäraselt. Nende käsutuses olevad vahendid on aegunud ja sageli rajanevad need veel 19. sajandi süsteemidele. Paljudes liikmesriikides ei vasta kutsealane koolitus ja haridus tänapäeva nõuetele ning hiljutised skandaalid, nagu M.E.G.A. Trade skandaal minu kodumaal Ungaris, näitab samuti, et toiduohutuse seisukohalt ei jälgita rahvusvahelisi kontserne nõuetekohaselt.

Eespool nimetatud puudujäägid tuleb kõrvaldada. Ma nõustun komisjoni strateegiliste suundadega ja toetan raportit täielikult. Täna tähelepanu eest.

Marios Matsakis (ALDE). -Härra juhataja, õnnitlen raportööri suurepärase raporti puhul. Loomatervishoid ei ole tähtis ainult tiheda sideme tõttu inimtervise ja tasakaalustatud bioloogilise mitmekesisusega, vaid sellel on ka väga suur tähtsus põllumajandustoodangu turustamisele ja majandusele, kõnelemata loomade tähtsusest sotsiaalses elus ja spordis. Seega ei ole liialdus öelda, et loomade tervis on peaaegu sama tähendusega kui inimeste tervis ja heaolu. Seda silmas pidades ei ole üllatav, et Euroopa Liidu uus loomatervishoiustrateegia aastateks 2007–2013 on äärmiselt vajalik.

Minu arvates on täna õhtul arutusel olev raport hästi läbi mõeldud ja tasakaalustatud ning moodustab hea ja kokkuvõtliku aluse nimetatud tähtsat teemat käsitlevatele edasistele õigusaktidele ja õigusloomega mitteseotud direktiividele. Lubage kasutada võimalust tähelepanu juhtida paarile tähtsale valdkonnale, millesse komisjon peab selgust tooma.

Raportis rõhutatakse vaksineerimist peamise haiguste ennetamise meetmena. Minule teadaolevalt on see vastuolus vähemalt ühe põhilise loomade haiguse, suu- ja sõrataudi, ennetamise praeguse praktikaga. ELi liikmesriikides on loomade vaksineerimine suu- ja sõrataudi vastu ennetava meetmena keelustatud, sest selle tagajärjel on antikehade esinemise testi tulemuste alusel raske eristada nakatunud loomi vaksineeritud loomadest. Kas komisjon kavatseb lähemas tulevikus muuta suu- ja sõrataudi vastu vaksineerimine poliitikat?

Veel enam, missugune on komisjoni seisukoht selle kohta, et enamikus kolmandates riikides on loomade vaksineerimine suu- ja sõrataudi vastu lubatud ja isegi julgustatud? Kas loomade import nimetatud riikidest keelustatakse, kui ELi suu- ja sõrataudi vastu vaksineerimise poliitika jääb muutumatuks?

Teine valdkond hõlmab nõuetekohase tervisekontrolli puudulikkude rakendamist eluslindude kasvava rahvusvahelise kaubanduse suhtes, eelkõige seoses kolmandatest riikidest imporditavate papagoidega. Selles valdkonnas peame nõuded rangemaks muutma.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Mis tahes uues loomatervishoiustrateegias tuleb erilist tähelepanu pöörata ennetustegevusele, loomasõõtadele, piirikontrollile ja loomade transportimisele. Ennetustegevus, testimine, vaksineerimine ja teised meetmed, mis võimaldavad vältida uute haiguspuhangute tekkest põhjustatud tõsist hävingut, on tähtsad, sest oleme juba kannatada saanud hullu lehma tõve, suu- ja sõrataudi, lammaste katarralse palaviku ja teiste haiguste tõttu ning siin on kaalul toiduohutus ja rahvatervis.

Seetõttu on äärmiselt oluline arvestada neid põhimõtteid seoses imporditavate loomadega, nagu juba täna on mainitud. Me loodame, et voliniku esitatud uut tegevuskava hakatakse ellu viima võimalikult kiiresti, et tehnika ja tööjõu laiendamise, rahalise toetuse tagamise ja planeeritud eelarvevahendite suurendamise abil parandada olemasolevaid mehhanisme. See küsimus tuleb täna selgeks rääkida.

Bastiaan Belder (IND/DEM). – (NL) „Haiguste ennetamine on parem kui ravi” on Euroopa Komisjoni moto. Nõustun sellega täielikult, seetõttu väärrib strateegia minu toetust. Koostöö ja vastastikuse teavitamise põhimõtted on mulle meeltemööda ning samuti arvan ma, et töötamine õigusaktide lihtsustamise ja selgemaks muutmise suunas on hea mõte.

Eriti soovin ma ära märkida vaksineerimist, mida ma täielikult pooldan. Tervete loomade massilist hukkamist ennetamise eesmärgil tuleb võimaluste piires vältida. Taani põllumajandustootjad on minevikus kogunud selliste meetmete tagajärgi. Ma rõhutan Wojciechowski raportis esitatud üleskutset võtta seoses sellega kasutusele kaubandustõkete püstitamist ennetavad meetmed. Tuleb tõesti vältida ebakindlust vaksineeritud loomadest saadud toodete turustamisel. Seetõttu on väga oluline, et valitsused edastavad selge sõnumi kõnealuste toodete ohutuse kohta. Lõpuks sõltub hea vaksineerimispoliitika edukus või läbikukkumine loomakasvatajate soovist osaleda nendes vaksineerimisprogrammides.

Loomade tervis ja nende heaolu on Euroopa kodanike jaoks tähtis küsimus, ja see on õigustatud. Seetõttu palun tungivalt lisada see WTO päevakorda. Head strateegiat ei tohi kahjustada impordiga kolmandatest riikidest, kus ei järgita Euroopa Liidus kehtivaid loomatervishoiu- ja loomade heaolunõudeid. Selline tegevus hävitab tarbijate usalduse ja ei toeta põllumajandustootjaid ja teisi otseselt kaasatud ettevõtjaid. Olles teinud need märkused, võin ma nõustuda esitatud strateegiaga ja avaldan raportöörile siirast tänu raporti eest.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Härra juhataja, avaldan tänu volinikule ja raportöörile tehtud töö eest. Ma soovin öelda toidukaupade impordi kohta kolmandatest riikidest, mida on käsitletud praktiliselt igas sõnavõtus, et ELi tootjad arvavad tõsiselt, et väljaspool ELi piire toodetud toidukaupade standarditele vaadatakse läbi sõrmede. Ma tõesti usun, et kui me ei suuda veenda oma põllumajandusettevõtjaid ja töötlejaid selles, et me seisame nende huvide eest, siis ei leia me nende hulgas täielikku toetust Euroopa Liidus võetavatele meetmetele. See on põhjanev küsimus, mida on juba käsitletud. Võtame puuris peetavate kanade munatoodangu küsimuse: see nihkub lihtsalt Euroopast välja, kui me ei kaasa standardeid WTO läbirääkimistesse ja selles suhtes ei ole me praegu tulemusi saavutanud.

Rääkides raportis käsitletud küsimustest, me teame, et loomade tervis mõjutab inimeste tervist: 60% inimeste nakkustest pärineb loomadelt ja suur arv esinevatest haigustest pärineb loomadelt. Raske on ennustusi teha, kuid me peame sellega tegelema ja looma sidusa loomatervishoiustrateegia kogu Euroopa Liidus.

Bioohutuse küsimus on väga tähtis ja haiguste ennetamiseks peab kaasama põllumajandusettevõtjad. Lubage tuua näide: Berni konventsiooni alusel kuuluvad mägrad kaitse all olevate liikide hulka, seega, kuidas saab põllumees oma karja kaitsta tuberkuloosiga mägra eest ja kes kannab nimetatud probleemist tingitud kulud? Ma olen mures, sest me liigume kulude jagamiselt kulude ümbertõstmisele, kui meid huvitab eelarvevahendite kulutamine. Seega peame vaatlema neid konkreetseid küsimusi ja rakendama seoses lammaste katarraalse palaviku, linnugripi ning suu- ja sõrataudiga rangemat piirikontrolli ja asjakohaseid vaksineerimisprogramme. Ja me peame tegelema nimetatud meetmetega väga tõsiselt, sest probleemid üha suurenevad.

Loomade transpordi puhul peavad kõik meie meetmed rajanema teadusel, heal teadusel, et me ei põhjustaks probleeme. Kasutame arutelus baromeetrina teadust ja jätame emotsionaalse külje tahaplaanile. Ma ei ole nõus, et suur on halvem kui väike või väike on parem kui suur, ma arvan, et loomade eest tuleb hoolt kanda sõltumata sellest, kas neid on põllumajandusettevõttes 10 või 100.

Pilar Ayuso (PPE-DE). – (ES) Härra juhataja, komisjoni uus loomatervishoiustrateegia taotleb õigusaktide lihtsustamist üldise kõiki haigusi hõlmava seaduse rakendamise kaudu.

Lihtsustamine on alati hea, eeldusel, et see ei kahjusta tõhusust. Siiski soovib komisjon veterinaariaga seotud kulude jagamist kõigi asjaomaste sektorite vahel ning ühenduse veterinaariaalaste meetmete läbivaatamist, lähtudes haiguste tõsiduse järjestusest. Komisjon tundub olevat huvitatud ühenduse eelarvevahendite säästmisest, mitte tõeliste parenduste tutvustamisest loomade haiguste likvideerimiseks.

Komisjon võiks endale eesmärgiks võtta nõuetekohase piirikontrolli kehtestamise ja asjakohaste eraldiste tegemise veterinaarfondi, sest nagu hiljutised sündmused näitavad, on loomade tervis tõeline probleem, mis võib päästa valla nii riikide kui ka karjakasvatajate majandusliku laostumise.

Loomade heaolu puhul transportimisel pean ma tegelikult tähtsaks transpordivahendite varustust ja mitte sõiduaia pikkust. Selles osas ühenduse määrused juba sätestavad mitmeid nõudeid, muu hulgas ventilatsiooni, temperatuuri, maksimaalse paigutustiheduse ja puhkeaja kohta, et tagada transpordi nõuetekohased tingimused ja viia loomade stress miinimumini.

Siiski peame veoagadest ja -tingimustest rääkides arvestama kõigi loomadega, mitte ainult tapamajja veetavate loomadega, ja kohaldama nende suhtes sarnaseid tingimusi.

Lõpuks soovin öelda, et ma ei ole nõus loomade kloonimisega liha tootmise eesmärgil. Kloonimine peaks tänapäeval piirduma teadusuuringute ja eksperimentidega.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, komisjoni teatistes on öeldud, ma tsiteerin „Loomatervishoid ei tähenda mitte ainult seda, et loomade hulgas ei esineks haigusi, vaid oluline on ka suhe loomade tervishoiu ja kaitse vahel.” Toidus esinevate veterinaarravimite jääkide maksimaalseid piirnorme käsitleva õigusakti raportöörina soovin rõhutada, et nimetatud olulise küsimuse lahendamiseks on lubatud veterinaarravimite nõuetekohane kättesaadavus, eriti seoses vähem levinud liikide veterinaarravimitega (MUMS), nagu me neid Euroopas nimetame. Komisjon peab probleemiga viivitamata tegelema.

Viimase kahe aastakümne jooksul on loomavaktsiinide vajalikul määral kättesaadavus, et vaksineerida Euroopa Ühenduse suurt hulka erinevaid loomaliike, olnud üha suurenev väljakutse. Paljud asjaosalised on selle aja vältel teinud märkimisväärseid jõupingutusi ravimite kättesaadavuse parandamiseks. Jõupingutustest hoolimata olukord halveneb. Usaldusväärsete ravimite puudumine kujutab ohtu loomade tervisele ja heaolule ning tarbijate turvalisusele. Samuti põhjustab see olulisi probleeme loomaomanikele, karjakasvatajatele, veterinaararstidele ja valitsustele.

Kui loomi ei ravita või ravitakse loata või sobimatute ravimitega, siis tekitab see suuri probleeme loomade tervisele ja heaolule, ning ravimata või valesti ravitud loomade zoonootilised haigused mõjutavad loomaomanikke ja tarbijaid. Ilmnevad ka rahalised, õigusalsed ja kaubanduslikud mõjud erinevatele sidusrühmadele, sest ravimite puudusel võib olla negatiivne mõju maaelule ja põllumajandusele üldiselt.

Veel enam, praegune probleem seoses ravimite kättesaadavusega ELis mõjutab meie loomade tervist ja heaolu, ühenduse toiduohutust ja rahvatervist, kuid lisaks sellele kahjustab ka ELi võimekust järgida Lissaboni tegevuskava ning lõigata suurt kasu Euroopa põllumajanduse ja akvakultuuri heaks.

Seetõttu kutsun volinikku üles pühendumisele, et loomatervishoiustrateegiasse kaasataks veterinaarravimite direktiivi kiire läbivaatamine ja selles käsitletaksa ka ravimite kättesaadavuse küsimust. Me ei tohi oodata kriisilukorra tekkimist haiguspuhangute tagajärjel, me peame sujuvalt parandama veterinaarmeditsiini

õigusakte, sest suure mõjuulatusega haiguste laiaulatuslikud taudipuhangud ELis ületavad tagajärgede ja maksumuse poolest need kulutused, mis on vajalikud asjakohase ja vastava kättesaadavuse arendamiseks...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Paul Rübiger (PPE-DE). – *(DE)* Härra juhataja, volinik Vassiliou, daamid ja härrad, lisaks Lissaboni tegevuskava rakendamisele on meie eesmärk loomulikult kaua ja tervena elada, mis tähendab tervislikku toitumist. Selleks on meil vaja terveid loomi, et meil kõigil oleks pikaks ja terveks eluks vajalik alus.

Sellel põhjusel arvan ma, et on väga tähtis kajastada toiduainetööstuse uusi põhimõtteid, mis peaksid lihtsalt kindlustama toiduohutuse, seadma esikohale jätkusuutliku tootmise ja tagama tarbijasõbralikud hinnad. Teadaolevalt on rahvusvaheline kaubandus Euroopale väga kasulik. Tänu rahvusvahelisele kaubandusele hoiab keskmine perekond Euroopas aastas kokku 5000 eurot. Peame seda tulusust kindlasti arvesse võtma.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – *(PL)* Härra juhataja, esildatud Euroopa Liidu loomatervishoiustrateegia sisaldab hästi koostatud kavasad. See on põhjalik dokument ja viide põhimõttele, et ennetamine on parem kui ravi, on tõepoolest väga kohane. Strateegias määratletakse mitmed tähtsad probleemid, sealhulgas rahvatervise ja toiduohutuse kõrge taseme tagamine, loomade tervise edendamine taudipuhangute ennetamise abil ja nende esinemise võimalikkuse vähendamine. Teiste probleemidena käsitleti loomakasvatuse ja tervisekaitse kogemusi, mis vähendavad loomade tervisega seotud ohte ja viivad miinimumini kahjuliku mõju keskkonnale. Lisaks viidatakse majanduskasvule, sidususele ja konkurentsivõimele kaupade vaba liikumise ja loomade asjakohase liikumise tagamise kaudu. Käsitletakse nii loomade transporti kui ka haigestumise riski tõusu ning vaksineerimise rolli kui haiguste ennetamise peamist meetodit, mida õigustatult rõhutatakse.

Jim Allister (NI). – Härra juhataja, soovin teha kolm kiiret märkust. Esiteks teeb mind pisut murelikuks peamiste haigustega seotud kulujagamisskeemi õigusliku raamistiku loomine. Sellisel heal põhjusel oleks palju parem ja õiguspärasem kasutada mõnda meie tavapäraselt kasutamata jäävat osa eelarvest. Samuti tunnistan, et osa minu murest on see, et õiguslik raamistik jätab liikmesriikidele tõenäoliselt märkimisväärse otsustusõiguse, kui suurt osa kulude jagamisest nõuavad nad oma põllumajandustootjatelt. Minu eelnevatel kogemustel rajanev kartus on, et see kujuneb Ühendkuningriigi põllumajandustootjate karistuseks.

Teise punktina nõustun ma üleskutsega abistada põllumajandustootjaid uute elektrooniliste identifitseerimiseadmete ostmisel ja ma loodan, et see on võimalik maaelu arengu programmi raames. Kolmandaks, ma tervitan, et raportis keskendutakse ELi standarditele, mida kahjustab import kolmandatest riikidest. Volinik, see ei ole iial varem niipalju muret valmistanud kui nüüd, mil oleme tunnistajaks volinik Mandelsoni järelemõtlematule püüdele jõuda iga hinna eest WTOga kokkuleppele, hoolides vähe meie kohaliku põllumajandusliku toidutööstuse tulevikust.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – *(PL)* Härra juhataja, Euroopa Liidus pööratakse suurt tähelepanu toiduainete nõuetekohase kvaliteedi tagamisele. Meie kvaliteedistandardid on väga kõrged ning see on õige, kuna kaalul on inimeste elu. Euroopas on hästi välja arenenud kvaliteedikontrolli süsteem, mis seondub peamiselt loomade tervisliku seisundiga.

Väljaspool liitu tegutsevad loomakasvatavad sageli ei järgi loomatervishoiustandardeid, mille oleme kehtestanud Euroopa põllumajandustootjatele. Suur osa imporditavatest toiduainetest on toodetud standarditele mittevastavates tingimustes. See mõjutab konkurentsivõimet ja tihti on kaotajaks pooleks Euroopa põllumajandustootjad. Ma jagan raportööri arvamust, et loomatervishoiustrateegia peaks olema pikaajalisem ja et sellele tagataks asjakohane rahastamine.

Androula Vassiliou, volinik. – Härra juhataja, lubage mul tänada kõiki väga huvitavate soovitude ja teie panuse eest. Minu käsutuses oleva väga piiratud aja tõttu ei saa ma kõigile neile küsimustele vastata, kuid lubage mul kommenteerida mõnda neist.

Kõigepealt ajalised piirangud. Parlamendiliige nimetas ajalisi piiranguid, kuid lubage öelda, et esimene ettepanek – üldine loomatervishoiualane õigusakt –, mis peaks jõustuma, on kavandatud aastaks 2010, mitte aastaks 2013, nagu mainiti.

Teine küsimus, mida mitmed kõnelejad käsitlesid, on loomade heaolu transportimise ajal. Nagu ma olen endale juba lubanud, viime me läbi mõju hindamise, mis loodetavasti valmib paari kuu jooksul, ja sõltuvalt mõju hindamise tulemustest otsustame, kuidas me edasi käsitleme loomade heaolu transportimise ajal.

Nüüd pöördun ma eelarve juurde. Komisjonilt oodatakse, et ta koostaks Euroopa Parlamendi soovitusi silmas pidades üksikasjaliku erinevate programmide tegevuste rahastamise eelarve. Seda ei saa teha käesoleva

tegevuskava raames, kuna tuleb järgida asjakohast eelarvemenetlust. Kavatsime vastata neile ettepanekutele 2009. aasta eelarve vahekokkuvõtte läbivaatamise käigus ja komisjon uurib võimalust suurendada olemasolevat veterinaarfondi ning kasutada teisi asjaomaseid fonde loomatervist positiivselt mõjutavate meetmete rahastamiseks.

Paljudes liikmesriikides korraldab ja rahastab laialdast vaksineerimist praegu nii lammaste katarraalse palaviku kui ka marutaudi vastu liit, kuid suu- ja sõrataudi osas tahan ma selgeks teha, härra Matsakis, et me ei poolda ennetavat vaksineerimist, kuigi erakorralistel juhtudel me loomulikult vaksineerime.

Lõpuks, vastuseks proua Doyle'ile ütlesin, et vähem levinud liikide veterinaarravimite probleem võetakse arvesse teadusuuringute 7. raamprogrammi raames algatatud tehnoloogiaplatvormi projekti loomade tervise tegevuskavas. Ma kuulsin tõesti kõigilt teilt palju huvitavaid märkusi ning meil on võimalus need punktid lähemas tulevikus põhjalikumalt läbi arutada. Täna teid väga toetuse eest.

Janusz Wojciechowski, raportöör. – (PL) Härra juhataja, volinik, ma soovin tänada kõiki sõnavõtjaid märkuste ja käesoleva raporti heakskiitmise eest. Nüüd soovin ma täpsemalt käsitleda kahte küsimust.

Esimene neist tõstatati enamikus kõnedes. See hõlmab nõuet sätestada Euroopa turule loomsete toodete importijatele samasugused standardid ja kehtestada samasugused nõuded, nagu on kehtestatud Euroopa tootjatele. Selleks on põhjust. Käesolevas raportis on koguni üheksa lõiku 80st pühendatud nimetatud probleemile. Kindlasti kujutab see endast suurt väljakutset ja sellega seoses tuleb teha kõikvõimalikke jõupingutusi. Täna arutelu on selle üpris selgeks teinud. Liit peab seadma nimetatud küsimuse lahendamise prioriteediks koostöös WTOga. Ma toetan kõike täna täiskogul öeldut. Me ei tohi leppida topeltstandarditega. See on lihtsalt vastuvõetamatu.

Mõnes tänases kõnes tõstatati ka teine küsimus, millele soovin viidata. See on seotud transportimisega ning on eriti asjakohane, sest me peame homme hääletama proua De Lange muudatusettepaneku üle. Raportöörina soovin öelda, et toetan täielikult proua De Lange muudatusettepanekut, mis pakub välja elusloomade tapamaja transportimise aja piiriks üheksa tundi. Nimetatud probleem on täiskogus kaua aega arutusel olnud. Mina toetan ajapiirangut inimlikel kaalutlustel. Leidub palju dramaatilisi aruandeid, milles valgustatakse sellelaadse transpordi ajal toimuvat. Samuti peab arvesse võtma rahalist külge. Lõpuks peab keegi ometi kinni maksma need pikad reisid. Kui loomi veetakse pikkade vahemaade taha, näiteks Poolast Itaaliasse või Leedust Itaaliasse, siis loomulikult maksab selle eest tarbija. Maksab harilikult ka põllumajandustootja, sest selleks, et loomade vedu nii kaugele oleks kasumlik, peab põllumajandustootja need müüma odavalt. Seetõttu ei peaks põllumajandustootjad kartma neid piiranguid, sest see kohustab töötlevat tööstust paiknema lähemal kohtadele, kus loomi üles kasvatatakse. Ma usun, et see oleks ka nende huvides nii teha. Me arutleme toiduainete hindade tõusu üle. Nimetatud ülikallid reisid on üks tegur, mis annab oma osa toiduainete hinnatõusule. Kõik see väärrib väga hoolikat kaalumist.

Härra juhataja, volinik, soovin veel kord siiralt tänada teid ja kõiki, kes võtsid sõna arutelus raporti üle.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Elisabeth Jeggle (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Ma tervitan väga soojalt Euroopa Parlamendi algatust esitada üksikasjalik arvamus komisjoni loomatervishoiustrateegia kohta aastateks 2007–2013. Selged ootused on olulised nii inimeste kui ka loomade tervise seisukohalt.

Loomatervishoiustrateegia moto „Haiguste ennetamine on parem kui ravi” ning ennetav vaksineerimine on parim panus loomatervishoidu. Sel põhjusel nõuame tungivalt tulevikus piisavate vahendite eraldamist ennetavaks vaksineerimiseks ja asjakohast järelevalvet taidipuhangute esinemisel.

Loomahaiguste ennetamise kindlustamiseks peame hoolt kandma, et uuringutele, teadusele ja innovatsioonile oleks tagatud piisava tugi ning uusi avastusi levitatakse.

Loomatervishoiustrateegia peab laienema kõigile ELi loomadele. Sellel põhjusel vajame me ühist õiguslikku raamistikku, mis on lihtsam, selgem ja läbipaistvam kui olemasolevad õigusaktid.

Lõpetuseks, loomatervishoiustrateegia kontekstis on oluline teema bioohutus; vajadus bioohutuse järele saab alguse ELi välispiiridel ning see mõjutab kõiki asjaosalisi. Haigusetikajate leviku oht loomade importimisel või loomade toomisest teistest riikidest Euroopa Liitu tuleb viia miinimumini. Importijad,

puhkusereisijad ja tarbijad peavad selles küsimuses oma vastutusest teadlikud olema. ELi ülesanne on teostada nõutavat järelevalvet, et tagada loomade tervist ja sellest tulenevalt inimeste tervist ohustavate riskide hoidmine võimalikult madalal.

Bogusław Rogalski (UEN), kirjalikult. – (PL) Loomade ja inimeste tervis on tihedalt seotud teatud haiguste otsese või kaudse levimise võimaluse tõttu. Loomad on aistimisvõimelised elusolendid ning nende kaitsmine ja õige kohtlemine on üks tõsisem väljakutse Euroopa riikide ees. Loomade tervis on tähtis probleem, sest taudi puhangud võivad kaasa tuua probleeme, eriti maapiirkondades. Kõnealust sektorit mõjutavate erinevate probleemide lahendamisel tuleb teha kooskõlastatud koostööd Euroopa ja ülemaailmsel tasandil.

Ülemaailmne soojenemine, suurenenud nõudlus toiduainete järele, inimeste liikuvus, kaubandus ja piiride avamine annavad kõik panuse kasvavatele loomatervishoiualastele riskidele. Veterinaararstidel on väga tähtis roll. Nad peaksid ekspertidena osutama konkreetseid teenuseid, nagu loomade tervise planeerimine. Bioohutuse tagamine lautades, vaksineerimine ja teadusuuringud on järgmised sammud loomatervishoiustandardite tõstmise teel. Teine rõhuasetust vääriv tähtis küsimus käsitleb loomade tapmise, transportimise ning samuti söödatootmisega seotud ettevõtteid, sest nende ettevõtete tegevus avaldab loomade tervisele ja nende väärile kohtlemisele otsest mõju.

Tuleb välja töötada uus strateegia ja poliitika, mis põhineb Euroopa Liidu ühtsel loomatervishoidu käsitleval õiguslikul raamistikul ning hõlmab Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni sätestatud standardeid ja suuniseid. Siiski on põllumajandustootjatel, karjakasvatajatel ja loomaomanikel võtmeroll loomade tervise jälgimisel ning edendamisel.

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN), kirjalikult. – (PL) Täna teid, härra juhataja.

Tänase arutelu suur tähtsus seisneb selles, et see ei käsitle ainult loomade tervist, vaid veel olulisem, ka inimeste tervist. Hiljuti on kõnealuse probleemi tõsidus kasvanud jätkuvalt suureneva lihaimpordi tõttu kolmandatest riikidest. Ei ole saladus, et loomade pidamise ja söötmise standardid neis riikides on märkimisväärselt erinevad Euroopa standarditest.

Tänapäeva tarbijal on õigus teada, kas tema poolt tarbitavate loomade kasvatamisel kasutati geneetiliselt muundatud taimi. Liha peaks olema vastavalt sellele arusaadavalt märgistatud.

Parim viis kaitsta loomi ohtlike haiguste levimise eest on tagada Euroopa Liidu piires meile piisav loomakasvatus ning piirata põllumajandusettevõtete suurust. Karjakasvatus peaks põhiolemuselt olema põllumajanduslik, aga mitte tööstuslik tegevus.

Ma õnnitlen Wojciechowskit raporti puhul.

19. Komisjoni strateegia keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni osaliste kolmandal kohtumisel (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel komisjonile esitatud Miroslav Ouzký suuliselt vastatav küsimus (O-0054/2008): komisjoni strateegia keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni osaliste kolmandal kohtumisel (B6-0157/2008).

Ma soovin küsida kõigilt siinviibijailt, kas on mõtet käesolevat arutelu läbi viia. Arvan, et ilma raportööri kohalviibimiseta ei saa me arutelu jätkata, seega palun teilt luba arutelu tänaseks lõpetada. Kas on vastuväiteid?

Marios Matsakis (ALDE). - Härra juhataja, ma soovin selgitust. Kas on põhjus, et need inimesed ei ole siin, miks raportöör ei ole siin? Kas on vabandusi või teavet?

Juhataja. – Ainus põhjus, mida võin tunnistada, on see, et neid ei ole siin. Meil ei ole aimugi, meil ei ole salaagente.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). - (FI) Härra juhataja, me kõik teame, et Wojciechowski parlamendikomisjoni esimehena on ainult küsimuse ametlik autor. Ma olen palju aastaid olnud Århusi konventsiooni raportöör. Tulin fantastiliselt spargli-vastuvõtult spetsiaalselt siia, et sellel teemal rääkida ja ma soovin oma kõne pidada.

(Juhataja katkestas kõneleja)

Juhataja. – Minu lugupidamisega teie fantastilise spargli-vastuvõtu vastu ei saa me ilma küsimuse autorita edasi minna. Ma ei tea, millised on teie salajased sidemed küsimuse autoriga, kuid kahjuks me ei saa jätkata. Mul on väga kahju, austatud parlamendikomisjoni aseesimees.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Härra juhataja, ma ei mõista, milline kodukorra artikkel takistab meid seda teemat arutamast. Volinik on kohal ja kindlasti väärib ta meie lugupidamist. Ma usun, et kõik kohalviibivad parlamendiliikmed on valmis ja soovivad arutelu läbiviimist. Ma saan täielikult aru Miroslav Ouzký eelistustest ja prioriteetidest ning ma austan neid ülimal määral, kuid praegusel hetkel, kui just kodukorra artiklid selgesõnaliselt meil ei keela arutelu jätkata, siis austusest voliniku ja kaasparlamendiliikmete vastu võiksime me seda teha.

Juhataja. – Ma arvan, et te võtate seda väga tõsiselt. Kuidas me saame arutelu läbi viia ilma küsimuseta ja küsimuse autorita? Lugupidamisega Miroslav Ouzký muude kohustuste vastu, teda ei ole siin ja ta ei esita küsimust. Kuigi mul on väga hea kujutlusvõime, ei kujuta ma ette vastust küsimusele, mida ei ole esitatud, hoolimata voliniku ja kahe peamise kõneleja, kahe lugupeetud Euroopa Parlamendi liikme, fraktsioonide PPE-DE ja PSE esindaja, kohalviibimisest. Seega, kui soovime tõsimeelselt käituda, siis peaksime käesoleva arutelu lõpetama. Kui te soovite jätkata vastamisega küsimusele, mida ei ole esitatud, siis minugi poolest.

Seega teen ettepaneku istungjärg lõpetada. Meil on võimalik seda jätkata.

Androula Vassiliou, volinik. – Härra juhataja, ma saadan vastuse küsimusele kirjalikult.

Komisjoni kirjalik vastus

2008. aasta tähistab Århusi konventsiooni vastuvõtmise kümnnendat aastapäeva. Konventsiooni lepinguosaliste kolmas kohtumine, mis peetakse juunis Riias, annab hea võimaluse senised konventsiooni rakendamisel saavutatud edusammud läbi vaadata ja tulevaste väljakutsete üle aru pidada.

Euroopa Ühendus on konventsiooniosaline alates 2005. aasta maist. Enne ja pärast 2005. aastat on EL konventsiooni rakendamise tagamiseks võtnud vastu erinevaid õigusakte. Siiski on veel väljakutseid, sealhulgas konventsiooni tasandil, näiteks peavad kõik konventsiooniosalised jõudma kokkuleppele prognoositavas ja stabiilses rahastamiskorras.

Komisjoni prioriteetid konventsiooniosaliste kolmandaks kohtumiseks on kokkuvõttes järgmised:

- pikaajalise strateegilise kava vastuvõtmine, mis esitab järgnevateks aastateks ambitsioonikad, kuid realistlikud prioriteetidid pragmaatiliselt ja praktiliselt. Selles kontekstis soovin rõhutada rakendatavuse tähtsust, mis komisjoni arvamuse kohaselt peaks olema esimene prioriteet;
- stabiilse ja prognoositava rahastamiskorra vastuvõtmine, mis tagab konventsiooni tööprogrammide jätkumise kindlal finantsalusel;
- lepinguosaliste kohtumisel võetakse vastu selgitav otsus konventsiooni muudatuste jõustamistingimuste kohta. Otsusel on praktiline seos ja tähtsus juba praegu, kuna seda peaks rakendama 2005. aastal vastu võetud geneetilisel muundatud organismide kohta tehtud muudatuse suhtes;
- töö jätkamine avalikkuse osalemise suurendamiseks, eriti rahvusvahelistel foorumitel, ning keskkonnaküsimustes kohtu poole pöördumise võimaldamiseks ja
- panustamine parlamendiliikmete määramisega koordineerimiskomisjoni, mis on konventsiooni peamine koordineerimismehhanism, et osutada konventsiooniosalistele kasulikku abi konventsiooni edasisel rakendamisel.

Komisjon hõlbustab Euroopa Parlamendi liikmete kaasamist vaateajatena ühenduse delegatsioonidesse, mis osalevad mitmepoolsete lepingute juhtorganite kohtumistel, ning on seda teinud juba mitmel korral.

Ma tervitan Euroopa Parlamendi liikmete osalemist MOP3-l ja kuulan huviga teie prioriteete ning ootusi kõnealuse kohtumise osas.

Juhataja. – Soovin teatada täiskogule, et istung on nüüd lõppenud, kuna küsimuse autor puudub. Küsimusele antakse kirjalik vastus.

20. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

21. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.15.)